Grup autoresh

Libër për mësuesin

Letërsia

12

BOTIME

pegi

BOTIME

Korrektor letrar: Arlon LIKO
Paraqitja grafike: Elvis BEJTJA
Shtypi: Shtypshkronja Pegi, Lundër, Tiranë

© Botime Pegi, Qershor 2018
Të gjitha të drejtat për këtë botim në gjuhën shqipe janë tërësisht të zotëruara nga Botime Pegi shpk. Ndalohet çdo riprodhim, fotokopjim, përshtatje, shfrytëzim ose çdo formë tjetër qarkullimi tregtar, pjesërisht ose tërësisht, pa miratimin paraprak nga botuesi.

Botime Pegi: tel: +355/ 042 468 833; cel: +355/ 069 40 075 02;
e-mail: botimepegi@botimepegi.al; web: www.botimepegi.al
Sektori i shpërndarjes: cel: +355/ 069 20 267 73; 069 60 778 14;
e-mail: marketing@botimepegi.al
Shtypshkronja Pegi: cel: +355/ 069 40 075 01;
e-mail: shtypshkronjapegi@yahoo.com

Llojet e planifikimeve

Planifikimi i mësimdhënies për lëndën letërsi përfshin:

- Planifikimin vjetor
- Planifikimin për secilën periudhë (Shtator-Dhjetor; Janar-Mars; Prill-Qershor)
- Planifikimin ditor

Në fillim të vitit shkollor, mësuesi/ja duhet të dorëzojë pranë drejtorisë së shkollës *planin vjetor* të lëndës, i cili shërben si një kornizë e ndarjes së përgjithshme të përmbajtjes lëndore dhe të orëve mësimore, si edhe *planin e periudhës së parë* (shtator-dhjetor). Planet e periudhës së dytë dhe të tretë dorëzohen para fillimit të secilës periudhë.
Gjatë vitit, sipas rrethanave që i krijohen, mësuesi/ja mund të bëjë ndryshime në planin fillestar mësimor. Mësuesi/ja mund të vendosë të përparojë më ngadalë nga sa e ka parashikuar, kur vë re se nxënësit e tij hasin vështirësi. Në këtë mënyrë, mësuesi/ja planifikon duke u bazuar në përparimin e nxënësve dhe në vështirësitë e hasura në periudhat paraardhëse, duke u përqendruar te arritjet e kompetencave kyçe dhe të fushës/lëndës.

Planifikimi vjetor i lëndës letërsi

Për planifikimin vjetor të lëndës, mësuesi/ja, përveç programit mësimor duhet të njohë edhe tekstin që ka përzgjedhur për atë vit shkollor. Realizimi i programit është qëllimi i vërtetë i mësuesit, kurse teksti mësimor i përzgjedhur është një mjet për ta përmbushur këtë qëllim. Kur mësuesi/ja sheh se teksti nuk i ka dhënë vendin e mjaftueshëm përvetësimit të një rezultati të nxëni të programit, ai e plotëson vetë këtë mungesë të tekstit, duke përdorur burime të tjera të nxëni.
Plani vjetor është një plan sintetik. Mësuesi/ja planifikon orët dhe përmbajtjen kryesore lëndore për tri periudha. Periudhat janë:

- periudha e parë: Shtator-Dhjetor;
- periudha e dytë: Janar-Mars;
- periudha e tretë: Prill-Qershor.

KOMPETENCAT E LËNDËS:
Analiza dhe interpretimi i teksteve të gjinive dhe të llojeve të ndryshme letrare.
Vlerësimi i letërsisë shqipe dhe asaj botërore në periudha të ndryshme letrare dhe historike.

KOMPETENCAT KYÇE:

Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit
Kompetenca e të menduarit
Kompetenca e të mësuarit për të nxënë
Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
Kompetenca qytetare
Kompetenca personale
- Kompetenca digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave kyçe që realizohen nëpërmjet lëndës së letërsisë gjatë shkallës së gjashtë.

Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit

Nxënësi/ja:

- shpreh para një audience të caktuar mësimore çështjet kryesore të ngritura në një fjalim ose interpretim të dëgjuar për një temë të caktuar nga fusha të ndryshme, përmes të paktën një forme komunikimi (gjuhës, simboleve, shenjave, kodeve, performancës artistike etj.);
- lexon rrjedhshëm një tekst të panjohur në gjuhën e huaj, i cili përmban 2-3 faqe (tregim letrar, tekst argëtues, artikull gazete ose reviste etj.), identifikon ngjashmëritë dhe dallimet kryesore në strukturën e fjalive në gjuhën e huaj dhe në gjuhën amtare, duke nënvizuar dhe duke ilustruar me shembuj konkretë;
- përdor drejt strukturën dhe rregullat standarde të drejtshkrimit të gjuhës amtare dhe të gjuhës së huaj në një numër të caktuar të konteksteve, si: ese, *e-mail*, letër formale dhe joformale etj.;
- lexon rrjedhshëm një tekst të përbërë prej disa paragrafësh dhe shprehet në forma të ndryshme të komunikimit për organizimin, qëllimin dhe leksikun e përdorur, si dhe argumenton mesazhin që bart çdo paragraf;
- prezanton një temë të caktuar nga arti, nga shkenca, nga jeta e përditshme dhe komunikon në mënyrë efektive me audiencën duke përdorur TIK-un dhe mediat e tjera të shkruara dhe elektronike;
- shpreh mendimin e lirë, opinionin dhe qëndrimin për një temë të caktuar nga jeta, nga shkenca, nga profesioni, nga shoqëria, nga mjedisi, duke përdorur forma të ndryshme të komunikimit me gojë e me shkrim, të artit pamor, muzikor, skenik, krijimin letrar etj.;
- angazhohet dhe kontribuon në një diskutim me të tjerët për një temë të caktuar, si p.sh., për edukimin mediatik, duke paraqitur argumente të bazuara në fakte për rolin dhe ndikimin e televizionit, radios, shtypit dhe mjeteve të tjera të informimit në shoqëri, në procesin e përgatitjes së të rinjve për jetë të pavarur dhe orientim në karrierë;
- përdor në mënyrë efektive programet e TIK-ut gjatë procesit të të nxënit dhe kryerjes së detyrave në një fushë të caktuar mësimore.

Kompetenca e të menduarit

Nxënësi/ja:

- sqaron ecurinë e zgjidhjes së një problemi në klasë apo jashtë saj, duke e vërtetuar zgjidhjen përmes metodës së analizës, dhe e prezanton para moshatarëve apo para të tjerëve;
- analizon në mënyrë të pavarur informacionet e marra nga burimet e ndryshme për një temë ose detyrë të dhënë, vlerëson cilësinë e tyre dhe i radhit ato sipas rëndësisë dhe qëllimit që kanë (temat mund të jenë: orientimi në karrierë, integrimet evropiane, ndryshimet klimatike, rreziqet nga armët konvencionale, armatimi bërthamor, zhvillimi kulturor-artistik në vend etj.);
- hulumton në mënyrë të pavarur për një çështje të caktuar, duke përcaktuar fazat dhe procedurat e hulumtimit, paraqet dhe interpreton rezultatet e fituara në tabela dhe grafikë, duke përdorur teknologjinë e informacionit;
- identifikon burimet e informacioneve të nevojshme dhe i shfrytëzon ato në mënyrën e duhur për të zgjidhur një problem, duke dhënë shembuj konkretë.

Kompetenca e të nxënit

Nxënësi/ja:

- demonstron shkathtësi të përdorimit të TIK-ut në situata të përditshme dhe në përmbushjen e kërkesave të ndryshme gjatë të nxënit (për ndërtimin e tabelave, grafikëve apo diagrameve, për vizatimin e një

plani të shtëpisë, për përgatitjen e shkresave dhe prezantimeve etj.);
- diskuton në grup për mënyrat e bashkëpunimit me të tjerët për të zgjidhur një situatë mësimore të re ose një problem nga jeta e përditshme, ose për të menaxhuar konfliktet me bashkëmoshatarë; tregon mënyrën e shfrytëzimit të përvojave paraprake për të zhvilluar njohuritë dhe shkathtësitë e reja në zgjidhjen e situatave dhe problemeve të tilla;
- shfrytëzon në mënyrën e duhur këshillat dhe informacionet e marra për përkrahje në zgjidhjen e një detyre apo problemi të caktuar, pastaj rezultatet i paraqet para të tjerëve;
- përpunon në mënyrë të pavarur dhe efektive informacionet për një temë të caktuar;
- paraqet një plan studimi (në formë skice, vizatimi, shkrimi etj.) për ndonjë çështje të caktuar (p.sh.: për vlerat kulturore të rajonit të vet, për vlerat e edukimit në shoqëri etj.), duke respektuar të gjithë hapat e planit të studimit, dhe e paraqet para të tjerëve;
- përzgjedh punimet kryesore të dosjes së vet për të shpjeguar para një audience të caktuar strategjitë që ka përdorur për të ndjekur avancimin e vet dhe masat e zbatuara për të përmirësuar përparimin në mënyrë të vazhdueshme;
- vlerëson, në mënyrë kritike, punën e vet duke iu referuar qëllimeve fillestare të punës, p.sh., redakton në mënyrë të pavarur një dorëshkrim të tij për përmirësimin e organizimit të shkrimit, qartësisë së mendimit etj.;
- menaxhon në mënyrë produktive burimet që ka në dispozicion (kohën, njerëzit, mjetet e konkretizimit/ të punës etj.), gjatë kryerjes së një aktiviteti ose detyre të caktuar në një fushë mësimore apo në situata të jetës së përditshme.

Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
Nxënësi/ja:
- paraqet, nëpërmjet njërës prej formave të shprehjes, kompetencat e nevojshme për të përballuar situata të ndryshme jetësore apo për zhvillim të karrierës në një fushë të caktuar;
- merr nisma të suksesshme për organizimin e veprimtarive të ndryshme që nxisin bashkëpunimin e ndërmarrjeve me komunitetin, duke promovuar interesin e dyanshëm.

Kompetenca personale
Nxënësi/ja:
- tregon shkathtësi në organizimin e lojërave me të tjerët, garave sportive, apo veprimtarive kulturore dhe menaxhon me sukses emocionet e veta në situata të ndryshme gjatë jetës së përditshme;
- prezanton, në forma të ndryshme shprehëse, mënyrën e zbatimit të planeve personale të jetës (në shkollim, në karrierë, në sport, në shoqëri, në biznes etj.), vlerëson nivelin e arritjeve të qëllimeve të synuara dhe ilustron shembuj të veçantë të planeve personale për të ardhmen;
- shpreh në forma të ndryshme qëndrimin e vet të pavarur për përgjegjësinë e të qenit prind/ kujdestar, për planifikimin e familjes dhe merr vendime të drejta për të ardhmen e tij.

Kompetenca qytetare
Nxënësi/ja:
- prezanton, në forma të ndryshme, se si i ushtron të drejtat e veta në shkollë dhe në jetën e përditshme dhe si i njeh e i respekton të drejtat e të tjerëve, duke dhënë shembuj konkretë;
- paraqet, në forma të ndryshme të të shprehurit, vlerat kryesore të shumëllojshmërisë në shoqëri apo në mjedisin ku jeton, i diskuton ato me të tjerët duke i krahasuar me shembuj nga jeta e përditshme që tregojnë tolerancë, respekt dhe qëndrim të hapur ndaj dallimeve;
- merr pjesë në proceset demokratike të vendimmarrjes në nivele të ndryshme (në familje, në shkollë, në komunitet etj.), i diskuton me të tjerët përvojat personale dhe paraqet propozime të argumentuara se si të përmirësohet pjesëmarrja demokratike dhe vendimmarrja në shoqëri.

Kompetenca digjitale
Nxënësi/ja:

- përdor në mënyrë efektive programet e TIK-ut për të komunikuar dhe për të bashkëpunuar me bashkëmoshatarët gjatë procesit të të nxënit, duke përfshirë edhe të nxënit në distancë;
- vlerëson cilësinë e informacionit të gjetur nga shumëllojshmëri burimesh dhe mediash;
- është aktiv dhe i pavarur në procesin e të nxënit për gjetjen dhe përdorimin e metodologjive që lehtësojnë këtë proces.

Kompetencat e lëndës dhe përshkrimi i tyre

Lënda e letërsisë synon të formojë dhe të zhvillojë te nxënësit dy kompetenca:

- Analiza dhe interpretimi i teksteve të gjinive dhe të llojeve të ndryshme letrare.
- Vlerësimi i letërsisë shqipe dhe asaj botërore në periudha të ndryshme letrare dhe historike.

Puna për zhvillimin e këtyre kompetencave nuk duhet të bëhet e ndarë dhe e fragmentarizuar. Në procesin mësimor, gjatë çdo ore mësimore punohet për formimin e të dyja kompetencave. Kështu p.sh., nxënësi analizon dhe interpreton një poemë të Bajronit me të gjitha veçoritë e saj dhe, gjithashtu, gjykon dhe vlerëson tiparet kryesore të krijimtarisë së Bajronit dhe të letërsisë romantike. Pra, nxënësi e studion veprën në thellësi, por edhe raportin e saj me krijimtarinë e autorit dhe me periudhën letrare ose historike.

Përshkrimi i kompetencave

a) Analiza dhe interpretimi i teksteve të gjinive dhe të llojeve të ndryshme letrare.

Nxënësit fitojnë teknikat e analizës së veprave letrare, të cilat do t'u shërbejnë në shkollë dhe në jetë. Ata analizojnë dhe interpretojnë, si lexues kritikë dhe të pavarur, vepra të gjinive dhe të llojeve të ndryshme letrare. Duke studiuar tiparet kryesore të gjinive dhe të llojeve letrare, nxënësit marrin njohuritë dhe fitojnë aftësitë e nevojshme për ta kuptuar më mirë natyrën e letërsisë. Këto tipare, nxënësi nuk i mëson thjesht në mënyrë teorike, por të konkretizuara në veprat ose fragmentet letrare. Gjatë tri viteve, nxënësit do të lexojnë dhe do të punojnë me tekste poetike, dramatike dhe tekste në prozë.

Gjatë analizës dhe interpretimit të veprave letrare, nxënësit dallojnë edhe mjetet e shumta e gjuhës, të cilat janë përdorur për të krijuar tekste jo vetëm me kuptim, por edhe estetikisht **të bukura.**

b) Vlerësimi i letërsisë shqipe dhe asaj botërore në periudha të ndryshme letrare dhe historike.

Nxënësit krijojnë një pasqyrë të qartë:

- të fazave të ndryshme të zhvillimit të letërsisë shqipe dhe të letërsisë botërore;
- të lidhjeve mes periudhave të ndryshme historike dhe drejtimeve letrare;
- të gjinive letrare, të autorëve dhe veprave më përfaqësuese të një periudhe historike ose të një drejtimi letrar.

Gjatë arsimit të mesëm të lartë, mësimi i letërsisë përqendrohet në karakteristikat kryesore të një periudhe, duke u dhënë mundësi nxënësve të krijojnë një ide të përgjithshme rreth origjinës, përhapjes dhe tipareve të një drejtimi letrar, si dhe të gjinive e të llojeve që lëvrohen.

Përzgjedhja e veprave letrare që studiohen **përgjatë tri viteve**, bëhet duke respektuar një raport të drejtë mes letërsisë shqipe dhe asaj botërore. Letërsia shqipe do të studiohet paralelisht me letërsinë botërore duke u kushtuar vëmendje të përbashkëtave dhe dallimeve mes tyre. Në këtë mënyrë, nxënësit do të kuptojnë që letërsia shqipe nuk është një njësi e veçuar dhe e ndarë, por pjesë e pasurisë letrare botërore.

PLANI MËSIMOR

FUSHA: GJUHËT DHE KOMUNIKIMI

LËNDA: LETËRSI

KLASA XII

Plani sintetik

34 javë x 2 orë = 68 orë

	Kompetencat e fushës		Shkathtësitë që do të realizohen në komunikim përmes:	Orë
1.	**Kompetencat që do të zhvillojë nxënësi/ja:** • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Personale • Qytetare • Digjitale	**68%**	**Njohurive të reja në:** • Rryma letrare • Jetë dhe vepër autori • Analizë vepre • Komente, analizë, gjykim dhe vlerësim fragmentesh nga veprat e autorëve të programit mësimor	**46 orë**
2.	***Përpunim njohurish duke:*** • Analizuar dhe interpretuar tekste të gjinive dhe llojeve të ndryshme letrare. • Vlerësuar tregues të pjesshëm dhe të plotë nga letërsia shqipe dhe botërore të shekullit XX. • Diskutuar dhe analizuar në biseda letrare dhe duke interpretuar në projekte të ndryshme. • Konkluduar **në situata vlerësuese përmes testeve të ndryshme.**	**32%**	**Përpunim njohurish**	**22 orë**
			Biseda letrare	2 orë
			Testime	3 orë
			Ese	3 orë
			Projekt	4 orë
			Vlerësim portofoli	2 orë
			Dramatizim	2 orë
			Përgatitje për provimet e Maturës Shtetërore	6 orë
	Gjithsej	**100%**		**68 orë**

KOMPETENCA: ANALIZA DHE INTERPRETIMI I TEKSTEVE TË GJINIVE DHE LLOJEVE TË NDRYSHME LETRARE

Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë

Nxënësi/ja:

- bën dallimin mes llojeve dhe gjinive letrare në veprat që studion dhe i analizon ato duke u mbështetur në karakteristikat e llojit dhe të gjinisë;
- analizon lloje të ndryshme prozash, si dhe jep shembuj të autorëve që i kanë lëvruar;
- përcakton temën dhe idetë, analizon personazhet dhe marrëdhëniet mes tyre, i lidh elementet e mësipërme me jetën dhe botën rreth tij, ilustron me detaje nga teksti idetë dhe interpretimet e tij;
- përcakton gjininë dhe motivet kryesore në tekstet poetike, formulon idetë e tij dhe analizon gjuhën e figurshme; shpjegon elementet e tekstit letrar dhe figuracionin letrar dhe i përdor ato gjatë analizës së gjuhës dhe stilit të këtyre veprave.

Njohuritë
Elementet e tekstit letrar
- Fabula dhe subjekti.
Dallimi mes tyre.

- Tema dhe motivet.
- Rrëfimtari, autori dhe lexuesi.
- Format e rrëfimit.
- Sistemi i personazheve.

Marrëdhëniet kryesore mes personazheve.

- Mjedisi, koha dhe atmosfera.
- Stili. Gjuha e një vepre letrare.
- Llojet e poezisë lirike.

Shkathtësitë
Elementet e tekstit letrar
Fabula dhe subjekti
Nxënësi/ja:

- rrëfen dhe analizon subjektin duke e ilustruar me detaje dhe shembuj nga teksti ose fragmenti;
- përcakton dhe analizon fabulën e një teksti;
- bën dallimin mes fabulës dhe subjektit;
- analizon ngjarjet kryesore të një teksti;
- dallon ngjarjet që shënojnë hyrjen, pikën e lidhjes, zhvillimin, pikën kulmore, zgjidhjen, si dhe shpjegon funksionin dhe rëndësinë e tyre;
- dallon konfliktin/konfliktet në një tekst dhe shpjegon mënyrën se si zgjidhen ato në vepër;
- analizon marrëdhëniet mes skenave të veçanta (skena, episode, pamje) dhe tekstit si i tërë;
- përshkruan strukturën narrative në një tekst dhe jep argumentet e tij rreth përzgjedhjes së saj nga autori;
- shpjegon efektet e teknikave të tilla në organizimin ose strukturën e tekstit letrar, si p.sh.: dukurinë e anakronisë (flashback-ut), paralajmërimit etj.

Personazhet
Nxënësi/ja:

- analizon dhe vlerëson personazhet duke u bazuar në përshkrimet e autorit dhe në mendimet, fjalët, veprimet, bindjet etj.;
- analizon se si ndryshon ose zhvillohet një personazh;

- evidenton ngjashmëritë dhe dallimet mes personazheve (karakteri, sjelljet etj.);
- analizon marrëdhëniet mes personazheve, si p.sh., ndikimi që ka një personazh te një personazh tjetër;
- dallon llojet e personazheve (realë, historikë, të trilluar, mitologjikë, të jashtëzakonshëm, kryesorë, dytësorë);
- shpreh dhe argumenton pëlqimet e tij për një personazh;
- interpreton simbolikën e një personazhi (nëse ka të tillë);
- analizon ndërlikimin e marrëdhënieve njerëzore dhe të sjelljes së njeriut përmes studimit të personazheve.

Mjedisi, koha dhe atmosfera
Nxënësi/ja:

- përshkruan dhe analizon mjedisin dhe kohën në një vepër letrare;
- veçon mjetet artistike që përdor autori për të dhënë mjedisin dhe kohën;
- përshkruan ndikimin e tij emocional dhe psikologjik nga leximi i një vepre letrare;
- analizon gjendjen emocionale që krijohet nga mjedisi, koha apo rrethanat e një teksti.

Tematika
Nxënësi/ja:

- dallon temën dhe motivet e një teksti;
- analizon dhe shpjegon mënyrën që zgjedh autori për të shtjelluar një temë ose një motiv të caktuar;
- demonstron vetëdije në lidhje me faktin që zhvillimi i një teme (ose motivi) nga një shkrimtar zbulon një pamje ose një aspekt të veçantë të jetës.

Stili dhe gjuha
Nxënësi/ja:

- veçon tiparet e stilit dhe analizon e shpjegon se si ndikojnë ato te lexuesi dhe në tekst;
- analizon dhe vlerëson gjuhën e figurshme;
- vlerëson cilësitë estetike të gjuhës së një teksti.

Konteksti historik, kulturor, ekonomik, politik, shoqëror
Nxënësi/ja:

- gjykon rreth kontekstit historik, kulturor, ekonomik, politik, shoqëror në të cilin është shkruar një tekst;
- shpjegon se si konteksti ndikon në vepër.

Lidhja mes tekstit dhe lexuesit
Nxënësi/ja:

- tregon se si përvojat personale, vlerat, besimet e tij mund të ndikojnë në mënyrën se si ai e kupton dhe e interpreton një tekst;
- tregon se si një tekst e informon lexuesin rreth natyrës njerëzore.

Reflektimi ndaj tekstit
Nxënësi/ja:

- formulon mendimet, ndjenjat dhe opinionet e tij rreth tekstit, duke e lidhur atë me njohuritë e mëparshme;
- reflekton në mënyrë kritike përmes analizave, interpretimit, vlerësimit, krahasimit dhe sintezës së tekstit;
- shprehet në mënyra të ndryshme për tekstet që lexon, si p.sh.: dramatizime, ese, punë krijuese me shkrim, muzikë, pikturë etj.

Ndërtimi dhe komunikimi i argumenteve
Nxënësi/ja:

- mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti;
- organizon qartë, saktë dhe në mënyrë logjike mendimet, ndjenjat dhe opinionet e tij (me gojë dhe me shkrim).

KOMPETENCA: VLERËSIMI I LETËRSISË SHQIPE DHE ASAJ BOTËRORE NË PERIUDHA TË NDRYSHME LETRARE DHE HISTORIKE

Rezultatet e të nxënit për këtë kompetencë

Nxënësi/ja:

- analizon dhe vlerëson karakteristikat kryesore të letërsisë së shekullit XX, drejtimet kryesore letrare, gjinitë letrare që u lëvruan, si dhe autorët përfaqësues dhe veprat e tyre;
- analizon dhe vlerëson periudhat kryesore në letërsinë shqipe të shekullit XX, grupimet dhe drejtimet letrare, autorët përfaqësues dhe veprat e tyre;
- analizon në rrafsh krahasues vlerat e letërsisë shqipe dhe asaj evropiane dhe botërore;
- analizon dy vepra letrare dhe përcakton të përbashkëtat dhe ndryshimet mes tyre;
- gjykon për vlerat njerëzore, etike dhe estetike që gjejnë shprehje në krijimtarinë letrare, si dhe shpjegon preferencat ose pëlqimet e tij në letërsi.

***Shënim**: 6 orë mësimore do të përdoren për përgatitjen e nxënësve për provimet e Maturës Shtetërore. Këto orë mund të planifikohen përgjatë vitit shkollor ose në fund të tij.*

TEMATIKA	SHPËRNDARJA E PËRMBAJTJES LËNDORE		
	SHTATOR–DHJETOR (26 orë)	JANAR–MARS (24 orë)	PRILL–MAJ (18 orë)
Elementet e tekstit letrar	**Elementet e tekstit letrar** - Fabula dhe subjekti. Dallimi mes tyre. - Tema dhe motivet. - Rrëfimtari, autori dhe lexuesi. - Format e rrëfimit. - Sistemi i personazheve. Marrëdhëniet kryesore mes personazheve. - Mjedisi, koha dhe atmosfera. - Stili. Gjuha e një vepre letrare. - Llojet e poezisë lirike. - Poema epike. - Ritmi dhe vargu (edhe vargu i lirë). Rima dhe llojet e saj. Strofa, funksioni dhe llojet e saj.		
Letërsia botërore e shekullit XX **Letërsia botërore gjatë gjysmë së parë të shekullit XX**	**Letërsia botërore gjatë gjysmë së parë të shekullit XX** Kushtet historike dhe shoqërore të gjysmës së parë të shekullit XX. Zhvillimet e shkencës në shekullin XX që patën ndikim në letërsi. Veçoritë e përgjithshme të letërsisë së shekullit XX, si: larmia e drejtimeve letrare, individualitete krijuese të spikatura dhe origjinale, veçori kombëtare të krijuesve. Prirja realiste e letërsisë së shekullit XX. Lidhja me letërsinë e traditës dhe risitë. Drejtimet, përfaqësuesit kryesorë, gjinitë dhe llojet letrare që u lëvruan. Prirja moderniste e letërsisë. Pararendësit e letërsisë moderne. Përfaqësuesit kryesorë. Gjinitë dhe llojet letrare që u lëvruan. **Franc Kafka.** Momentet kryesore të jetës së Kafkës, të cilat ndikuan në krijimtarinë letrare të tij. Faktorët objektivë historikë që ndikuan në veprën e Kafkës. Qëndrimi i Kafkës ndaj burokratizmit, gjyqit dhe vetëgjyqësisë, lirisë etj. Tematika kryesore e krijimtarisë letrare të Kafkës. Veçoritë kryesore të krijimtarisë së Kafkës (konceptimi universal, humanizmi, situatat absurde etj.		

TEMATIKA	SHPËRNDARJA E PËRMBAJTJES LËNDORE		
	SHTATOR–DHJETOR (26 orë)	JANAR–MARS (24 orë)	PRILL–MAJ (18 orë)
	Albert Kamy. Momentet kryesore të jetës dhe të veprës së Kamysë. Evoluimi krijues i Kamysë. Ekzistencializmi në artin e Kamysë. Absurdi i qenies njerëzore, vetmia etj.		
Letërsia shqipe e gjysmës së parë të shekullit XX	**Letërsia shqipe e gjysmës së parë të shekullit XX.** Kushtet historike e shoqërore gjatë gjysmës së parë të shekullit XX. Risitë e letërsisë së kësaj periudhe. Shkrimtarët që me krijimtarinë e tyre janë urë lidhëse me letërsinë e shekullit XIX (Asdreni, Mjeda). Krijimtaria letrare e kësaj periudhe dhe përfaqësuesit, si: Konica, Fishta, Noli, Migjeni, Poradeci, Migjeni, Koliqi, Kuteli etj. **Gjergj Fishta.** Kontributi i Gjergj Fishtës në botën shqiptare (publicistikë, letërsi, politikë etj.). Momentet kryesore të jetës së Fishtës që ndikuan në krijimtarinë e tij. Veprat letrare të Fishtës në poezi dhe dramë. Idetë universale në veprën e Fishtës dhe mesazhet që i sjellin kohës sonë. **Lasgush Poradeci.** Poeti modern i shqipes. Momentet më të rëndësishme të jetës së Poradecit që ndikuan në krijimtarinë e tij. Veprat e Poradecit. Vendlindja dhe dashuria në jetën e Poradecit. Mbështetja në trashëgiminë poetike të Naimit dhe në letërsinë moderne të Evropës. Përsëritje për Maturën Shtetërore; bisedë letrare; testim; ese; projekt.	**Migjeni.** Fryma e re që solli Migjeni në letërsinë shqipe (në formë dhe në përmbajtje), si p.sh.: shkëputja nga tradita, temat e ndaluara, vargu i lirë, shembja e kulteve politike, fetare etj. Burimet kryesore që përcaktuan formimin e Migjenit. Momentet kryesore të jetës dhe të veprës së tij. Njeriu në letërsinë e Migjenit (jeta në situata ekzistenciale).	
Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore		**Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore.** Kushtet historike, shoqërore dhe politike pas Luftës së Dytë Botërore. Dukuritë letrare. Letërsia shqipe në Kosovë dhe në diasporë. **Dritëro Agolli.** Risitë që solli Agolli në letërsinë shqipe. Momentet kryesore të jetës së Dritëro Agollit që ndikuan në krijimtarinë e tij. Veprimtaria shoqërore dhe politike e Agollit. Krijimtaria letrare e Agollit në poezi, prozë dhe dramë. Krijimtaria e Agollit pas viteve ’90. Veçoritë e prozës së Agollit.	**Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore**. **Martin Camaj**. Momentet kryesore të jetës së Martin Camajt që ndikuan në krijimtarinë e tij. Risitë që solli Camaj në letërsinë shqipe. Fazat e krijimtarisë së Camajt. Camaj si poet dhe si prozator. **Azem Shkreli.** Momentet kryesore të jetës së Shkrelit që ndikuan në krijimtarinë e tij. Veprat kryesore të Shkrelit (në prozë dhe në poezi). Risitë që solli Shkreli në letërsinë shqipe.

TEMATIKA	SHPËRNDARJA E PËRMBAJTJES LËNDORE		
	SHTATOR–DHJETOR (26 orë)	JANAR–MARS (24 orë)	PRILL–MAJ (18 orë)
		Ismail Kadare. Veprimtaria e Kadaresë si artist dhe intelektual. Vendi që zë Kadare në letërsinë shqipe. Momentet kryesore të jetës së Kadaresë që ndikuan në krijimtarinë e tij. Poeti dhe prozatori. Krijimtaria letrare e Kadaresë para dhe pas viteve '90. Dramatizim; Përsëritje për Maturën Shtetërore; bisedë letrare; testim; ese; projekt.	Tiparet e poezisë së Shkrelit. Dramatizim; Përsëritje për Maturën Shtetërore; testim; ese; projekt.

Shënim: *Njohuritë mbi* **Elementet e tekstit letrar** *merren gjatë studimit dhe analizës së veprave letrare, prandaj janë konceptuar të shtrira përgjatë tri periudhave tremujore.*
Planifikimi sipas periudhave

Planifikimi i periudhës është një planifikim më afatshkurtër dhe më i detajuar i mësimdhënies. Ky lloj planifikimi kërkon që mësuesi/ja të përcaktojë me kujdes përmbajtjet mësimore që do të zhvillojë gjatë kësaj periudhe, orët mësimore brenda të cilave ato do të realizohen, duke planifikuar paraprakisht situatat e të nxënit përmes të cilave do të mundësohet zhvillimi i kompetencave, burimet e të nxënit, metodologjitë e mësimdhënies si dhe llojet e vlerësimit dhe instrumentet vlerësues.
Plani i një periudhe është analitik dhe në të detajohen temat mësimore që do të zhvillohen përgjatë saj. Mësuesi/ja harton planin e periudhës përkatëse në fillim të saj dhe e dorëzon në drejtorinë e shkollës para fillimit të periudhës. Ky plan hartohet duke iu përmbajtur programit dhe tekstit mësimor përkatës.
Në planet sipas periudhave planifikohen të gjitha orët. Mësuesit janë të lirë të bëjnë ndryshimet e tyre hap pas hapi në varësi të specifikave të lëndës së tyre.

Plani analitik

PËR TREMUJORIN E PARË

(SHTATOR-DHJETOR)

	Njohuri të reja	**Përpunim njohurish**							
	Njohuri të reja	**Përsëritje**	**Punë me projekt**	**Biseda letrare**	**Ese**	**Dramatizime**	**Vlerësim portofoli**	**Test**	**Totali**
	20	1	2	1	1	-	-	1	26
Përqindja	*76%*	*24%*							

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe						
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave të fushës						
Nr.	**Tematika/ kapitulli**	**Temat mësimore**	**Situata e të nxënit**	**Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve**	**Vlerësimi**	**Burimet**
1	**Letërsia botërore e shekullit XX** **Letërsia botërore gjatë gjysmë së parë të shekullit XX**	**Letërsia botërore gjatë gjysmë së parë të shekullit XX.** (1 orë)	Nxënësi/ja kupton se rrethanat historike, politike, shoqërore ndikojnë në letërsi.	Informacion i ri Stuhi mendimesh Reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur Diskutim Analizim Praktikë e pavarur Stuhi mendimesh Piramida e mendimit Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit Pyetje-përgjigje Hartë koncepti Hartë personazhesh Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Fragmente të ndryshme nga letërsia e huaj dhe ajo shqiptare
2		**Franc Kafka** (4 orë) Momentet kryesore të jetës së Kafkës. Tematika kryesore e krijimtarisë letrare Veçoritë kryesore të krijimtarisë së Kafkës Analizë "Metamorfoza" Sfondi. Tematika, Personazhet, Gjuha dhe stili, Mesazhe.	Nxënësi/ja kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.		Teksti mësimor Vepra artistike
3		*Studim teksti* "Metamorfoza" Zgjimi i Gregorit"	*Diskutohet mbi* frikën e ekzistencës që buron nga realiteti i përditshëm. Nevoja për t'u larguar nëpërmjet metamorfozës.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike
4		*Studim teksti* "Metamorfoza" Fragmenti "Episodi i mollës"	*Studim teksti* Si do të silleshit nëse një ditë vëreni se ka		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti

			ndodhur një ndryshim i madh te ju?		Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	
5		*Studim teksti* "Metamorfoza" Fragmenti "Vdekja e Gregorit	*Diskutim:* Çfarë i bën njeriut vetmia? Vetmia është zgjidhje, ndëshkim apo protestë?		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
6		***Punë me projekt. Faza e parë. ora 1.*** Përcaktohet tematika së bashku me nxënësit dhe ndahen grupet	Nxënësit diskutojnë dhe përzgjedhin temën e punës me projekt.			Portofoli i nxënësit
7		**Albert Kamy** (5 orë) Momentet kryesore të jetës dhe të veprës së Kamysë. Ekzistencializmi në artin e Kamysë. Absurdi i qenies njerëzore, vetmia etj.	Nxënësi/ja kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	Informacion i ri Stuhi mendimesh Reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur Diskutim Analizim Praktikë e pavarur Stuhi mendimesh Piramida e mendimit Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit Pyetje-përgjigje Hartë koncepti	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	
8		*Analizë* "I huaji" Sfondi. Tematika, Personazhet, Gjuha dhe stili, Mesazhe.	*Bisedë me temë:* Përplasja e këndvështrimeve të ndryshme çon drejt tragjedisë.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike
9		*Studim teksti* Fragmenti "Filmi i të dielës"			Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup. Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
10		*Studim teksti* Fragmenti "Porta e fatkeqësisë"	*Bisedë me temë:* Njeriu duhet të jetë		Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti

11		*Studim teksti* Fragmenti "Realiteti i huaj"	përgjegjës për veprimet e tij.	Hartë personazhesh Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup. Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
12		***Ese***	*Reflektim mbi temat që trajtohen në veprat e Kafkës dhe Kamysë*			Fletore të punëve me shkrim
13	**Letërsia shqipe e gjysmës së parë të shekullit XX**	**Letërsia shqipe e gjysmës së parë të shekullit XX** **Gjergj Fishta** (5 orë) Momentet kryesore të jetës së Fishtës. Veprat letrare të Fishtës në poezi dhe dramë. Idetë universale në veprën e Fishtës dhe mesazhet që i sjellin kohës sonë.	*Diskutim me temë:* Tradita epike në letërsinë tonë	Informacion i ri Stuhi mendimesh Reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur Diskutim Analizim Praktikë e pavarur Stuhi mendimesh Piramida e mendimit Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit Pyetje-përgjigje Hartë koncepti Hartë personazhesh Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike
14		*Analizë* "Lahuta e Malcis" Rrethanat e lindjes së veprës, qëllimi. Konflikti bazë. Kulti i trimërisë. Idetë. Mesazhet. Personazhet e larmishëm.	Lahuta vegla arkaike muzikore me të cilën malësori i këndoi heroit, gëzimit, por dhe problematikave së jetës.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike
15		*Studim teksti* Kënga I "Cubat"	Lexo hyrjen e "Iliadës" dhe të "Histori e Skënderbeut" të Naim Frashërit si dhe hyrjen e këngëve të Ciklit të Kreshnikëve.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
16		*Studim teksti* Kënga II "Oso Kuka"	*Diskutim me temë*: Fataliteti heroik - Vetëflijimi në		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti

			letërsinë shqipe gojore dhe artistike.		Vlerësimi i punës në grup	
17		*Studim teksti* Kënga XXV "Gjaku i marrun"	*Studim teksti*		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
18		***Punë me projekt . Faza e parë. ora 2.*** Nxënësit paraqesin planin e punës individual**.**	Nxënësit paraqesin planin e punës individual dhe diskutojnë për hartimin e planit të grupit.		*Di*	Portofoli i nxënësit
19		**Lasgush Poradeci** (5 orë) Momentet më të rëndësishme të jetës së Poradecit. Veprat e Poradecit. Vendlindja dhe dashuria në jetën e Poradecit.	Poeti modern i shqipes. Bisedë me temë: Vlerat e artit varen nga sasia apo cilësia? Kërkesat e larta të Lasgushit ndaj artit.	Informacion i ri Stuhi mendimesh Reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur Diskutim Analizim Praktikë e pavarur Stuhi mendimesh Piramida e mendimit Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike
20		*Analizë* "Ylli i zemrës"	Poezia lirike si formë e shprehjes së unit të brendshëm		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike
21		*Studim teksti* "Vdekja e Nositit"	*Bisedë me temë:* Kontributi/Misioni i artistit, qytetarit të vetëdijshëm për rolin e tij në shoqëri dhe i prindit.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
22		*Studim teksti* "Poradeci"	Identifikimi i shpirtit të poetit me vendlindjen dhe atdheun		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti

23		*Studim teksti* "Ti po vjen që për së largu"	Diskutim me temë: Dashuria është jetë. Malli është pjesë e pandarë i dashurisë.	Pyetje-përgjigje Hartë koncepti Hartë personazhesh Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
24		***Test (tremujori i parë)***		*Punë e pavarur individuale*	*Vlerësim*	
25		***Bisedë letrare***	"Vallja e yjeve" Lasgush Poradeci	*Diskutim, Interpretim Shkrim funksional*	Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm)	
26		***Përsëritje për maturën shtetërore***	*Letërsia botërore gjatë* gjysmës së parë të shekullit XX.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	*Dosje e Maturës*

Plani analitik

PËR TREMUJORIN E DYTË (JANAR-MARS)

	Njohuri të reja	**Përpunim njohurish**							
	Njohuri të reja	**Përsëritje**	**Punë me projekt**	**Biseda letrare**	**Ese**	**Dramatizime**	**Vlerësim portofoli**	**Test**	**Totali**
	16	2	1	1	1	1	1	1	24
Përqindja	*67%*	*33%*							

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe						
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave të fushës						
Nr.	**Tematika/ kapitulli**	**Temat mësimore**	**Situata e të nxënit**	**Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve**	**Vlerësimi**	**Burimet**
27	**Letërsia shqipe e gjysmës së parë të shekullit XX**	**Migjeni (5 orë)** Fryma e re që solli Migjeni në letërsinë shqipe (në formë dhe në përmbajtje). Burimet kryesore që përcaktuan formimin e Migjenit. Momentet kryesore të jetës dhe të veprës së tij.	Diskutim me temë: Vepra i parapriu jetës së autorit.	Informacion i ri Stuhi mendimesh Reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur Diskutim Analizim Praktikë e pavarur Stuhi mendimesh Piramida e mendimit Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit Pyetje-përgjigje Hartë koncepti Hartë personazhesh Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike
28		*Analizë* “Novelat e qytetit të veriut” dhe “Vargjet e lira”	Diskutim me temë: roli i mashkullit në familjen e shoqërinë tradicionale shqiptare. Femra inferiore.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike
29		Studim teksti “Studenti në shtëpi” nga “Novelat e qytetit të veriut”	*Studim teksti*		Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
30		*Studim teksti* “Poema e mjerimit” nga vepra “Vargjet e lira”	Bisedë me temë: Mjerimi fizik sjell pasoja dhe në aspekte të tjera duke e çuar individin drejt rënies morale e mendore.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti

31		*Studim teksti* "Një natë pa gjumë" nga vepra "Vargjet e lira"	Si ndihet një njeri i cili kupton se po prek fundin (po shkon drejt vdekjes) në planin personal dhe kur nuk sheh të realizuara ëndrrat e tij për shoqërinë ku jeton?		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
32		***Bisedë letrare*** *"Vargjet e Lira" Migjeni*	Llojet e vargjeve Shpirti i lirë i një të riu me vetëdije të lartë gjen shprehjen e tij te vargu i lirë në formë dhe përmbajtje.	Diskutim *Punë e pavarur individuale*	*Diskutim* *Interpretim* *Shkrim funksional*	Portofoli i nxënësit
33	**Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore**	**Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore** (1 orë) Kushtet historike, shoqërore dhe politike pas Luftës së Dytë Botërore. Dukuritë letrare. Letërsia shqipe në Kosovë dhe në diasporë.	Nxënësi/ja kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	Informacion i ri Stuhi mendimesh Reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur Diskutim Analizim Praktikë e pavarur Stuhi mendimesh Piramida e mendimit Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit Pyetje-përgjigje Hartë koncepti Hartë personazhesh	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Fragmente të ndryshme nga letërsia e huaj dhe ajo shqiptare

34		**Dritëro Agolli** (5 orë) Risitë që solli Agolli në letërsinë shqipe. Momente kryesore të jetës së Dritëro Agollit që ndikuan në krijimtarinë e tij. Veprimtaria shoqërore dhe politike e Agollit. Krijimtaria letrare e Agollit në poezi, prozë dhe dramë.	Nxënësi/ja kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike
35		*Analizë* "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo"	Bisedë me temë: A janë gjithnjë të evidentuar njerëzit e aftë? Pse disa njerëz edhe pse të paaftë ngjisin shkallët e karrierës?		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
36		*Studim teksti* Fragmenti "Zylua shkëlqen në konferencën e madhe"	*Studim teksti*		Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
37		*Studim teksti* Fragmenti "Shoku Zylo pret ftesë"	*Studim teksti*		Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
38		*Studim teksti* Fragmenti "Esetë e Zylos"	Bisedë me temë: Cili është më tragjik fati i atij që nuk di të		Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti

			zbulojë aftësitë e tij apo i atij që nuk është i aftë, por që di të shfrytëzojë aftësitë e tjetrit?			
39		***Ese***		*Punë e pavarur individuale*	Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm)	Fletore e punëve me shkrim
40		***Dramatizim***	*Nxënësit inskenojnë fragment nga* "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo"	*Interpretim*	Vlerësim mes nxënësish	*Fragment nga vepra*
41		**Ismail Kadare *(5 orë)*** Veprimtaria e Kadaresë si artist dhe intelektual. Vendi që zë Kadare në letërsinë shqipe. Momentet kryesore të jetës së Kadaresë që ndikuan në krijimtarinë e tij. Poeti dhe prozatori. Krijimtaria letrare e Kadaresë para dhe pas viteve '90.	Nxënësi/ja kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	Informacion i ri Stuhi mendimesh Reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur Diskutim Analizim Praktikë e pavarur Stuhi mendimesh Piramida e mendimit Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit Pyetje-përgjigje Hartë koncepti Hartë personazhesh Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor
42		*Analizë* "Pallati i ëndrrave"	*Kujto ndërtimin e ferrit të Dantes*		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike

43		*Studim teksti* Fragmenti "Botë e çngjyrosur"	*Studim teksti*		Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
44		*Studim teksti* Fragmenti "Bisedë me kafetarin"	*Studim teksti*		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
45		*Studim teksti* Fragmenti "Darkë me Vezirin"	*Studim teksti*		Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
46		***Test (tremujori i dytë)***		*Punë e pavarur individuale*		
47		***Projekt. Faza e dytë. Përzgjedhja e materialeve***	Përzgjedhja e materialeve	Diskutim Prezantim Punë individuale Punë në grupe	Vlerësim mes nxënësish	Portofoli i nxënësit
48		***Përsëritje matura*** Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore	Krijimtaria e Agollit pas viteve '90. Veçoritë e prozës së Agollit.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	*Dosje e Maturës*
49		***Përsëritje matura*** Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore	Bota shqiptare në veprën e Kadaresë.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	*Dosje e Maturës*
50		***Vlerësim portofoli***			Vlerësim me notë mbi punimet e nxënësit që përmban portofoli	Portofoli i nxënësit

Plani analitik

PËR TREMUJORIN E TRETË (PRILL-MAJ)

	Njohuri të reja	**Përpunim njohurish**							
	Njohuri të reja	**Përsëritje**	**Punë me projekt**	**Biseda le-trare**	**Ese**	**Dramatizime**	**Vlerësim portofoli**	**Test**	**Totali**
	10	3	1	-	1	1	1	1	18
Përqindja	*56%*	*44%*							

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe						
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave të fushës						
Nr.	**Tematika/ kapitulli**	**Temat mësimore**	**Situata e të nxënit**	**Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve**	**Vlerësimi**	**Burimet**
51	**Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore**	**Martin Camaj** (5 orë) Momentet kryesore të jetës së Martin Camajt që ndikuan në krijimtarinë e tij. Risitë që solli Camaj në letërsinë shqipe. Fazat e krijimtarisë së Camajt.	Nxënësi/ja kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	Informacion i ri Stuhi mendimesh Reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur Diskutim Analizim Praktikë e pavarur Stuhi mendimesh Piramida e mendimit Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit Pyetje-përgjigje Hartë koncepti Hartë personazhesh	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike
52		*Analizë* “Njeriu më vete e me tjerë”	Diskutim me temë: Njeriu ndalet për pak kohë, harron problematikat dhe rrëmon brenda vetes të gjejë kujtimet dhe ndjesitë e së shkuarës.		Vlerësim diagnostikues Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm)	Teksti mësimor Vepra artistike

53		*Studim teksti "Nata e koncertit"*	*Studim teksti*	Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
54		*Studim teksti "Mospërfillje"*	*Studim teksti*		Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
55		*Studim teksti "Një ditë e ka dhe korbi"*	*Studim teksti*		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
56		***Ese***	Njeriu në kërkim të vetvetes	Punë e pavarur individuale	Vlerësim me shkrim	Fletore të punëve me shkrim
57		**Azem Shkreli** (5 orë) Momentet kryesore të jetës së Shkrelit që ndikuan në krijimtarinë e tij. Veprat kryesore të Shkrelit (në prozë dhe në poezi). Tiparet e poezisë së Shkrelit.	Nxënësi/ja kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	Informacion i ri Stuhi mendimesh Reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur Diskutim Analizim Praktikë e pavarur	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	Teksti mësimor Vepra artistike

58		*Analizë* “Lirikë me shi”	*Diskutim me temë: Portreti i shqiptarit në histori*	Stuhi mendimesh Piramida e mendimit Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit Pyetje-përgjigje Hartë koncepti Hartë personazhesh Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike
59		*Studim* teksti “ Këngë pa miq”	*Studim teksti*		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
60		*Studim teksti “Një minutë heshtje”*	*Studim teksti*		Vlerësimi i punës në grup	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
61		*Studim teksti “Ditiramb”*	*Studim teksti*		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë Vlerësimi i punës në grup Vlerësim mes nxënësish	Teksti mësimor Vepra artistike Fragmenti
62		***Projekt Faza e tretë. Ora 4.*** Prezantimi dhe vlerësimi i produktit	Prezantimi dhe vlerësimi i produktit	*Prezantim* *Vetëvlerësim*	*Vlerësim me shkrim*	Portofoli i nxënësit
63		***Dramatizim***	*Dramatizojnë fragment nga Studenti në shtëpi*	*Interpretim*	Vlerësim mes nxënësish	*Fragment nga vepra*
64		***Test (tremujori i tretë)***		*Punë e pavarur individuale*		
65		***Vlerësim portofoli***		*Prezantim*	Vlerësim me notë mbi punimet e nxënësit që	Portofoli i nxënësit

					përmban portofoli	
66		***Përsëritje matura*** Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore	Camaj si poet dhe si prozator.	Diskutim Analizim Praktikë e pavarur stuhi mendimesh Kubimi Pesëvargëshi Diagrami i Venit Pyetje-përgjigje Hartë koncepti Hartë personazhesh Lexim i drejtuar	Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	*Dosje e Maturës*
67		***Përsëritje matura*** Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore	Risitë që solli Shkreli në letërsinë shqipe.		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	*Dosje e Maturës*
68		***Përsëritje matura*** Letërsia shqipe dhe ajo botërore gjatë shekullit XX	*Krahaso zhvillimin e letërsisë shqipe dhe asaj botërore gjatë shekullit XX*		Vlerësimi i përgjigjeve me gojë	*Dosje e Maturës*

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 1 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Letërsia botërore gjatë gjysmë së parë të shekullit XX.		**Situata e të nxënit:** Faktorët historiko-politiko-shoqërore të gjysmë së parë të shekullit XX.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- E të nxënit
- Personale
- Qytetare

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - rendit përfaqësuesit kryesorë të letërsisë së gjysmës së parë të shekullit XX të vendeve të ndryshme, si dhe veprat e tyre letrare; - përcakton gjinitë dhe llojet letrare që u lëvruan në letërsinë moderne të shekullit XX; - përshkruan rrethanat historike dhe realitetin shoqëror në të cilat u zhvillua letërsia e kësaj periudhe; - analizon dhe gjykon pasojat që shkaktuan dy luftërat botërore; - rendit disa nga zbulimet e mëdha në shkencat e natyrës, të cilat ndikuan në jetën e njeriut; - përcakton dhe analizon zhvillimet në shkencat shoqërore, si: psikologjia, filozofia, sociologjia; - gjykon për ndikimet e Frojdit, Sartrit, Kamysë etj., në letërsinë e shekullit XX.	▪ Kushte historike ▪ Realitet shoqëror ▪ Individualitete krijuese ▪ Prirje realiste ▪ Letërsi moderne ▪ Larmi drejtimesh ▪ Shpikje ▪ Psikologji ▪ Filozofi ▪ Sociologji
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Fragmente të ndryshme nga letërsia e huaj e gjysmë së parë të shekullit XX	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Historia ▪ Qytetaria ▪ Psikologji ▪ Tik

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Informacion i ri - Reflektim dhe rifreskim njohurish - Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh - Diagrami i Venit

Organizimi i orës së mësimit

Reflektim dhe rifreskim njohurish - Hartë koncepti

- Cilat janë ngjarjet më të rëndësishme, historike-shoqërore në të cilat u zhvillua letërsia e gjysmës së parë të shekullit XX?

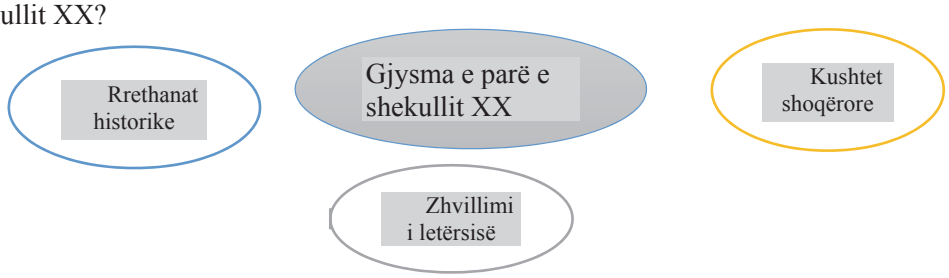

Pyetje-përgjigje

- Lufta e parë Botërore e ndan periudhën 1903-1925, nga pikëpamja ekonomike dhe politike, në dy faza.
    - Shpjego karakteristikat kryesore të tyre.
    - Si ndihet njeriu i kësaj kohe? Çfarë pasojash solli Lufta e parë botërore?

- Përmend disa nga shpikjet apo zbulimet e shekullit XX që patën ndikim në jetën e njeriut të kësaj periudhe.

Shpikjet e shek. XX, si automobili, aeroplani, kinemaja, llamba elektrike, radio, i dhanë një përshpejtim të madh komunikimeve, fantazisë, mënyrës së jetesës së njerëzve në gjithë botën dhe transformuan perceptimin e hapësirë kohës.

- Trego se çfarë efekti patën ato:
    a) në mënyrën e jetesës;
    b) në letërsi.

Analizim

- Analizo zhvillimin e shkencave shoqërore, si:
    - Psikologjia

Vetëdija përfaqëson vetëm pjesën e dukshme, majën e ajsbergut. Frojdi analizoi pjesën irracionale të njeriut, ëndrrat, kujtimet e fëmijërisë më të largët të zhytur në labirintet e kujtimit, shoqërimin e ideve, sferën e seksualitetit. Sipas tij, metoda psikanalitike mund të aplikohet me sukses për të hetuar jetën e artistit dhe veprat e tij. Mbi gjurmët e mendimit frojdian, u zhvillua kritika letrare psikanalitike.

- Filozofia

Interesi i saj u përqendrua te subjektivizmi dhe bota e brendshme shpirtërore, te shkencat humane, historia, feja, arti.

- Sociologjia

Lufta standardizoi burokracinë: çdo aspekt i jetës civile dhe sociale sundohej nga nevojat administrative. Nevoja për disiplinë, për racionalitet në shërbime, për rregull në ekonomi, përcaktuan krijimin e një aparati të madh burokratik.

Punë me grupe

- Cilat janë llojet letrare që u lëvruan në shekullin XX? Thoni emrat e përfaqësuesve kryesor të letërsisë së shekullit XX dhe vepra të njohura të tyre. Në ç'aspekte sollën risi këta autorë?

Llojet letrare që u lëvruan në shekullin XX: Proza, romani dhe novela.

Grupi 1
- temat dhe motivet e romanit të shekullit XX;
- tendencat e romanit të shek. XX, përfaqësuesit.

Grupi 2
- përfaqësuesit e romanit realist;
- karakteristika e përbashkëta dhe dallimet mes novatorëve të romanit të shek. XX.

Grupi 3
- linjat e poezisë së shek. XX, karakteristikat e tyre dhe përfaqësuesit e secilës linjë;
- protagonistet e teatrit te shek. XX.

Reflektim - Ditari dypjesësh

- Çfarë e karakterizonte letërsinë e shekullit XIX? Po letërsinë e shekullit XX?

Letërsia e shekullit XIX, karakteristikat kryesore	**Letërsia e shekullit XX, karakteristikat kryesore**

Diagrami i Venit – Krahaso zhvillimet e letërsisë botërore gjatë shekullit XIX dhe shekullit XIX. Evidentoni të përbashkëtat dhe dallimet mes letërsive të zhvilluara përgjatë dy shekujve.

Vlerësimi: Përgjatë kësaj rubrike, mësuesi/ja mban shënime në lidhje me përgjigjet e nxënësve. Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm)
Detyrat dhe puna e pavarur: a) Përshkruaj shkurtimisht (duke iu referuar informacionit në tekst, por dhe informacioneve që ju keni) realitetin shoqëror në të cilin u zhvillua letërsia gjatë shekullit XX. b) A keni lexuar ju ndonjë vepër të kësaj periudhe? A do t'ia sugjeronit për ta lexuar një shokut tuaj? Përse?

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 2 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Letërsia botërore gjatë gjysmë së parë të shekullit XX. Avangardat e shekullit XX		**Situata e të nxënit:** Nxënësi kupton se rrethanat historike, politike, shoqërore ndikojnë në letërsi.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Personale • Qytetare			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përcakton dhe analizon tiparet e letërsisë që vijoi traditën realiste të shekullit XIX; - analizon risitë që sollën shkrimtarët që ndoqën rrugën e letërsisë realiste të shekullit XIX; - dallon dhe analizon drejtimet (rrymat) kryesore letrare të letërsisë moderne të shekullit XX; - analizon gjinitë dhe llojet letrare që u lëvruan në letërsinë moderne të shekullit XX; - krahason zhvillimin e letërsisë të shekullit XIX me letërsinë moderne të shekullit XX.		**Fjalët kyçe:** ▪ Realiste ▪ Risi ▪ Moderne ▪ Avangardë ▪ Ekspresionizmi ▪ Futurizmi	
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Fragmente veprash të shekullit XX ▪ Studime dhe kritika letrare ▪ Interneti		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Histori ▪ Psikologji ▪ Sociologji ▪ Arte	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Reflektim dhe rifreskim njohurish - Hartë koncepti - Lexim dhe shpjegim nga teksti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh			

Organizimi i orës së mësimit

Reflektim dhe rifreskim njohurish - Hartë koncepti

- Cilat janë avangardat artistike të shekullit XX?

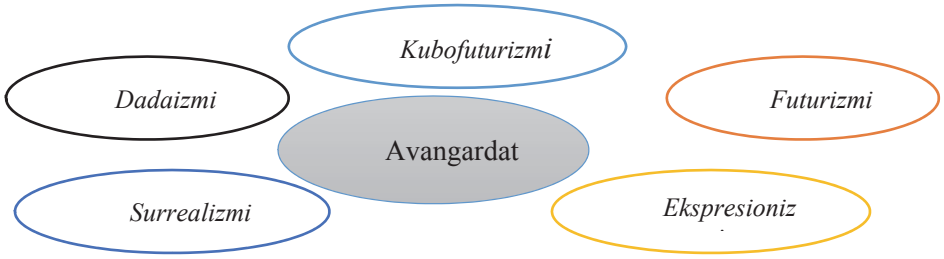

Të gjitha avangardat i kundërvihen Natyralizmit dhe dekadentizmit, e konceptojnë artin si aktivitet grupi dhe kanë karakter ndërartistik.

Ditari dypjesësh

- Çfarë idesh refuzojnë dhe çfarë pohojnë avangardistët?

Pohojnë	Mohojnë
1.	1.
2.	2.
3.	3.

- Shpjegoni në ç'raport qëndrojnë Ekspresionizmi dhe Futurizmi me civilizimin e makinave.
- Shprehja "Duke pritur Godonë" është bërë sinonim i një lloj pritje të caktuar. I cilës?

Mungesë e kohës dhe të historisë ku zhvillohen biseda mes dy personazheve që presin të tretin i cili nuk vjen.

- Lidh pohimin me avangardën përkatëse:

1. Arti duhet të shprehë nënvetëdijen	a. Ekspresionizëm
2. Arti duhet të kuptojë dhe të lartësojë bukurinë e shpejtësisë	b. Surrealizëm
3. Arti shpreh ulërimën e ankthit të unit	c. Futurizëm

Diskutim - Çfarë është shoqëria e masave?

a. Popullsia shtohet me shpejtësi.
b. Masat kërkojnë që të kenë peshë në jetën politike.
c. Fabrika, zyra, qyteti bëjnë uniforme mënyrën e jetës së njerëzve.
d. Në shoqëri zhduken ndarjet klasore.

- "Sikleti i civilizimit": kush e krijoi këtë shprehje dhe për çfarë aludon?
- Çfarë është "belle époque"?

Lexim dhe shpjegim nga teksti - Analizim - Pyetje-përgjigje

- Si ndryshon gjendja e intelektualëve në përgjithësi dhe e shkrimtarëve në veçanti?
- Çfarë ndikimi sjellin në planin kulturor zhvillimet e teknologjisë, fizikës dhe të matematikës?
- Çfarë është vetëdija për Frojdin? Si ndikoi në letërsi dhe në art psikanaliza?
- Cilat janë teknikat e përdorura nga romancierët e fillimshekullit XX?
- Flisni për shkrimtarët që e refuzojnë romanin sepse është formë e vjetër e shek. XIX dhe cilët e reformojnë atë?

Ditari dypjesësh

- Trego risitë e romanit të fillmshekullit XX përkundrejt atij të shek. XIX.

romani XIX	romani fillmishekullit XX
strukturë e mbyllur	
narrator i gjithëdijshëm	
paraqitje objektive re realitetit	
ecuri kronologjike dhe e ngjarjeve	

- Cilët janë autorët e këtyre romaneve dhe cilat janë temat e tyre?

Romani	Autori	Tema
Njeriu pa cilësi		
Në kërkim të kohës së humbur		
Uliksi		

Vlerësimi: Përgjatë kësaj rubrike, mësuesi/ja mban shënime në lidhje me përgjigjet e nxënësve. Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm)

Detyrat dhe puna e pavarur: Shkruaj në një tabelë veçoritë kryesore të avangardave të shekullit XX.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 3 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Franc Kafka. Momentet kryesore të jetës së Kafkës. Tematika. Veçoritë kryesore të krijimtarisë së Kafkës.		**Situata e të nxënit:** Lexim i letrës "Letër babait" Kafka	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- E të nxënit
- Personale
- Qytetare
- Digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - përshkruan dhe analizon faktorët historikë objektivë që ndikuan në veprën e Kafkës; - analizon dhe gjykon qëndrimin e Kafkës ndaj burokratizmit, gjyqit dhe vetëgjyqësisë, lirisë etj.; - veçon veprat kryesore të Kafkës (tregime, novela, romane, ese); - analizon temat kryesore të veprave të Kafkës; - përshkruan dhe analizon veçoritë kryesore të krijimtarisë letrare të Kafkës; - vlerëson rëndësinë që ka krijimtaria e Kafkës në letërsinë e shekullit XX.	▪ Risi ▪ Tregime ▪ Novela ▪ Romane ▪ Ese ▪ Gjyq ▪ Vetëgjyqësi
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "Metamorfoza" ▪ Studime dhe analiza letrare	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Historia ▪ Qytetaria ▪ Psikologji ▪ Sociologji ▪ Tik

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Harta e koncepteve - Pyetje-Përgjigje

- Ndërtoni shkurtimisht kontekstin historik, politik, kulturor në të cilin u zhvillua krijimtaria letrare e Kafkës.

Faktorët që ndikuan në krijimtarinë e Kafkës

- **perandoria austro-hungareze** (kërcënim i kudondodhur, mbi kombet dhe minorancat e shtypura);
- **teknologjia** (sundimi i saj shkakton tjetërsimin e njeriut);
- **gjendja hebraike e të "çrrënjosurit"** (ndjen në vetvete përplasjen mes kulturave të ndryshme);
- **vetëdija e ankthshme e dështimeve** ("*një imazh i jetës sime do të ishte ai i një purteke të kotë ...*");
- **shqetësimet që mbart me vete qytetërimi modern** (pamundësia e shpëtimit nga çdo shoqëri);

- Cilët janë faktorët objektivë historikë dhe letrarë që ndikuan në veprën e Kafkës?

Faktorët objektivë historikë dhe letrarë që ndikuan në veprën e Kafkës.

Origjina | **Shkollimi** | **Puna si nëpunës** | **Sëmundja**

Në Pragë, qendër e kulturës së Evropës Qendrore, Kafka gjeti një ambient kulturor shumë të gjallë ku përplaseshin, në një integrim dhe pasurim reciprok tre kultura: sllave (çeke), gjermane dhe hebraike.

- Kafka, me veprën e tij, i parapriu disa lëvizjeve letrare. A mund të përcaktojmë krijimtarinë e Kafkës në një rrymë letrare specifike? Përgjigjen argumentoje duke iu referuar karakteristikave kryesore të krijimtarisë së tij.

- Flisni për momentet kryesore të jetës së Kafkës, të cilat ndikuan në krijimtarinë letrare të tij, duke u ndalur në të dhëna/informacione që lidhen me:

Origjinën

Franc Kafka lindi në Pragë në 3 korrik 1883, në një familje me origjinë çifute.

Shkollimin. *Ai frekuentoi liceun gjerman dhe, mbas mëdyshjes për të studiuar kimi ose gjermanistikë, u diplomua në Fakultetin e Drejtësisë në vitin 1906. Ai u edukua me etikën e fitimit dhe të suksesit pasqyrë e së cilës ishte aktiviteti tregtar fatlum i babait Herman. Ai studioi gjuhën hebraike dhe tregoi interes për Hasidizmin.*

Punën si nëpunës

Mbas praktikës së detyrueshme pranë gjykatave të Pragës dhe punës në filialin triestin të Sigurimeve të Përgjithshme, ai punoi në vitet 1908-1922 pranë Institutit të sigurimeve për fatkeqësitë në punë.

Sëmundjen

Kafka qëndroi shpesh në sanatoriume dhe qendra kuruese në Çekosllavaki, Gjermani, Austri etj. Ai e shihte sëmundjen si ndëshkim për fajet ndaj babait dhe të dashurës së tij Felisës, por edhe si çlirim nga çdo detyrim mondan dhe garanci e lirisë së tij. Në vitin 1924 u kthye në Pragë, por shëndeti i tij u përkeqësua. Ai u shtrua në një sanatorium pranë Vienës (Kierling) ku u nda nga jeta në 3.06.1924; u varros në Varrezën e hebrenjve në Pragë.

Diskutim:

- Si ndikuan në krijimtarinë e Kafkës marrëdhëniet me:
  - **gratë**

Lidhja torturuese pesëvjeçare (1912-1917) me berlinezen Felisë Bauerin ndikoi në krijimtarinë e tij.

Në vitin 1919, Kafka njohu Julia Vohrizek, por, babai nuk e lejoi që të martohej me një vajzë nga familje e thjeshtë.

Më 1920 Milena Jesenskája filloi përkthimin e veprës së tij në gjuhën çeke. Lidhja me Milenën rishfaqi problemin e raportit të Kafkës me universin femëror: martesa i prishte vetminë që ishte premisë e domosdoshme për aktivitetin si shkrimtar.

Kafka e gjeti qetësinë vetëm në vitin e fundit të jetës së tij me Dora Diamantin, me të cilën kaloi në Berlin muajt e fundit të jetës vetëm duke shkruar

- **babain**

Kafka e shprehu mllefin e tij në Letër babait (nëntor 1919), ku ai përshkruan arsyet e kontradiktave me babanë si dhe moskuptimin dhe mungesën e komunikimit normal me të.

Kafka pati një raport të mundimshëm me babanë dhe me vajzat me të cilat nuk mundi të martohet.

Listimi

- Listo me tituj veprat kryesore të Kafkës. Klasifikoji ato sipas llojeve të tyre.

Tregime dhe novela.
Romane
Ditarët, *Aforizma* e *Fletore*
Letra, ese, shkrime pune.

Analizim

- Cili është personazhi kryesor i romanit "Amerika"? Në ç'rrethanë jeton e vepron ky personazh? Ç'ndodh me të? (*si përfundon ai dhe pse?)*

- Një nga veprat më të mira, që shkroi Kafka, është "Procesi". Përse autori e ka titulluar kështu romanin e tij? Çfarë fshihet pas procesit absurd ndaj personazhit kryesor Jozef K.? Si jepet, nëpërmjet këtij romani, por jo vetëm, ideja e fajësisë së përgjithshme?

- Çfarë simbolizon kështjella në romani me të njëjtin titull? *Kështjella është seli e një burokracie të tmerrshme, e rregulluar nga një hierarki e komplikuar, që e drejton fshatin me ligje në kundërshtim me çdo moral dhe logjikë.*

Ditari dypjesësh

- Cili është problemi ose pengesa në romanet e mëposhtme dhe çfarë shkakton ajo?

Romanet	Shkaku/mjedisi	Pasoja
Amerika		
Metamorfoza		
Kështjella		
Procesi		

Pyetje-përgjigje

- Ndaj kujt drejtohen akuzat e Kafkës në veprat e tij?

Kafka akuzon në veprat e tij sistemin shoqëror burokratik antinjerëzor si dhe kritikon sistemin e drejtësisë.

- Si paraqitet jeta njerëzore në përfytyrimin e Kafkës? Cili është fati i heronjve të tij?
- Cilat janë rrugët që ai sugjeron për t'u çliruar nga kjo botë pa dritë?
- Zbërtheni karakterin humanist të veprës së Kafkës.

Veprat e Kafkës shprehin vuajtjen shpirtërore e fizike të njeriut të vetmuar, të tjetërsuar e të pashpresë, i cili shtypet, poshtërohet, nëpërkëmbet nga sistemi dhe nga familja. Por njëkohësisht në mënyrë të tërthortë dhe shprehëse, ato tregojnë me insistim aspiratën e njeriut për të jetuar në një botë të lirë, të sigurt e humane, ku gjithkush e gjen diku kuptimin dhe qëllimin më të lartë të jetës.

- Cilat janë temat e krijimtarisë letrare të Kafkës? Cila është tema kryesore që trajtohet në gjitha veprat e tij?

Temat e kanë burimin në kontrastin e thellë mes protagonistëve dhe realitetit që i rrethon të cilin personazhet e Kafkës janë të paaftë ta pranojnë. Në krijimtarinë e tij gjenden tema, si: moskuptimi, papërshtatshmëria me ambientin rrethues dhe pamundësia për të qenë pjesë aktive e botës; ankthi konflikti me babanë; sundimi shtypës i teknologjisë mbi njeriun; elefantiaza burokratike e shoqërisë moderne; sikleti i qytetërimit; vetmia; absurdi; tjetërsimi; mungesa e autenticitetit; përjashtimi; brishtësia e njeriut etj.

- Përse Kafka konsiderohet si një **shkrimtar emblematik** i shekullit XX?
Për shkak të veçorive letrare, të tilla si konceptimi universal, misteri, absurdi, problematika fetare, gjuha e pastër dhe rigoroze.

- Çfarë parashtron termi *kafkian*?
Ky term parashtron kompleksitetin ekstrem të një shkrimtari i cili paraqet krizën e identitetit të njeriut modern të vetmuar e të paaftë për ta interpretuar realitetin si dhe nevojën e jashtëzakonshme për raportin me të vërtetën, me të mbinatyrshmen, me ligjin e jetës.

Punë e pavarur - Punë me grupe

Grupi1 - Me ç'mjete stilistike arrin Kafka të realizojë vërtetësinë e padiskutueshme dhe karakterin përgjithësues të veprës së tij?

Grupi 2 - Ku e gjen Kafka rrugën për çliruar forcat e shpirtit të tij? - Çfarë qëndrimi mban ai ndaj personazheve të tij.

Grupi 3 - Pse Valter Benzhamin e quan alegorizimin e shkrimtarit "bosh". - Si shfaqet problematika fetare në veprat e tij?

Grupi 4 - Çfarë rëndësie pati krijimtaria e Kafkës në letërsinë e shekullit XX?

Reflektim - Diskutim

- A duhet të gjykojmë të tjerët?
- Si ndiheni kur e dini se çdo veprim i juaji gjykohet nga kushdo, kurdoherë, kudo?
- A e çon kjo drejt mbylljes në vetvete, shkëputjes nga bashkësia njerëzore, drejt dëshirës: për të mos rënë në sy, për t'u zvogëluar, për të qenë askushi, për të mos pasur marrëdhënie me askënd, për të mos vepruar, për të shmangur që të tjerët të ngarkojnë me faj dhe të gjykojnë?
- Vetëgjykimi është i dëmshëm apo një lloj katarsisi? Argumento përgjigjen tënde.

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup. Vlerësim mes nxënësish

Detyrat dhe puna e pavarur:

Në romanin "Procesi", personazhi kryesor nuk e ka të qartë akuzën ndaj tij. Procesi pështillet prej një fshehtësie misterioze. Por përtej kësaj situate absurde, ai nis të vetëgjykojë veten për qëndrimet e tij, si zyrtar, ndaj të tjerëve. Çfarë fshihet pas këtij procesi absurd?

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 4 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Analizë "Metamorfoza" Sfondi. Tematika, Personazhet, Gjuha dhe stili, Mesazhe		**Situata e të nxënit:** Nxënësi kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Personale • Qytetare • Digjitale			

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike;	**Fjalët kyçe:** • Metamorfozë • Reale • Fantastike • Marrëdhënie • Interes
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "Metamorfoza" ▪ Studime dhe analiza letrare	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Sociologji ▪ Psikologji ▪ Tik

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Organizuesi grafik - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Punë e pavarur individuale - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Diskutim
- Pse Kafka e ka titulluar novelën "Metamorfoza"? A mund të zëvendësohet me termin "transformim"?

Organizuesi grafik
- Në sa kapituj është organizuar novela "Metamorfoza"? Trego shkurtimisht thelbin e secilit kapitull/çfarë ndodh në secilin kapitull.

Kapituj	Ngjarja kryesore për secilin kapitull

Pyetje-përgjigje
- Ku dhe kur zhvillohen ngjarjet? Çfarë i ndodh personazhit kryesor? Si reagon ai ndaj transformimit fizik që ka pësuar? Ç'tregon ky qëndrim i tij ndaj gjendjes së re fizike?

Ku zhvillohet ngjarja _____
Kur zhvillohet _____
Çfarë i ndodh Gregorit _____
Si reagon ai _____
Ç'tregon ky lloj reagimi _____

- Çfarë simbolizon metamorfoza që pësoi Gregori?
- Bërthama psikologjike e Metamorfozës është te pohimi i Kafkës "Unë jam (si) kacabu". Mendon që figura stilistikore e novelës është metaforë apo krahasim?

Punë me grupe - Diskutim dhe prezantim i detyrës
Grupi 1 - Si e realizon shkrimtari transformimin e kategorive kohore në novelë.
Grupi 2 - Cila është vlera simbolike e dyerve dhe e hapjes së tyre?
Grupi 3 - Si shtjellohen temat e fajit, e ndëshkimit, e pafajësisë dhe e asgjësimit në këtë novelë.
Grupi 4 - Gjej në vepër elemente reale dhe fantastike. Si ndërthuren në vepër këto elemente?
Reale: _____
Fantastike: _____

Punë e pavarur individuale
Formulo me në fjali mesazhin që përcjell vepra. Shpjego natyrën dhe rolin e përshkrimit në vepër. Përse Gregori përbën kërcënim për normalitetin e personazheve?

Analizim -Vepra është e hapur për shumë interpretime. Si e realizon Kafka pështjellimin e lexuesit?

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup. Vlerësim mes nxënësish

Detyrat dhe puna e pavarur: Shpjegoni raportet mes personazheve të veprës.

Gregori	**Nëna**	**Babai**	**Greta**

Raporti me familjarët
Gregori–nëna Gregori–babai Gregori–motra
Raporti me të tjerët

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 5 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Studim teksti* "Metamorfoza" Fragmenti: "Zgjimi i Gregor Zamzës"		**Situata e të nxënit:** *Diskutohet mbi* frikën e ekzistencës që buron nga realiteti i përditshëm. Nevoja për t'u larguar nëpërmjet metamorfozës.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- E të nxënit
- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare
- Digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - realizon përshkrimin e personazheve në plane e aspekte të ndryshme.	▪ Transformim ▪ Vonesë ▪ Shqetësim ▪ Pranim ▪ Ndjenjë detyre ▪ Komunikim ▪ Realitet shfrytëzues
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "Metamorfoza"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Psikologji ▪ Sociologji

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Përmbledhja - Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Përmbledhja

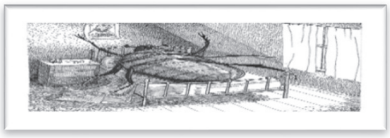

- Përmblidhni përmbajtjen e tekstit në dhjetë rreshta.

Pyetje-përgjigje
- Në ç'vetë është rrëfimi? Përcakto pozicionin e rrëfimtarit.
  Veta e rrëfimit: *veta e tretë*
  Rrëfimtari: *i jashtëm*

Punë e pavarur individuale - Analizim

- Identifiko në tekst detaje të cilat ndërtojnë sfondin e zhvillimit të ngjarjes. Dallo pjesët përshkruese nga ato narrative.
Dhoma e tij, dhomë e vërtetë njerëzish, edhe pse e vogël, ndodhej si gjithmonë midis atyre katër mureve të mirënjohura.
Përmbi tryezë, mbi të cilën ishte shpërhapur një koleksion mostrash të ndryshme, nga ato që tregtonte Samsa si komisioner, rrinte varur portreti që ai kishte prerë para disa kohësh nga një revistë me ngjyra dhe e kishte vendosur në një kornizë të praruar.

- Paragrafi i parë e njeh lexuesin me çfarë ka ndodhur. Në cilën hapësirë zhvillohet metamorfoza tronditëse?
  - **Ku ndodhet Gregori** Në dhomën e tij
  - **Ç'kohë është:**
    Koha si pjesë e ditës __ ***Një mëngjes,*** *teksa u zgjua në shtratin e tij nga ëndrra të shqetësuara.*
    Koha lidhur me motin __*vështrimi i Gregorit u drejtua për nga dritarja, aty ku* ***moti i ngrysur*** *– mbi llamarinën e dritares dëgjoheshin* ***pikat e shiut***

- Cili është kuptimi i të dhënave për kushtet atmosferike të ditës kur ndodh ngjarja?

- Çfarë paralajmëron Kafka me grupin emëror ëndrra të shqetësuara?

Punë e pavarur individuale
- Përshkruaje Gregorin (duke përdorur detajet nga teksti) pas transformimit.
  kurrizi _____
  barku _____ _____ _____
  këmbët _____ _____ _____
  trupi _____

- Paragrafi i dytë të përvijon imazhin e dhomës së Gregorit. Nënvizoji në tekst këto detaje.

- Shpjego rolin e fjalisë pyetëse "*Ç'të ketë ndodhur vallë me mua?"*
- Si reagon Gregori pasi konstaton ndryshimin fizik që ka pësuar? Jep shkallë-shkallë, me anë të foljeve, sjelljen e tij.

- Identifiko mjetet stilistike dhe shpjego funksionin e tyre, në fjalinë:
  Oh Perëndi', mendoi, 'ç'profesion të mundimshëm kam zgjedhur.
- Çfarë zanati ka Gregor Samsa? Çfarë raporti ka ai me punën e tij? E ka ndjenjën e detyrës? Ku del ajo në tekst?
- Gjej detaje në tekst të cilat na njohin me rutinën e përditshme të Gregorit para transformimit. Plotëso më tej frazat e mëposhtme.
  ditë për ditë _____
  tensionet lart e poshtë _____

gjithmonë andrallat _____
frika se _____
ushqimi _____
komunikimi _____

Përgjigjet janë përmbledhur në fragmentin e mëposhtëm:
'Oh Perëndi', mendoi, 'ç'profesion të mundimshëm kam zgjedhur! Ditë për ditë në udhëtim. Tensionet lart e poshtë janë shumë më të mëdha se vetë tregtia në qytetin tim, pastaj gjithmonë andrallat e udhëtimeve, frika se nuk kap dot trenat, ushqimi i çrregullt e i keq, komunikimi njerëzor që nuk është asnjëherë i vijueshëm, asnjëherë i ngrohtë.

Analizim
- Përcakto funksionin e lokucionit pasthirrmor dhe shpjego funksionin e përdorimit në këtë moment.
Vafshin të gjithë në djall!
- Interpreto kuptimin e fjalive të shkëputura nga fragmenti: *'E ka fajin ky zgjimi i hershëm', mendoi, 'ia mpin trutë fare njeriut të shkretë'. Pa e bërë gjumin e plotë, s'ka kuptim.*
- Gregori bën krahasimin me komisionerët e tjerë. Si i përshkruan ata? Si sillen ata? Po ai? Ç'do të ndodhte nëse do të sillej dhe ai ashtu?

- Gregori
- Komisionerët e tjerë
- Nëse Gregori do sillej me shefin e tij si ata ç'do të ndodhte?

Komisionerë të tjerë jetojnë si gratë e haremit. Ja, kur vete unë bie fjala gjatë paradites në ndonjë kafene për t'i rishikuar porositë e kërkuara, i gjej aty ata zotërinj që hanë më nge mëngjesin e tyre. Pa ta provoj njëherë unë ashtu me shefin tim! Do të fluturoja brenda ditës nga puna.

Diskutim
- Përse Gregori ka vijuar të punojë në atë vend pune? Nëse nuk do të ishte ai problem si do sillej me shefin? Ç'tregon kjo për gjendjen emocionale dhe psikologjike të Gregorit?
  - *Do të kisha ikur prej kohësh nga ajo punë po të mos kisha hallin e prindërve, do të kisha kërkuar takim me shefin e do t'ia kisha thënë në fytyrë të gjitha ç'ka më brejnë në zemër.*
  -
- Cilët janë faktorët që e çojnë Gregorin të pranojë natyrshëm gjendjen e re? - Pse Gregori nuk duket i çuditur nga metamorfoza e pësuar? Për çfarë çështjesh reflekton ai?

E tashmja

E shkuara 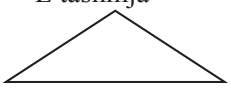 E ardhmja

Punë e pavarur
- Autori alternon në fragment tri kohë. Përcaktoji ato dhe shpjego si lidhen mes tyre.

- Çfarë nënkupton Gregori me fjalinë *"Pastaj vjen shndërrimi i madh."?*

- Shpjego rolin e orës me alarm *"Vështroi orën me alarm që ndodhej përmbi komo"*. Çfarë kuptimesh marrin shqetësimet e tij për vonesën?
Treni i radhës nisej në orën shtatë; po të kërkonte ta kapte, do duhej të vraponte si i marrë, pale pa nuk kishte mbledhur ende koleksionin, pos që ndihej i lodhur e si i mpirë. Edhe po ta kapte atë tren, s'u shpëtonte dot dokëndisjeve të shefit, sepse shërbyesi i punës patjetër që do kishte pritur te treni i orës pesë e pastaj do kishte njoftuar për mosardhjen e tij.

- Si sillej shefi me ata që mungonin në punë me njoftimin se ishin sëmurë? Si i ndante ai njerëzit? Kë përfaqëson shefi?

Shefi patjetër do të kërkonte ekspertizën e mjekut të sigurimeve shëndetësore, do t'u ankohej prindërve për dembelizmin e djalit të tyre e çdo kundërshtimi do t'i binte shkurt me kujtesën për mjekun e sigurimeve shëndetësore, njeri që i mbante të gjithë njerëzit e tjerë për të shëndetshëm, duke dalluar syresh vetëm nga ata që duan t'i bëjnë bisht punës

- Zbulo një shprehje frazeologjike (në fragmentin kur Gregori flet për shefin e tij).

- Cili ishte roli i shërbyesit të punës? Përse Gregori e quan kështu? Po më parë çfarë ka menduar për të?

- Kafka komenton: *"...sepse Gregori, pavarësisht gjumit të gjatë që kishte bërë dhe një përgjumje pa vend, ndihej për bukuri, kishte bile edhe një uri të fortë"*. A mund të ishte përgjumja dhe ndjesia pozitive, tregues i dëshirës për t'iu larguar realitetit shfrytëzues dhe për të shijuar ato ç'ka nuk kishte mundur më parë?

Ditari dypjesësh

- Si reagojnë familjarët e tij teksa konstatojnë vonesën jo të zakontë të Gregorit? Përgjigjen jepe duke u bazuar te mënyra si komunikojnë mes tyre familjarët e Gregorit me të.

zëri	**karakteristika**	**ç'tregon**
zëri i nënës	*- sa të butë e kishte zërin nëna*	
zëri i Gregorit	*- zëri i tij i zakonshëm, vetëm disi ishte përzier aty një si fishkëllimë e dhimbshme, e cila i nxirrte njëherë fjalët të plota në trajtën e tyre, i shpërbënte pastaj aq keq sa nuk kuptohej më asgjë e sigurt*	
zëri i babait	*nga dyert anësore i ati, lehtë, por sidoqoftë me grusht. "Gregor, Gregor", bërtiti ai, "si është puna?" Pas një grime u dëgjua përsëri zëri i tij paralajmërues: "Gregor! Gregor!"*	
zëri i motrës	*ndërsa nga dera tjetër anësore u ndje zëri i shqetësuar i motrës: "Gregor, nuk je mirë? Ke nevojë për gjësend?"*	

- Ka analogji mes figurës së eprorit dhe të babait?

- Klasifiko në tabelën e mëposhtme detaje reale dhe fantastike.

Reale	**Fantastike**

- Çfarë vlere merr vërejtja për mbylljen e derës?
  Gjeni në tekst pjesët ku Gregori flet për ndjenjën e fajit.
- Autori nuk e shpjegon arsyen e metamorfozës së Gregorit. Nga elementet e dhëna në tekst bëni hipoteza:
  a. Dëshirë regresioni
  b. .....
  c. .....

Babai i Gregorit Babai i Kafkës

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup. Vlerësim mes nxënësish

Detyrat dhe puna e pavarur:

Krahaso tekstin me letrën e Kafkës drejtuar babait dhe gjej elemente që mund të ndihmojnë në kuptimin e situatës së Gregorit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 6 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Studim teksti* "Metamorfoza" Fragmenti "Gregori sulmohet nga babai"		**Situata e të nxënit:** Si do të silleshit nëse një ditë vëreni se ka ndodhur një ndryshim i madh te ju?	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - identifikon në tekst detaje, mjete gjuhësore dhe stilistike në funksion të karakterizimit të personazheve dhe ndërtimit të sfondit; - interpreton kuptimin mjeteve stilistike të përdorura në fragment; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore dhe stilistike; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - analizon, gjykon, vlerëson novelën "Metamorfoza".	▪ Transformim ▪ Zemërim ▪ Kënaqësi ▪ Përballje ▪ Forcë ▪ Sulm ▪ I dobishëm ▪ I padobishëm
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "Metamorfoza"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Psikologji ▪ Sociologji

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Situata rrokulliset me shpejtësi kur motra vendos të zhvendosë të gjitha mobiliet dhe Gregori, atëherë, gjen strehë sipër tablosë së zonjës me peliçe të varur në mur. Duke parë këtë skenë, nënës i bie të fikët dhe Greta ngre grushtin mbi vëllanë. Kur babai i kthyer në shtëpi shikon gruan që i ka rënë të fikët dhe vajzën e frikësuar, pa e ditur me saktësi se çfarë ka ndodhur, i mjafton një lojë vështrimesh për të vendosur që Gregori duhet ndëshkuar. - shkëputur nga përmbledhja e paragrafit në tekstin e nxënësit.

Analizim - Pyetje-përgjigje

- *"Në shtëpi nuk pipëtinte asgjë, por befas bie zilja"*. Çfarë ka ndodhur gjatë kohës që babai nuk ishte në shtëpi? *Nënës i ra të fikët, por tani është më mirë. Ka dalë Gregori nga dhoma."*
- Përse *"Shërbyesja sigurisht që ishte kyçur në kuzhinë"*?

- Me vështrimin e kujt vëzhgohet skena?
- Shpjego kuptimin e fjalës së nënvizuar në fjalinë *"Kaloi kësisoj një copë herë e Gregori rrinte aty i* flashkur,*"*

- Gregori mendon se tani e tutje duhej të ishte i përgatitur shpirtërisht për rrethana të ndryshuara.

Për çfarë e paralajmëron lexuesin ky reflektim i Gregorit?

- Cili është mjeti stilistik që përftohet nga përballja e fjalëve zemërim e kënaqësi të përdorura në fjalinë: "*Ah!" briti ai sapo hyri, me një zë ku dëgjohej zemërim e kënaqësi njëherësh.*

Mjeti stilistik _____

Përse babai transmeton dy gjendje të ndryshme njëkohësisht? Jep sqarimin për secilin rast:

Zemërim _____

Kënaqësi _____

- Metamorfoza e Gregorit i ka shërbyer atij të zbulojë natyrën e vërtetë të familjarëve të tij. Çfarë imazhi përfton babai në sytë e djalit? Cilat janë shenjat e forcës së babait? Si përshkruhet skena e "përballjes" së babait me Gregorin?

- Mirëpo babai nuk e kishte aspak atë humor që të vinte re stërhollime të tilla. "Ah!" briti ai sapo hyri, me një zë ku dëgjohej zemërim e kënaqësi njëherësh. Gregori e tërhoqi kokën nga dera dhe e ngriti për nga babai. Nuk e kishte përfytyruar babanë kështu siç po e shihte tani; por nga ana tjetër, me gjithë ato tutjetëhura që bënte nëpër mure kohët e fundit nuk kishte pasur më mendjen të ndiqte ndodhitë në pjesën tjetër të banesës, kështu që duhej të ishte i përgatitur shpirtërisht për rrethana të ndryshuara.

- E prapëseprapë, ishte ky vërtet babai? Ishte ky po ai burrë që rrinte si i groposur nga lodhja në krevat, dikur kur Gregori nisej për në udhëtimet e tij; ai që e gjente në mbrëmje kur kthehej në shtëpi, në robdëshambër, të mbështetur pas ndenjëses së pjerrët, i pazoti për t'u ngritur në këmbë, por që vetëm çonte krahët në shenjë gëzimi, ai që në shëtitjet e rralla të përbashkëta, në nja dy-tri të diela në vit e në ndonjë festë të veçantë, ecte midis Gregorit dhe nënës, që hidhte hapa të ngadaltë, edhe më ngadalë se ata, i mbështjellë në pallton e tij të vjetër, gjithmonë duke hapur rrugën me kujdes me bastunin e tij, e që, kur donte të thoshte diçka, mbante thuajse përherë këmbët dhe priste sa të mblidheshin rreth tij shoqëruesit?

Nuk e kishte përfytyruar babanë kështu siç po e shihte tani. E prapëseprapë, ishte ky vërtet babai?

Por nuk ndenji të priste, sepse qysh nga dita e parë e jetës së tij të ndryshuar ai e dinte se ndaj tij babai shikonte si të vetmen punë të arsyeshme përdorimin e rreptësisë më të madhe.

- Babai para shndërrimit të Gregorit
- Babai pas shndërrimit të Gregorit

Punë me grupe

Grupi 1 - Si ka ndikuar marrëdhënia e Kafkës me të atin për të modeluar babain e Gregorit?

Grupi 2 - Përse Gregori thotë që "mjaftonte që të hapet porta dhe ai do të zhdukej"?

Grupi 3 - Përse Gregori nuk ia mbath për t'i shpëtuar gjuajtjes në objektiv të babait?

Punë e pavarur individuale

- Gjej shprehjet frazeologjike të përdorura në tekst. Shpjego kuptimin dhe funksionin e përdorimit të tyre.

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

- Individualizoni rolin e nënës në skenë: i kundërvihet burrit apo është në fakt një bashkëpunëtore e tij? Përse?

- Portretizo Gregorin (duke përdorur detaje nga teksti) në disa plane:

në planin fizik _____

në planin emocional _____

në planin psikologjik _____

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup. Vlerësim mes nxënësish

Nxënësi vlerësohet për përgjigje të ndryshme me gojë, në punët e pavarura me shkrim, pjesëmarrje ne diskutime.

Detyrat dhe puna e pavarur: Çfarë e shqetëson më së shumti Gregorin: Nuk e pranon dot pamjen e re _____ Nuk e pranojnë të tjerët se u ngjall frikë _____ Nuk e pranojnë se ai tashmë është i padobishëm _____ Nuk përpiqen ta kuptojnë _____ Po ju çfarë do t'u shqetësonte dhe përse?

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 7 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Studim teksti* "Metamorfoza" Fragmenti "Vdekja e Gregorit"		**Situata e të nxënit:** *Diskutim:* Çfarë i bën njeriut vetmia? Vetmia është zgjidhje, ndëshkim apo protestë?	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Personale • Qytetare			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - realizon përshkrimin e personazheve në plane e aspekte të ndryshme.		**Fjalët kyçe:**	
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "Metamorfoza"		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Psikologji ▪ Gjuhë shqipe ▪ Tik	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Analizim - Pyetje-përgjigje - Përmbledhje e strukturuar - Punë e pavarur individuale - Ditari dypjesësh			
Organizimi i orës së mësimit *Njeriu-insekt me ndjenja njerëzore, i refuzuar nga shoqëria, i braktisur nga familja, ngjall neveri dhe tmerr. Tashmë gjithçka vazhdon në një indiferencë reciproke. Por një mbrëmje, ndërsa motra i bie violinës për nder të miqve që jetojnë në shtëpinë e tyre, ai del nga dhoma e tij, dhe meqë po qëndron mes njerëzve, provon një moment lumturie. Mirëpo, kur njëri nga qiraxhinjtë e kupton praninë e njeriut buburrec, trembet. Gregori provokon një frikë të madhe tek tre qiraxhinjtë. Situata precipiton dhe Greta shpall dënimin me vdekje për vëllanë e saj. Gregorin e lënë të vdesë në dhomën e tij.* - shkëputur nga përmbledhja e paragrafit në tekstin e nxënësit			

- Në fjalët e motrës vërejmë se ajo nuk e sheh më Gregorin si vëllanë e saj, madje e quan atë përbindësh. *"Unë nuk dua ta shqiptoj para këtij përbindëshi emrin e vëllait tim,"* Ky qëndrim paraprin kërkesën e saj "*duhet të përpiqemi ta heqim qafe. Ne bëmë gjithë ç'mund të bëjë njeriu për ta mbajtur e toleruar, ndaj mendoj se askush nuk mund të na qortojë as dhe me një fjalë."*

Pyetje-përgjigje - Analizim - Interpretim

- Përse motra shprehet *"Por si mund të ishte ky Gregori? Po të ishte vërtet Gregori, ai do ta kishte kuptuar se njeriu e ka të pamundur të jetojë me një kafshë të tillë dhe do të kishte ikur vullnetarisht."*

- Si duhet të ishte Gregori dhe si ishte në sytë e motrës ? Çfarë vlere merr insistimi i Gretës në fjalën "kafshë"?

Gregori Kafsha

Motra shprehet: - *Por si mund të ishte ky Gregori? Po të ishte vërtet Gregori, ai do ta kishte kuptuar se njeriu e ka të pamundur të jetojë me një kafshë të tillë dhe do të kishte ikur vullnetarisht. Atëherë nuk do të kishim më një vëlla, por do mund të jetonim siç është për të jetuar dhe do ta ruanim me nder kujtimin e tij.*

- Cili është funksioni i motrës në dekretimin e fatit të Gregorit? Cili është gjesti i saj që e sanksionon atë?

"Duhet të përpiqemi ta heqim qafe", foli motra, këtë herë duke iu drejtuar vetëm babait, sepse nëna nuk dëgjonte asgjë mes kollitjeve të saj. "do të na çojë të gjithë në varr, jam e sigurt. Nuk mund ta durojmë edhe këtë torturë në shtëpi, pasi jemi sfilitur në punë gjithë ditën e ditës. Unë s'mundem më." E aty u shkreh e pashpresë në vaj, aq sa lotët e saj rrodhën mbi fytyrën e nënës, e cila i fshiu ato me një veprim mekanik të dorës.

- Çfarë konvergjence/marrëdhënie krijohet mes babait dhe bijës? Si mund ta emërtoni këtë aleancë mes tyre?
- Përshkruaj marrëdhëniet mes:

Babait-vajzës babait-Gregorit Gregorit-familjarëve

- Vihet re shqetësimi për gjykimin e të tjerëve, por mungon shqetësimi për pjesëtarin e familjes.

Po babai si reagon ndaj sjelljes së vajzës ? Ç'qëndrim mban nëna ndaj Gregorit?

E prisja", tha babai "ju pata thënë gjithmonë ju grave, por nuk donit të më dëgjonit."

-Nëse dy personazhet (motra dhe babai) e shprehin me fjalë dhe veprime qëndrimin e tyre ndaj Gregorit, po nëna si e shpreh pozicionin dhe gjendjen e saj? Ç'tregon gjendja e nënës?

Punë e pavarur individuale- Diskutim

- Identifiko, në fragment, një rast që dëshmon se edhe brenda anëtareve të një familjeje ndërtohen marrëdhënie interesash.

Ndërsa kështu kjo kafshë na përndjek gjithë kohën, i dëbon qiraxhinjtë, kërkon me sa duket ta ketë gjithë banesën për vete dhe të na nxjerrë ne të flemë në rrugë

- Ç'tregon fakti se ndërkohë që babai dhe motra janë të alarmuar nënën e kishte zënë gjumi *"Vështrim i tij i fundit fshiku nënën, e cila tani po flinte."*

- Shpjegoni përse Gregori vdes duke menduar me "mallëngjim dhe dashuri" për familjarët që e kanë dënuar?
- Si e pranon Gregori fundin e pashmangshëm?

Sidoqoftë shpejt Gregori e kuptoi se s'do ta duronte gjatë as këtë lloj vrapi, sepse ndërkohë që babai hidhte vetëm një hap, atij i duhej të bënte një shumësi lëvizjesh. Filloi të ndjente marrje fryme, ai që edhe dikur nuk shquhej për mushkëri të forta. Teksa kalamendej kësisoj, që të mblidhte sa më shumë forca për vrapim, sytë thuajse i mbante mbyllur, nuk mendonte, se ishte i mpirë, se mund të kishte ndonjë tjetër shpëtim veç vrapit; deri dhe kishte harruar se përqark muret ishin të lira për të, edhe gjysmë të mbuluara me mobilie të gdhendura me shumë kujdes, plot të dala e thepa

- Përse autori thekson orën tre të mëngjesit? Pse pikërisht në kohën kur vinte pastruesja? A ka rëndësi mënyra e sjelljes së pastrueses së shtëpisë?

- Shpjego funksionin e fjalës cofi (Ajo mbart konotacion negativ). Cila do ishte fjala e duhur në këtë rast? *"Pa ejani shikoni pak, cofi; shikoni se si ka cofur i tëri!"*

Përmbledhje e strukturuar

- Zbuloni, në fragment, veçori të stilit të Kafkës dhe organizojini ato.

Tema dhe motive	Natyra dhe roli i dialogut	Roli i përshkrimit	Veçori të gjuhës	Veçori të stilit

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup. Vlerësim mes nxënësish

Detyrat dhe puna e pavarur: Shkruani një ese me temë: Askush nuk do të ngjitet në kurrizin tënd nëse ti nuk përulesh.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 8 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: ***Punë me projekt. Faza e parë. ora 1.*** Përcaktohet tematika së bashku me nxënësit si dhe ndahen grupet.		**Situata e të nxënit:** Nxënësit diskutojnë dhe përzgjedhin temën e punës me projekt	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- E të nxënit
- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare
- Digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - liston tema të mundshme për projekt; - diskuton mbi përzgjedhjen e temës së përshtatshme; - argumenton mbi arsyet e përzgjedhjes së bërë nga ai; - shpjegon mënyrën e realizimit të projektit sipas konceptimit vetjak; - përzgjedh detyrat dhe rolin e tij në punën në grup.	▪ Projekt ▪ Listë ▪ Ide ▪ Rol ▪ Detyra ▪ Rrugë
Mjetet: ▪ Mjete kancelarie ▪ Modele punësh me projekt	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Arte ▪ Histori ▪ Gjeografi ▪ Tik ▪ Gjuhë shqipe ▪ Qytetari

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Listë me tema - Hartë koncepti
Organizimi i orës së mësimit **Paraprakisht nxënësit janë njohur nga mësuesi/ja mbi qëllimin e kësaj ore mësimi.** Secili nga nxënësit liston tema të mundshme për projekt (në përmbushje të kompetencave kyçe dhe të fushës si dhe interesave të nxënësit). Diskuton mbi përzgjedhjen e temës së përshtatshme. Argumenton mbi arsyet e përzgjedhjes së bërë nga ai. Shpjegon para shokëve dhe mësuesit/es mënyrën e realizimit të projektit sipas konceptimit vetjak. Përzgjedhin temën më të përshtatshme. *(**shënim** "nëse nxënësit nuk ofrojnë tema të duhura mësuesi/ja sugjeron")* Përzgjedh detyrat dhe rolin e tij në punën në grup duke argumentuar arsyet e kësaj përzgjedhjeje. Bëhet ndarja në grupe. Përzgjidhen kryetarët e grupeve. Ndahen detyrat në bazë të punës individuale dhe në grup.
Vlerësimi: Mësuesi/ja mban shënime, nuk vlerëson orën e parë, por orën e dytë të planifikuar në këtë periudhë semestrale**.**
Detyrat dhe puna e pavarur: ▪ Secili nxënës prezanton planin e punës individuale. ▪ Secili kryetar grupi prezanton planin e punës në grup.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 9 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Albert Kamy Momentet kryesore të jetës dhe të veprës së Kamysë. Ekzistencializmi në artin e Kamysë. Absurdi i qenies njerëzore, vetmia etj.		**Situata e të nxënit:** Nxënësi kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Digjitale			

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: **Nxënësi/ja:** - përshkruan gjendjen absurde të Francës në kushtet e pushtimit nazist; - formulon idenë e Kamysë për absurdin; - analizon raportin: absurd, shpërfillje, shpresë, revoltë, në veprën e Kamysë.	**Fjalët kyçe:** ▪ Ekzistencializëm ▪ Absurd ▪ Shpërfillje ▪ Shpresë ▪ Revoltë

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "I huaji"	▪ Arte ▪ Histori ▪ Gjeografi; ▪ Tik Gjuhë shqipe ▪ Qytetari

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Brainstroming - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

- Cilat janë momentet kryesore të jetës së Kamysë që ndikuan në tematikën e veprës së tij?
- Si ndikoi përvoja e dhimbshme e sëmundjes te Kamyja në kuptimin/vështrimin e tij mbi jetën?
- Ndërto një hartë mendimi me temë "*veprimtaritë letrare dhe joletrare të Kamysë*".
- Klasifiko vepra të Kamysë sipas llojit të tekstit. Si konkretizohet në vepër përvoja jetësore e Kamysë, veprimtaria e tij e shumanshme?

Ese	Romane, novela	Drama

- Krijimtaria e Kamysë kalon në disa faza të zhvillimit të saj. Shkruani së paku nga dy vepra për secilën fazë, si dhe tregoni se cilat janë temat dhe motivet kryesore.

Fazat	**Veprat**	**Temat dhe motivet**
Faza _____	1. 2.	
Faza _____	1. 2.	
Faza _____	1. 2.	
Faza _____	1. 	

- Çfarë kuptoni me shprehjen "***lumturi pagane***", në cilën fazë shfaqet ajo, dhe në cilat vepra të Kamysë?
kuptimi i shprehjes _____
faza në të cilën shfaqet _____
vepra _____

- Cili është kuptimi i absurdit për Kamynë dhe në cilat vepra e trajton?
Absurdi
vepra ku trajtohet:
- Si shfaqet absurdi dhe indiferenca në veprat e fazës së dytë?
- Çfarë shpreh nocioni i revoltës dhe ç'raport është ai me absurdin?
- Krahaso krijimtarinë e Kamysë në fazën e dytë dhe fazën e tretë për të zbuluar ndryshimet mbi mendimin/filozofinë e tij për njeriun.

Njeriu dhe fati i tij

- Çfarë kuptoni me ***letërsi të angazhuar***? Ku del ajo në veprën e Kamysë?
- Çfarë është filozofia ekzistencialiste dhe si shfaqet ajo te Kamyja?
- Si e kuptoni shprehjen e Kamysë: "*Rebelohem pra jemi*?"
- Flisni për personazhet emblematike të veprave të Kamysë. Çfarë i karakterizon këto personazhe?
- Në cilat vepra dalin temat themelore të veprës së Kamysë? Plotësoni tabelën e mëposhtme.

Temat themelore dhe motivet	Veprat
Miti i diellit, i natyrës, i lumturisë	
Miti i njeriut ose i shenjtorit pa Perëndi	
Mërgimi dhe vetmia	
Një vetëdije e shqetësuar: nga tehuajtja te solidariteti	

Në cilat vepra del tema e dashurisë te Kamyja?
- Si e kuptoni absurdin e teorizuar në esetë dhe të aktualizuar në vepra nga Kamyja?

- Ku e ka burimin revolta në veprën e Kamysë? Çfarë ka si objektiv revolta? Si e arrin fitoren kundër irracionalitetit?

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë.

Detyrat dhe puna e pavarur:
Cili është mesazhi i veprave të Kamysë? Sa aktual është moralizimi i Kamysë?
Shkruaj një ese me temë mesazhin e shkruar prej jush, për veprat e Kamysë.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 10 **Dt.___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Analizë* "I huaji" Sfondi. Tematika, Personazhet, Gjuha dhe stili, Mesazhe		**Situata e të nxënit:** *Bisedë me temë:* Përplasja e këndvështrimeve të ndryshme çon drejt tragjedisë.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- E të nxënit
- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - analizon gjuhën, mjetet e teknikat me anë të të cilave Kamy shfaq revoltën e Mersosë; - gjykon dhe vlerëson qëndrimin humanist të Kamysë në romanin "I huaji".	▪ Figurë komplekse ▪ Qëndrim humanist ▪ Revoltë ▪ Absurd ▪ Shpërfillje ▪ Shpresë
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "I huaji" ▪ Analiza dhe studime ▪ Interneti	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Arte ▪ Histori ▪ Gjeografi ▪ Tik ▪ Gjuhë shqipe ▪ Qytetari

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Informacion i ri

- Romani "*I huaji*" Kamyja e ka shkruar dhe botuar në vitin 1942. Duke iu referuar vitit të botimit ndërtoni kontekstin historik-politik të Francës së viteve '40.

- Në sa pjesë është organizuar/strukturuar vepra? Përcakto numrin e kapitujve për secilën pjesë.

Pjesa 1						**Pjesa 2**				
Kapituj						Kapituj				
E veçanta e rrëfimit e pjesës së parë						E veçanta e rrëfimit e pjesës së dytë				

- Flisni për stilin, për ndryshimet mes pjesës së parë dhe të dytë, për ndikimet e Kamysë nga autorë të tjerë.

- Ku zhvillohen ngjarjet në vepër? Në ç'kohë zhvillohen ngjarjet (a e ka përcaktuar autori kohën në roman?)? Cilat janë të dhënat, për të na ndihmuar ne si lexues, të kuptojmë se për ç'kohë flitet? Përcakto kohën e brendshme në vepër.

- vendi _____
- koha e jashtme _____
- koha e brendshme _____ - _____

Punë e pavarur individuale

- Përmblidh me tri fjali fabulën e romanit
- Cili është personazhi kryesor i romanit? Si quhet ai? Cili është statusi i tij shoqëror? Si jeton ai?

personazhi kryesor _____

kush është ai

- Përse themi se kemi të bëjmë me një figurë komplekse kur i referohemi atij? Kur bëhet e qartë dykuptimësia e personazhit? Çfarë ka bërë në të vërtetë e përse gjykohet?

Punë me grupe

- Interpreto kuptimin e titullit të romanit "I huaji". Analizoni raportin e Mersoit me:

Grupi 1	**Grupi 2**	**Grupi 3**	**Grupi 4**
• me ne • me veten • me mjedisin ku jeton	• me trupin gjykues • me lirinë	• me botën algjeriane • me jetën • me Zotin	• me diellin • me krimin • me vdekjen

- Listo temat dhe motivet e trajtuara në vepër.
- Cila është filozofia e romanit?
- Si del qëndrimi humanist i Kamysë në këtë roman?
- Me ç'mjete e teknika Kamy shfaq revoltën e Mersosë?
- Në ç'mënyrë Kamyja zbulon absurdin te ky roman?
- Sartri nuk e ka pranuar përcaktimin e stilit të Kamysë si "*Kafka i shkruar me stilin e Hemingueit*". Ju si mendoni?

Bisedë: Dinjiteti i njeriut mbështetet në parimin: "Njeriu është farkëtar i fatit të tij".

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Kritikë të ndryshëm janë përpjekur të heqin paralele mes Mersosë dhe Zhuljen Sorelit të Stendalit, Raskolnikovit të Dostojevskit. Bëni një kërkim për dy personazhet dhe thoni mendimin tuaj në lidhje me këtë. Ku takohen dhe në ç'aspekte ndryshojnë ata?
- Në lidhje me zgjedhjen e emrit të personazhit, janë bërë shumë hamendësime. Bëni një kërkim dhe jepni mendimin tuaj.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 11 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Studim teksti* Fragmenti "Filmi i të dielës/Asgjë nuk kishte ndryshuar"		**Situata e të nxënit:** *Bisedë me temë:*	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- Personale
- Qytetare
- Digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; -shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - realizon përshkrimin e personazheve në plane e aspekte të ndryshme.	▪ Absurd ▪ Raport ▪ Mosndryshim ▪ Ftohtësi ▪ Vetmi
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "I huaji"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Tik ▪ Gjuhë shqipe ▪ Qytetari

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Përmbledhja - Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë e pavarur individuale - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Përmbledhja
- Përmblidhni përmbajtjen e tekstit në dhjetë rreshta.

Analizim - Pyetje-përgjigje
- Komentoni titullin e fragmentit: *Filmi i së dielës*. Çfarë tregon ai? Çfarë bën Merso gjatë ditës dhe si rrëfen veprimtarinë e së dielës? Referimet kohore (mëngjes, ora dhjetë, drekë, mbasdite,) - Përse Merso shprehet *"e diela nuk më pëlqen"?*

- Në mëngjes Maria kishte ikur. E diela nuk më pëlqen. Kërkova nëpër jastëk aromën e kripur që kishin lënë flokët e Maries dhe fjeta deri në orën dhjetë. Pastaj piva cigare, gjithnjë shtrirë, deri në drekë. Nuk doja ta haja drekën te Çeleste si zakonisht sepse, me siguri, do të më bënin pyetje e kjo gjë s'më pëlqen. Skuqa vezë dhe i hëngra në tigan, pa bukë, se s'kisha dhe s'doja të zbrisja për të blerë.

- Pas drekës, s'kisha ç'të bëja dhe shëtita nëpër shtëpi. Ajo ishte e rehatshme kur ishte mamaja.

Punë e pavarur individuale
- Portretizo Mersonë duke iu referuar atyre ç'ka ai bën dhe relacioneve me njerëzit dhe sendet?

Punë me grupe
Grupi 1 - Si i duket tani shtëpia Mersosë? A është e rehatshme? Kur i jepte rehati? A na ndihmon ky detaj për të kuptuar lidhjen mes Mersoit dhe mamasë?

- fjala kyçe për shtëpinë _____

Grupi 2 - Përshkruaj me detaje nga teksti shtëpinë.

- A është e rehatshme? (përgjigju me po ose jo) Po / Jo
- Kur i jepte rehati _____
- Raporti me nënën _____

- Jep ngjyresat kuptimore që sugjeron fjala e madhe në fjalinë *"Tani është tepër e madhe për mua dhe m'u desh të çoja tavolinën e bukës në dhomën time të gjumit."*

p.sh. e madhe - e ftohtë
e madhe - vetmi
e madhe - _____ etj.

Grupi 3 - Çfarë tregon nevoja e Mersoit për aromën e kripur që kishin lënë flokët e Maries? Pse pikërisht aromë e kripur?

- Cila është trajta e ligjërimit dominues në këtë fragment? Cili është roli i përdorimit të saj?

Detaje që përvijojnë veprimet e Mersoit	Detaje që zbulojnë gjendjen e Mersoit	Detaje që zbulojnë mendimet e Mersoit

Lexim nga teksti - shpjegim

- Identifiko në tekst raste të përdorimit të kontrastit. Shpjego funksionin e përdorimit të këtij mjeti.
- Cili është qëllimi i përshkrimit të banorëve të lagjes nga ballkoni i Mersoit?

- Zbuloni veçori të gjuhës dhe të stilit të Kamysë:

- në aspektin gjuhësor:
  - aspekti leksikor;
  - aspekti morfologjik;
- në lidhje me figuracionin;
- në lidhje me teknikën e rrëfimit;
- në lidhje me kuptimet filozofike që përcjell vepra.

- Interpreto kuptimin e fjalisë së fundit të fragmentit:

"Po mendoja, kaloi dhe kjo e diel, mamaja ishte varrosur, unë do të rifilloja punën dhe tek e fundit, asgjë s'kishte ndryshuar."

Diskutim

Çfarë nuk kishte ndryshuar nga të dielat e tjera?

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup.

Detyrat dhe puna e pavarur: Përshkruaj veprimtaritë e një dite të diele të kaluara nga ju. A ndryshon e diela juaj nga ajo e Mersoit?

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 12 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Studim teksti* Fragmenti "Porta e fatkeqësisë. Vrasja e arabit"		**Situata e të nxënit:** Bisedë me temë: Njeriu duhet të thotë të vërtetën	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - realizon përshkrimin e personazheve në plane e aspekte të ndryshme.	▪ Diell ▪ Mit ▪ Absurd ▪ Vrasje ▪ Natyrë ▪ Efekt
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "I huaji"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjuhë shqipe ▪ Qytetari ▪ Psikologji

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Punë e pavarur individuale - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh - Hartë koncepti

Organizimi i orës së mësimit

Punë e pavarur individuale

- Inkuadroje fragmentin në lidhje me gjithë veprën (*jemi në fund të pjesës së parë)*.

Është e diel. Mersò dhe Marie ftohen nga Rajmondi ta kalojë ditën në një kabinë të miqve në plazh. Një mëngjes me diell, rreth orës 11.30 një shëtitje në plazh. Rajmondi dhe Merso u ndoqën nga një grup arabësh, mes të cilëve ndodhet vëllai i ish të dashurës së Rajmondit, të cilët dalin papritur. Rajmondin e plagosin me thikë. Më vonë, nën shpërthimin e diellit, Mersò shëtit sërish në plazh, me pistoletën që i ka dhënë Rajmondi; papritur sheh sërish arabin me thikën në dorë. Skena zhvillohet në plazhin e Algjerit. Në gjithë episodin vihet re përdorimi i lidhëzave kundërshtuese të cilat sanksionojnë kalimet nga mosveprimi në veprim dhe anasjelltas, nga ana tjetër tregojnë armiqësinë që bota shfaq përkundrejt çdo objektivi njerëzor. - shkëputur nga teksti

Pyetje-përgjigje - Analizim

- Nëpërmjet fjalisë *"Po ai vezullim i kuq",* autori kërkon ta përfshijë lexuesin ta shohë diellin nga bota e Mersoit.

- Që në fjalinë e parë të fragmentit kemi takimin e Mersoit me diellin *"...dielli vezulloi mbi të".* A mendoni se është i rastësishëm konstatimi i pranisë së tij në sfond apo i qëllimshëm? Pse?

- Autori do të na sjellë imazhin e diellit disa herë përgjatë fragmentit. A ka kontroll Mersoi mbi diellin apo dielli mbi Mersoin? Cili është efekti që ka ai? (a e përballon dot?)

- dielli mbi Mersoin

apo

- Mersoi mbi diellin

efekti që ka _____

- Duke iu referuar fjalive të shkëputura nga fragmenti interpretoni përshkallëzimin veprimit dhe gjendjes së brendshme. A ka mundur Kamy, përmes kësaj teknike, të zbërthejë botën e brendshme të Mersoit?

Përse dielli i ngjason me diellin e ditës kur nëna vdiq? Ç'tregon ky fakt?

- *"Ishte shtrirë në kurriz, duart nën zverk, balli nën hijen e shkëmbit, i gjithë trupi në diell."*
- *Po ai diell, po ajo dritë mbi po atë rërë që shtrihej deri këtu.*
- *"Por një plazh i tërë që fërgëllonte nga dielli, ngjeshej pas meje"*
- *"Dielli ishte si atë ditë kur varrosa mamanë dhe si atëherë, balli më dhimbte e të gjitha venat rrihnin fort nën lëkurë"*
- *"Nxehtësia e diellit po më përvëlonte faqet dhe ndjeva bulëza djerse të më grumbulloheshin mbi vetulla."*
- *"Nuk mund ta duroja më përvëlimin e diellit dhe bëra një hap përpara".*
- *E dija që ishte marrëzi e një hap nuk më shpëtonte dot nga dielli.*
- *Këtë herë arabi, pa luajtur nga vendi, nxori thikën dhe e drejtoi nga dielli.*
- *Ndjeja vetëm goditjet e diellit mbi ballë dhe në mënyrë të turbullt tehun vezullues të thikës para fytyrës sime*

- Listoni disa nga efektet që dielli ka mbi Mersoin.

_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____

- *"Nxehtësia e diellit po më përvëlonte faqet dhe ndjeva bulëza djerse të më grumbulloheshin mbi vetulla."*
- *"Nuk mund ta duroja më përvëlimin e diellit dhe bëra një hap përpara".*
- *E dija që ishte marrëzi e një hap nuk më shpëtonte dot nga dielli.*
- *Ndjeja vetëm goditjet e diellit mbi ballë dhe në mënyrë të turbullt tehun vezullues të thikës para fytyrës sime.*

- Përse Mersoi mendon "Si të rrija, si të ikja ishte e njëjta gjë"?

- Cili është mjeti stilistik që përftohet nga pranëvënia e dy fjalive: *"Në breg deti rënkonte nën frymëmarrjen e shpejtë e të mbytur të valëve të tij të vogla. Ecja ngadalë drejt shkëmbinjve e ndjeja dejet në ballë që fryheshin nën nxehtësinë e diellit."*

- o Kontrasti

  apo
- o Paralelizmi

Shpjego qëllimin e përdorimit të këtij mjeti.

qëllimin i përdorimit _____

Ditari dypjesësh

- Evidento mjete të tjera të përdorura dhe shpjego funksionin e përdorimit të tyre.

Figurat letrare	Funksioni i përdorimit

Punë e pavarur individuale

- Përshkruaje Mersoin mes veprimit dhe mosveprimit.

- Si jepet në fragment raporti i Mersoit me natyrën, prishja e harmonisë, miti i diellit, i natyrës?

- Vetë Mersoi pohon:

"E kuptova se e kisha prishur ekuilibrin e ditës, qetësinë e jashtëzakonshme të plazhit ku kisha qenë i lumtur."

Zbërtheni kuptimin filozofik që të përcjellë Kamyja me këtë sentencë kuptimore.

Punë me grupe

- Zbuloni veçori të gjuhës dhe të stilit të Kamysë:

Grupi 1

- në aspektin gjuhësor:
  - aspekti leksikor;
  - aspekti morfologjik.

Grupi 2

- në lidhje me figuracionin.

Grupi 3

- në lidhje me teknikën e rrëfimit.

Grupi 4

- në lidhje me kuptimet filozofike që përcjell vepra.

Prezantim dhe diskutim i punës në grup

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup. Vlerësim mes nxënësish

Detyrat dhe puna e pavarur:

Krahaso veçori të gjuhës së fragmentit:

- Porta e fatkeqësisë/Vrasja e arabit;
- Filmi i së dielës/Asgjë nuk kishte ndryshuar.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 13 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Studim teksti* Fragmenti ***"Realiteti i huaj***"		**Situata e të nxënit:**	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Personale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - realizon përshkrimin e personazheve në plane e aspekte të ndryshme.		**Fjalët kyçe:**	
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike "I huaji"		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjuhë shqipe ▪ Qytetari ▪ Psikologji	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Lexim i tekstit - Punë e pavarur individuale - Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Lexim i tekstit - Punë e pavarur individuale

Ndani fragmentin ne sekuenca dhe vendosni nga një titull për secilën sekuencë.

Pjesa	Titulli
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Pyetje-përgjigje

Merso citon në ligjëratë të drejtë fjalët e prokurorit:

"*Unë ju kërkoj kokën e këtij njeriu, tha ai, dhe jua kërkoj me zemër të lehtësuar. Sepse nëse gjatë karrierës sime shumëvjeçare më ka ndodhur të kërkoj dënime me vdekje, kurrë nuk e kam ndjerë më shumë se sot se detyra ime e vështirë po shpërblehet, po ndriçohet nga ndërgjegjja e një urdhri të prerë e të shenjtë dhe nga neveria që ndjej përballë një fytyre njeriu ku nuk lexoj veçse tmerr.*"

- Përse me zemër të lehtësuar?
- Përse prokurori mendon se detyra e tij e vështirë po shpërblehej?

_____

Përse sot më shumë se kurrë?

_____

Analizim

Shpjego kuptimet e frazave:

- *ndriçohet nga ndërgjegjja e një urdhri të prerë*;
- *ndriçohet nga ndërgjegjja e një urdhri të shenjtë*.

Përse theksohet ndjesia e prokurorit *(neveria që ndjej) përballë një fytyre njeriu.*

_____ _____

A ka tentuar prokurori të shkojë përtej fytyrës/asaj ç'ka duket së jashtmi?

- Po
  apo
- Jo
-

A rrjedhin pasoja nga kjo formë gjykimi

-*"Unë isha i trullosur nga vapa dhe habia."* - thotë Merso . Përse ai është i habitur?

- Ndërkohë që prokurori kërkon *kokën e tij,* ai tërhiqet nga tingujt e burisë së një akulloreshitësi .Ç'tregon kjo?

- Cili është mesazhi që do të përcjell nëpërmjet konstatimit që bën Merso *"Më mbërthyen kujtimet e një jete që s'më përkiste më, por ku unë kisha gjetur gëzimet më të vogla e më të forta: aromat e verës, lagjen e dashur, qiellin e veçantë të mbrëmjeve, të qeshurën dhe fustanet e Maries.*

- Çfarë e ka bërë Mersoin t'i shohë gjërat me sy tjetër?

Punë e pavarur individuale - Organizuesi grafik
- Përshkruaj raportin e Mersoit me prokurorin, të tjerët, mamanë, priftin, Zotin.

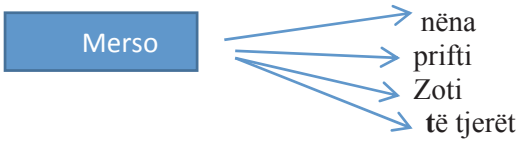

Punë në grupe
- Zbuloni veçori të gjuhës dhe të stilit të Kamysë:

Grupi 1
- në aspektin gjuhësor:
  - aspekti leksikor;
  - aspekti morfologjik;
  - aspekti sintaksor.

Grupi 2
- në lidhje me figuracionin;
- në lidhje me teknikën e rrëfimit.

Grupi 3
- në lidhje me kuptimet filozofike që përcjell vepra.

Diskutim

- Përse Merso uron që ditën e ekzekutimit të kishte sa më shumë njerëz dhe ta prisnin me britma urrejtjeje?

Vlerësimi:
Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup. Vlerësim mes nxënësish

Detyrat dhe puna e pavarur:

Shkruaj një ese me temë: Njeriu është e vetmja krijesë që refuzon të jetë ajo që është.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 14 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: ESE		**Situata e të nxënit:** *Reflektim mbi temat që trajtohen në veprat e Kafkës dhe Kamysë*	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - veçon tiparet e stilit dhe analizon e shpjegon se si ndikojnë ato te lexuesi dhe në tekst; - analizon dhe vlerëson gjuhën e figurshme;	▪ Sprovë ▪ Reflektim ▪ Interpretim ▪ Risi ▪ Opinion

- vlerëson cilësitë estetike të gjuhës së një teksti; - reflekton në mënyrë kritike përmes analizave, interpretimit, vlerësimit, krahasimit dhe sintezës së tekstit; mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - organizon qartë, saktë dhe në mënyrë logjike mendimet, ndjenjat dhe opinionet e tij (me shkrim).	▪ modern ▪ Mendim ▪ Organizim ▪ Strukturë ▪ konkluzion
Burimet: ▪ Vepra të Kafkës dhe Kamysë ▪ Analiza dhe studime ▪ Interneti **Mjeti –** fleta e esesë	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjuhë shqipe ▪ Filozofi ▪ Qytetari
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Hartë koncepti/Organizuesi grafik - Punë e pavarur individuale me shkrim	

Organizimi i orës së mësimit

Hapat që do të ndiqen:

- Lista e ideve
- Organizimi i ideve/Harta e ideve/shkallëza
- Shkrimi i esesë duke respektuar rregullat për aspektin strukturor dhe gjuhësor

Struktura	Ideja	Gjuha-stili	Drejtshkrimi
Hyrja: Konteksti i përgjithshëm Konteksti specifik Problemi Teza blueprinti			
Zhvillimi: Argumenti: Fjali drejtuese Zhvillimi i paragrafit Përmbyllja e paragrafit			
Paragrafi përmbyllës: Konkluzionet Rimarrja e tezës Perspektiva			

Vlerësimi: Vlerësim i punës me shkrim. Vlerësim i vazhduar.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 15 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Letërsia shqipe e gjysmës së parë të shekullit XX. Gjergj Fishta Momentet kryesore të jetës së Fishtës. Veprat letrare të Fishtës në poezi dhe dramë. Idetë universale në veprën e Fishtës dhe mesazhet që i sjellin kohës sonë.		**Situata e të nxënit:** *Diskutim me temë:* Tradita epike në letërsinë tonë	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Personale • Qytetare • Digjitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** ▪ vlerëson kontributin e Fishtës në publicistikë, politikë, çështjet kombëtare, teologji, letërsi; ▪ përshkruan momentet kryesore të jetës që ndikuan në krijimtarinë letrare të Fishtës; ▪ rendit veprat kryesore të Fishtës (poema "Lahuta e Malcis, poezitë, dramat etj.); ▪ analizon idetë universale në veprën e Fishtës dhe përshkruan mesazhet që i sjellin kohës sonë.		**Fjalët kyçe:** ▪ Romantizëm ▪ Realizëm ▪ Kontrast ▪ Idealizim ▪ Kritikë ▪ Mesazhe universale ▪ Forcë shprehëse	
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra artistike ▪ Analiza dhe studime letrare ▪ Interneti		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte Histori Gjeografi Gjuhë shqipe Tik	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Hartë koncepti/Organizuesi grafik - Lexim i drejtuar - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë e pavarur individuale - Ditari dypjesësh			

Organizimi i orës së mësimit

Organizuesi grafik

- Veçoni momentet kryesore të jetës së Fishtës të cilat mundësuan zhvillimin e një krijimtarie të larmishme.

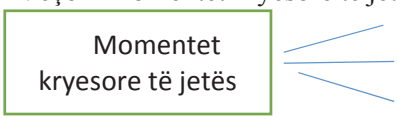

Lexim i drejtuar

- Në krijimtarinë letrare të Fishtës evidentohen elemente të romantizmit, realizmit dhe klasicizmit. Ç'tregon/Ç'dëshmon kjo?

Hartë mendimi

- Ndërto një hartë mendimi me veprat duke i klasifikuar ato sipas drejtimit letrar, llojit, gjinisë, tematikës.
- Çfarë gjinish lëvroi Fishta me krijimtarinë e tij? Cila janë temat mbizotëruese në lirikat e Fishtës?
- Paraqitni karakteristikat kryesore sipas klasifikimit të bërë më parë.

Informacion i ri - Lexim i drejtuar - Pyetje-përgjigje

1. Çfarë teme trajton lirika "Burrnia"? Autori përball në këtë poezi elemente të kundërta si jeta dhe vdekja. Cili nuk i përkulet vdekjes? Ç'mesazh ka dashur të përcjellë autori?
2. Cilat ishin shtysat që e nxitën Fishtën të lëvronte gjininë dramatike?
3. Cilat janë melodramat më të njohura të Fishtës? *Për këtë pyetje do të sugjeroja*

Analizim

Veçoni, nga vepra dramatike e Fishtës, ato më të njohurat. Ç'karakteristika vërehen te këto vepra? Me ç'qëllim i ka shkruar autori?

- Nga i marrin subjektet e tyre veprat dramatike të Fishtës? A gjejmë raste të tjera në letërsinë botërore që i marrin subjektet e tyre nga burime fetare?
- Cilat ishin burimet që Fishta shfrytëzoi në shkrimin e veprave të tij dramatike?

Punë e pavarur individuale

- Gjuha dhe stili i përdorur në veprat e tij dëshmon nga njëra anë njohjen e letërsisë gojore shqiptare si dhe asaj klasike evropiane, por nga ana tjetër spikatin talentin, mendjemprehtësinë, ndjeshmërinë e lartë, origjinalitetin krijues. Argumento, përmes krijimeve të Fishtës, ekzistencën e këtyre vlerave.

Pyetje-përgjigje

- Si është interpretuar poezia "Nji lule vjeshtet" nga studiuesit?
- Kujt i kushtohet poezia një lule vjeshte? Çfarë ju sugjeron titulli? Cilat janë motivet e trajtuara në poezi?

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup.

Detyrat dhe puna e pavarur:

Detyrë shtëpie - Vepra e Fishtës përcjell mesazhe universale. Sa aktual është ai? Mendimin konkretizoje duke iu referuar poezisë "Surgite mortui"! (Çohuni të vdekur!)

Ose

Si shkrimtar Fishta himnizoi Shqipërinë dhe shqiptarët, por njëkohësisht pati kurajon të drejtonte shigjetat e kritikës për nga problematika të kohës. Kjo qasje ndaj realitetit solli një qëndrim të ashpër (për një periudhë gjysmëshekullore) kundrejt figurës së tij. Sillni në klasë informacion për të dëshmuar përpjekjen për të lënë në haresë krijimtarinë e tij.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 16 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Analizë* "Lahuta e Malcis" Rrethanat e lindjes së veprës, qëllimi. Konflikti bazë. Kulti i trimërisë. Idetë. Mesazhet. Personazhet e larmishëm		**Situata e të nxënit**: Lahuta vegla arkaike muzikore me të cilën malësori i këndoi heroit, gëzimit, por dhe problematikave të jetës**.**	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- E të nxënit
- Personale
- Digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - përshkruan realitetin shqiptar në kohën kur shkruan Fishta; - formulon idetë e Fishtës për ndryshimin e gjendjes; - analizon mesazhet që përcjell poema "Lahuta e Malcisë".	▪ Romantizëm ▪ Realizëm ▪ Kontrast ▪ Idealizim ▪ Kritikë ▪ Mesazhe universale ▪ Forcë shprehëse
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Poema "Lahuta e Malcis".	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Arte ▪ Histori ▪ Gjeografi ▪ Gjuhë shqipe ▪ Tik

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Diagrami i Venit

Organizimi i orës së mësimit

Diskutim

- Përse autori zgjedh ta titullojë "Lahuta e Malcis" veprën e tij?
- Sa kohë iu desh Fishtës për të realizuar të plotë veprën "Lahuta e Malcis"? Kur u botua vepra e plotë? Ç'tregon ky fakt?

Lexim i drejtuar - Pyetje-përgjigje

Cilat janë këngët e para të shkruara dhe të botuara nga vepra "Lahuta e Malcisë"? Kur u botua vepra e plotë?

Cili ishte konteksti historik kur u shkrua kjo vepër? Cili ishte qëllimi jashtë letrar që e shtyu Fishtën të shkruajë eposin?

Cili ishte qëllimi jashtë letrar që e shtyu Fishtën të shkruajë eposin? Përshkruaj rrethanat historike, kulturore në të cilat u krijua vepra.

Vepra është cilësuar model i eposit poetik kombëtar. Cilat janë ato elemente që e klasifikojnë si të tillë këtë poemë?

Punë në grupe

Grupi 1 - Cili është mesazhi artistik i veprës? Cilat janë konfliktet mbi të cilat është ndërtuar vepra?
Grupi 2 - Përmendni tri momentet kryesore kohore në të cilat është përqendruar veprimi artistik?
Grupi 3 - Si paraqiten ngjarjet historike në veprën letrare?

Diskutim

Pse "Lahuta e Malcisë" quhet vepër epiko-historike?
Pse mund të themi se kjo vepër mësohet lehtë përmendësh?

Analizim

Nga i merr Fishta figurat fantastike?

Diagram i Venit Përmendni elementet e ngjashmërisë mes eposit fishtian dhe eposeve homerike? Cilat ndryshime janë ndryshimet me eposet homerike?

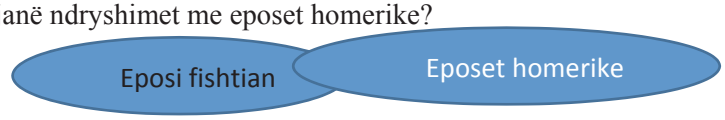

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës në grup.

Detyrat dhe puna e pavarur: Lahuta e Malcisë është quajtur nga shumë studiues "Iliada" shqiptare. Përse studiuesit mendojnë kështu?

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 17 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Studim teksti kënga "Cubat"		**Situata e të nxënit:** Lexo hyrjen e "Iliadës" dhe të "Histori e Skëndërbeut" të Naim Frashërit si dhe hyrjen e këngëve të Ciklit të Kreshnikëve.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Personale • Qytetare • Digjitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit;		**Fjalët kyçe:** ▪ Histori ▪ Ngjarje historike ▪ Figura mitologjike ▪ Forcë shprehëse ▪ Figuracion popullore ▪ Tema atdhetare ▪ Epos	

- identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - realizon përshkrimin e personazheve në plane e aspekte të ndryshme.	
Burimet: ▪ Teksti ▪ Vepra	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjeografi ▪ Histori ▪ Gjuhë shqipe

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Analizim - Punë e pavarur - Diskutim - Prezantim

Organizimi i orës së mësimit
Organizuesi grafik - Si klasifikohen personazhet në këtë vepër? - Sa lloje personazhesh veprojnë në vepër? Listo disa prej tyre sipas llojit. Cili është funksioni i gërshetimit të tyre?

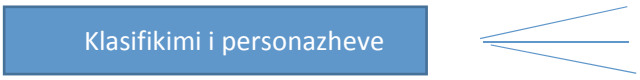

- Si i ka zgjedhur dhe si i ka ndërtuar Fishta personazhet e veprës së tij?
- Ç'rol luajnë figurat mitologjike? Ç'ndryshim kanë këto personazhe nga ato të Ciklit të Kreshnikëve dhe krijimeve të tjera të folklorit?

Pyetje-përgjigje - Analizim
- Cilat janë ato veçori të gjuhës e të stilit që i japin veprës karakterin e një eposi kombëtar?

Punë e pavarur individuale - Diskutim - Fjala dhe përdorimi i saj

- Gjej në 15 vargjet e para, figurën e hiperbolës. Diskutoni në lidhje më qëllimin e saj. Shpjego funksionin e përdorimit të këtij mjeti stilistik

Analizim

- Me çfarë figure letrare kemi të bëjmë në këto vargje: Po a s'ta mbushë synin Shqipnia,/me ato male të madhnueshme,/me ato fusha të blerueshme,/qi kurrkund s'jè kah orvate.

Punë e pavarur
- Gjeni shembuj të tjerë të kësaj figure në këtë këngë.
- Gjeni/identifikoni dy lloje figurash letrare në këto vargje (një figurë kuptimi dhe një figurë të shqiptimit poetik): Edhè flamuri i Shqypnís,/Si fletë Engj'lli t'Perendís,/Si ajo flaka e rrfésë zhgjetare,/Me u suvalë prap m' tokë shqiptare.

Diskutim dhe prezantim i detyrës

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës së pavarur

Detyrat dhe puna e pavarur: Realizoni përmbledhjen e këngës "Cubat" në prozë (përmbledhja nënkuptohet në prozë a mos do ishte më mirë të orientohej nxënësi ku do ta vinte theksin).

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 18 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa:12**
Tema mësimore: Studim teksti "Oso Kuka"		**Situata e të nxënit:** *Diskutim me temë*: Fataliteti heroik - Vetëflijimi në letërsinë shqipe gojore dhe artistike. *Studim teksti*	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - realizon përshkrimin e personazheve në plane e aspekte të ndryshme.	**Fjalët kyçe:** ▪ Trim ▪ Histori ▪ Traditë ▪ Idealizim ▪ Konflikt ▪ Elemente epike
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra "Lahuta e Malcisë"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjeografi ▪ Histori ▪ Gjuhë shqipe

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Lexim - Shpjegim teksti - Analizim përmes shembujve - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Lexim - shpjegim teksti

Cila është fyerja që i bën Avdi Pasha shqiptarëve? Ç'mjet stilistik ka përdorur autori? Mendoni se kjo fyerje e tij është e paramenduar për të ngacmuar aty ku duhet, duke ditur krenarinë e shqiptarëve?

* Çfarë emocionesh ndjen Oso Kuka kur dëgjon pashën "turçeli" të thotë "paska mbetë Shqipnia n'vasha"?

* Nga janë 40 djemtë shqiptarë të zgjedhur në çetën e Oso Kukës? Ku qëndrojnë elementët epikë në përshkrimin e këtyre heronjve?

Analizë përmes shembujve - Punë me grupe

Grupi 1 - Fishta nxjerr në pah mënyrën arbitrare të sjelljes së Evropës ndaj shqiptarëve. Analizoji këto fakte nëpërmjet vargjeve: n'krye t'javës dielli kur u cue,/për me shndëritë mi kobè t'shèkllit,/kù e perbuxnè shuen e Drèjta,

Grupi 2 - Analizoni vargjet (në ç'aspekt do të analizohen?): Ehu! Bre Oso, Oso-rrfeja,/ç' kan me t'name dy vasha t' reja/ç' kan me t' nam dy bija nane. Pse do ta nëmin Oso Kukën? Çfarë parashikojnë këto vargje?

Grupi 3 - Komentoni betimin e Oso Kukës duke u nisur nga koha kur zhvillohen ngjarjet. "qi për Mbret e troje t' veta/nuk u dhimbet gjâja as jeta:/e kû i lypë besa e burrnia,/Kû i lypë Mbreti e i lypë Shqypnija". Për çfarë është gati të sakrifikohet ai?

Diskutim - vlerësim dijesh - Ç'përfaqëson Oso Kuka dhe 40 djemtë që e ndjekin dhe ç' përfaqëson Vulo Radoviq-i me cubat e tij? Ku qëndron ndryshimi mes tyre?

Punë e pavarur Gjeni në këto vargje, figurën letrare tipike për "Lahutën e Malcisë". Gjeni raste të tjera të kësaj figure në këtë këngë. qi po vrasin djelmt e rí,/qi po mârrin lopët me viça,/qi po presin dhênt me ogiça,/qi po djegin kulla e stane,/e po thájn kaq zêmra nane! Ku e keni hasur tjetër përdorimin e kësaj figure? Çfarë tregon kjo pikëlidhje?

Analizë përmes shembujve. Fishta kërkon që poema e tij të jetë më shumë se histori. Heronjtë, ndonëse njerëz të vërtetë janë ngritur në nivelin e legjendës. Aj âsht Çoku i Mar Kolë Dinit Prej Kabashit t' Dukagjinit: Trim i çartun, trim si Zânë. Përveç figurës së krahasimit çfarë figure tjetër kemi në këto vargje? Analizojeni mënyrën sesi është ndërtuar (në ç'aspekt ndërtimi? Përsëritja, aliteracioni, asonanca apo emër + mbiemër dhe emër + emër prandaj duhet të adresohet qartë).

Ditari dypjesësh Vëreni me kujdes detajet që përdor shkrimtari në përshkrimin e djemve që bëjnë pjesë në çetën e Oso Kukës. Gjeni në tekstin e këngës disa krahasimet foljore, dhe disa krahasime emërore.

Krahasime emërore	**krahasimet foljore**

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës së pavarur

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Gjeni figura të tjera të historisë së kombit të cilët janë vetëflijuar për lirinë e kombit:

- Gjeni informacion për figurën historike të Oso Kukës dhe krahasojini ato me përshkrimin dhe vizionin që krijoni nga vepra e Fishtës.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 19 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Kënga e XXV Studim teksti "Gjaku i marrun"		**Situata e të nxënit:** *Diskutim me temë*: Fataliteti heroik - Vetëflijimi në letërsinë shqipe gojore dhe artistike. *Studim teksti*	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- Personale
- Qytetare
-

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - realizon përshkrimin e personazheve në plane e aspekte të ndryshme.	**Fjalët kyçe:** **Figura mitologjike** ▪ Zana ▪ Orë ▪ Hakmarrje ▪ Konflikt ▪ Luftëtar
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra "Lahuta e Malcisë"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjeografi ▪ Histori ▪ Gjuhë shqipe ▪ Psikologji

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Hartë koncepti - Analizim - Organizuesi grafik - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Lexim i tekstit - Pyetje-përgjigje

- Çfarë roli merr përsipër të luajë Ora e Durmitorit në këtë këngë të "Lahutës së Malcisë"?

- Kë vendos rrëfimtari përballë Orës së Durmitorit? Çfarë i bashkon ato njëra me tjetrën?

- Çfarë efekti ka kapja dhe lidhja e Orës së Durmitorit nga Zana e madhe tek ushtria malazeze?

- Kujt ja kushton Zana e madhe mundjen e ushtrisë së Malit të Zi dhe vdekjen e shumë ushtarëve malazezë në luftime?

Analizim

- Analizoni titullin e këngës "Gjaku i marrun" dhe forcën e madhe që nxit hakmarrja në veprimet e orëve dhe zanave.

Organizuesi grafik

Si qëndron raporti i rolit që luajnë njerëzit dhe figurat mitologjike në këtë këngë?

Njerëzit	Raporti	Figurat mitologjike

Analizë përmes shembujve

- Zana dhe orët malazeze nxisin njerëzit për luftë. Zanat dhe orët shqiptare marrin hak për Tringën. Çfarë tregojnë këto veprime për marrëdhëniet që kanë këto qenie mitologjike me njerëzit?

- Luftëtarët e Mark Milanit paraqiten si burra shumë të fortë. Cili është funksioni i theksimit të forcës së tyre fizike në poemë?

Punë e pavarur individuale

Gjeni në tekst epitete që përshkruajnë Orën e Durmitorit. Si paraqitet pamja dhe forca e saj fizike?

Reflektim dhe vlerësim dijesh

- Çfarë tregojnë këto vargje për marrëdhënien e shqiptarëve me sllavët: si gjithmonë Shqiptarë e Shkja/janë là n'gjak, q'se fati i zi/flakë e agzot vuni përbri/vu përbri Shqypni e Mal t'Zi!

- Interpretoni fjalët e Mark Milanit për mënyrën sesi ju fal toka shqiptare malazezve: n'Shkamb të Pejës e ku rreh deti/ ata nè me gisht e letër/na e kanë falë Krajlat e Mbreti.

Punë me grupe

Grupi 1

Në veprën "Lahuta e Malcisë" ndeshim shpesh me vargje mungesën e një fjale ose më shumë fjalëve. Gjeni këtë figurë të sintaksës poetike në këto vargje dhe shpjegoni funksionin e saj. Ora e Zana ashtu përlá,/Ç' t' janë dermishë shoqe me shoqe!/M' dhâmë e m' thoj se ç' janë lvyrë ! Ç' po u shkon gjaku rrëkajë npër ftyrë!

Grupi 2

Në këtë këngë është shumë e pranishme figura e Asindentit, e cila konsiston në mungesën e lidhëzës mes dy gjymtyrëve. Gjeni shembuj dhe diskutoni për mënyrën e ndërtimit të tyre.

Grupi 3

Çfarë efekti përdorimi ka figura e krijuar në këto dy vargje: Ká marrë kangen e po këndon;/Po këndon m'kep t'Vizitorit,/Larg me u ndî m' Boka t'Kotorrit:. Me ç'figurë të shqiptimit poetik kemi të bëjmë?

Diskutoni për aktualitetin e poemës "Lahuta e Malcisë" dhe problematikat që diskutohen në të.

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës së pavarur. Vlerësim mes nxënësve

Detyrat dhe puna e pavarur: Krahasoni orët dhe zanat në këngën e Lahutës me perënditë greke në "Iliadën" e Homerit.

orët dhe zanat në këngën e Lahutës	**perënditë greke në "Iliadën" e Homerit**

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 20 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: ***Punë me projekt. Faza e parë. Ora 2.*** Nxënësit paraqesin planin e punës individual		**Situata e të nxënit:** Nxënësit paraqesin planin e punës individual dhe diskutojnë për hartimin e planit të grupit.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- E të nxënit

<table>
<tr><td colspan="2">

- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare
- Digjitale

</td></tr>
<tr><td>

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:

- komunikon në grup duke dhënë ide vetjake;
- dëshmon aftësi bashkëpunuese në punën grup dhe merr role dhe përgjegjësi;
- demonstron aftësi hulumtuese/kërkuese, zbuluese të materialit interesant;
- evidenton drejt problematikat dhe i trajton ato me objektivitet;
- ofron rrugëzgjidhje;
- dëshmon se di të menaxhojë burimet njerëzore dhe materiale etj.;
- bashkëpunon me një grup të caktuar duke sjellë produkte të plota;
- prezanton plan projektin e punës individuale.

</td><td>

Fjalët kyçe:

- Projekt
- Sipërmarrje
- Individuale
- Në grup
- Role
- Përgjegjësi
- prezantim

</td></tr>
<tr><td>

Burimet:

- Portofoli i nxënësit
- Interneti
- Tekste të ndryshme
- Biblioteka
- Mjetet: CD, mjete shkollore
- Materiale të ndryshme të nevojshme për punën me projekt

</td><td>

Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:

- Arte
- Histori
- Gjeografi
- TIK
- Gjuhë shqipe
- Shkenca shoqërore
- Matematikë

</td></tr>
<tr><td colspan="2">

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve prezantim, pyetje-përgjigje - bashkëbisedim. Metoda dhe teknika të nevojshme përgjatë realizimit të produktit: vrojtimi, punë e individuale, punë në grup, organizuesit grafik, diskutim, analiza, hulumtimi/kërkimi, pyetësorë, zbatimi, intervista, Role të specializuara në diskutime, kërkime në internet dhe burime të tjera informative, shkrimi i lirë.

</td></tr>
<tr><td colspan="2">

Organizimi i orës së mësimit

Nxënësit paraprakisht janë ndarë në grupe.

Nxënësit paraqesin: planin vetjak dhe i përgjigjen pyetjeve drejtuar nga nxënësit dhe mësuesi/ja.

Kryetarët e grupeve paraqesin planin e grupit dhe shpjegojnë rreth angazhimit të anëtareve të grupit.

Portofoli/dosja i/e punës do të përmbajë:

Planin e projektit

Personat që do të jenë pjesë e punës

Planet e punës së nxënësve dhe grupeve

Shënimet e mbajtura gjatë punës

Literaturën apo burimet e informacionit

</td></tr>
</table>

Vlerësimi: Vlerësimi i punëve të nxënësve do të bëhet duke pasur parasysh disa pika: planin e projektit kurrikular për çdo nxënës dhe grup menaxhimin e informacionit etikën e punës në grup punët krijuese të çdo grupi mënyrën e prezantimit Vlerësim i nxënësve 40% puna në grup -60% puna individuale
Detyrat dhe puna e pavarur: Detyrat për fazën tjetër

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 21 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Lasgush Poradeci Momentet më të rëndësishme të jetës së Poradecit. Veprat e Poradecit. Vendlindja dhe dashuria në jetën e Poradecit.		**Situata e të nxënit:** Poeti modern i shqipes. Bisedë me temë: Vlerat e artit varen nga sasia apo cilësia? Kërkesat e larta të Lasgushit ndaj artit.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të nxënit • Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Personale • Digjitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** ▪ analizon risitë dhe origjinalitetin që solli Poradeci në poezinë shqipe; ▪ përshkruan momentet kryesore të jetës së Poradecit që ndikuan në krijimtarinë e tij; ▪ rendit veprat kryesore të Poradecit; ▪ analizon motivet kryesore të poezisë; ▪ veçon dhe gjykon ndikimet që pati Poradeci nga krijimtaria e Naim Frashërit dhe nga poezia moderne e Evropës.		**Fjalët kyçe:** ▪ Origjinalitet ▪ Simbolizëm ▪ Figuracion i pasur ▪ Risi ▪ Ndjeshmëri ▪ Imazhe ▪ Dashuri ▪ Filozofi ▪ Peizazh	
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Analiza dhe studime ▪ Veprat e Poradecit ▪ Interneti		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjuhë shqipe ▪ Arte ▪ Filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:			

Rifreskim njohurish - Organizuesi grafik/Hartë koncepti - Përgjigje e strukturuar - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Rifreskim njohurish - Organizuesi grafik - Në ç'kohë e nis krijimtarinë e tij Lasgush Poradeci? Përshkruaj shkurtimisht karakteristikat e letërsisë shqiptare të gjysmës së parë të shekullit XX.

letërsia shqiptare të gjysmës së parë të shekullit XX

përfaqësuesit	Rrymat/shkollat letrare	Veçoritë

Pyetje-përgjigje

- Cilat janë momentet kryesore të jetës së Lasgushit që ndikuan në formimin e tij letrar? Ndërto një hartë konceptesh me anë të së cilës të përvijohet veprimtaria e Lasgushit në disa aspekte.

- Në veprimtarinë e Lasgushit me letrat një vend të veçantë zë përkthimi. Listoni disa nga kryeveprat botërore të përkthyera nga ai.

Përgjigje e strukturuar - Pyetje-përgjigje - Punë e pavarur individuale

- Listo me tituj veprat letrare të Poradecit. Përcakto llojin e tyre (shkrime letrare apo joletrare). Thoni se cila është koha e shkrimit të tyre. Trego çfarë përmbajnë.

Krijimtaria e Lasgushit	Titujt e veprave	Koha e shkrimit dhe botimit	Çfarë përmbajnë
Veprat joletrare			
Veprat letrare			

Punë e pavarur individuale - Çfarë i sjell letërsisë shqipe botimi i dy përmbledhjeve poetike: "Vallja e yjeve" "Ylli i zemrës"? Si u vlerësua për këto prurje letrare?

p.sh. vetëdije estetike të re

_____

_____

_____

u quajt themelues i _____

- Për nga veçoritë kryesore të autori ku do të klasifikohet krijimtaria e tij? Përse e klasifikuat si të tillë? A e ka pranuar vetë poeti këtë përcaktim/klasifikim?

Punë në grupe

- Lasgushin e kanë vlerësuar si themelues i poezisë moderne shqipe. Ç'risi solli Lasgushi në letërsinë shqipe duke iu referuar formës, tematikës, mjeteve gjuhësore dhe stilistike?

risitë në:

Grupi 1 - formë

a) strofa _____

b) rima _____

c) ritmi _____
d) metri _____

Grupi 2 - tematikë _____

Grupi 3 - mjete gjuhësore
e) leksiku _____
f) neologjizmat _____
g) bipolariteti _____

Grupi 4 - mjete gjuhësore

h) trajtat zvogëluese _____
i) shtimi apo heqja e fonemave _____
j) lidhjet sintakmatike _____

Grupi 5 - mjete stilistike _____

Grupi 6 - në lidhje me shkallën e ndjeshmërisë dhe paraqitjen e saj _____

- Cilat janë temat dhe motivet kryesore të trajtuara në poezitë përbërëse të dy përmbledhjeve poetike?

- Përbërësja tjetër e poetikës lasgushiane, poezia popullore. Duke u mbështetur në poezitë e tij dëshmoni praninë e elementeve të poezisë popullore.

Analizim
- Zbërtheni kuptimin e Lasgushit për dashurinë si një ndjenjë universale. Cili është një nga motivet i gjithpranishëm në lirikën e dashurisë së Lasgushit?

- Analizoni raportin e Lasgushit me vendlindjen.

Diskutim
- Çfarë mesazhesh transmetojnë dy poemat: "Kamadeva", "Ekskursioni teologjik i Sokratit" *të botuara për herë të parë, për lexuesin shqiptar, në vitin 1990?*

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës së pavarur. Vlerësim i punës në grup.

Detyrat dhe puna e pavarur:
- Ç`vend zë dashuria në poezinë e Lasgushit? Cili është kuptimi i Lasgushit për dashurinë? Me kë poet ngjason Lasgushi në portretizimin e femrës? Duke iu referuar poezive të dy autorëve argumentoni përgjigjen tuaj.
- Evidentoni pika takimi mes poezisë së Lasgushit dhe Naimit. Në ç'aspekte dëshmohet mbështetja në trashëgiminë poetike të Naimit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 22 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Analizë* "Ylli i zemrës"		**Situata e të nxënit:** Poezia lirike si formë e shprehjes së unit të brendshëm Poezia lirike si formë e shprehjes së unit të brendshëm	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- E të nxënit
- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare
- Digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - shpjegon se cilat janë karakteristikat kryesore; - gjykon mbi risitë që sjell vepra e Lasgushit; - vlerëson vëllimin poetik "Ylli i zemrës"; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme.	▪ Modern ▪ Simbolizëm ▪ Emocion ▪ Imazh ▪ Figuracion i pasur ▪ Neologjizma
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Analiza dhe studime ▪ Vëllimi poetik "Ylli i zemrës"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Arte ▪ Gjuhë shqipe ▪ Filozofi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Informacion i strukturuar - Diagrami i Venit - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Informacion i strukturuar

- Kur u shkrua dhe u botua vëllimi poetik "Ylli i zemrës"? Pse mund të thuhet se botimi i tij ishte një sukses edhe më i madh se i pari?

vëllimi poetik "Ylli i zemrës"?

Koha e botimit
Konteksti kulturor

Pyetje-përgjigje

- A patën sukses dy përmbledhjet poetike "Vallja e yjeve" "Ylli i zemrës". Mund të themi që librat u pritën mirë nga lexuesi i kohës?

- Po
- Jo

Shpjegimi

Diagrami i Venit Cilat janë tiparet e përbashkëta mes librit të parë "Vallja e yjve" dhe "Ylli i zemrës"? Po dallimet mes tyre? Paraqiti ato nëpërmjet Diagramit të Venit.

Analizim

- Pse nuk mund të klasifikohen poezitë për liqenin thjesht si poezi peizazhi? Nënvizo detaje që portretizojnë subjektin lirik në planin emocional.

Punë me grupe

Grupi 1

Shpjegoni si e kuptoni përshkrimin e dashurisë në poezinë lasgushiane si një ndjenjë bipolare. Lexoni vargjet e mëposhtme dhe identifikoni fjalët që ndërtojnë bipolaritetin.

Me zjarr ju flas…, me zjarr.
Në gjirin t'im kam hapur varr…
Që t'i jap shpresë-edhe t'j-a marr… Vdekja e nositit

Dashuri! Heu! Mall i ri!
Dashuri! këng' e durimit!
Që më bën kur mënt' e mija rëgëtijnë varg e varg
Të të ndjej aq fare pranë, të më jesh aq shumë larg. Kur në flakë

Grupi 2

Ç'domethënie ka fakti që poezia e dashurisë së Lasgushit evokon figurat e "vashës" dhe "trimit"? Evidento në vargjet e shkëputura nga poezi të tij, detaje që konkretizojnë mjedisin idilik, në të cilin lind dashuria. Shpjego kuptimin e përdorimit të emrave vasha, trim duke i lidhur me kontekstin.

Vate prill' i trimërisë,
Më zu maj i dashurisë.

M'u shti vashëza në gjumë,
E-ëmbla-mi-shoqe-shumë. "Vate prilli"

Kush po shkon ashtu me bujë?
Kush po vjen ashtu për ujë?
Po shkon trimi si dragua,
Po vjen vasha për në krua.
"Kush po shkon ashtu"

Thotë vasha me mëri:

Trimin do ta mbaj në gji!

Thonë shoqet me zili:

Ay trimi ti moj ti,

Po të djeg, po të bën hi,

Po të fut në dhe të zi. "Po qan vasha në shtëpi"

E përmi detin që pushon
Del Vashëza dhe Trimi…–
Dh'ashtu filluam më të von
Një këngë dëshërimi. Vdekja jonë

Grupi 3

Cilat janë disa nga karakteristikat e lirikës filozofike të Lasgushit, te vëllimi poetik "Ylli i zemrës"? Evidento në vargjet e mëposhtme, të poezisë "Përjetësia", karakteristika të poezisë filozofike.

Jam sot, *Si vjet,* *Si mot,* *Si përgjithënjë* *"Kur jam në trupin t'ënd,* *Jam domosdo* *Kur jam në zemër t'ënde,* *Jam vetiu* *Kur jam në shpirtin t'ënd* *Jam domosdo"* "Përjetësia" **Prezantim dhe diskutim i detyrës**
Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës në grup
Detyrat dhe puna e pavarur: Ndërtoni profilin e Lasgushit poet, duke iu referuar asaj ç'ka përcjell poezia e tij.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 23 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Studim teksti* "Vdekja e Nositit"		**Situata e të nxënit:** *Bisedë me temë:* Kontributi/Misioni i artistit, qytetarit të vetëdijshëm për rolin e tij në shoqëri dhe i prindit.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Personale • Qytetare			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - zbulon mesazhet që përcillen me anë të poezive; - identifikon në tekst veçoritë të poezisë filozofike të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - analizon funksionin e simbolit të përdorur në poezi dhe interpreton kuptimet që merr; - ndërton me anë të një grafiku përshkallëzimin emocional.		**Fjalët kyçe:** ▪ Sakrificë ▪ Vetësakrifikim ▪ Ideal ▪ Jetë ▪ Vdekje ▪ Përjetësi ▪ Përsosmëri ▪ Dashuri ▪ Cikël	
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Poezia		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Arte ▪ Gjuhë shqipe ▪ Filozofi	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Nositi – është një zog/shpend i cili jeton në liqen. Pogradecarët emërtojnë kështu pelikanin.

Duke i pranëvënë fjalën **vdekja**, (*në titullin e poezisë*) **Nositi** personifikohet dhe merr kuptime simbolike:

- poeti sakrifikon në funksion të artit dhe trashëgimisë kulturore;
- individi sakrifikon në funksion të një shoqërie më të zhvilluar emancipuar.

Lexim - Identifikim - Pyetje-përgjigje - Organizuesi grafik i informacionit

- Cilës vetë i drejtohet poeti që në vargun e parë? Përse e bën ai këtë? Identifiko mjetin gjuhësor me të cilin subjekti lirik identifikon vetveten, dhe mjetin gjuhësor me të cilin identifikon marrësin.

Subjektet	Mjeti gjuhësor me të cilin identifikohet
Ligjëruesi	
Lexuesi	
Mjedisi	

- Si e realizon autori lidhjen e poetit me vendlindjen, lexuesin?

- lidhja me vendlindjen _____
- lidhja /raporti me lexuesin _____

- Vargu i parë nis me fjalën zjarr dhe përmbyllet po me të njëjtën fjalë. Në ç'shkallë jepet gjendja emocionale. Përcakto kuptimin e fjalës, në secilin nga rastet:

- zjarr (*në fillim të vargut*) _____
- zjarr (*në fund të vargut*) _____

- Shpjego funksionin e përdorimit të retiçencës në vargun e parë dhe në poezi.

Shembuj të përdorimit të retiçencës	Funksioni i përdorimit

- Në ç'kohë dhe vetë është folja ë vargun: *Në gjirin tim kam hapur varr...*

Koha _____

Veta _____

Si e kuptoni ju këtë varg _____

- Cili është mjeti stilistik i përdorur në vargun *Që t'i jap shpresë-edhe t'ja marr...*

Lidhja sintagmatike siguron lidhjen ndërvepruese ndërmjet veprimeve (marr-jap).

- mjeti stilistik i përdorur _____
- kujt po ia merr shpresën _____
- kujt po i jep shpresë _____

- Ç'pjesë ligjërate është fjala e nënvizuar në vargun *Un' ik liqerit* ***zemërak***

Si pjesë ligjërate _____

Shpjego ndryshimin kuptimor ndërmjet fjalës zemërak dhe i zemëruar

zemërak _____ i zemëruar _____

- Çfarë imazhi ju përvijojnë vargjet e mëposhtme? Përse Nositi ndihet fatlum dhe i pastër?

Fatlum dhe i pastër si zëmbak,

Po zemra ime kullon gjak

- Autori nuk përgjak së jashtmi tablonë, por orienton lexuesin të hetojë dhimbjen e brendshme. Cili është qëllimi i një procedimi të tillë?

- Poezia nis e mbyllet me të njëjtin varg (*ka ndryshuar vendi i retiçencës*). Çfarë efekti krijon kjo dhe si mund të motivohet?

- Komentoni dyvargëshin:
"*Ahere-helmohet e zë buçet*
Pas mallit tim liqeri-i shkret".

- Vëreni paralelizmin që sendërtohet nga imazhi i gjirit të hapur të Nositit-poet dhe gjirit të hapur të liqerit. Çfarë emocionesh e idesh përcjell ky paralelizëm?

- Përse Nositi - poet i kësaj poezie vdes me gaz? Çfarë e bën vdekjen e tij të lumtur:
  a) fakti që vdes pranë liqenit të dashur;
  b) fakti që po vetësakrifikohet për zogjtë e vet;
  c) ideja se po shkon në parajsë;
  d) ideja se moskuptimet do të zgjidhen pas vdekjes.

Motivoni secilën nga përgjigjet tuaja.

Diskutimi
- Cila është atmosfera që mbizotëron në këtë poezi, pesimizmi apo optimizmi. Motivoni secilën nga përgjigjet tuaja.

Punë e pavarur individuale
- Ndërtoni një fjalorth të shkurtër me fjalë tipike lasgushiane.

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës së pavarur. Vlerësim i punës në grup

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Rikujtoni poezinë e njohur të Naim Frashërit "Fjalët e qiririt". A shihni ndonjë element të ngjashëm me poezinë që po analizojmë? Arsyetoni përgjigjen tuaj.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 24 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Studim teksti* "Poradeci"		**Situata e të nxënit:** Identifikimi i shpirtit të poetit me vendlindjen dhe atdheun	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
- E komunikimit dhe të shprehurit
- E të menduarit
- E të nxënit
- Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Personale
- Qytetare
- Digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - zbulon mesazhet që përcillen me anë të poezive; - identifikon në tekst veçoritë të poezisë së peizazhit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - analizon funksionin e simbolit të përdorur në poezi dhe interpreton kuptimet që merr; - ndërton me anë të një grafiku përshkallëzimin emocional të ndjenjës.	**Fjalët kyçe:** ▪ Ideal ▪ Përjetësi ▪ Përsosmëri ▪ Dashuri
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Poezia ▪ Harta e Shqipërisë ▪ Harta e Ballkanit	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Arte ▪ Gjuhë shqipe ▪ Filozofi ▪ Histori ▪ Gjeografi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Lexim dhe shpjegim teksti - Analizim - Punë e pavarur individuale - Pyetje-përgjigje - Ditari dypjesësh - Diskutime

Organizimi i orës së mësimit

Lexim dhe shpjegim teksti
- Cilat janë disa nga emërtimet gjeografike (toponimet) që hasni në këtë poezi?
- Për ç'moment të ditës bëhet fjalë në këtë poezi? Si motivohet kjo?
- Si e përshkruan poeti natën që po bie?
- Përse poeti përdor epitetet "plak" dhe "i përrallshëm" për lumin Drin?
- Si e përshkruan autori heshtjen që bie me rënien e natës?

Analizë
- Lasgushi e cilëson Liqerin (liqenin) si "pa kufi(r)". Përse mendoni se e bën këtë?
- "Liqeri", "Mali" dhe "Fshati" jepen si emra të përveçëm. Përse? Shpjego kuptimin e fjalës i vagëlluar dhe vlerën kuptimore që merr fjala kufi me shtimin e fonemës r (kufiri)
  I vagëlluar _____
  Kufiri _____

- Në këtë përshkrim poetik të natyrës së vendlindjes, ka një varg që e lidh peizazhin me botën e brendshme të poetit. Gjejeni dhe komentojeni atë varg.
  Vargu _____
  Komenti _____

- Analizoni vargun *"Tërë fisi, tërë jeta, ra... u dergj... e zuri gjumi..."*.
  Për nga figuracioni _____
  Për nga kuptimi _____

Punë e pavarur individuale
Në poezi është përdorur disa herë figura e *retiçencës* (ndërprerje e realizuar me anë të tre pikave të vazhduara). Cila është vlera e përdorimit të kësaj figure? A ndikon ajo në ritmin e poezisë dhe si?

Shembuj të përdorimit të retiçencës	**funksioni**	**Efektet ritmike**

- Përcaktoni llojin e strofave dhe vargut me të cilin është ndërtuar kjo poezi. Përse pikërisht ai lloj vargu?
  lloji i strofave _____ _____
  lloji i vargut _____

Reflektim - Diskutim

- "*Poezia "Poradeci" është një poezi kushtuar natyrës së vendlindjes së poetit, Pogradecit*". A mendoni se është plotësisht i saktë ky pohim? Çfarë do t'i shtonit apo do t'i ndryshonit këtij pohimi? Motivoni mendimin tuaj.
- Duket sikur poezia ka një "lajthitje" gjeografike në vargun e fundit. Përse është fjala? A kemi të bëjmë vërtet me një gabim gjeografik apo poeti përcjell përmes atij imazhi ndonjë ide të rëndësishme? Cili është motivi që i sendërtohet kësaj poezie?

Punë e pavarur individuale

- Përcaktoni llojin e rimës së përdorur nga L. Poradeci në këtë poezi.
- Nënvizoni fjalët e rralla në këtë poezi dhe pasi të gjeni kuptimin e tyre, jepni sa më shumë sinonime për secilën prej tyre.
- Gjeni në tekstin e poezisë fjalë e figura që japin përfytyrimin e mbrëmjes dhe të rënies së natës. Gjeni në tekst fjalë e figura që na përcjellin atmosferën e qetësisë e të paqes.

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës së pavarur. Vlerësim i punës në grup

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Në një hartë të Shqipërisë gjeni dhe shënoni të gjitha vendet e përmendura. Arsyetoni pastaj nëse kjo hartë fizike përputhet me hartën "shpirtërore" të Shqipërisë që përshkohet "mes për mes" prej lumit Drin.
- Në një ekskursion të mundshëm në Pogradec, mundohuni që përmes fotografimit "të kapni" atë atmosferë që poetikisht e përcjell poezia "Poradeci".

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 25 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Studim teksti* "Ti po vjen që për së largu"		**Situata e të nxënit:** Diskutim me temë: Dashuria është jetë. Malli është pjesë e pandarë i dashurisë.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Personale • Qytetare • Digjitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - zbulon mesazhet që përcillen me anë të poezive; - identifikon në tekst veçoritë të poezisë së dashurisë së autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - analizon funksionin e simbolit të përdorur në poezi dhe interpreton kuptimet që merr;		**Fjalët kyçe:**	

- ndërton me anë të një grafiku përshkallëzimin emocional të ndjenjës; - zbërthen kuptimin filozofik të Lasgushit mbi dashurinë.	
Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Poezia	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Arte ▪ Gjuhë shqipe ▪ Filozofi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Poezia "Ti po vjen që prej së largu" bën pjesë në ciklin poetik Zemra e jetës të përmbledhjes poetike "Ylli i zemrës" të Lasgushit.

Pyetje-përgjigje

- Ç'lloj poezie është "Ti po vjen që prej së largu" për nga tematika që trajton. Listo dy motive që evidentove.

Lloji i poezisë:
- Erotike.

Motive:
- I distancës/largësisë;
- I mallit.

- Kujt i kushtohet kjo poezi? Cilat janë të dhënat që na ndihmojnë të përcaktojmë llojin e poezisë?

Poezia i kushtohet	Lloji i poezisë

Punë e pavarur individuale

- Evidento subjektet lirike të kësaj poezie. Me ç'mjete gjuhësore shprehen ata?
  - subjektet lirike _____ _____
  - mjetet gjuhësore me të cilat shprehen:
- Përcaktoni llojin e vargut me të cilin është ndërtuar kjo poezi. Përse autori zgjedh këtë lloj vargu (për nga gjatësia/aspekti metrik) për t'i shprehur vashës ndjenjat e tij?

Lexim - Pyetje-përgjigje

- Nga po vjen ajo? Si përjetohet ardhja e saj nga subjekti lirik? Me cilat detaje poeti karakterizon ardhjen e saj?
  ajo vjen _____
  detajet_____

Punë me grupe

Grupi 1

Gjeni emrat e disa bimëve e luleve në këtë poezi? Cila është vlera e përdorimit të tyre?

- _____ _____ _____

Grupi 2

Cila është ndjenja mbizotëruese me të cilën shfaqet dashuria për vashën?

Grupi 3

Si shprehet në tekstin e kësaj poezie, ndjesia e dorëzimit dhe e përkushtimit ndaj të dashurës?

Analizë përmes shembujve

- Ideja e largësisë fizike të së dashurës sjell përmallimin dhe përvuajtje. Si shprehen këto ndjenja në këtë poezi? Analizo vargjet e mëposhtme duke u ndalur më së shumti te fjalët e nënvizuara:
- Nënë thembërzat e tua përgëzohet trëndelina, Shtrihet luleja mitare e zëmbakut që t'u fal.

- Dhe të qaj me mall të rëndë poshtë teje pa pushim, Poshtë fillit të poleskës ku do shkeli këmba jote.
- Të m'a shkelësh hije-letë! të m'a shkelësh mes-për-mes ! ...
- Brenda lotëve të mija të të shoh të pasqyruar, E pastaj le të venitem, le të hesht, e le të vdes.
- Evidentoni në vargun "E pastaj le të venitem, le të hesht, e le të vdes".
- figurat letrare_____ _____ _____ _____
- tonin _____
- Shpjego kuptimin e vargut "Brenda lotëve të mija të të shoh të pasqyruar,"

Punë e pavarur individuale

Duke e analizuar me kujdes tekstin e kësaj poezie, hartoni një listë me cilësimet e ndjenjës që ushqen poeti për të dashurën.

- Në tekstin e kësaj poezie nuk përmendet fjala "dashuri", por disa sinonime të saj. Gjejini ato dhe shpjegoni kuptimin e tyre kontekstual.

- Fjala "llaftari" është një nga fjalët kyç të fjalorit të poezisë lasgushiane. Çfarë vlere e domethënie ka në këtë poezi?
- llahtari
- domethënia _____
- vlera që merr _____
- Disa fjalë të kësaj poezie janë shkruar me vizë ndarëse në mes. Veçojini ato dhe thoni përse janë shkruar në këtë mënyrë nga autori. A është kjo një veçori gjuhësore e Lasgushit?

Diskutim

A mund të ndërtoni një portret apo figurë të vashës që dashuron poeti? Arsyetoni përgjigjen.

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës në grup. Vlerësim i nxënësve

Detyrat dhe puna e pavarur:

Krahasoni këtë poezi të Lasgushit me ndonjë tjetër poezi të tij të dashurisë. Nxirrni disa përfundime lidhur me ngjashmëritë e dallimet mes tyre.

Poezitë e dashurisë të këtij lloji janë përcaktuar si "naimiane", për shkak të ngjashmërisë me poezinë e dashurisë të Naim Frashërit.

- Krahaso poezinë e Lasgushit "Ti po vjen që prej së largu" me këngët 8, 9, 10 të poemthit "Bukuria" të Naim Frashërit dhe gjeni pikëtakime mes tyre, për nga:

- tematika që trajtojnë;
- vështrimi ndaj femrës;
- përjetimi i dashurisë;
- mjetet gjuhësore;
- mjetet stilistike;
- roli emancipues i shoqërisë.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 26 **Dt.___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: ***Test (tremujori i parë)***		**Situata e të nxënit:**	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Personale • Qytetare • Digjitale			

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** ▪ identifikon mjete gjuhësore dhe emërton stilistike të përdorura në tekst; ▪ evidenton pikëtakime mes poezisë dhe krijimtarisë tradicionale; ▪ shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve të përdorura në tekst; ▪ zbërthen kuptimin filozofik të autorit për dashurinë; ▪ shpjegon kuptimin e fjalëve të përdorura në tekst; ▪ reflekton, në mënyrë kritike, përmes analizave, interpretimit, vlerësimit dhe sintezës së tekstit.	**Fjalët kyçe:** ▪ Identifiko ▪ Shpjego ▪ Argumento ▪ Shkruaj ▪ Interpreto ▪ Motive ▪ Lloj ▪ Gjini ▪ Metër ▪ Kuptim ▪ figuracion
Mjete: ▪ Testi ▪ Mjete shkrimi	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Arte ▪ Filozofi ▪ Gjuhë shqipe
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Punë e pavarur individuale	

Organizimi i orës së mësimit

TEST

Lasgush Poradeci **"Syt' e Lumtur"**

Ishe vogëloshe...isha mituri...
Kur më dole mbudhë, ti moj lumja ti!

Vinte perëndimi me të vagëlluar
Pa m'i shtire tinës ata syt' e shkruar.

Ata syt' e shkruar, syte moj të fjetur,
shtatë vjet me-radhe t'i kam përshëndetur.
Kur më pe së pari, more-e m'u largove,
Kur më pe së dyti, more-e m'u afrove,
Kur më pe së treti, more-e më pushtove,
Të putha në gushë, ti m'u turpërove,
Papo ule kryet e shkove vajtove.

Për pyetjet nga 1-6 rretho alternativën e saktë:

1**. "Syt' e Lumtur"** është lirikë : **1 pikë**

A) e peizazhit
B) filozofike
C) atdhetare
D) erotike

2. Kuptimi i fjalës **tinës** (në vargun: Pa m'i shtire *tinës* ata syt' e shkruar.) është: **1 pikë**

A) me hare
B) me gaz
C) hapur
D) fshehurazi

3. Lloji i r**imës së** përdorur në tekst është : **1 pikë**

A) e puthur
B) e kryqëzuar
C) e alternuar
D) vargjet nuk rimojnë

4. Cili është mjeti stilistik i përdorur në dy vargjet e dhëna: **1 pikë**
Pa m'i shtire tines ***ata syt' e shkruar.***
ata syt' e shkruar, *sytë moj të fjetur,*

A) epanastrofeja
B) similituda
C) hiperbola
D) krahasimi

5. Ç'pjesë ligjërate është fjala e nënvizuar ***m'i shtire:*** **1 pikë**

A) emër
B) mbiemër
C) folje
D) ndajfolje

6. Veçori e gjuhës, në vargun ***Vinte perëndimi me të vagëlluar***, është: **1 pikë**

A) ndryshimi i rendit të fjalëve
B) mungesa e kryefjalës
C) mungesa e foljes
D rendi tipik i fjalëve në gjuhën shqipe

7. Gjej në tekst një rast të përdorimit të anaforës dhe shpjego përse e ka përdorur autori: **2 pikë**
anafora: _____

shpjegimi: _____

8. a) Zbërthe shkurtimisht kuptimin e Lasgushit për dashurinë duke iu referuar vargjeve të poezisë: **2 pikë**
_____
_____
_____

b) Identifiko në tekst tri fjalët çelës me të cilat ndërtohet magjia e dashurisë. **3 pikë**
_____ _____ _____

9. Gjej në tekst një rast të përdorimit të retiçencës dhe shpjego funksionin e përdorimit të saj. **2 pikë**

Retiçenca: _____
funksioni përdorimit: _____

10. Te këngët e dashurisë së Lasgushit ndjehen referencat (mbështetja) në poezitë e traditës. Argumento nëpërmjet detajeve këtë mbështetje (dy raste të tilla) **2 pikë**

_____

_____

_____

11. Lasgushi di të huazojë nga folklori fjalë dhe shprehje të vjetra, t`u japë fuqi figurative dhe ndërtim strukturor të ri brenda kontekstit të dëshiruar. Zbulo dy prej këtyre fjalëve. **2 pikë**

_____

_____

12. Me ç'mjete gjuhësore (subjekti lirik) identifikon vetveten dhe të dashurën? Jep nga një mjet gjuhësor për të dyja subjektet.

Subjekti lirik: _____ **2 pikë**

E dashura: _____

Vlerësimi: Vlerësimi bëhet me notë dhe shënohet tek evidenca, duke e komentuar si notë testi.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 27 **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa:12**
Tema mësimore: ***Bisedë letrare***		**Situata e të nxënit:** "Vallja e yjeve" Lasgush Poradeci	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Personale • Qytetare • Digjitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - demonstron njohje të kontekstit historik, kulturor, ekonomik, politik, shoqëror në të cilin është shkruar vëllimi; - analizon dhe interpreton elementet e përmbajtjes dhe të formës së tekstit, si: gjinia, tema dhe motivet. - reflekton, në mënyrë kritike, përmes analizave, interpretimit, vlerësimit dhe sintezës së tekstit		**Fjalët kyçe:** ▪ Risi ▪ Simbolizëm ▪ Traditë ▪ Lirikë ▪ Erotike ▪ Filozofike ▪ Peizazh	

Burimet: ▪ Teksti mësimor ▪ Vepra të plota ▪ Interneti ▪ Studime kritike ndaj veprës ▪ Analiza të veprës letrare	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Arte ▪ Gjeografi ▪ TIK ▪ Gjuhë shqip
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Prezantim - Diskutim - Pyetje-përgjigje - Organizues grafik - Shkrim funksional - Të shkruarit tregues, përshkrues, shpjegues	

Organizimi i orës së mësimit

Shënim: Nxënësit gjatë kësaj ore mësimore do të prezantojnë punën e tyre sipas detyrave paraprake individuale apo në grup, sipas modelit të mëposhtëm:

Detyra individuale për çdo nxënës

- Kartela e tekstit;
- Autori;
- Rryma letrare;
- Shkurtimisht karakteristika të letërsisë modern simboliste dhe karakteristika të letërsisë tradicionale;
- Rrethanat e formimit të botëkuptimit të shkrimtarit;
- Temat;
- Linjat;
- Motivet.

- Një ese me temë "Krijimtaria e Lasgushit dhe vendi i saj në letërsinë botërore ".

Detyrat e dhëna sipas punëve në grupe

G-1. Përshkruaj sfondin në të cilin zhvillohen krijimtaria e autorit

- sfondi
- historik
- kulturor
- politik
- social
- filozofik

G-2. **Analizo veçori të gjuhës së veprës**.

Gjuha - Veçori

Aspekte themelore të gjuhës në nivelin:

- Leksikor
- Morfologjik

▪ Sintaksor G-3. Pasi të keni identifikuar mjetet stilistike shpjego kuptimin dhe funksionin e përdorimit të tyre. Figurat letrare -Interpretimi i tyre G-5.Vlerësime për krijimtarinë e autorit . - Kanë thënë për autorin. Lasgushi ka thënë. G-6. Rrafshe krahasuese (me autorë shqiptarë dhe të huaj)
Vlerësimi: Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm) Vlerësimi i nxënësit do të bëhet për punën individuale dhe në grup. Për punën individuale do të ketë një peshë prej 60% dhe për punën në grup rreth 40%.
Detyrat dhe puna e pavarur: Përshkruaj rrethanat/kontekstin e kohës kur jetoi e shkroi autori.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 28 **Dt.___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: *Përsëritje për maturën shtetërore*		**Situata e të nxënit:** *Letërsia botërore gjatë* gjysmës së parë të shekullit XX	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • E komunikimit dhe të shprehurit • E të menduarit • E të nxënit • Për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Personale • Qytetare • Digjitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** ▪ demonstron njohje të kontekstit historik, kulturor, politik, shoqëror në të cilin është zhvilluar letërsia gjatë gjysmës së parë të shek. XX; ▪ njeh dhe identifikon tipare të estetikës, në tekste të ndryshme të shkrimtarëve të gjysmës së parë të shek. XX; ▪ mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; ▪ bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; ▪ krahason vepra të ndryshme të gjysmës së pare të shekullit XX për të evidentuar pikëtakime dhe dallime mes tyre; ▪ shpjegon zhvillimin e letërsisë së shekullit XX në vende të ndryshme ▪ interpreton, analizon, gjykon, vlerëson veprat e studiuara përgjatë periudhës.		**Fjalët kyçe:** ▪ Risi ▪ Larmi ▪ Lloje ▪ Gjini ▪ Tematikë ▪ Motive ▪ Revoltë ▪ Raport	
Burimet: ▪ Teksti mësimor		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**	

▪ Vepra të plota ▪ Interneti ▪ Studime kritike ndaj veprës ▪ Analiza të veprës letrare	▪ Arte ▪ Gjuhë shqipe ▪ Qytetari ▪ Psikologji ▪ Histori ▪ Gjeografi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Hartë koncepti - Analizim - Pyetje-përgjigje - Punë me grupe - Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Informacion i strukturuar - Organizim grafik

-Cilat janë rrethanat, historike-shoqërore në të cilat u zhvillua letërsia e gjysmës së parë të shekullit XX?

Kushtet në të cilat u zhvillua letërsia botërore e gjysmës së parë të shekullit	Konteksti	Kushtet në të cilat u zhvillua letërsia shqiptare e gjysmës së parë të shekullit

Punë e pavarur individuale

- Veço karakteristikat kryesore për letërsinë e shekullit XX.

	Letërsia botërore gjatë gjysmës së parë të shekullit XX	Letërsia shqipe gjatë gjysmës së parë të shekullit XX
Autorë		
Vepra		
Rrymat letrare		
Veçoritë karakteristike		

Punë me grupe

Lexo tekstin e mëposhtëm dhe analizoje atë për nga veçoritë karakteristike të krijimtarisë së autorit.

- Lloji i veprës
- Drejtimi letrar/Shkolla a rryma letrare
- Tema/motive
- Veçori të gjuhës e stilit
- Mesazhe
- Risitë
- Rëndësia e veprës

Grupi 1 - fragment nga "I huaji"

Sapo ai iku, rigjeta përsëri qetësinë time. Isha i dërrmuar dhe u hodha mbi dyshekun tim. Mendoj se më kishte zënë gjumi pasi u zgjova dhe pashë yjet sipër kokës. Zhurmat e fshatit vinin deri tek unë. Aromat e natës, të tokës dhe të kripës freskonin tëmthat e mi. Paqja e mrekullueshme e kësaj vere të përgjumur futej tek unë si një vërshim i papërmbajtshëm. Në këtë moment që përkonte dhe me fillimin e agimit të ditës së re, ulërinë sirenat. Ato më njoftonin nisjen për në një botë tjetër, për të cilën nuk isha më indiferent. Për herë të parë, që prej shumë kohësh mendova për mamanë. E kuptova se përse në fund të një jete ajo kishte gjetur "një të fejuar", se përse ajo kishte filluar të luante për të rifilluar edhe njëherë nga e para. Edhe atje, atje, përreth kësaj azileje ku shuheshin jetë, mbrëmja ngjante me një pushim melankolik. Kaq pranë vdekjes, mamaja duhet të jetë ndjerë e lirë dhe e gatshme për të rijetuar edhe njëherë gjithçka. Asnjë, por asnjë nuk kishte të drejtë të qante mbi të. Dhe unë gjithashtu u ndjeva gati për të jetuar përsëri. Sikur gjithë ky zemërim më kishte pastruar nga e keqja, më kishte boshatisur nga shpresa, përpara kësaj nate të mbushur me shenja dhe yje po i hapesha për herë të parë indiferencës së butë të kësaj bote.

Grupi 2 - fragment nga "Metamorfoza" Kafka

Nuk i kishin mbetur as pesë minuta deri në shtatë e një çerek, kur dëgjoi zilen e derës së jashtme. "Ndonjë nga ata të firmës do të jetë",- tha me vete. Shtangu ndërkohë që putërzat zunë të vallëzonin më shpejt. Për një çast zotëroi heshtja. "Nuk po ia hapin", - mendoi Gregori, duke e ngrohur veten me një shpresë të kotë. Por, pas pak, kuptohet, shërbyesja shkoi si zakonisht me hap të vendosur të hapte derën. E njohu nga zëri, ishte prokuratori. E pse, vallë, qe i dënuar të punonte në një firmë, ku mungesa më e vogël ngjallte menjëherë dyshimin më të madh? Nuk paska mes tyre të devotshëm e besnikë? A nuk qe e mjaftueshme të dërgohej një çirak për të pyetur, në qenka kjo aq e domosdoshme, - po duhej të vinte prokuratori vetë, si për t'i treguar familjes së shkretë se hetimi i kësaj çështjeje kaq të dyshimtë mund t'i besohej vetëm mendjes së tij?

Grupi 3 - fragment nga - Oso Kuka, nga "Lahuta e Malcisë"

Njisi gjaku qi Oso Kuka
Sot ka derdhun ke ato suka
Si për mbret, si për dhe të parëve
Vlon sa vlon ndër dej të shqyptarëve.

Grupi 4 - fragment nga: "Erë trëndeline" Lasgushi

Sesi m'ju lëndon dashurija!
Sesi m'ju lëndon pa pushim!
O lotët e syve të mija!
O klithmëz e tingëllit t'im!

Ju shoqe të kohës mitare…
Mikesha… motriçka… pa faj!
Ju humbtë në mjegull për fare,
Dh' u solla ndër mënd e po qaj!

As flak' e shkëndijës q' u shua,
As syri që nxihet e plas,
Nuk lanë-o ju vasha për mua
Vuratat e errëta pas:

Haj! flutur' e zënë me duar
Një flutur sicila prej jush,
Më la në gishtrinj dyke shkuar
Pluhurin që ndrin posi prush…

Prezantim i detyrave në grup dhe diskutimi rreth tyre.

Vlerësimi: Vlerësim i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës individuale dhe në grup

Detyrat dhe puna e pavarur: Detyra për periudhën e dytë semestrale.

Format e vlerësimit të njësisë mësimore

	Gjatë zhvillimit	Në përfundim
Fokusi i vlerësimit	Aftësimi për secilin prej kritereve të detyrës vlerësuese.	Vlerësimi me pikë sipas kritereve të rubrikës.
Kriteret e vlerësimit	Mësuesi/ja i përcakton (i specifikon më tej nëse u referohet rubrikave të sugjeruara), i diskuton dhe i miraton bashkë me nxënësin.	Përzgjedh dhe kombinon kriteret më përfaqësuese të formimit dhe ndërton rubrikën për vlerësimin e detyrës së dhënë.
Detyrat për vlerësim	Të larmishme dhe të përshkallëzuar në tri nivele vështirësie.	Koncepton detyrën vlerësuese që e mundëson nxënësin të demonstrojë arritjen e tij ndaj objektivave të njësisë.
Notat sipas pikëve për secilin nga kriteret e rubrikës përkatëse	Aftësim i nxënësit për të gjykuar objektivisht, bazuar në kritere, për detyrat e veta dhe të shokëve, të zhvilluara gjatë njësisë.	Nota e bazuar në pikët e marra për secilin nga kriteret e detyrës orienton qartë nxënësin për arritjet dhe mundësitë.

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: XII**
Tema mësimore: Migjeni, fryma e re që solli në letërsinë shqipe, momentet kryesore të jetës dhe veprës së tij.		**Situata e të nxënit:** Bisedë, diskutim rreth kontributit letrar të shkrimtarit: Vepra që i priu jetës së autorit.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përcakton rolin e Migjenit në letërsinë shqiptare; - klasifikon sipas gjinisë krijimtarinë e Migjenit; - analizon burimet kryesore që përcaktuan formimin e tij; - analizon motivet dhe kultet që theu Migjeni në letërsinë shqipe; - vlerëson rolin e shkrimtarit si novator në fushën letrare dhe në mendësinë e realitetit të asaj kohe.		**Fjalët kyçe:** ▪ Vitet 30 ▪ Realist ▪ Modernist ▪ Tema ekzistenciale ▪ Liri mendimi ▪ Nivel i lartë artistik ▪ Metrikë e re	
Burimet: ▪ Libri i nxënësit ▪ Burime nga interneti ▪ Kritika letrare ▪ Vepra		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjuhë shqipe ▪ Histori ▪ Tik ▪ Filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Stuhi mendimesh - Praktike e drejtuar - Tabela e pyetjeve			
Organizimi i orës së mësimit **Parashikimi: Stuhi mendimesh** Nxënësit diskutojnë mbi letërsinë e viteve 30' në Shqipëri, mbi kontekstin historik dhe letrar të kohës, pasi mësuesi/ja u ka dhënë si detyrë një orë më parë. **KONTEKSTI HISTORIK** • Shqipëria ishte nën regjimin e mbretit Zog. • Mentaliteti i prapambetur, aty-këtu gjurmë të lehta të qytetërimit ndikuar nga italianët. • Vendi i zhytur në varfëri të thellë ku vazhdonte lufta e ashpër mes feudalizmit dhe kapitalizmit. **KONTEKSTI LETRAR** • Qarku i veriut me shkrimtarët e njohur Gjergj Fishta dhe Ernest Koliqi • Qarku i jugut, ku shkrimtarët më të mëdhenj ishin Lasgush Poradeci, Fan Noli, Faik Konica. Gjinitë me të lëvruara ishin poezia, proza, poema. • Vazhdonte fryma himnizuese në letërsi, me prirje romantike e sentimetaliste.			

Shkrimtari i madh Ismail Kadare, për të sintetizuar Letërsinë e viteve 30', e formëson si dy kone me bazë të përbashkët, ku në kulmin sipër qëndronte Lasgush Poradeci, në bazë qëndronte Fan Noli dhe në kulmin poshtë qëndronte Migjeni.

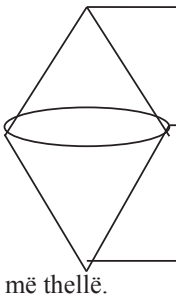

L.Poradeci, poeti i qiellit të jetës shqiptare, ku i këndoi si askush tjetër Dashurisë dhe mallit si edhe aromës së vendlindjes.

Fan Noli pasqyroi purgatorin e tij shpirtëror, së bashku me purgatorin e e jetës shqiptare, duke kërkuar ndjesë për dështimin e tij politik.

Migjeni pasqyroi ferrin e jetës shqiptare duke parë qartë ditë për ditë dhe duke vuajtur thellë e më thellë.

Ndërtimi i njohurive: Praktikë e drejtuar

Klasa ndahet në grupe duke përzgjedhur materialin në libër.

Grupi i parë: Vendi i Migjenit në letërsinë shqipe.

- Vendi i tij në letërsi është i veçantë, sepse ai nuk e idealizoi realitetin si shkrimtarët e mëparshëm që vazhdonin të qëndronin të lidhur me frymën romantike.
- Tek ai mbizotëron paraqitja realiste që te shkrimtarët e mëparshëm ishte anësore.
- Personazhet te vepra e tij nuk ishin heronj, por njerëz të thjeshtë, madje të rëndomtë.
- Në qendër të veprës së tij nuk është njeriu shqiptar, por njeriu si qenie ekzistenciale.
- Njeriu shfaqet i shqetësuar për fatin e tij, dilemat e vazhdueshme që e brejnë shpirtin e tij.
- Në qendër janë raportet e njeriut me shtetin, shoqërinë.
- Sintetizoi sëmundjen e tij personale me sëmundjen shoqërore, dhimbjen e tij me atë të gjithë atyre që vuajnë; përdori vargun e lirë të çliruar nga pengesat formale dhe nga mendësitë tradicionale.

Grupi i dytë: Momentet kryesore të jetës dhe veprës:

- Fëmijëria: Lindi më 23.10.1911 në Shkodër. Fëmijëria e tij ishte e trishtuar, e mbushur me vdekjen e njerëzve më të dashur nënës, babait vëllait.
- Arsimimi: Shkollën fillore e zhvilloi në Shkodër, më pas i vazhdoi në Tivar dhe në gjimnazin e Manastirit. Leximi i veprave te letërsisë klasike dhe moderne, veçanërisht të Dostojevskit, lanë gjurmë me krijimtarinë e tij. Në 1927-1932 studion në seminarin ortodoks të Manastirit.
- Vitet e punës. Meqenëse nuk siguroi dot një bursë, vendosi të punojë dhe emërohet mësues në Vrakë dhe më pas në Pukë. Njohja me jetën e malësorëve, do të bëhej si mbështetje kryesore për krijimtarinë e tij.
- Krijimtaria. Gjatë kësaj kohe ai shkroi vjersha, tregime, skica, që i botoi në disa gazeta dhe revista të kohës.
- "Vargjet e lira" e cila përmblidhte vetëm krijimtarinë e tij poetike, u botua ne vitin 1936 dhe do të ndalohej nga censura e saj kohe. Gjatë kësaj periudhe, ai do të vazhdonte të shkruante edhe proza të cilat do të botohen pas vdekjes së autorit.
- Gjendja shëndetësore. Që kur ishte në seminar ai vuante nga sëmundja e mushkërive e cila iu rëndua kur ai filloi punën në Vrakë. Gjendja e tij shëndetësore do të krijonte një ndjenjë mosbesimi për të ardhmen, e cila do të pasqyrohej edhe në krijimet e tij.

Përforcimi i mësimit: Pyetje-përgjigje - diskutim

Nxënësit diskutojnë mbi krijimtarinë e Migjenit duke iu përgjigjur pyetjeve:
Cilat ishin kultet që theu Migjeni në letërsinë shqipe?
A i theu kultet morale, politike dhe shoqërore?
Cilat ishin kushtet që ndikuan në formësimin e tij?
Pse Migjeni solli novatorizëm në letërsinë shqipe?

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për përgatitjen shkencore dhe punën në grup

Vlerësim diagnostikues dhe motivues

Detyrat dhe puna e pavarur: Sillni në klasë ilustrime nga vepra e Migjenit ku të ilustrohen elementet novatore të veprës së tij.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: XII**
Tema mësimore: Analizë: "Vargjet e lira" "Novelat e qytetit të veriut"		**Situata e të nxënit:** Bisedë dhe diskutim rreth strukturës, vlerave dhe stilit.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e të shprehurit dhe komunikimit Kompetenca e të menduarit Kompetenca e të mësuarit për të nxënë Kompetenca e të shkruarit			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: **Nxënësi/ja:** - diskuton rreh rolit të Migjenit në letërsinë shqipe; - krahason krijimtarinë e tij me atë të paraardhësve; - analizon ciklin poetik duke u ndalur në tematikën e tij dhe veçoritë e stilit; - analizon "Novelat e qytetit të veriut" temat filozofinë, strukturën dhe personazhet; - vlerëson rolin e novatorizmit të Migjenit në letërsinë shqipe.		**Fjalët kyçe:** ▪ Poezi ▪ Personazhe reale ▪ Metrikë e lirë ▪ Novatorizëm ▪ Skica ▪ Filozofi ekzistenciale	
Burimet: ▪ Libri i nxënësit ▪ Burime nga interneti ▪ Poema "Milosao"		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjuha shqipe ▪ Tik ▪ Filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Diskutim - Vëzhgim - Stuhi mendimesh - Punë në grupe			
Organizimi i orës së mësimit: **Hapi I - Diskutim** - Lexohen detyrat e shtëpisë për ilustrimet nga vepra e Migjenit. Migjeni theu kultet në letërsinë shqipe. **Kultet shoqërore** Kulti i besës, i trimërisë së malësorit fisnik dhe krenar në legjenda dhe në letërsinë e mëparshme është zëvendësuar me malësorin si një qenie të përvuajtur nga uria dhe shtypja shoqërorë, ku dinjiteti i tij është përulur përpara shenjtërisë së misrit dhe "engjëjve" që e ndajnë atë. **Kultet morale** u thyen që në momentin ku femrat shqiptare shisnin trupin e tyre në të njëjtën mënyrë si edhe ato në			

trotuaret e Londrës dhe Parisit, familjet shqiptare humbasin nderin dhe dinjitetin prej varfërisë që buronte prej problemeve shoqërore.

Kulti fetar u shemb thellësisht, pasi zoti që lutet për parajsën në qiell, nuk shihte ferrin që jetohej në tokë dhe murgesha kalonte rrugëve të qytetit si një engjëll i arratisur dhe shihej prej autorit si një femër sensuale që i ka mohuar vetes kënaqësitë e jetës.

Kulti himnizues patriotik i letërsisë së mëparshme, himnizimi krenaria për vendin dhe flamurin, këtu është zëvendësuar me një vend ku valojnë flamujt e melankolisë.

Hapi II - Stuhi mendimesh

Nxënësit përmbledhin mendimet e tyre rreth ciklit të poezive "Vargjet e lira".

Hapi i III - Vëzhgim

Nxënësit pasi kanë lexuar materialin në libër dhe nga kërkimet në internet, plotësojnë skedën e tekstit poetik.

Titulli	**"Vargjet e lira"**
Autori	**Migjeni**
Lloji	**Cikël poezish**
Struktura	Parathënia e parathënieve, "Kangët e ringjalljes", "Kangët e mjerimit", "Kangët e përndimit", "Kangë më vete", "Kangët e rinisë", "Kangët e fundit"
Ciklet e poezive **Kangët e ringjalljes** **Kangët e mjerimit** **Kangët e rinisë** **Kangë më vete** **Kangët e fundit**	Tematika motivet Nevojat për ndryshim, besimi në ideale, raporti midis botës shpirtërore dhe realitetit. Problemet sociale, mjerimi fizik dhe shpirtëror, revolta e njeriut kundër fatit dhe kundër padrejtësive shtetërore e ndryshimi shoqërore. Pesimizmi, goditja e shpresës, mungesa e besimit tek. Në "Kangët e rinisë" shfaqet besimi te jeta, tek e ardhmja, te rinia, te ndryshimi. Raporti me traditën. Në "Kangët e fundit" shfaqet hapur humbja e shpresës, dhimbja për fatin e tij, dhimbja si parandjenjë e vdekjes që po vjen.
Konteksti historik e letrar	Poezitë janë shkruar dhe botuar në vitet 1930-1940 në Shkodër.
Sistemi i personazheve	Personazhe nga jeta reale: lypësit, të papunët, prostitutat, intelektualët e pashpresë, njerëz të rëndomtë.
Metrika	Vargu i lirë, herë i alternuar me varg të rimuar, herë i thyer i lirë në formë dhe në përmbajtje.

Hapi i IV - Praktikë e drejtuar

Lexohet materiali mbi pjesën në prozë dhe "Novelat e qytetit të veriut". Nxënësit përmbledhin materialin. Tematika: Raporti i individit me shoqërinë, me mentalitetin e prapambetur me moralin hipokrit të saj trajtohen në novelën "Studenti në shtëpi". Fati tragjik i një gruaje i rimarrë prej poezisë "Baladë qytetëse" e cila për të shpëtuar një plagë të madhe, mjerimin material, hap një plagë më të madhe, mjerimin shpirtëror dhe moral, trajtohet te novela "Historia e njënës nga ato" Tronditja e thellë e marrëdhënieve familjare, prishja e familjes, qelizës bazë të shoqërisë, trajtohet te novela "Bukën tonë të përditshme falma sot". Që familja të mbijetojë fëmija, duhet goditur vetë themeli i familjes-besnikëria bashkëshortore. Përplasja mes mendësisë së re dhe një mjedisi të prapambetur jepet te novela "Të çelen arkapijat". E REJA pra heqja e ferexheve nuk i krijon asnjë lehtësim grave, përkundrazi i mbyll më shumë ato. **Hapi V - Pyetje-përgjigje - Punë në grupe** Grupi I - Punohen ushtrimet 11, 12 Grupi II - Ushtrimet 13-14 Grupi III - Ushtrimet 15-16
Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për përgatitjen shkencore dhe të menduarit kritik si edhe organizimin e punës në grup.
Detyrat dhe puna e pavarur: Ndërtoni profilin e shkrimtarit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: XII**
Tema mësimore: Studim teksti "Studenti në shtëpi"		**Situata e të nxënit:** Studim teksti, diskutim për jetën në lëvizje të përhershme dhe mentalitetit të prapambetur.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e të shprehurit dhe komunikimit Kompetenca e të menduarit Kompetenca e të nxënit për të mësuar Kompetenca qytetare			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton mbi temën e trajtuar në këtë novelë; - portretizon personazhet; - përshkruan marrëdhëniet brenda familjes (babë-bir, burrë-grua, motër-vëlla); - analizon fjalët kyç që realizojnë ironinë; - evidenton mesazhin e pjesës dhe e interpreton atë; - analizon gjuhën stilistike dhe figuracionin.		**Fjalët kyçe:** ▪ Moral hipokrit ▪ Patriarkalizëm ▪ Konservatorizëm ▪ Çmitizim i heroit ▪ Ironi	

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
▪ Libri i nxënësit ▪ Interneti ▪ Vlerësime të kritikës	▪ Gjuhë ▪ Tik

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Diskutim - Lexim - Shpjegim - Punë në grupe - Tabela e figurave

Organizimi i orës së mësimit

Hapi 1 - Diskutim

Diskutohet detyra e shtëpisë, ku nxënësit në bazë të të dhënave të jetës dhe veprës, si edhe analizave të poezisë dhe prozë, të krijoni profilin e shkrimtarit si një shkrimtar novator që soli risi në formë dhe në përmbajtje, i cili çmitizoi heroin dhe theu kodet morale dhe shoqërore.

Hapi II - Lexim i tekstit - Diskutim

Nxënësit lexojnë fragmentin të ndarë në pjesë dhe diskutojnë atë.

Nushi kthehet nga studimet jashtë shtetit dhe deri diku ky është një motiv i njohur në letërsinë pararendëse, por nëse më parë ata idealizonin gjithçka, këtu Nushit ndjenja e malit i zëvendësohet me ndjenjën e mërzisë, sikur gjithçka nuk kishte ndryshuar, çdo gjë i dukej më e vogël. Për herë të parë figura e babait lidhet në mënyrë figurative me natën dhe ndjesia e dashurisë ishte zëvendësuar më atë të respektit për hir të zakonit dhe traditës.

Migjeni i bën një analizë sociologjike familjes duke treguar se çdo veprim sjell një kundërveprim, ashtu si edhe konservatorizmi i shtrënguar dhe patriarkalizmi do të sjellin reagime të tilla siç është hipokrizia. Rregullat e kanunit, ku fisheku në pajë ishte i pashmangshëm, ia lanë vendin indiferentizmit, shkeljes hapur të moralit dhe hipokrizisë së shoqërisë.

Hapi III - Punë në grupe

Nxënësit do të punojnë në grupe për të nxjerrë në pah:

a- kundërvënien midis botës mashkullore dhe asaj femërore, mënyrën se si trajtohen nëna dhe Age si qenie të dorës së dytë në familje dhe shoqëri. Nëse mungon liria e komunikimit në familje, atëherë ajo kthehet përditë në një farsë e cila i largon përditë më shumë nga njëri-tjetri. Superioriteti mashkullor ndaj atij femëror jepet qartë në personazhin e nënës e cila jepet pa emër, si një hije e të shoqit.

b- ironia, satira, sarkazma. Shfaqen si një reagim ndaj personazheve dhe jetës së tyre. Qëndrimi kritik që Migjeni mban ndaj shoqërisë e çon atë tek ironia, me të cilën fshikullon indiferencën e saj, si edhe shpreh ndjeshmërinë ndaj plagëve të saj.

c- Nxënësit e këtij grupi përcaktojnë mesazhin nisur nga klithma e Migjenit i cili i kërkon shoqërisë ndryshimin jo të formës, por të thelbit të saj, që të mos vdesë çdo ditë nga hipokrizia dh mashtrimi i vetvetes. E interpretojnë atë në disa plane në atë njerëzor, shoqëror, historik.

Nushi kthehet nga studimet jashtë shtetit dhe deri diku ky është një motiv i njohur në letërsinë pararendëse, por nëse më parë ata idealizonin gjithçka, këtu Nushit ndjenja e malit i zëvendësohet me ndjenjën e mërzisë, sikur gjithçka nuk kishte ndryshuar, çdo gjë i dukej më e vogël. Për herë të parë figura e babait lidhet në mënyrë figurative me natën dhe ndjesia e dashurisë ishte zëvendësuar më atë të respektit për hir të zakonit dhe traditës.
Migjeni i bën një analizë sociologjike familjes duke treguar se çdo veprim sjell një kundërveprim, ashtu si edhe konservatorizmi i shtrënguar dhe patriarkalizmi do të sjellin reagime të tilla siç është hipokrizia. Rregullat e kanunit, ku fisheku në pajë ishte i pashmangshëm, ia lanë vendin indiferentizmit, shkeljes hapur të moralit dhe hipokrizisë së shoqërisë.

Hapi III - Punë në grupe

Nxënësit do të punojnë në grupe për të nxjerrë në pah:

a- kundërvënien midis botës mashkullore dhe asaj femërore, mënyrën se si trajtohen nëna dhe Age si qenie të dorës së dytë në familje dhe shoqëri. Nëse mungon liria e komunikimit në familje, atëherë ajo kthehet përditë në një farsë e cila i largon përditë më shumë nga njëri-tjetri. Superioriteti mashkullor ndaj atij femëror jepet qartë në personazhin e nënës e cila jepet pa emër, si një hije e të shoqit.

b- ironia, satira, sarkazma. Shfaqen si një reagim ndaj personazheve dhe jetës së tyre. Qëndrimi kritik që Migjeni mban ndaj shoqërisë e çon atë tek ironia, me të cilën fshikullon indiferencën e saj, si edhe shpreh ndjeshmërinë ndaj plagëve të saj.

c- Nxënësit e këtij grupi përcaktojnë mesazhin nisur nga klithma e Migjenit i cili i kërkon shoqërisë ndryshimin jo të formës, por të thelbit të saj, që të mos vdesë çdo ditë nga hipokrizia dh mashtrimi i vetvetes. E interpretojnë atë në disa plane në atë njerëzor, shoqëror, historik.

	ku veç ftohtësisë jepet edhe një ndjenjë armiqësie dhe neverie.
Mobiliet ishin sikur mos me i pas prekë dora e njeriut, si me pas qenë të destinueme me u kalbë...	Krahasimet e përdorura në këtë pjesë tregojnë se mungesa e ndryshimit, mungesa e guximit dhe dëshirës për ndryshim, gjithçka po e çonte drejt shkatërrimit dhe ky shkatërrim material po paraprinte një shkatërrim më të madh, atë shpirtëror.
Mashtrimi optik	Metafora e përdorur në mënyrë racionale shpjegon ndryshimin midis dy realiteteve: atij ky jetonte Nushi dhe atij ku jetonte familja e tij.
Nderi është shampanjë... veç ujë jo..	Ironia e përdorur brenda metaforës shpjegon qartë moralin fals të shoqërisë që shitet shtrenjtë sa për sy e faqe, i detyruar dhe sipërfaqësor, i mbuluar me shkëlqimin e rremë dhe jo si diçka e natyrshme.

Vlerësimi: Vlerësim diagnostikues dhe vlerësim motivues me notë. Nxënësit do të vlerësohen për saktësinë e njohurive shkencore, të menduarin kritik si dhe organizimin e punës në grup.

Detyrat dhe puna e pavarur: Rubrika detyra dhe këshilla.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___/____/__**

<table>
<tr><td>Fusha: Gjuhët dhe komunikimi</td><td>Lënda: Letërsi</td><td>Shkalla: VI</td><td>Klasa: XII</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Studim teksti “Një natë pa gjumë”</td><td colspan="2">Situata e të nxënit: Studim teksti, bisedë mbi dilemat e njeriut dhe pesimizmin që e pushton para vdekjes.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

Kompetenca e të menduarit
Kompetenca e të folurit dhe të komunikuarit
Kompetenca e të shkruarit</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore
Nxënësi/ja:
- diskuton mbi dilemat dhe pesimizmin e autorit në këtë poezi;
- zbulon kurbën poetike nëpër të cilën kalon dilema e poetit;
- analizon rolin e thirrorit për realizimin e misionit poetik;
- vlerëson mesazhet e rëndësishme që përcjell autori dhe veçoritë artistike të saj.</td><td colspan="2">Fjalët kyçe:
▪ Natë
▪ Dritë
▪ Pishë
▪ Burrë
▪ Gjeli
▪ Jastëk
▪ Kushtrimi
▪ Dilema</td></tr>
<tr><td colspan="2">Burimet:
▪ Libri i nxënësit
▪ Vargjet e lira
▪ Interneti
▪ Vlerësime të kritikës</td><td colspan="2">Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:
▪ Gjuhë shqipe
▪ Tik
▪ Arte</td></tr>
<tr><td colspan="4">Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Prezantimi i punës - Pyetje-përgjigje - Analizë - Ditar dypjesësh</td></tr>
<tr><td colspan="4">Organizimi i orës së mësimit
❖ Hapi I - Prezantimi i detyrave të shtëpisë. Nxënësit vlerësohen për detyrat e shtëpisë.
❖ Hapi II - Lexim i drejtuar - Pyetje-përgjigje
Pasi nxënësit kanë lexuar dhe interpretuar poezinë:
✓ Cila është thirrja personale dhe universale që shprehin vargjet e para të këngës?
✓ Cila veçori artistike mbizotëron në këto vargje?
✓ Pse përdoret e përsëritur shprehja “pak dritë...”?
✓ Cila është gjendja shpirtërore e poetit që mbizotëron në këto vargje?
✓ Cilat janë veçoritë stilistike që tregojnë novatorizmin e autorit?
❖ Hapi III - Analizë e poezisë</td></tr>
</table>

Kjo poezi i përket ciklit të këngëve të fundit ku tashmë dëshira, shpresa për ndryshim, krijimin e një bote të re dhe shkatërrimin e botës së vjetër është shuar dhe poeti përpiqet të gjejë ngushëllimin e vetëm te jastëku, ku të prehet shpirti i trupit që lëngon.

Poezia është në formën e një monologu, pavarësisht thirrjeve të përcaktuara.

Poezia është një klithje që shprehet si një thirrje universale... *pak dritë*... dhe si një thirrje e përcaktuar... o shok, o vëlla, o burrë.

Thirrja e poetit del në dy forma: **a-** thirrje për ndryshim dhe shpresë në natën e jetës shqiptare dhe të jetës personale; **b-** lutje për qetësi personale... *pak dritë vetëm mëshirë të kesh*.

Vetmia e poetit është vetmi fizike dhe shpirtërore pasi *nuk kam pranë, burrë, hero* janë ideale të parealizuara dhe... *burri i tretun* tregon rënien e tij fizike.

Simboli i pishës së ndezur është simboli i dritës për të ndriçuar shpirtin, në rrafshin personal dhe në simbol të kushtrimit dhe ndryshimit.

Thirrjet dhe pasthirrmat tregojnë pamundësinë e realizimit të idealit të tij dhe tregohet te përdorimi i foljeve në mënyrën kushtore... *eh ta kisha pishën të madhe dhe të ndezur*... pra gjithçka ngelet në formën e dëshirës dhe ëndrrës.

Simboli i gjelit dhe i këngës së tij është i pranishëm në disa krijime të tij dhe gjthmonë dalin me funksion ironizues si te: "Matanë gardhit asgja të re" ku gjeli këndonte mbi pleh, dhe nuk sillte asnjë shpresë. Edhe këtu kënga e gjelit simbol i ëndërrimeve, bëhet e pabesueshme pasi nënteksti i saj flet qartë notat tragjike të jetës së tij që po shuhet.

Dilemat e poetit kalon sipas një kurbe të caktuar:

Thirrja për ndryshim: Do ta shifsha vallen tënde....

Zhgënjimi: Në formën e pyetjeve retorike

Dhe ironizuese: Gjel rren a s'rren

Kërkesa ekzistenciale

Realizohet nga kundërvëniet e forta

Kur të dhëmb e s'di ç'të dhëmb...

Kërkesa për shpëtim individual: o jastëk...

❖ **Hapi i IV - Punë e pavarur**

Kjo rubrikë do të plotësohet me anë të ditarit dypjesësh.

Analizoni vargjet

Vargu	**Komenti**
Burrë që shkatërron dhe ndërton sërish	Antonimia e foljeve krijon antitezën duke shprehur më qartë idealin e poetit dhe të brezit të tij për të shkatërruar botën e vjetër dhe për të ndërtuar botën e re.
Askush s'më dëgjon çirrem kot më kot	Ai ndjen dhimbje për vetminë e tij dhe të njerëzve, sepse nuk arrin t'ua ndriçojë mendjet dhe të kthehet në një lider

	shpirtëror.
Kur ti këndon thonë se është afër drita...	Simboli i shpresës për ndryshim, por që poeti tashme i ka humbur të gjitha.
O jastëk ty të rroki, të përqafoj...	I vetmi ngushëllim i shpirtit në prag të vdekjes.

Vlerësimi: Vlerësim diagnostikues, vlerësim individual i vazhduar, vlerësim për organizimin e punës në grup

Detyrat dhe puna e pavarur: Rubrika "Detyra dhe këshilla"

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt. ___/____/__**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: V**	**Klasa: XI**
Tema mësimore: Studim teksti: "Poema e mjerimit"		**Situata e të nxënit:** Nëpërmjet studimit të tekstit, nxënësi arrin të kuptojë se kështu do të rritet vizioni dhe botëkuptimi i tij për jetën.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton mbi efektet që shkakton mjerimi në jetën e njerëzve; - rendit stadet e ndryshme të mjerimit në ciklin jetësor; - analizon tonin plot mllef që përdor poeti për të realizuar kontrastin e dy botëve që bashkëjetojnë, por që janë të skajshme; - vlerëson rolin e veçantë që ka ko poemë nga tekste e mëparshme si nga ana tematike dhe nga ajo formale.		**Fjalët kyçe:** ▪ Mjerim fizik ▪ Mjerim shpirtëror ▪ Mjerimi moral ▪ Padituri përbuzje ▪ Revolte ▪ Uni lirik ▪ Ritmi i brendshëm ▪ Mllef	

Burimet: ▪ Libri i nxënësit ▪ Materiale nga interneti ▪ Kritika letrare etj.	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Gjuhë shqipe ▪ Histori ▪ Tik
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	
Prezantim - Lexim dhe shpjegim teksti - Rrjeti i diskutimit - Praktikë e drejtuar	

Organizimi i orës së mësimit:

❖ **Hapi I - Prezantimi i detyrave të shtëpisë dhe vlerësimi i tyre**

❖ **Hapi II - Lexim dhe shpjegim teksti**

Poema lexohet nga nxënësit e ndarë në pjesë. Në këtë poemë, fati i njerëzve në skamje dhe mjerim jepet në lakuriqësi të plotë, deri në detaje.

Poezia është ndërtuar nëpërmjet një toni plot mllef kundër kësaj të keqeje që duhet zhdukur nga faqja e dheut, se është turp i njerëzimit.

Poezia është shkruar me varg të lirë. Ritmi i brendshëm arrihet nëpërmjet figurave tingëlluese si: anafora, shkallëzim, enumeracion.

Në vargjet e poemës kemi jo vetëm një përshkrim realist dhe detajues të mjerimit, por edhe ndjeshmëri të thellë të unit të brendshëm të poetit, i cili bëhet bashkëvuajtës në mjerim. *dhimba paduruese që të bajnë të cmendesh...*

Poeti jo vetëm konstaton, por edhe revoltohet në këtë pasqyrë mjerimi ku e vetmja alternativë është... *mjerimi s'don vetëm mëshirë... por don vetëm të drejtë...*

❖ **Hapi i III - Punë në grupe**

✓ **Grupi I -** Analizon portretin e mjerimit.

- Portreti fizi: *mjerimi ka vulën e vet të shëmtueme...*
- Portreti moral: *mjerimi asht një njollë...*
- Portreti shpirtëror: *mjerimi s'ka gëzim, por ka vetëm dhimba*

✓ **Grupi II -** Raporti shkak-pasojë, pasojat që sjell mjerimi

- Padituri, përbuzje – *fëmitë e padijes dhe flitë e përbuzjes*
- Shkatërrim të dashurisë mëmësore – *e ama se don, por vetem mallkon*
- Shkatërron fëmijërinë dhe ëndrrat e saj – *mjerimi pjek fëminë para se të burrnohet*

• Shkatërron vlerat dhe moralin – *trupin përmendore e tregtis së ndyrë* • Shkakton depresion – *t'apin litarin të shkojsh fill e të varesh.* ✓ **Grupi III -** Analizë e figurave të përdorura • Figuracioni jepet i ashpër, i lakuriqtë, si mendimet e poetit për mjerimin. • **Epitetet**: *Fytyra të zbehta dhe sy të jeshilta, skaje të errëta, stoli e kobshme* • **Krahasime dhe similituta**: *mishnat si zhagë, dridhet porsi flaka e qiririt*
• **Kontrasti**: *midis njerëzve të varfër dhe kryqet dhe minaret e ngurta* *E mbi ta n'ajri ,si në qesendi* *Therrin qiellin kryqet dhe minaret e ngurta* *Profetë dhe shënjtit në fushqeta të shumëngjurta shkëlqejnë* • **Hiperbola**: *me bark shekulluer gjithmonë i pangishëm* • **Metafora**, **metonimia**: *mjerimi punon, punon natë e ditë*
Vlerësimi: Vlerësimi i nxënësve do të jetë i motivuar, pas tri orësh studim teksti, për detyrat e shtëpisë, si edhe për argumentet në diskutimin e dhënë. Do të jetë vlerësim i vazhduar, si edhe vlerësim për punën në grup**.**
Detyrat dhe puna e pavarur: Rubrika "Detyra dhe këshilla"

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: XII**
Tema mësimore: Bisedë letrare "Vargjet e lira" si simbol i lirisë së mendimit dhe letërsisë së re.		**Situata e të nxënit:** Diskutim, reflektime, përjetime në mënyrën se si letërsia ndikon mbi përvojat e ndryshme jetësore.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton mbi rolin e Migjenit në letërsinë shqipe; - argumenton përse ai është një zë i veçantë në letërsinë shqipe; - analizon kultet që theu Migjeni në letërsinë dhe në jetën shqiptare; - vlerëson novatorizmin e tij në letërsinë shqipe.		**Fjalët kyçe:** ▪ Çmitizim ▪ Zgjim i ndërgjegjes ▪ Novatorizëm ▪ Varg i lirë ▪ Revoltë ▪ Realizëm modern	

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton mbi rolin e Migjenit në letërsinë shqipe; - argumenton përse ai është një zë i veçantë në letërsinë shqipe; - analizon kultet që theu Migjeni në letërsinë dhe në jetën shqiptare; - vlerëson novatorizmin e tij në letërsinë shqipe.	**Fjalët kyçe:** ▪ Çmitizim ▪ Zgjim i ndërgjegjes ▪ Novatorizëm ▪ Varg i lirë ▪ Revoltë ▪ Realizëm modern
Burimet: ▪ Tekste letrare ▪ Kritika letrare ▪ Interneti ▪ Vepra e plotë	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** ▪ Histori ▪ Gjuhë shqipe ▪ Filozofi ▪ Tik

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Pema e mendimeve - Diskutim - Punë në grupe

Organizimi i orës së mësimit

Kjo bisedë letrare do të zhvillohet për drejtimin e realizmit.

Hapi I - Diskutim - Stuhi mendimesh

Nxënësit do të diskutojnë mbi krijimtarinë e Migjenit, duke i përmbledhur njohuritë e tyre në skemën e mëposhtme.

❖ **Hapi II - Pyetje-përgjigje**

- Çfarë formimi arsimor mori Migjeni?
- Në ç'drejtime vlerësohet Migjeni si një zë i veçantë në letërsinë shqiptare të kohës?
- Cili është kuptimi i dyfishtë që përmban titulli?
- Në ç'raport e vendos poeti vetveten me *vullkanin e fashitun* dhe *kangët e pakëndueme*?
- Nëpër cilat shkallë kalon ideja e zgjimit te *Kangët e ringjalljes*?
- Si realizohet tema e mjerimit si realitet dhe si vuajtje personale e poetit?
- Ku e kërkon Migjeni shpresën për një jetë të re?
- Çfarë shpreh cikli *Kangët e rinisë*?
- Në ç'trajta shfaqet gruaja dhe dashuria?
- Si përshkruhet rënia shpirtërore dhe fizike e poetit te *Kangët e fundit*?

❖ **Hapi III - Praktikë e drejtuar - punë në grupe**

- **Grupi I - Analizoni poezinë e revoltës "Recital i malësorit"**

Është poezi e revoltës ku vargu kryesor... O si nuk kam një grusht të fuqishëm... dhe një... grusht të fortë del në dy variante si një grusht i paligjshëm për ta tronditur malin që hesht... Është një revoltë e individit që kërkon ndryshimin në kërkim të lirimit të lumturisë, të qeshjes. Thirrja këtë herë do një ndërrim të madh, kërkesë për të dalë nga statusi i trashëgimtarit të vuajtjes dhe durimit, por nga kërkesa personale, ai kalon në një kërkesë universale dhe ideale; *të lëvizë malin që hesht*. Po a mund të kuptohet malësori pa malin?

Pra në këtë këndvështrim, mali dhe malësori marrin kuptime të tjera më të thella...

- **Grupi II - Analizoni poezinë "Kangë skandaloze"**

Kjo poezi trajton temën e mjerimi shpirtëror. Autori e ka theksuar qartë që në titull se kjo poezi është skandaloze, sepse thyen kultin e shenjtë fetar. Figurën e murgeshës e sheh jo si të shenjtë, si një shërbëtore e zotit, por si një femër sensuale me dëshira dhe pasione të fshehura dhe kjo është skandaloze. Ateizmi i tij del hapur dhe revolta e ti më e qartë se kurrë në vargun: *Mos u lut për mue se du pash më pash me i bi ferrit*.., sepse ferri i vërtetë ishte aty mbi tokë.

- **Grupi III- Analizoni poezinë "Baladë qytetse"**

Në këtë poezi shfaqet më dukshëm mjerimi fizik dhe shpirtëror, fati i gruas në situatat jetësore më të rënda. Sfondi i saj është vendosur natën, ku një grua si hije vallëzon një valle marrëzie nëpër rrugët e qytetit... me veshje dhe me shpirt të grisur duke gërshetuar mjerimin fizik dhe moral. Në strofën e fundit shpërthen revolta e poeti në mënyrë jo të drejtpërdrejtë, por nëpërmjet figuracionit... *një za varri një jehonë nëpër rrugët e qytetit tonë*..

Vlerësimi:

Vlerësohen nxënësit për mënyrën e të nxënit të njohurive, për aftësitë e të shprehurit dhe mbi të gjitha të argumentuarit.

Detyrat dhe puna e pavarur: Mblidhni materiale rreth letërsisë shqiptare pas viteve 40' dhe ndërtoni një referat.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Bisedë letrare "Vargjet e lira" si simbol i lirisë së mendimit dhe letërsisë së re.		**Situata e të nxënit:** Diskutim, reflektime, përjetime në mënyrën se si letërsia ndikon mbi përvojat e ndryshme jetësore.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: - diskuton mbi rolin e Migjenit në letërsinë shqipe; - argumenton përse ai është një zë i veçantë në letërsinë shqipe; - analizon kultet që theu Migjeni në letërsinë dhe në jetën shqiptare; - vlerëson novatorizmin e tij në letërsinë shqipe.		**Fjalët kyçe:** Çmitizim Zgjim i ndërgjegjes Novatorizëm Varg i lirë Revoltë Realizëm modern	
Burimet: Tekste letrare, kritika letrare, interneti, vepra e plotë.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjuhë shqipe, filozofi, tik	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Pema e mendimeve, diskutim, punë në grupe			

Organizimi i orës së mësimit

Kjo bisedë letrare do të zhvillohet për drejtimin e realizmit.

❖ **Hapi i I - Diskutim, stuhi mendimesh**

Nxënësit do të diskutojnë mbi krijimtarinë e Migjenit, duke i përmbledhur njohuritë e tyre në skemën e mëposhtme.

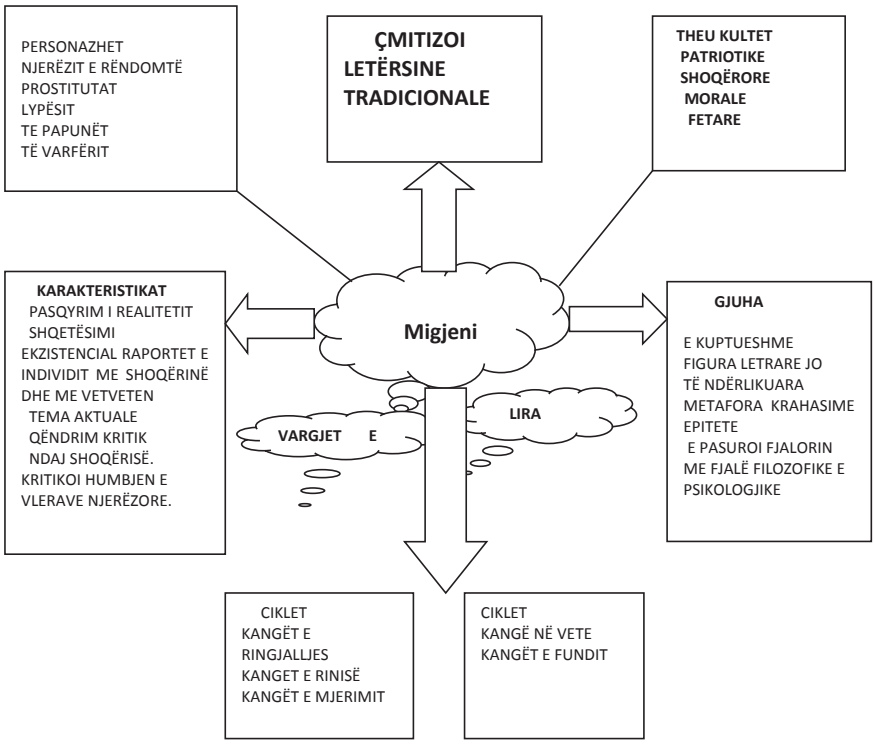

❖ **Hapi II - Pyetje-përgjigje**
- Çfarë formimi arsimor mori Migjeni?
- Në ç'drejtime vlerësohet Migjeni si një zë i veçantë në letërsinë shqiptare të kohës?
- Cili është kuptimi i dyfishtë që përmban titulli?
- Në c'raport e vendos poeti vetveten me *vullkanin e fashitun* dhe *kangët e pakëndueme*?
- Nëpër cilat shkallë kalon ideja e zgjimit te Kangët e ringjalljes?
- Si realizohet tema e mjerimit si realitet dhe si vuajtje personale e poetit?
- Ku e kërkon Migjeni shpresën për një jetë të re?
- Çfarë shpreh cikli Kangët e rinisë?
- Në ç'trajta shfaqet gruaja dhe dashuria?
- Si përshkruhet rënia shpirtërore dhe fizike e poetit te kangët e fundit?

❖ **Hapi III - Praktikë e drejtuar ,punë në grupe**
- **Grupi I - Analizoni poezinë e revoltës "Recital i malësorit"**

Është poezi e revoltës ku vargu kryesor ...O si nuk kam një grusht të fuqishëm... dhe një ...grusht të fortë del në dy variante si një grusht i paligjshëm për ta tronditur malin që hesht... Është një revoltë e individit që kërkon ndryshimin në kërkim të lirimit të lumturisë, të qeshjes. Thirrja këtë herë do një ndërrim të madh, kërkesë për të dalë nga statusi i trashëgimtarit të vuajtjes dhe durimit, por nga kërkesa personale, ai kalon në një kërkesë universale dhe ideale; të lëvizë malin që hesht. Po a mund të kuptohet malësori pa malin?
Pra, në këtë këndvështrim, mali dhe malësori marrin kuptime të tjera më të thella.

- **Grupi II - Analizoni poezinë "Kangë skandaloze"**

Kjo poezi trajton temën e mjerimi shpirtëror. Autori e ka theksuar qartë që në titull se kjo poezi është skandaloze, sepse thyen kultin e shenjtë fetar. Figurën e murgeshës e sheh jo si të shenjtë, si një shërbëtore e zotit, por si një femër sensuale me dëshira dhe pasione të fshehura dhe kjo është skandaloze. Ateizmi i tij del hapur dhe revolta e tij më e qartë se kurrë në vargun: *Mos u lut për mue se du pash më pash me i bi ferrit.., sepse ferri i vërtetë ishtë aty mbi tokë*.

- **Grupi III - Analizoni poezinë "Baladë qytetse"**

Në këtë poezi shfaqet më dukshëm mjerimi fizik dhe shpirtëror, fati i gruas në situatat jetësore më të rënda. Sfondi i saj është vendosur natën, ku një grua si hije vallëzon një valle marrëzie nëpër rrugët e qytetit... me veshje dhe me shpirt të grisur duke gërshetuar mjerimin fizik dhe moral. Në strofën e fundit shpërthen revolta e poeti në mënyrë jo të drejtpërdrejtë, por nëpërmjet figuracionit... n*jë za varri një jehonë nëpër rrugët e qytetit tonë…*

Vlerësimi:
Vlerësohen nxënësit për m**ënyrën e të nxënit të njohurive**, për aftësitë e t**ë** shprehurit dhe mbi të gjitha atë të argumentuarit.

Detyrat dhe puna e pavarur: Mblidhni materiale rreth letërsisë shqiptare pas viteve 40' dhe ndërtoni nj**ë** referat.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Letërsia shqiptare pas viteve 40'		**Situata e të nxënit:** Diskutim mbi kushtet historiko shoqërore, autorët, parimet.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: - diskuton mbi karakteristikat e letërsisë së pasluftës dhe përhapjen e saj në trojet shqiptare; - analizon kontekstin historik dhe letrar; - evidenton llojet letrare, tematikat dhe veçantitë e ligjërimit; - analizon prurjet e reja që solli kjo letërsi si edhe veçoritë e veprave kryesore të kësaj periudhe.		**Fjalët kyçe:** Realizëm socialist Diktatura e proletariatit Lufta e klasave Heroi pozitiv Tema aktuale Tema historike	
Burimet: Libri i nxënësit, vepra të autorëve të ndryshëm		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, arte, filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Diskutim, diagrami i Venit, lexim i drejtuar, harta e koncepteve, praktikë e pavarur			

Organizimi i orës së mësimit

Hapi I - Bashkëbisedim

Nxënësit do të diskutojnë mbi kontekstin historik mbi të cilën u zhvillua kjo periudhë letrare.
Pas leximit dhe materialeve të përzgjedhura, ata do të përmbledhin mendimet e tyre.

Konteksti historik

- Bota e ndarë në dy kampe pas luftës së dytë botërore: kampi perëndimor nën ndikimin e Anglisë dhe Amerikës dhe kampi lindor nën ndikimin e B.S.
- Si rrjedhim i kësaj ndarjeje, në vendet e Evropës lindore, diktatura e proletariatit vendosi regjimin e saj.
- Në këto vende, jeta politike kulturore ishte nën ndikimin e filozofisë marksiste në shërbim të socializmit.
- Në vendin tonë, si në gjithë vendet e Evropës lindore, sundoi ky rend i vendosur pas luftës, ku ishte i ndaluar pluralizmi dhe sundonte vetëm një parti politike, partia komuniste.

Konteksti letrar

- Letërsia shqiptare e kësaj kohe u zhvillua në dy mjedise të mëdha, brenda trojeve shqiptare në shtetin amë dhe në trojet shqiptare në ish-Jugosllavi, në Mal të Zi, Kosovë, Maqedoni.
- Kjo letërsi u ndikua nga filozofia marksiste dhe u titullua realizëm socialist me këto kritere:
  - Nuk ishte e lirë e angazhuar, po e angazhuar në shërbim të socializmit.
  - Në qendër ishte heroi pozitiv komunist me ideale të larta.
  - Lufta e klasave ishte e ashpër dhe e pasqyruar qartë.
  - Lufta kundër tendencave borgjeze.
  - Veprat e letërsisë moderne dhe shkrimtarët e njohur të asaj kohe si: Kamy, Sartri, Xhojsi, Prusti ishin të ndaluara.
  - Shkrimtarët e asaj kohe e pranuan metodë si kompromis për të botuar dhe disa të tjerë me dëshirë.

Hapi II - Lexim i drejtuar, përmbledhje, praktikë e pavarur

Nxënësit lexojnë materialin e trajtuar në libër dhe klasifikojnë materialin mbi temat e trajtuara, mbi llojet dhe nënllojet letrare. Shkrimtarët e kësaj periudhe ndaheshin në dy grupe të mëdha: shkrimtarë që përfaqësuan realizmin socialist dhe shkrimtarët disidentë, të cilët ishin ata që devijuan këtë drejtim dhe si rrjedhim përveçse veprat e tyre nuk u botuan, disa prej tyre u dënuan dhe u internuan, një u pushkatua (Trifon Xhagjika) dhe të tjerë si: Arshi Pipa, Martin Camaj, Bilal Xhaferri u arratisën për të vazhduar krijimtarinë e tyre në diasporë.

Diaspora e arbëreshëve të Italisë, pati një rizgjim, duke filluar në vitet 50' ku u lëvrua kryesisht poezia. Letërsia e zhvilluar në trojet jashtë shtetit i nënshtrohej censurës nacionaliste serbe, prandaj shpesh përpunoi trajta metaforike, simbolike dhe alegorike të stërholluara.

Hapi III - praktikë e pavarur, harta e koncepteve

Llojet letrare më të zhvilluara

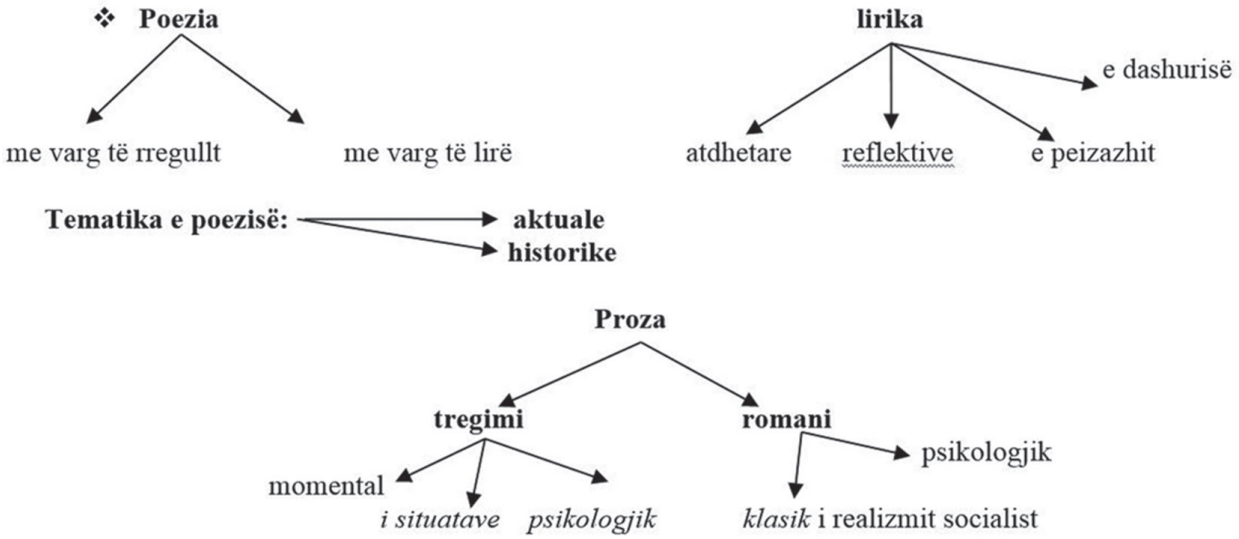

Vlerësimi: Vlerësim i vazhduar, vlerësim diagnostikues

Detyrat dhe puna e pavarur: Sillni informacione mbi jetën dhe veprën e Dritëro Agollit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Jeta dhe krijimtaria e Dritëro Agollit		**Situata e të nxënit:** Diskutim, bisedë mbi krijimtarinë e Dritëro Agollit	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton mbi vendin e Agollit në letërsinë shqipe pas viteve 40'; - klasifikon veprat e autorit sipas gjinive letrare, motiveve etj.; - analizon veçoritë kryesore të veprës së tij, si edhe risitë që solli në letërsinë shqipe;		**Fjalët kyçe:** Poet Prozator Politikan Poezi popullore Lirshmëri në vargje Guri Udha Udhëtari Toka	
Burimet: libri i nxënësit, interneti, kritika letrare		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Gjuhë shqipe, histori, tik	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Stuhi mendimesh, lexim i drejtuar, pyetje-përgjigje, diagrami i Venit, reflektim kuptimor			

Organizimi i orës së mësimit

Parashikimi - Stuhi mendimesh

Nxënësit do të përmbledhin materialin mbi jetën dhe krijimtarinë e Agollit duke cilësuar vendin e tij në letërsinë shqipe pas viteve 40'. Ndërtojnë skemën e mëposhtme:

Ndërtimi i njohurive: Punë në grupe

Në këtë pjesë të orë së mësimit, nxënësit do të ndahen në grupe sipas materialit të përgatitur prej tyre.

Grupi I - Veçoritë e poezisë

- Poezitë e viteve të para, për shkak të kohës dhe bindjeve të tij politike, ishin poezi himnizuese të socializmit, por megjithatë kanë luajtur rol kryesor në përtëritjen e poezisë pas viteve 50'.
- Librat kryesore me poezi ishin: "Mesditë", "Fjala gdhend gurin", "Udhëtoj i menduar", "Hapat e mia në asfalt". Pas viteve 90' botoi "Pelegrin i vonuar", "Lypësi i kohës", "Vjen njeriu i çuditshëm".
- Në këto poezi, fjalët kyçe të poezisë së tij si: **udhë, udhëtar, udhëtimi,** janë metaforat e lëvizjes së jetës, shoqërisë, mendimit shqiptar, psikologjisë së tij.
- **Njeriu,** në poezinë e Dritëroit është në lëvizje të skajshme dhe në proces të vazhdueshëm kërkimi midis të mirës dhe së keqes, vesit dhe virtytit.
- **Toka, balta, dheu,** janë fjalët kyçe ku mbështetet poezie tij, ku aroma e vendlindjes ndihet më fuqishëm se kurrë, natyra shqiptare me gjithçka të sajën shfaqet e madhërishme. **Guri** shfaqet bashkë me tokën dhe dheun si simbol i qëndresës, historisë, trashëgimisë.
- Pas viteve 90', vëllimet e poezive të tij shfaqin zhgënjimin e madh, humbjen e idealeve të një brezi që sakrifikoi aq shumë, përmbysjen e madhe botëkuptimore dhe riformimin te brezi i vjetër të një vetëdije të re. Njeri dhe jeta shihen tani në këndvështrime të reja, shpesh të kundërta me ato të krijimtarisë së mëparshme.

Grupi II - Proza e Dritëro Agollit

- ➢ Tregimet e hershme të Dritëroit u botuan dhe u ndaluan, sepse ai solli një erë të re dhe të çuditshme në letërsinë e kohës, ku personazhet e luftës nuk shiheshin të himnizuar, por si njerëz si gjithë të tjerët me vese që shkelnin rregullat. Më pas, këto tregime u ribotuan në 1980.
- ➢ Romanet e Dritëroit fillojnë me "Komisari Memo" ku përsëri figura e komandantit Rrapo del në një këndvështrim të ri, e parë me një sy kritik. Po kështu edhe romani "Njeriu me top" trajton temën e luftës dhe të gjakmarrjes. "Trëndafili në gotë" është roman me temë të përditshmërisë, por që nuk pati shkëlqimin e romaneve të tjerë dhe nuk i shpëtoi skematizmit të realizmit socialist.
- ➢ Romani që e bëri të njohur edhe jashtë kufijve, megjithëse roman i realizmit socialist, ishte "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo", roman satirik. Më pas boton romanet "Dështaku", "Arka e djallit" etj.
- ➢ Proza e tij është realiste, megjithëse e mbyllur në kornizën politike të realizmit socialist. Ajo dallohet për skalitjen e personazheve, që janë përfaqësuese të denja të tipave të jetës dhe mendësisë shqiptare. Shquhet për analizën e thellë psikologjike dhe dialogun karakterizues, gjithashtu edhe për rrëfimin e natyrshëm.

Grupi III - Veçoritë e krijimtarisë dhe risitë që solli në letërsinë shqipe

- ✓ Krijimtaria e Dritëroit, megjithëse e diktuar nga realizmi socialist, është e pasur dhe e larmishme

Përdori një figuracion konkretizues duke i përafruar me objektet më të afërt dhe më të përdorshëm në jetën e përditshme.

- ✓ Shkroi me vargun e rregullt metrik dhe me rimë, në një periudhë kur vargu i rregullt kishte filluar të shpërfillej.
- ✓ Poezia e tij ka një larmi të madhe rimash dhe ritmesh.
- ✓ Poezia e tij ruan një tingëllim të veçantë me anë të aliteracioneve, asonancave dhe rimave, duke krijuar një muzikalitet të veçantë.
- ✓ Shquhet për një mbështetje të gjerë në poezinë popullore.

Të gjitha këto tipare do të pasqyrohen duke i ilustruar me vargje.

Përforcimi i njohurive - Diagrami i Venit

Nxënësit do të krahasojnë tiparet e krijimtarisë para viteve 90' dhe pas viteve 90'.

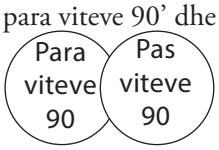

Vlerësimi: Vlerësim i vazhdueshëm me notë për saktësinë shkencore, të menduarin kritik si edhe për bashkëpunimin në grup.

Detyrat dhe puna e pavarur: Përmblidhni në një ese paraqitëse vlerësimin kritik për Dritëro Agollin.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Analizë: Romani "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo"		**Situata e të nxënit:** Bisedë, diskutim: Mbi veçoritë e romanit të Agollit.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton për temat, strukturën, linjat e romanit; - shpjegon këndvështrimin e Agollit në këtë vepër; - dallon mentalitetet familjare e sociale që ndeshen në roman; - argumenton përfaqësimin e paaftësisë dhe megalomanisë për pushtet si dukuri shoqërore të kohës; - gjykon mbi personazhet kryesore si personazhe universale; - analizon gjuhën dhe stilin në këtë roman satirik.		**Fjalët kyçe:** Autoironi Roman satirik Zylo tragjik dhe komik Demka Filozofi shoqërore Stili administrativ Megalomani Paaftësi Servilizëm	
Burimet: Libri i nxënësit, vepra e plotë		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Gjuhë shqipe, arte, histori, filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Stuhi mendimesh, lexim dhe shpjegim, hap pas hapi, praktikë e drejtuar, diagrami i Venit			

Organizimi i orës së mësimit

❖ **Hapi I - Stuhi mendimi**

Nxënësit diskutojnë për detyrat e shtëpisë mbi esenë paraqitëse për kritikat letrare mbi veprën e Agollit.
Ata kujtojnë gjithçka u vjen ndër mend për romanin "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo".

- Është botuar në vitin 1973 në revistën "Hosteni", më pas u botua i plotë.
- Agolli është i pari shkrimtar në letërsinë shqipe që krijoi një vepër me strukturë dhe përmbajtje tërësisht satirike, që godet hierarkinë e pushtetit në socializëm.
- Është i ndërtuar tërësisht mbi figurën e ironisë.
- Bazohet mbi raportet e kundërshtisë midis paaftësisë dhe madhështisë.
- Tema kryesore në këtë vepër është ajo e demaskimit të dy dukurive më negative të socializmit: paaftësinë e drejtuesve në pushtet dhe megalomaninë, madhështinë e tyre të rreme.
- Kjo temë është temë universale, për çdo kohë e për çdo vend.

❖ **Hapi II - Lexim dhe shpjegim, analizë e romanit**

- Titulli i romanit ndërtohet mbi një kundërshti të madhe: shkëlqimin dhe rënien e personazhit.
- Titulli i ndërtuar me ndajshtimin **shok** nënkupton të kundërtën e barazisë dhe respektit që nënkupton kjo fjalë në të vërtetë, personazhi i tjetërsuar në zotëri, në epror.
- Romani është ndërtuar mbi dyshen Zylo-Demkë, pasi lavdia e pameritua e shokut Zylo është fryt i punës anonime të Demkës që i përgatit të gjitha fjalimet dhe raportet me të cilat shkëlqen Zylo.

- Kudo në roman mbizotëron Zyloja, i cili është një nga personazhet më të veçantë të patrajtuar më parë në letërsinë shqipe.
- Të gjitha personazhet janë në funksion të zbulimit të personazhit kryesor.
- Ka një mospërputhje të madhe midis tipareve reale të karakterit të tij dhe sjelljeve të jashtme, midis dëshirave dhe rezultateve që e bëjnë atë gjithmonë komik.
- Zylo është personazh tragjik, sepse duke ngjitur shkallët e karrierës, ai është tjetërsuar.
- Zylo është edhe tragjik në të njëjtën kohë, sepse dëshirat dhe idealet e tij asnjëherë nuk realizohen, sepse rruga që ai ndjek është e gabuar dhe kështu dështon gjithmonë njësoj si Don Kishoti.
- Demka është personazh me dy funksione: ai është rrëfimtari dhe rrëfen në vetën e parë dhe në mënyrë ironike dhe në të njëjtën kohë ai është "pasqyra" në të cilën shfaqet i plotë personazhi i Zylos.
- Gjuha e romanit është e mbushur me terma zyrtare dhe me slogane politike. Shpesh ai përdor edhe shprehje pompoze, shprehje letrare që janë shenja dalluese të megalomanisë së tij. Sloganet politikë dhe frazeologjinë zyrtare, ai i përdor kudo, jo vetëm në mjedise pune, por kudo, edhe në familje, biseda intime etj.

❖ **Hapi III - Praktikë e drejtuar**

Nxënësit plotësojnë tabelën me personazhet dhe funksionin që kryejnë dhe idenë që përfaqësojnë.

Personazhi	Funksioni që kryen në roman	Ideja që përfaqëson.
Shoku Zylo	Drejtues në ministri në socializëm	Paaftësinë e drejtuesve dhe madhështinë e rreme.
Demka	Nëpunës në ministri	Zyrtar i bindur, skllav i eprorit, ku aftësitë e tij shfrytëzohen prej tij.
Araniti	Nëpunës në ministri	Njeri i drejtpërdrejtë që guxon të zbulojë paaftësinë e eprorit.
Zaim Avazi, M.Karapataqi	Kritikë letrarë	Servilizmi, për përfitimet e tyre, por në të kundërt, guxonin të të kundërviheshin.
Shoku Q	Drejtues i lartë, pushtetar në social-izëm	Paaftësinë dhe megalomaninë, në luftë për pushtet me Zylon.
Kleopatra	Gruaja e bukur, që të gjithë i vërtiten	Gruan lajkatare dhe imponuese
Adila	E shoqja e Zylos	Mbështetësja më e denjë e ëndrrave karrieriste të shokut Zylo

❖ **Hapi i IV - Diagrami i Venit**

Krahasoni dyshet e famshme: Zylo-Don Kishot dhe Demkë-Sanco Panco.

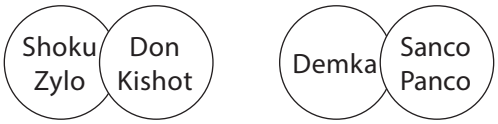

Vlerësimi: Vlerësim i vazhduar për realizimin e detyrave të shtëpisë, për të menduarit kritik dhe njohuritë e marra.

Detyrat dhe puna e pavarur: Shkruani një referat të shkurtë mbi kritikën e romanit nga kritikë të huaj dhe vendas.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Studim teksti: Shoku Zylo shkëlqen në konferencën e madhe.		**Situata e të nxënit:** Diskutim, studim teksti	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - identifikon në fragment atmosferën që mbizotëron dhe lidhjen e ngushtë midis personazhit dhe mjedisit; - analizon dilemën e personazhit kryesor midis detyrës së caktuar, varësisë dhe servilizmit si dhe dëshirës për të shkruar; - shpjegon satirën e përdorur nga autori dhe qëllimin e saj; - argumenton lidhjen e ngushtë midis dy personazheve kryesore dhe universalitetin e tyre; - portretizon personazhin kryesor në disa plane duke përgjithësuar në këtë mënyrë edhe intelektualin e asaj kohe si edhe burokracinë e çdo kohe.		**Fjalët kyçe:** Shoku Konferencë Raport Satirë Kritik Sektori i artit Ministri Mbledhje Zyrë	
Burimet: Libri i nxënësit, vepra e plotë		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjuhë shqipe, filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim, stuhi mendimesh, lexim i drejtuar, shpjegim, pyetje-përgjigje, ditar dypjesësh, punë e pavarur			
Organizimi i orës së mësimit ❖ **Hapi I - Diskutim i detyrave të shtëpisë, stuhi mendimesh** Nxënësit kontrollohen dhe vlerësohen mbi detyrat e shtëpisë: Vlerësime mbi këtë roman nga studiuesit shqiptarë dhe të huaj. **Stuhi mendimesh: Lidhja e temës me temat e mëparshme**. • **Krijimtaria e Dritëro Agollit, veprat kryesore, vendi i tij ne letërsinë shqipe, risitë**. ✓ E çliroi poezinë nga fryma e deklarativizmit. ✓ Temat e mëdha i zëvendësoi me heronj plot dobësi njerëzore. ✓ Kulti i vendlindjes dhe i tokës. ✓ Krijimi i Shqipërisë ideale. ✓ Temë kryesore u bë trishtimi i unit lirik. ✓ Udha, udhëtari, udhëtimi, tri metaforat mbizotëruese. ✓ Pelegrini i vonuar është misionari që zhgënjehet nga ideali. ✓ Gjuha poetike e pasur, e thjeshtë dhe komunikuese me çdo lexues. ✓ Larmisë së madhe tematike i përgjigjet një larmi e madhe metrike. • **Karakteristikat e romanit "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo"** ✓ Kronikë e karrierës së palavdishme të zyrtarit të shtetit socialist. ✓ Pasqyrë e pozitës së mjerë të vartësit. ✓ Dyshja Zylo-Demkë janë në varësi të njëri-tjetrit.			

- ✓ Komizmi qëndron në kontradiktën themelore të karakterit të Zylos.
- ✓ Zylo një figurë tragjikomike.
- ✓ Ironia është figura kryesore.
- ✓ Lexuesi nëpërmjet leximit e ndjen dëshirën që të mos jetë në pozitat e personazhit.

❖ **Hapi II - Lexim i drejtuar, shpjegim**

Pjesa u është dhënë nxënësve për ta lexuar më parë dhe për të dalluar pjesët më domethënëse të fragmentit. Lexohen pjesët që kanë lënë më shumë përshtypje te lexuesit. Diskutohen së bashku me mësuesen duke shpjeguar dhe domethëniet e tyre.

- ➢ Titulli i pjesës tregon se keni të bëjmë me një personazh dhe një mjedis (shoku Zylo-konferenca). Të dyja kanë raporte të ndërsjella, ata plotësojnë njëra-tjetrën. Po kështu, folja shkëlqen ka rol ekspozues dhe vlerësues në nivelin superlativ.
- ➢ Rrëfyesi është Demka që pretendon të jetë dëshmitar, kronist, që do të thotë vetëm të vërtetën.
- ➢ Efekti komik fillon që në fjalën e parë, te ndajshtimi *shoku*, që nuk i ndahet personazhit kryesor deri në fund. Ky ndajshtim do të theksojë se qenia Zylo është i ndarë nga ai si njeri dhe si zyrtar.
- ➢ Në krijimin e dy figurave kryesore të romanit, autori ka përdorur një mekanizëm të tillë: ka veçuar dy elemente të pandashëm si: trurin që krijon idetë (Demkën) dhe gojën që i shpall idetë dhe u jep jetë (Zyloja).
- ➢ Autori ka përmbysur raportet reale mes shkakut dhe qëllimit: shkaku i konferencës shkencore janë problemet kulturore dhe qëllimi është zgjidhja e tyre. Por përderisa është përmbysur raporti, ku më shumë ka rëndësi se kush e lexon raportin se sa ai që e ka shkruar, edhe këtu më shumë ka rëndësi që të shkëlqejë Zyloja sesa të zgjidhen problemet duke e kthyer konferencën në një farsë, në propagandë që të sigurojë privilegje.
- ➢ Efekti komik në vepër krijohet nga mospërputhja mes formës dhe përmbajtjes, fjalës dhe qëllimit, fjalës dhe veprimit si edhe përdorimit të hiperbolës.

❖ **Hapi III - Pyetje-përgjigje**

- ✓ Pse fjalët **Zylo** dhe **konferenc**ë përputhen në formë por jo në përmbajtje?
- ✓ Cili është efekti që krijohet nga mospërputhja mes asaj që thuhet dhe asaj që është e vërtetë?
- ✓ Si mendoni ju, pse Demka nuk e di arsyen e djersitjes së tij?
- ✓ Cili është roli i Aranitit në këtë pjesë dhe në të gjithë romanin?
- ✓ Si mendoni, Demka është viktimë e një dobësie të vet apo e një shoqërie dhe një sistemi?

❖ **Hapi IV - Ditar dypjesësh**

Fragmenti nga romani	**Komenti i fragmentit**
"...një tufë me letra të bardha që duhet t'i nxij... raportin duhet ta shkruaj unë dhe ai do të mbahet... në një mbledhje të madhe...	Rrëfimi në vetën e parë tregon se Demka është rrëfimtari në këtë roman. Antiteza që krijohet mes bardhësisë së letrave bosh dhe "nxirjes" së tyre prej Demkës, tregon se ai është kthyer në një robot në punën e tij, në një makineri që prodhon raporte. Aq më shumë shtohet ko pakënaqësi që ka në punën e tij, kur këto raporte lexohen prej të tjerëve dhe ata i marrin meritat. Pikërisht përemrat **un**ë **dhe ai** janë përdorur me një funksion të caktuar ku Demka e di që po e shkruan por që nuk do t'i përkasë atij se të tjerë do ta lexojnë dhe do t'i marrin vlerat.
...rrija në zyrë dhe dëgjoja tek flitej për raportin që do të mbahej në një mbledhje të madhe që do të kishte shume personalitete të shquara...	Në këtë fragment ndihet toni ironik se nuk flitet për raportin, por se kush do ta lexojë, po në të njëjtën kohë edhe i dhimbshëm se ai ndodhej në pozicion inferior. Në të njëjtën kohë, toni është sarkastik, sepse ai e di cilët janë këto personalitete të shquara.

...raportin do ta mbaj unë ...jo do ta mbaj unë, raporti është i imi...	Në këtë pjesë ka një përsëritje të dendur të përemrit **unë**, ku në këtë rast bëhet individualizimi i personazheve si tipa egoistë me anë të të folurit. Më pas, bëhet kalimi nga përemri vetor unë, në përemrin pronor i imi. Pra të gjithë kanë hallin e përfitimit personal, konflikti komik arrin kulmin dhe maskat ideologjike hiqen dhe gjuha zyrtare kthehet në gjuhë banale.
Shoku Q. ndërhyn duke shuar grindjen. - Ç'kini që ziheni? Raportin do ta mbajë Zyloja. Ai ka zërin më të mirë.	Shoku Q. luan rolin e shuarësit të grindjes, të autoritetit, të shtetit. Ai kërkon të ruajë "unitetin" e kuadrove. Situata komike arrin kulmin sepse zëri ose goja, pra Zyloja, vlerësohet më shumë se niveli intelektual, pra truri, që duhet të ketë kuadri i shtetit.
...E qëndise raportin? Qëndise, qëndise, - tha ai zymtë.	Arianiti është i vetmi që arrin të dalë hapur me përçmim kundër paaftësisë dhe servilizmit. Dhe në këtë rast nëpërmjet metaforës, përsëritjes për ta theksuar tonin ironik, ai shpreh qartë mllefin e tij kundër kësaj piramide të paaftësisë shtetërore.

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për m**ënyrën e të nxënit të njohurive**, për aftësitë e t**ë** shprehurit dhe mbi të gjitha të argumentuarit.

Detyrat dhe puna e pavarur: Portretizoni personazhin e Demkës në të gjitha aspektet.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Studim teksti: Shoku Zylo pret një ftesë.		**Situata e të nxënit:** Diskutim, shembuj t**ë** ndryshëm nga realiteti	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton në mënyrë individuale dhe në grup mbi figurën e Demkës; - identifikon elementet që portretizojnë gjendjen shpirtërore dhe veprimet e Demkës; - analizon tragjizmin e figurë së Demkës si edhe figurat stilistike të përdorura; - krahason dy figurat kryesore të Demkës dhe Zylos; - vlerëson rolin universal të këtyre personazheve dhe tiparet që i personifikojnë ata në ditët e sotme.		**Fjalët kyçe:** Ftes**ë** Mbr**ë**mje solemne Shoku Zylo Shoku Q. Nota komike Nota tragjike Presidium	
Burimet: Teksti i nxënësit, kritika letrare etj.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte, histori, filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Lexim dhe prezantim, reflektim kuptimor, tabela e figurave			

Organizimi i orës së mësimit

❖ **Hapi I - Diskutim, stuhi mendimesh**

Nxënësit diskutojnë mbi detyrat e shtëpisë, në hartimin e portretit të Demkës në disa plane: fizik, emocional, psikologjik dhe në marrëdhënie me të tjerët se si ky personazh vjen aq natyrshëm edhe në ditët e sotme. Më pas, nxënësit pas leximit të detyrave përmbledhin mendimet e tyre në një stuhi mendimesh.

Demka

- Është intelektuali i shfrytëzuar prej shefave dhe burokracisë së shtetit.
- Është personazhi pasqyrë në të cilin duket më i plotë portreti i shokut Zylo.
- Mishëron zyrtarin e bindur dhe kokulur, shërbëtor të eprorit të tij.
- Është figurë tragjike, sepse ka humbur vetveten.
- Mbi të ushtrohet një trysni e madhe psikologjike dhe morale në emër të punës kolektive dhe interesit të përgjithshëm.

Pavarësisht shtrydhjeve intelektuale dhe psikologjike, mospajtimet e tij me sh. Zylo shfaqen në forma të tjera nëpërmjet vërejtjeve e shakave djegëse.

- Është personazhi kryesor dhe rrëfimtari në të njëjtën kohë, i cili rrëfen në vetën e parë dhe në mënyrë ironike për bëmat e eprorit të vet dhe të tjerëve që kanë marrëdhënie me të.

❖ **Hapi II - Lexim me fragmente, diskutim**

Nxënësit lexojnë pjesën duke e ndarë në fragmente në varësi të tregimit të Demkës.

- ✓ Titulli i pjesës jep qartë atë çka ndodh me shokun Zylo. Folja **pres** e lë atë në pritje si diçka të parealizuar.
- ✓ Tashmë ka filluar të zbehet shkëlqimi i shokut Zylo dhe ai, i mësuar me pushtet dhe shkëlqim të rremë, e kërkon dhe e pret këtë ftesë, ndonëse e di që nuk i ka ardhur.
- ✓ Rrëfimi i Demkës në këtë pjesë gërshetohet me atë të Bakirit, shokut të shkollës së shokut Zylo, duke e portretizuar edhe në aspekte të tjera që ai nuk i njihte.
- ✓ Rrëfimi zhvillohet në lokal nga dialogu me Bakirin, në shtëpi dhe pranë derës së mbrëmjes që do të zhvillohej.
- ✓ Në krahasim me pjesën e parë ku Demka na shfaqej si një shkrues raportesh, këtu duket se ai e ka gjetur rrugën e shpëtimit.

❖ **Hapi III - Ditar dypjesësh**

Fragmenti i tekstit	**Komenti**
...më duket se ky do t'i shkruajë vetë raportet pastaj më kapi një trishtim i pakuptuar. Në ndërgjegjen time vinte jehona e raporteve...	Dëshira e tij është që të shpëtojë nga skllavëria e raporteve, por ai e di mirë se burokracia shtetërore ishte një ingranazh që se linte të shkëputej, ndaj raportet i ishin kthyer në një makth; edhe trishtimi i dukej atij si i pakuptuar pas detyrës së re që mori. Epiteti i pakuptuar e përforcon ndjenjën e pasigurisë. Makthi i raporteve i ushtonte në vesh si jehonë(metaforë). Notat komike gërshetohen me ato tragjike.
...T'i tregoi studimet në prizmin shkencor, po partiturat e Diogjenit...	Bakiri, shoku i dikurshëm i shkollës së Zylos, i flet me ton ironik mbi atë aureolë që kishte ndërtuar sh. Zylo për jetën dhe karrierën e tij, ndaj "vlerat" e tij dhe të familjes së tij, ishin aq popullore saqë tregoheshin si legjenda urbane, aq sa dhe vetë Zyloja kish filluar t'i besonte.
...Në mos më ngacmoftë shoku Zylo, do të më ngacmojë shoku Q. Kurrizi yt o Demkë do t'i mbajë të gjitha letrat e nxira të futura në dosje të bardhë...	Tragjizmi i Demkës këtu arrin kulmin, pasi ai e di që është futur në një rreth vicioz dhe nuk mund të shpëtojë nga kthetrat e burokracisë së pushtetit deri lart në majat e piramidës. Antiteza e realizuar dhe e përsëritur disa herë mes letrave të nxira dhe bardhësisë së dosjes, tregon se ai ndihet i huaj nga puna që bën pasi është kthyer në një makinë hartuese të raporteve.
...Shoku Q. më tha se kishte ndërhyrë që të mos zgjidhesha në presidium se donte të rrinim bashkë... Mezi e mbajta gazin...	Sh. Zylo thur skenarë të njëpasnjëshëm vetëm për të mos i humbur shkëlqimi që mori në konferencën e madhe. Atij i dalin aq natyrshëm këto gënjeshtra, pasi vetë karriera e tij ishte e gënjeshtërt. Demka e kupton falsitetin e eprorit të tij, por nuk ndërhyn për ta zbuluar, sepse i mungon guximi, vetëm sa e lë të nënkuptuar nëpërmjet gazit që po e pushtonte.

❖ **Hapi IV - Diagrami i Venit**
Vendosni përballë personazhin e Zylos me atë të Demkës. Tregoni ngjashmëritë dhe ndryshimet.

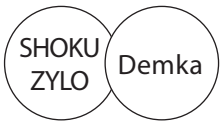

Vlerësimi: Vlerësim diagnostikues, vlerësim i vazhduar për njohuritë e nxënësve dhe për të menduarit kritik

Detyrat dhe puna e pavarur: Shkruani një ese mbi fjalët e Demkës: E qeshura e **çarmatos njeriun...**

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Studim teksti: Shoku Zylo shkruan ese...		**Situata e të nxënit:** Bisedë me temë: Cili është më tragjik fati i atij që nuk di të zbulojë aftësitë e tij apo i atij që nuk është i aftë?	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë Kompetenca e t**ë** shkruarit			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton mbi situatën në të cilën ndodhet Zyloja dhe Demka; - analizon figurat kryesore në këtë fragment; - klasifikon esetë e Zylos sipas tematikës dhe idesë që mbartin; - argumenton tragjizmin e këtyre personazheve në bazë të aftësisë dhe paaftësisë që shpalosin.		**Fjalët kyçe:** Ese Eskiz Zylo Arianit Shpifje Burokrat Konservator	
Burimet: Libri i nxënësit, vepra		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Diskutim, stuhi mendimesh, lexim i drejtuar, shpjegim, pun**ë** n**ë** grupe			
Organizimi i orës së mësimit **Parashikimi: Diskutim, stuhi mendimesh** Nxënësit diskutojnë mbi detyrat e shtëpisë në lidhje me të qeshurën në jetën njerëzore dhe konkretisht në këtë roman... Diskutim: Cili është më tragjik ai që është i aftë, por që nuk di të zbulojë aftësitë e tij, apo ai që është i paaftë? Nxënësit japin argumentet e tyre, duke u bazuar me shembuj të ndryshëm të paraqitura nga përditshmëria, letërsia dhe konkretisht te romani në fjalë. Nxënësit diskutojnë mbi personazhet e këtij romani. ✓ Shumica e personazheve në këtë roman janë në zonën gri, pra nuk mund t'i klasifikosh as negativë, as pozitivë. ✓ Personazhet kryesore vuajnë nga dilema të ndryshme, përveç Aranitit i cili është i vendosur në karakterin dhe sjelljet e tij. ✓ Të gjithë personazhet i vuajnë dilemat dhe fatin e tyre të karrierës ose krijimtarisë së tyre me fatin e karrierës së shokut Zylo.			

- ✓ Gjatë gjithë romanit, Demka vuan mes dilemës së madhe të devotshmërisë ndaj shefit dhe joshjes së dikurshme të krijimit.
- ✓ Në këtë vepër, autori i përshkruan hapur idetë e tij për sistemin nëpërmjet personazheve të tij. Kështu kritiku skematik Mitro Karapataqi, shpreh pikëpamjen e hapur të autorit, se letërsia e pasluftës ishte një letërsi e skematizuar duke gjetur shprehjen më shumë se kudo te kritika letrare.

Ndërtimi i njohurive: Lexim i drejtuar, shpjegim, punë në grupe

Nxënësit lexojnë pjesën mbi esetë e Zylos duke u ndarë në fragmente. Dy nxënës lexojnë esetë e Zylos duke u dhënë ngjyrim komik dhe ironik, ndërsa dy të tjerë dialogun mes Demkës dhe Zylos.

- ➢ Megalomania e Zylos ka arritur kulmin. Duke u ngritur në karrierë, nëpërmjet aftësisë së Demkës, që të cilën ai nuk e kupton apo së paku nuk e pranon, Zylo mendon që është i aftë të bëjë gjithcka, edhe të krijojë ese dhe skica.
- ➢ Nga ana tjetër, ai duhet të ruajë figurën e një kuadri të lidhur ngushtë me jetën e fshatit dhe natyrën dhe këto kryevepra të tij ai mund t'i bëjë vetëm në natyrë.
- ➢ Të gjitha këto ese janë tregues i qartë i boshësisë dhe paaftësisë së tij. Autori ka arritur që ta nxjerrë Zylon sa komik duke na bërë që të qeshim dhe tallemi me të, por në të njëjtën kohë na bën ne lexuesve të ndihemi tragjikë në fatin tonë, me këtë personazh që përfaqëson gjithë sistemin e keqqeverisjes.
- ➢ Demka në të njëjtën kohë vazhdon të luajë me dashje ose jo rolin e mbështetësit të tij.
- ➢ Por në të njëjtën kohë, Zylo pranon disa të vërteta të shëmtuara për kohën në lidhje me pushtetin, servilizmin, burokracinë, konservatorizmin, si edhe ka filluar të ndjejë lëkundjet e pushtetit. E di se nga vjen rreziku, por nuk mund të bëjë asgjë, sepse asgjë nuk ka arritur vetë.

Punë në grupe: Grupi I-u 10, 11
Grupi II-u 12, 13
Grupi III-u 14, 15

- **Përforcimi i mësimit**: Diskutim dhe vlerësim i punës në grupe

Vlerësimi:

Vlerësohen nxënësit për mënyrën e të nxënit të njohurive, për aftësitë e të shprehurit dhe mbi të gjitha të argumentuarit, si edhe për organizimin e punës në grup.

Detyrat dhe puna e pavarur: Përgatitje për autorin e madh Ismail Kadare, informacione mbi jetën veprën, kritikën etj.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE Dt.___.____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema: Ese		**Situata e të nxënit:** Reflektim mbi temat që trajtohen në veprat e Migjenit dhe Agollit.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
Kompetenca e të menduarit
Kompetenca qytetare
Kompetenca e të mësuarit për të nxënë
Kompetenca për sipërmarrjen
Kompetenca digjitale
Kompetenca e të shkruarit

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përcakton qartë hapat që duhen ndjekur për hartimin e esesë; - qartëson idetë dhe mendimet e tij në lidhje me tema të caktuara; - reflekton mbi krijimtarinë e autorëve të letërsisë shqipe Migjenit dhe Agolllit, ose mbi dukuri dhe filozofi që lidhen me këto vepra; - krijon ese duke respektuar strukturë koherencën dhe kohezionin; - zbaton siç duhet rregullat e drejtshkrimit dhe të pikësimit.	**Fjalët kyçe:** Sprovë Reflektim Interpretim Risi Opinion Organizim Ide
Burimet: Libri i nxënësit, vepra e plota, interneti, biblioteka, aftësitë personale	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjuhë shqipe, filozofi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:
Diskutim, hulumtim, punë e pavarur

Organizimi i orës së mësimit
Hapi I - Diskutim i temës

Gjatë kësaj ore, mësimi mund të jepen dy variante temash për t'u trajtuar në lidhje me krijimtarinë e Migjenit ose të Dritëro Agollit. Temat do të përcaktohen nga mësuesi/ja gjatë kësaj periudhe, por mund të jetë edhe një temë e lirë, pa u ndikuar nga veprat e këtyre autorëve, por nga përditshmëria. Diskutohen hidhen ide, jepen sugjerime. Përcaktohen qartë struktura e esesë, lidhja e temës me koherencën dhe kohezionin, drejtshkrimin dhe pikësimin. Argumentet që lidhen me temën duhet të jenë të mbështetura në fakte, gjuha e përzgjedhur dhe stili, sintaksa rendi i fjalive etj.

Hapi II - Punë e pavarur

Nxënësit do të punojnë në mënyrë të pavarur në fletën e përcaktuar nga mësuesi, duke respektuar rregullat e mësipërme. Do të tregohet kujdes që idetë dhe mendimet të mbështetura me argumente të organizohen qartë në strukturën e esesë, hyrje, zhvillim dhe mbyllje në bazë të paragrafëve përkatës.

Hapi III - Mbledhja dhe vlerësimi i nxënësit
Pas mbarimit të afatit të përcaktuar, nxënësve iu bëhet e qartë se vlerësimi i esesë do të bëhet bazuar në kritere të përcaktuara qartë sipas tabelës:

Ideja dhe realizimi	Struktura	Sintaksa dhe stili	Drejtshkrimi, pikësimi

Vlerësimi**:** Vlerësohen nxënësit për m**ënyrën e të nxënit të njohurive**, për aftësitë e të shprehurit dhe mbi të gjitha të argumentuarit.

Detyrat dhe puna e pavarur:

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi.	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Dramatizim mbi romanin "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo"		**Situata e të nxënit:** Diskutim, shembuj të ndryshëm nga jeta, interpretim	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton mbi gjininë dramatike dhe llojet e saj; - analizon elementet përbërëse në një vepër dramatikë, strukturën, gjuhën, veçoritë artistike; - rishkruan në dramë fragmente të shkëputura nga romani i Dritëro Agollit dhe interpreton atë; - vlerëson interpretimin e karaktereve në roman duke nxjerrë anën tragjikomike të tyre.		**Fjalët kyçe:** Gjinia dramatike Drama Tragjedia Komedia Dialogët Monologët Didaskalitë skenografia	
Burimet: libri i nxënësit, interneti, romani**.**		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Gjuhë shqipe, histori, tik.	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Stuhi mendimesh, punë në grupe, interpretim, vlerësim			

Organizimi i orës së mësimit

Kjo orë mësimi do të zhvillohet në formën e një konkursi për interpretimin e një teksti dramatik. Në këtë rast, nxënësit kanë përshtatur romanin satirik "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo" të Dritëro Agollit. Meqë ky roman është satirik, atëherë edhe teksti i përshtatur do të jetë komedi.

Nxënësve u janë ndarë detyrat që orën e kaluar, sipas grupeve të punës, ndërkohë janë diskutuar karakteristikat e gjinisë dramatike.

Hapi I - Stuhi mendimi

Nxënësit diskutojnë mbi karakteristikat e një teksti dramatik dhe plotësojnë pemën e mendimeve:

- Teksti dramatik bëhet për t'u luajtur në skenë dhe nuk mbaron vetëm me shkrimin e subjektit.
- Gjuha e tij bazohet në monologë, dialogë dhe didaskalitë.
- Dekori dhe skenografia duhet të plotësojnë kuadrin e epokës kur zhvillohen ngjarjet.
- Tri llojet e gjinisë dramatike janë tragjedia, komedia, drama.
- Komedia në këtë rast ka për qëllim që të vëri në lojë veset e shoqërisë dhe t'i bëjë njerëzit të reflektojnë për gabimet e tyre.
- Meqenëse nxënësit sapo kanë analizuar romanin satirik: "Shkëlqimi..., atëherë e kanë më të lehtë për ta përshtatur atë.
- Në përshtatjen e tekstit duhet pasur parasysh që gjuha ironike dhe humori popullor së bashku me fjalorin zyrtar dhe burokratik, të ngelen autentikë, që të realizohen notat komike.
- Në lojën e personazheve duhet pasur parasysh që të realizohet loja e tyre, pasi mimika gjestet, qëndrimi, zëri janë komponentët kryesorë të realizimit të dyshes së famshme Zylo-Demkë.

Hapi II - Punë në grupe **Grupi I - Grupi i letrarëve** Ky grup do të merret me përshtatjen e fragmenteve në dramë. Do të marrin pjesë nxënësit që kanë prirje për të krijuar. Meqë mbizotëron rrëfimi në vetë të parë, kuptohet që do të mbizotërojë monologu i Demkës. Dialogët janë më të shkurtër, po kështu edhe ndërhyrjet e personazheve të tjerë. Do t'i kushtohet kujdes didaskalive, pasi ato përmbajnë përshkrimin e ambientit, të gjesteve, veprimeve, mimikën e personazhit, pasi regjisori dhe aktorët do të bazohen mbi këtë tekst. **Grupi II - Grupi i interpretuesve** Këtu do të marrin pjesë nxënësit që e kanë prirje dhe pasion interpretimin, si edhe ata që bëjnë më shumë humor, pasi është komedi. Nxënësit do të drejtohen nga regjisori, që mund të jetë një nxënës që ka aftësi menaxhuese. **Grupi III - Grupi i skenografisë, dekorit, gardërobës** Në këtë grup, nxënësit do të merren me skenën, dekorin, kostumografinë, muzikën, pasi ato plotësojnë kuadrin e asaj që ndodh në fragment. **Hapi III - Interpretim dhe vlerësim** Nxënësit do të përgatisin tri fragmente sipas pjesëve që janë në libër ose të tjera që janë më komike. Qëllim i tyre është që të vënë në lojë burokracinë dhe paaftësinë e zyrtarëve të shtetit, si problem universal. Do të ngrihet një juri nga mësues, prindër, nxënës për të vlerësuar grupin e interpretuesve më të mirë.
Vlerësimi: Vlerësim i vazhdueshëm me notë për interpretimin e fragmenteve dhe zbërthimin e analizës psikologjike të personazhit.
Detyrat dhe puna e pavarur: Përmblidhni në një ese paraqitëse vlerësimin kritik për Dritëro Agollin.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Ismail Kadare, jeta dhe vepra		**Situata e të nxënit:** Bisedë rreth këndvështrimit të Kadaresë mbi jetën, mentalitetin shqiptar, traditën, historinë, politikën dhe botën.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e të menduarit Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit Kompetenca e të mësuarit për të nxënë Kompetenca qytetare			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton për krijimtarinë e Kadaresë dhe vendin e tij në letërsinë shqipe dhe atë botërore; - përshkruan momentet kryesore të jetës dhe krijimtarisë së tij; - analizon risitë që ai soli në letërsinë shqipe si edhe ndikimet në letërsinë botërore; - analizon tematikat, tiparet kryesore të krijimtarisë së tij; - gjykon mbi vlerësime të kritikës ndaj veprës së Kadaresë.		**Fjalët kyçe:** Origjinalitet Bashkëkohor Fryma qytetare Sublimja E madhërishmja Përgjithësime universale Emancipues i vargut shqip Metafora Neologjizma Parabola letrare	

Burimet: Teksti i nxënësit, vepra letrare, burime nga interneti, kritika letrare	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Filozofi, histori, tik, arte

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Stuhi mendimesh, praktikë e drejtuar, rrjeti i diskutimit

Organizimi i orës së mësimit

Parashikimi: Stuhi mendimi, organizuesi grafik

Nxënësit do të nxiten për një stuhi mendimesh nga vargje të interpretuar prej tyre të poezive intime që kanë lënë gjurmë në jetën e të gjithëve si: "Mall", "Kristal", "Llora".

Plotësohet skema e organizuesi grafik mbi informacionet që kanë marrë nxënësit, pasi u është lënë detyrë nga ora e kaluar.

Ndërtimi i njohurive: Praktikë e drejtuar, punë në grupe

Nxënësit ndahen në grupe dhe përmbledhin materialin e pasqyruar në libër.

Grupi I: Plotësoni skedën për jetën, krijimtarinë dhe veprimtarinë e Kadaresë.

Emri	Ismail Kadare
Fëmijëria	
Formimi kulturor, arsimimi	
Krijimtaria letrare në poezi	
Krijimtaria letrare në prozë	
Vlerësimet kombëtare dhe ndërkombëtare	

Grupi II: Veçoritë e krijimtarisë së Kadaresë në poezi:

- Poet bashkëkohor
- Krijoi një poezi origjinale dhe të fuqishme.
- Solli koncepte të reja dhe një frymë të re qytetarie.
- Në qendër të poezisë është njeriu i ri i shekullit të 20.
- Tejkaloi skemat letrare.
- Theu mendësitë e prapambetura.
- Himnizoi tiparet themelore të etnitetit shqiptar si lashtësia, krenaria, heroizmi.
- Mbizotëron sublimja dhe e madhërishmja.
- Shëmbëlltyrat e natyrës së egër shqiptare si Alpet, Bjeshkët e Namuna, janë përdorur nga autori si simbol i historisë, i lashtësisë dhe në të njëjtën kohë simbol i tragjicitetit.

- ❖ Poezia e Kadaresë kalon në përgjithësime universale për problemet e tiranisë, tradhtisë, mbytjes së të vërtetës.
- ❖ Është emancipues i vargut shqip duke përdorur vargun e lirë si varg me mundësi të madhe shprehëse dhe me muzikalitet të veçantë.
- ❖ Pasuroi figuracionin me simbole të reja, personifikime, metafora.

Grupi III - Veçoritë e krijimtarisë në prozë

- ➢ **Proza** e Kadaresë është e pasur dhe e larmishme me të gjitha llojet si tregime, novela, romane, ditarë, ese.
- ➢ Luajti rol kryesor në formësimin e romanit shqiptar.
- ➢ Bëri të njohur Shqipërinë si Shqipëria e Ismail Kadaresë.
- ➢ Solli një larmi stilesh dhe rrëfim tërheqës.
- ➢ Kadare zbret në ferr në diktaturave dhe hyn në labirinthin e trurit të tiranëve.
- ➢ Përdor një simbolikë shumështresore, parabola, alegori, metonimi, kontraste.
- ➢ Ka një organizim të ngjeshur të subjektit.
- ➢ Fabula e romaneve të tij i ruan konturet me gjithë konceptimet moderne duke luajtur rrezikshëm me absurdin dhe groteskun.
- ➢ Fabula politike, intriga, loja e figurave dhe suspansi kanë qenë gjithmonë forca e veçantë e Kadaresë.
- ➢ Romanet e tij janë njëkohorë si: "Kronikë në gur", "Dimri i madh", "Koncert në fund të dimrit", sepse rrëfejnë për një kohë të përcaktuar qartë, kurse disa të tjerë si: "Pallati i ëndrrave", "Piramida", "Kështjella", "Përbindëshi" të cilët janë gjithëkohorë sepse metaforizojnë njëherësh disa kohë nëpërmjet analogjisë dhe alegorisë.

Përforcimi i mësimit: Rrjeti i diskutimit
Përse Kadare me veprat e tij në prozë krijoi imazhin e një Shqipërie të përjetshme, sublime, mitike dhe simbolike me mesazhe shumëplanëshe? Ilustrojeni mendimin tuaj me shembuj nga veprat që keni lexuar si edhe nga kritika.

Vlerësimi: Vlerësim individual për njohuritë shkencore, shprehësinë e mendimit kritik, punën në grup.

Detyrat dhe puna e pavarur: Rubrika: Detyra

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Dt.___.____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Analizë "Pallati i ëndrrave"		**Situata e të nxënit:** Diskutim mbi subjektin, raportin e autorit me personazhet	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton në grup dhe individualisht mbi temën e caktuar; - analizon strukturën e romanit dhe raportin e individit me shtetit; - argumenton përdorimin e alegorisë, simbolit dhe gjithëkohësisë; - krahason këtë roman me "Ferrin" e Dantes; - analizon analogjitë që krijohen mes vendit ku zhvillohen ngjarjet dhe Tiranës.		**Fjalët kyçe:** Pallat Ëndërr Tirani Vetëdije Nënvetëdije Dosje Ankth	

Burimet: Teksti i letërsisë, fjalor, vepra e plotë	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Gjuhë shqipe, gjuhë e huaj, histori, tik

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Stuhi mendimesh, pema e mendimit, diagrami i Venit, pyetje-përgjigje

Organizimi i orës së mësimit

Hapi I - Diskutim, Stuhi mendimi

Nxënësit diskutojnë mbi detyrat e shtëpisë, duke argumentuar pse Kadare është ambasadori i vërtetë kulturor i shqiptarëve, pasi veprat e tij janë botuar në shumë gjuhë të botës, edhe në kohën e diktaturës më të egër, kur marrëdhëniet me botën jashtë ishin të izoluara.

Kadare jo më kot është shkrimtari botëror i letërsisë shqipe, protagonist i zhvillimeve më emancipuese të kulturës kombëtare. Ai e nxori letërsinë shqipe nga harresa e botës që e rrethonte, duke e imponuar me vlerat e saj, si fakt po edhe si faktor të letërsisë botërore, duke i kthyer asaj përmasën universale.

Nxënësit nëpërmjet stuhisë së mendimit përmbledhin njohuritë e tyre në lidhje me figurën e Kadaresë.

Hapi II - Organizuesi grafik

Nxënësit pasi kanë lexuar materialin në libër, ndërtojnë organizuesin grafik mbi këtë roman. Ndërkohë me video projektor shfaqen pamje të Shqipërisë së viteve 80', veçanërisht sheshi ku mendohet se ka ngjashmëri me rrugën që përshkonte Mark Alemi, kryeministria, ish-Komiteti Qendror, Banka e Shqipërisë etj. Në të njëjtën kohë kanë marrë të dhëna mbi sistemin qeverisë gjatë diktaturës, si edhe elemente nga Perandoria Osmane.

- Konteksti historik dhe letrar. Është romani i vetëm ë nëpërmjet analogjisë dhe alegorisë të botohet në periudhën e realizmit socialist. Ngjarjet zhvillohen në kohën e perandorisë turke, por analogjia me Shqipërinë e diktaturës është e pashmangshme.
- Në qendër të romanit është figura e Mark Alemit, i cili do të fillojë punë në një institucion sa të rëndësishëm, aq edhe absurd të vjeljes dhe seleksionimit të ëndrrave.
- Raporti i shtetit me individin është dhënë si një konflikt i përjetshëm.
- Pafuqia e individit përballë totalitarizmit të shtetit.
- Kthimi kokëposhtë i piramidës shtetërore.
- Ideja e makthit dhe e fajit kolektiv.
- Hierarkia e lavdisë vihet paralel me hierarkinë e turpit.
- Kudo shfaqet depersonalizimi i njeriut.
- Fabula është ireale dhe e jashtëzakonshme.
- Simboli-Pallati i Ëndrrave, një institucion i tmerrshëm i totalitarizmit.
- Grotesku-dhuna shtetërore arrin jo vetëm në vetëdijen njerëzore, por edhe në nënvetëdijen e saj.
- Analogjia midis totalitarizmi në Perandorinë Osmane dhe totalitarizmit në Shqipëri.
- Fjalët kyçe janë fjalë terma apo slogane që lidhen me organizimin e shtetit socialist si: dosje, komplot, ndikime të huaja, me urdhër nga lart, ideja e sovranit.
- Ëndrra është simbol i shpëlarjes së trurit, helmi trullosës për një popull të tërë, i cili është ushqimi kryesor i shtetit totalitar dhe shkaku i ndëshkimit për ata që kanë një mendim ndryshe, apo që parandiejnë të keqen e perandorisë.
- Alegoria qëndron në atë që totalitarizmi synon ta tjetërsojë njeriun dhe të mbysë lirinë.

Hapi III - Pyetje-përgjigje

- ✓ Si e kuptoni ju që një vepër është shumë kohore dhe ofron lexime të ndryshme?
- ✓ Cilat janë simbolet kryesore në këtë roman?
- ✓ Cilat janë analogjitë që krijohen mes Tabir Sarajit dhe Komitetit Qendror?
- ✓ Në ç'raporte jepet individi me shtetin, me vetveten, vetëdija me pavetëdijen?
- ✓ Si e kuptoni titullin e romanit dhe mjetin stilistik të përftuar prej tij?
- ✓ Cili është konteksti historik, politik dhe kulturor në Shqipërinë e viteve 80'?

Hapi IV - Diagrami i Venit Nëpërmjet diagramit të Venit, nxënësit diskutojnë mbi dallimet dhe përafrimet mes "Ferrit" të Dantes dhe këtij romani të Kadaresë. 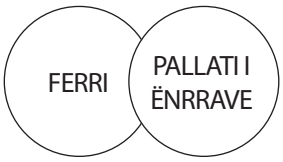
Vlerësimi: Vlerësim i vazhduar për njohuritë e zotëruara dhe për të menduarin kritik.
Detyrat dhe puna e pavarur: Rubrika: Detyra

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Studim teksti: Botë e çngjyrosur		**Situata e të nxënit:** Diskutim, studim teksti	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - identifikon në fragment atmosferën që mbizotëron dhe lidhjen e saj me personazhin kryesor; - shpjegon ndryshimin midis botës së ëndrrave dhe botës ku jetonte Mark Alemi; - analizon fragmentin në drejtim të mjeshtërisë artistike të përdorur nga autori; - analizon figurat artistike të përdorura nga autori dhe zbërthen kuptimin e tyre; - imagjinon dhe përshkruan botën hipnotike në të cilën jeton Mark Alemi.		**Fjalët kyçe:** Botë Ëndërr Hipnozë E çngjyrosur Magjepsje I përhënur	
Burimet: Libri i nxënësit, vepra e plotë		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjuhë shqipe, filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim, stuhi mendimesh, lexim i drejtuar, shpjegim, pyetje-përgjigje, ditar dypjesësh, punë e pavarur			
Organizimi i orës së mësimit ❖ **Hapi I - Diskutim i detyrave të shtëpisë, stuhi mendimesh** Nxënësit kontrollohen dhe vlerësohen mbi detyrat e shtëpisë: Vlerësime mbi këtë roman nga studiuesit shqiptarë dhe të huaj. **Stuhi mendimesh: Lidhja e temës me temat e mëparshme.** • **Krijimtaria e Ismail Kadaresë, veprat kryesore, vendi i tij në letërsinë shqipe dhe atë botërore, risitë.** ✓ Poet bashkëkohor ku në qendër të poezisë së tij është njeriu i shekullit XX. ✓ Poezi qytetare me tema të mëdha universale			

- ✓ Lëvroi të gjitha llojet e gjinisë lirike.
- ✓ E kaluara, historia shfaqen si krenari dhe tragjedi në të njëjtën kohë.
- ✓ Temë kryesore u bë trishtimi i unit lirik duke e çliruar atë nga dogmat dhe paragjykimet tradicionale.
- ✓ Përdori simbole të përbotshme marrë nga mitologjia, legjenda dhe historia në të njëjtën kohë.
- ✓ Gjuha poetike e pasur duke krijuar një fjalor të ri, duke e veshur fjalën me tingëllime të reja dhe duke krijuar shumë neologjizma.
- ✓ Larmisë së madhe tematike i përgjigjet një larmi e madhe metrike.

- **Karakteristikat e romanit "Pallati i ëndrrave"**
  - ✓ Rrëfimi ndërtohet në kohën e Perandorisë Osmane, por analogjia është me diktaturën komuniste në Shqipëri.
  - ✓ Leximi i romanit realizohet në dy kohë dhe fabula e tij është ireale, gati groteske, pasi mijëra nëpunës të Perandorisë merren me mbledhjen e ëndrrave.
  - ✓ Pallati i ëndrrave në kuptimin simbolik shënon një institucion të madh mbizotërues dhe mbisundues.
  - ✓ Pallati konkretizon mitin e të gjithë diktatorëve të gjithëpushtetshëm.
  - ✓ Është alegori e madhe e Ferrit të totalitarizmit, të përndjekjes së mendimit të lirë.

❖ **Hapi II - Lexim i drejtuar, shpjegim**

Pjesa u është dhënë nxënësve për ta lexuar më parë dhe për të dalluar pjesët më domethënëse të fragmentit. Lexohen pjesët që kanë lenë më shumë përshtypje te lexuesit. Diskutohen së bashku me mësuesen duke shpjeguar dhe domethëniet e tyre.

- ➢ Titulli i pjesës është marrë nga fragmenti i ditës së pushimit të Mark Alemit, i cili të sugjeron dhe të jep mundësinë të zhytesh në mendime se cila është kjo botë pa jetë dhe pa ngjyra.
- ➢ Gjithçka rrëfehet sipas këndvështrimit të Mark Alemit dhe vetëm në fjalitë e fundit kemi një ndërhyrje të autorit.
- ➢ Jo vetëm në këtë pjesë, por në të gjithë veprën shihet se ka pak dialogë dhe kjo është e karakteristikë e prozës së Kadaresë dhe prozës moderne në përgjithësi.
- ➢ Ëndrra në jetën e Mark Alemit ishte kthyer në qëllim në vetvete, e kishte hipnotizuar, e kishte shkëputur nga jeta e vërtetë duke iu kthyer në varësi.
- ➢ Marku dhe gjithë nëpunësit e tjerë pluskojnë në një oqean të tillë hipnoze duke mbikëqyrur ëndrrat e të tjerëve, por njëkohësisht edhe ata janë të mbikëqyrur duke e adhuruar këtë pushtet, po në të njëjtën kohë edhe duke u tmerruar prej tij.
- ➢ Pjesa bazohet mbi kontrastin kryesor që krijohet mes botës së re që ai ka krijuar, atë të ëndrrave në punën e tij dhe botës së vërtetë, e cila tashmë nuk ekzistonte.

❖ **Hapi III - Pyetje-përgjigje**

- ✓ Pse Mark Alemi zgjohet i llahtarisur këtë ditë pushimi?
- ✓ Cila është arsyeja që ai bën një gjumë pa ëndrra?
- ✓ Si është bota e re e Markut?
- ✓ Pse Marku nuk mund të arsyetojë mbi ndryshimin e vërtetë?
- ✓ Si mendoni, Marku është viktimë e një dobësie të vet apo e një shoqërie dhe një sistemi?

❖ **Hapi IV - Ditar dypjesësh**

Fragmenti nga romani	**Komenti i fragmentit**
Dy-tri herë Mark Alemi u zgjua i llahtarisur nga frika se po vonohej.....	Autori rrëfen nga këndvështrimi i personazhit kryesor. Mënyra se si ai u zgjua tregon frikën që e ka pushtuar duke punuar në një institucion të tillë që e ka tjetërsuar duke e bërë të besonte në një botë prej ëndrre. Frika nga mbikëqyrja dhe ndëshkimi janë bërë pjesë e jetës.

...qyshse punonte në Tabir Saraj shikonte ëndrra rrallë...	Tashmë ai është futur thellë në botën e pavetëdijes së njerëzve, duke treguar një terror dhe pushtet absolut. Ky terror është aq i rëndë sa ndikon edhe në pavetëdijen e tij duke i zhdukur të drejtën dhe lirinë më të pafajshme, ëndrrën, pasi ai e di që mund të ketë fatin si të tjerët që janë ndëshkuar.
..Kështu që sot po e shihte qytetin si ai pas një mërgimi të gjatë. Sytë e tij..... tani jo vetëm qielli, por gjithçka tjetër i dukeshin të zbërdhulët dhe pa shije. Bota e tërë i dukej e çngjyrosur si pas një lëngate....	Puna në pallatin e ëndrrave e kishte shkëputur nga realiteti. Krahasimi i përdorur nga autori tregon qartë shkëputjen e tij nga jeta e vërtetë. I dukej sikur pas shumë kohësh largimi, me vite, bota e ëndrrave ku ishte strukur qe aq e thellë saqë e kishte humbur sensin e kohës. Gjithë bota i dukej e çngjyrosur, gri e zymtë, pa jetë, pa gjallëri. Enumeracioni i përdorur prej autorit përforcon mendimin e tij, duke e shtrirë kudo e ndjekur nga epiteti i çngjyrosur dhe krahasimi.
Trotuaret në të dyja anët e rrugës, ishin plot njerëz.... lëvizjet e tyre ishin si të ngrira me një përpikëri të keqe dhe po aq të varfra... një kasnec i mjerë	Përshkrimi i botës së çngjyrosur kalon te njerëzit dhe gjithçka aty ishte e mërzitshme pa jetë. Mendimi i autorit përforcohet nga epitetet... të ngrira, përpikëri e keqe, të varfra, kërkëllitje... onomatopeja e një zhurme të zvarritur, të mërzitshme....
Atje në dosjet e tij gjithçka ishte ndryshe, aq e bukur, gjithë ndezulli,... e gjallë....	Kontrasti i fortë krijohet nga personazhi midis botës së vërtetë dhe asaj të ëndrrave që ai kishte krijuar, ku tashmë gjithçka ishte plot ngjyra dhe gjallëri, pasi ëndrrat mashtruese e kishin zëvendësuar atë...

Vlerësimi**:** Vlerësohen nxënësit për m**ënyrën e të nxënit të njohurive**, për aftësitë e t**ë** shprehurit dhe mbi të gjitha të argumentuarit.

Detyrat dhe puna e pavarur: P**ë**rshkruani botën e ëndrrave të Mark Alemit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema: Studim teksti: Biseda me kafetarin		**Situata e të nxënit:** Diskutim, studim teksti	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton në mënyrë individuale apo në grup mbi këtë roman; - zbulon analogjinë mes Shqipërinë diktatoriale dhe Perandorisë Osmane; - analizon formimin dhe përdorimin e fjalëve nga autori; - argumenton mbi përdorimin e groteskut në këtë fragment si edhe në të gjithë romanin.		**Fjalët kyçe:** Kafetari Qorrfermani Gjuetia Sykëqijtë Ankth i pafund	
Burimet: Libri i nxënësit, vepra e plotë		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjuh**ë** shqipe, filozofi	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:
Diskutim, stuhi mendimesh, lexim i drejtuar, shpjegim, pyetje-përgjigje, punë në grupe

Organizimi i orës së mësimit

❖ **Hapi I - Diskutim i detyrave të shtëpisë**

Nxënësit kontrollohen dhe vlerësohen mbi detyrat e shtëpisë. Duke përshkruar imazhet e botës së çngjyrosur të Mark Alemit, duke hyrë në brendësi të nënvetëdijes së tij. Kjo detyrë është dhënë në formën e një eseje përshkruese.

❖ **Hapi II - Lexim i drejtuar, shpjegim**

Pjesa u është dhënë nxënësve për ta lexuar më parë dhe për të dalluar pjesët më domethënëse të fragmentit. Lexohen pjesët që kanë lënë më shumë përshtypje te lexuesit. Diskutohen duke interpretuar pjesët më të rëndësishme.

- Pjesa e shkëputur vazhdon të jetë pjesë e rrëfimit të Markut ditën e pushimit, por megjithëse është e vetmja ditë pushimi, përsëri mendimet e tij nuk mund të shkëputen nga pallati i ëndrrave dhe gjithçka që lidhet me të.
- Nëse ëndrrat ishin një formë për të kontrolluar pushtetin në këtë rast është qorrferrmani ai që mban me frikë dhe terror gjithçka që ishte e dyshimtë për perandorinë, sytë e atyre që shikojnë tutje perandorisë.
- Grotesku qëndron fuqishëm në thelb të kësaj pjese, ku këtu ajo bashkon tragjiken, të llahtarshmen, që lidhet me verbimin e njerëzve të vetëdorëzuar dhe pensionin e paguar nga shteti duke u vetëshpallur heronj.
- Përndjekja, mbikëqyrja, shantazhi, spiunimi, janë pjesë e zakonshme e këtij pushteti, aq më tepër edhe vetëdenoncimi, i cili lidhet për analogji me autokritikat në kohën e komunizmit, dhe denoncimet e njëpasnjëshme.
- Të ndëshkosh ata që shohin më qartë dhe më larg se të tjerët është tirani, regres, pasi duke mbytur jo vetëm mendimin e lirë, por inteligjencën e përparuar e cila është e ardhmja e një kombi, do të thotë të sjellësh vdekjen e tij.

❖ **Hapi III - Punë në grupe**

Grupi I - Përshkruan ambientet ku zhvillohen ngjarjet. Ngjarjet zhvillohen në kafene dhe në shtëpinë e Vezirit të madh. Po të vështrosh me kujdes nën shtresat e fjalëve do të vëresh se si autori jo më kot i heq nga përdorimi fjalët turke duke i zëvendësuar me fjalë shqipe si: në vend të nimave ishin vendosur frona dhe në vend të mangallit përdor prushanë, e bën më të qartë analogjinë mes Perandorisë Osmane dhe diktaturës në Tiranë. Pothuaj në të gjithë romanin vihet re një prirje e tillë për të arritur qëllimin e tij.

Grupi II - Dukuria e verbimit dhe Qorrfermani. Nxënësit analizojnë këtë dukuri duke e lidhur në mënyrë analoge me totalitarizmin në Shqipëri. Vetë fjala kompozitë e formuar nga autori tingëllon potershëm dhe frikshëm në të njëjtën kohë ashtu si edhe lajmi që kumton. Gjuetia e sykëqinjve, duket sa absurde dhe aq e frikshme në të njëjtën kohë, pasi këta sykëqij ishin edhe intelektualët më përparimtarë.

Grupi III - Komenton fjalët e kafetarit. Ai komenton në lidhje me të verbrit që merrnin pension nga shteti. Kjo lidhet me dukurinë e vetëdenoncimit dhe autokritikës së detyruar, por edhe me përkushtimin për t'u vetëflijuar. Ironia e vendosur në gojën e kafetarit është në të njëjtën kohë edhe zëri i protestës së autorit ndaj sistemit totalitar në të njëjtën kohë edhe ndaj intelektualëve që pranuan këtë vetësakrifikim të detyruar apo edhe si adhurues të regjimit.

❖ **Hapi IV - Diskutim, vlerësim**

Përfaqësuesit e grupeve të punës përmbledhin argumentet sipas grupeve.

Vlerësimi**:** Vlerësohen nxënësit për m**ënyrën e të nxënit të njohurive**, për aftësitë e t**ë** shprehurit dhe mbi të gjitha të argumentuarit, si edhe p**ë**r pun**ë**n n**ë** grupe.

Detyrat dhe puna e pavarur: Rubrika: Detyra

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema: Studim teksti: Darka me Vezirin		**Situata e të nxënit:** Diskutim, studim teksti	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
Kompetenca e të menduarit
Kompetenca qytetare
Kompetenca e të mësuarit për të nxënë

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton në mënyrë individuale ose në grup mbi veçoritë e fragmentit; - analizon shndërrimet që pësON personazhi kryesor nga biseda me Vezirin; - argumenton simbolikën e bashëndrrës si një akt që përligj shtrirjen dhe mbajtjen e pushtetit me dhunë; - analizon gjuhën dhe figuracionin si dhe krijimin e neologjizmave.	**Fjalët kyçe:** Bashëndërr Kryeëndërr Vezir Shemër Thirravaj Kreshpërim Ankth i përjetshëm
Burimet: Libri i nxënësit, vepra e plotë	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjuhë shqipe, filozofi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:

Diskutim, stuhi mendimesh, lexim i drejtuar, shpjegim, pyetje-përgjigje, ditar dypjesësh, punë e pavarur

Organizimi i orës së mësimit

❖ **Hapi I - Diskutim i detyrave të shtëpisë, stuhi mendimesh**

Nxënësit kontrollohen dhe vlerësohen mbi detyrat e shtëpisë. Nxënësit diskutojnë mbi novelën "Qorrfermani". Përmbajtja e novelës është e qartë që nga titulli i saj, urdhri për verbimin e sykëqijve. Kjo novelë është një pjesë e vogël e këtij romani dhe lexuesi e ndjen në mënyrë më të qartë se si është ankthi dhe përjetimi i atyre që kishin sytë më largpamës të perandorisë, se si përgatiteshin fizikisht dhe shpirtërisht për një jetë të kufizuar dhe në errësirë. Nxënësit duhet të lexojnë ndërmjet rreshtave se si shfaqet tirania e pushtetit, si tirret gënjeshtra dhe planifikohen armiqtë e pushtetit, të cilët janë intelektualët më të përparuar që mund t'i vënë shkopinj nën rrota Perandorisë. Më pas do të diskutohet rreth fragmentit të novelës në lidhje me Qorrfermanin, verbimin e këtyre njerëzve me sy të ligj.

....Do të kryhej czsyzimi, (fjala përdorej për herë të parë në një dokument zyrtar), pra do të bëhej nxjerrja e syve me forcë, madje pa shpërblim e gjithë atyre që, në mënyra të ndryshme do të kërkonin t'i shmangeshin verbimit, do të fshiheshin, apo do të kundërshtonin.

U bëhej thirrje gjithë shtetasve të perandorisë shekullore që të denonconin haptazi, ose me letra anonime, njerëzit me sy të lig duke vënë në fund të denoncimit emrin e plotë si edhe adresën e saktë të shtëpisë ose të punës së të akuzuarit. Denoncimi do të bëhej si për njerëzit e thjeshtë, ashtu edhe për zyrtarët, sado poste të larta të zinin ata në hierarkinë shtetërore.

Kjo fraza e fundit bëri që sytë e shumë njerëzve të ngrinin një grimë, sikur të kërkonin në hapësirë një pikë të padukshme...

❖ **Hapi II - Lexim i drejtuar, shpjegim**

Pjesa u është dhënë nxënësve për ta lexuar më parë dhe për të dalluar pjesët më domethënëse të fragmentit. Lexohen pjesët më të rëndësishme, duke dalluar gjendjet shpirtërore të personazhit kryesor gjatë bisedës me Vezirin që ishte ungji i tij.

➢ Në këtë pjesë vazhdojnë meditimet e Mark Alemit, por në qendër të kësaj pjese është darka me Vezirin dhe mendimet e tij rreth pallatit të ëndrrave.

- Gjendja shpirtërore e Mark Alemit sa vjen dhe rëndohet nga informacionet që merr nga Veziri.
- Sa më shumë i afrohet së vërtetës veziri për kryeëndrrën, aq më shumë ndihej keq Mark Alemi
- Atëherë ai e kuptoi se puna në këtë pallat jo më kot i ishte caktuar atij si një prej anëtarëve të familjes së Qyprillinjve, të cilët gjithë kohës kishin lidhje të ngushta me pushtetin dhe me kryeëndrrën...
- Meqë aftësitë e familjes së tyre, historia dhe koha i kishte treguar që ata kishin filluar të ishin kërcënim për tiranin, i cili tani në trurin e tij kishte përcaktuar armikun e radhës, se rruga më pas hapet vetë.
- Tashmë Marku e kupton ajo që quhej ngjitje në pushtet, s'ishte gjë tjetër veçse kalvari i vuajtjeve të tij.
- Autori nxjerr në pah misteret e majës së pushtetit e mbushur plot me enigma që mbajnë në fshehtësi krimet shtetërore dhe kur një grupim politik është më i fortë, atëherë duhet eliminuar ai që mund të sjellë probleme dhe në këtë rast nevojiten struktura të caktuara që udhëhiqen nga shteti.
- Autori shpesh herë përdor fjalën *bashëndërr* dhe shpeshherë e kombinon me *kryeëndërr*. Të dyja këto fjalë janë fjalë kompozita (krye + ëndërr) por njëra, pjesën e parë të saj e ka në turqisht dhe tjetra në shqip, e në këtë mënyrë krijohet analogjia mes dy tiranive, asaj të Perandorisë Turke dhe diktaturës në Shqipëri.

❖ **Hapi III - Ditar dypjesësh**

Nxënësit do të punojnë dhe vëzhgojnë me kujdes mbi gjendjen shpirtërore të Mark Alemit, si ndryshon ajo gjatë fragmentit nga rrëfimet e Vezirit.

Rrëfimi i Vezirit	**Gjendja shpirtërore e Mark Alemit**
Ai u mat të thoshte diçka tjetër, por u pendua... Dora e tij e dridhej... tek mbante prushitësen, trazoi me të hirin...	Mark Alemi dëgjonte krejt i mpirë...
Veziri e vështroi gjatë. Në sytë e tij u shkarkua një ndriçim verbues.	Mark Alemit iu kujtuan vitet e ankthit në shtëpinë e tij të madhe.
...fjalët e Vezirit dilnin si me vërshëllimë nga buzët e shtrënguara të tij.	Tani në përfytyrimin e tij kryeëndrrat ishin shndërruar në ca nepërka që kafshonin...
Veziri afroi kokën dhe sytë e tij kishin një ndriçim të frikshëm ngjyrë squfuri... flitet se ndonjëherë kryeëndrra është e rreme...	Mark Alemi u bë akull nga tmerri... o Perëndi, po duket hapur që ai vete mendon kështu... Mark Alemi nuk e kishte marrë akoma veten nga tronditja...
...zëri i ungjit i vinte si nëpërmjet zhurmës së një rrënoje... se bashëndrrat sajoheshin sipas interesave...	Mark Alemi ndiente një dëshirë që t'i binte në gjunjë vezirit... më lër të largohem mos më merr në qafë..

Vlerësimi**:** Vlerësohen nxënësit për m**ënyrën e të nxënit të njohurive**, për aftësitë e t**ë** shprehurit dhe mbi të gjitha të argumentuarit.

Detyrat dhe puna e pavarur: Rubrika e detyrave

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema: Testim për periudhën e dytë janar-mars		**Situata e të nxënit:** Vlerësim i dijeve	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
Kompetenca e të menduarit
Kompetenca qytetare
Kompetenca e të mësuarit për të nxënë

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - identifikon elementet e epokës së cilës i përket vepra në fragmentin e dhënë; - analizon elemente të ndryshme të tekstit, gjuhës, figuracionit, ndjesitë e personazhit; - argumenton mbi çështje të ndryshme të idesë dhe botëkuptimit të personazhit kryesor; - argumenton mbi çështje të ndryshme të konflikteve dhe problematikës në këtë fragment.	**Fjalët kyçe:** Sqotë Ankth Prushanë Letër rekomandimi Flakë Dosje Ngjyrë gurkali
Burimet: Vepra letrare, interneti	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjuhë shqipe, filozofi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:
Diskutim, punë e pavarur

Organizimi i orës së mësimit
Model testi
Pallati i ëndrrave
Mëngjesi ishte i lagët dhe me sqotë. Rruga, si zakonisht në këtë orë, ishte e mbushur plot me nëpunës të zyrave qendrore, që shpejtonin për të kapur në kohë orarin zyrtar. Po kalonte përpara Bankës Qendrore. Më tutje dukeshin karroca të shumta të mbuluara me brymë përpara një ngrehine tjetër katërkatëshe, që kushedi e ç'ministrie ishte. Befas u kujtua se nuk dinte asgjë për oraret e Tabir Sarajit.
Kishte përshtypjen se në fytyrë e kishte ende nënqeshjen shpotitëse me të cilën i ishte dukur se ishte zgjuar atë mëngjes. Ishte ngritur nga gjumi për t'u nisur në Tabir Saraj, zyrat e famshme që merreshin me gjumin dhe me ëndrrat dhe kjo mjaftonte që cilitdo në vendin e tij, bashkë me hutinë t'i shkaktohej ajo nënqeshje. Kishte qenë nata e fundit kur kishte shijuar gjumin e mirëfilltë njerëzor .Këtej e tutje gjithçka do të ishte ndryshe. Ishte gjithsesi e çuditshme, veçse ai kishte shumë ankth për të nënqeshur vërtet.
Ra një orë diku nga e majta, me një tingull të bronztë, si në punë të vet, në mjegull. Mark Alemi shpejtoi hapat. Qafëzën prej gëzofi e kishte çuar prej kohësh, megjithatë dora e tij bëri lëvizjen e njohur të ngritjes së saj.. Në të vërtetë të ftohtit nuk e ndiente te qafa, po diku te brinjët. Futi dorën në pallto për të parë në e kishte aty rekomandimin.
Larg iu duk se dalloi njërin krah të Tabir Sarajit. Ishte vërtet ai me kulmoret e zbehta, të lyera me një bojë që dikur duhej të kishte qenë e kaltër. Ngrehinës së madhe të dy krahët i humbisnin në sqotë, kurse pjesa qendrore ishte tërhequr brenda sikur të zmbrapsej para diçkaje.
...Ndërsa e vështronte zyrtarin, Mark Alemi ndihej aq i qetë, saqë i dukej se lëkura e fytyrës së tij do të pillte edhe një buzëqeshje. Zyrtari e palosi letrën me kujdes dhe në kohën që Mark Alemi priste fjalën e tij të mirë, e grisi atë katër copash.. Mark Alemi u drodh. Ai hapi gojën për të thënë diçka po sikur mos të mjaftonte grisja e letrës, zyrtari bëri një hap drejt prushanës dhe i hodhi copat e saj në të. Një flakë e shpejtë lodruese kaloi një çast mbi prushin e përgjumur, që dukej si i thinjur nga shtresa e hirit.. Pastaj flakëza u shua duke lënë pas letrën e shkrumbuar.

- Në Tabir Saraj nuk pranohen rekomandime, - tha zyrtari me një zë të tillë, që Mark Alemit i kujtonte tingullin e orës së vetmuar në mesnatë. Në Tabir Saraj nuk pranohen rekomandime, sepse një gjë e tillë është në kundërshtim me thelbin e tij.
- Bota e ka njohur edhe më parë rëndësinë e ëndrrave dhe rolin që kanë luajtur në fatet e shteteve dhe të sundimtarëve, - vazhdoi ai. - Ti ndoshta ke dëgjuar për Orakullin e Delfit në Greqinë e Vjetër, për ëndërrshpjeguesit e famshëm romakë, asirë, persë, mongolë etj.

Porosia e padishahut sovran është e tillë që asnjë ëndërr, e parë qoftë edhe në kufijtë më të largët të shtetit, qoftë edhe në ditën më të kurrfartë, qoftë edhe nga robi më i humbur i Allahut, të mos mbetet jashtë shoshitjes së Tabir Sarajit.

Për pyetjet nga1-4 rrethoni alternativën e saktë.

1- Si mendoni cilat janë paralelet që mund të hiqen me kohët dhe me sistemet e tjera shoqërore, veç asaj të shtetit perandorak të Turqisë?
   a- me kohën e shtetit shqiptar të viteve 90';
   b- me kohën e absolutizmit mesjetar;
   c- me kohën e sistemit monist;
   d- me një shtet me demokraci të zhvilluar. **1 pikë**

2- Cila është figura kryesore që realizon përshkrimin e Tabir Sarajit?
   a- metafora;
   b- personifikimi;
   c- metonimia;
   d- epiteti. **1 pikë**

3- Çfarë nënteksti mund të përftohet nga të ftohtit e sqotës dhe tingullit të bronztë të orës?
   a- cilësi të dukurisë natyrore ose të sendit;
   b- imazhe mesjetare të mjedisit dhe kohës;
   c- parashenja të krimit dhe të vrarjes së ndërgjegjes;
   d- konkretizim i gjendjes emocionale të personazhit. **1 pikë**

4- Cili prej konflikteve të mëposhtme bën pjesë në problematikën e këtij romani?
   a- konflikti midis popujve të robëruar dhe shtetit perandorak;
   b- konflikti midis Shqipërisë dhe pushtuesit turk;
   c- konflikti midis një shteti totalitar dhe lirisë së ndërgjegjes së njeriut; **1 pikë**
   d- konflikti midis ndjenjës dhe detyrës.

5- Orari i vajtjes së gjithë zyrtarëve në punë shoqërohet nga sqota. Cila është figura stilistike e përdorur dhe pse zgjidhet kjo situatë? **2 pikë**

_____

_____

_____

6- Vëreni me kujdes paragrafin e tretë ..*ra një orë.. shpejtoi hapat, qafëzën prej gëzofi.. të ftohtit e ndiente diku te brinjët...* Çfarë përshkruan autori këtu, veprimet e personazhit apo gjendje, dhe pse? **2 pikë**

_____

_____

_____

7- Në këtë fragment që fillon me sqotën dhe mbaron letrën e rekomandimit gjeni nga një detaj që japin: **3 pikë**
   a) Fillimin e tjetërsimit të figurës nga një njeri i zakonshëm në një nëpunës

   _____

   b) Parandjenjën e rrezikut që e pret _____
   c) Natyrën e shtetit, nëpunës i të cilit do të jetë. _____

8- Cili është kuptimi simbolik i kulmoreve, dosjeve ngjyrë gurkali, pasi dikur kishin qenë të kaltra? **2 pikë**

_____

_____

9- Gjeni në tekst fjalët që lidhen me letrën e rekomandimit në momentin e djegies dhe analizoni të paktën tri figura stilistike. **3 pikë**

_____

_____

_____

10- Argumentoni pse Tabir Saraj është modeli më monstruoz e absurd i shtetit. **2 pikë**

_____

_____

_____

11- Pse mendoni se atmosfera e ankthit në një pikë brenda tij është vendosur te brinjët, afër zemrës? **2 pikë**

_____

_____

_____

Tabela e vlerësimit

Pikët	0-4	5-7	8-10	11-13	14-16	17-18	19-20
Nota	4	5	6	7	8	9	10
Niveli	I	II	II	III	III	IV	IV

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për m**ënyrën e të nxënit të njohurive**, për aftësitë e të shprehurit dhe mbi të gjitha të argumentuarit. Vlerësimi do të bëhet sipas tabelës së mësipërme.

Detyrat dhe puna e pavarur: Përsëritje për Maturën Shtetërore

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Dt.___.____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema mësimore: Përsëritje për Maturën Shtetërore		**Situata e të nxënit:** Diskutim mbi krijimtarinë autoreve shqiptare, komente nga fragmente të ndryshme.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë Kompetenca për sipërmarrjen Kompetenca digjitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton në grup dhe individualisht mbi temën e caktuar; - klasifikon veprat e autorëve të letërsisë shqipe para viteve 40-50 dhe më pas; - analizon veçoritë e shkrimtarëve përfaqësues të këtyre periudhave, duke bërë klasifikimin sipas veçorive përkatëse të krijimtarisë; - komenton fragmente të ndryshme të veprave kryesore të përzgjedhura duke zbuluar domethëniet, idetë, gjuhën, figuracionin.		**Fjalët kyçe:** Vepër Tematika Idetë Nënteksti Fragmenti Gjuha figurative Stili Ligjërata	
Burimet: Teksti i letërsisë, fjalor, vepra e plotë		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Gjuhë shqipe, gjuhë e huaj, histori, tik	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Stuhi mendimesh, pema e mendimit, diagrami i Venit, pyetje-përgjigje

Organizimi i orës së mësimit

Hapi i I - Diskutim, Stuhi mendimi, organizuesi grafik

Nxënësit diskutojnë mbi veçoritë e letërsisë shqipe pas viteve te luftës duke bërë edhe krahasimin me lehtësinë e viteve 30',duke u nisur nga konteksti historik dhe letrar. Ndërtohet organizuesi grafik me veprat, përfaqësuesit kryesorë, stili.

Letërsia shqipe	Përfaqësuesit kryesorë	Veprat kryesore	Veçoritë e stilit, risitë
Letërsia e viteve 30'			
Letërsia pas luftës			

Hapi II - Diagrami i Venit

Nxënësit nëpërmjet diagramit të Venit krahasojnë veçoritë e letërsisë shqipe pas viteve 40'-50' me zhvillimin e letërsisë botërore të rrymave të reja.

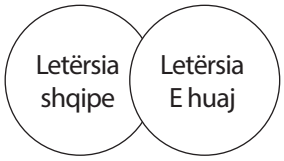

Hapi III - Pyetje-përgjigje

Kjo rubrikë do të bazohet mbi dy autorët kryesorë, Dritëro Agollin dhe Ismail Kadarenë.

- ✓ Si e kuptoni ju që një vepër është shumëkohore dhe ofron lexime të ndryshme?
- ✓ Cilat janë problematikat kryesore në romanin "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo"?
- ✓ Cilat janë analogjitë që krijohen mes Tabir Sarajit dhe Komitetit Qendror?
- ✓ Në ç'raporte jepet individi me shtetin, me vetveten, vetëdija me pavetëdijen në romanin e Kadaresë?
- ✓ Si e kuptoni ju titullin e romanit "Pallati i ëndrrave" dhe mjetin stilistik të përftuar prej tij?
- ✓ Cili është konteksti historik, politik dhe kulturor në Shqipërinë e viteve 80'?

Hapi IV - Punë në grupe

Grupi I - Komenton fragmentin nga romani "Shkëlqimi dhe rënia e shokut Zylo".

- Kur u shpërndanë njerëzit, unë dhe Adila, gruaja e shokut Zylo, e zumë prej dore shokun Zylo dhe dolëm bashkë. Ai ishte ende i skuqur dhe i djersitur nga lodhja. Por në qenien e tij ndihej një kënaqësi e madhe dhe një lumturi e madhe.
- Rrija me zemër të ngrirë. Thosha me vete: "Si do të pritej raporti i Zylos?" Por, bukur, i tha Adila burrit.

Të tre ecnim rrugës. Fliste vetëm ajo. Nga fjalët e saj më gumëzhinin veshët...

- Kur e pyeta Demkën, nëse e kishte lexuar raportin tënd, e di ç'më tha? Më tha: "E kam lexuar përpara shokut Zylo". Po sa lezet i kishte! Unë nuk e dija se Demka qenka shakaxhi! - tha ajo duke qeshur.

Shoku Zylo u vrenjt. Ai më hodhi një vështrim të rreptë dhe pastaj iu kthye së shoqes me një buzëqeshje të shtirë.

- Demka rrallë bën shaka, po kur bën, bën.

Grupi II - Komenton fragmentin nga romani "Pallati i ëndrrave"

Po afronte ndërrimi i stinëve dhe, një kohë plot trysni në Pallatin e Ëndrrave dhe atij s'i mbetej kohë për vogëlsira... Dosjet vinin përherë e më të ngjeshura dhe me probleme që kërkonin zgjidhje... Pagjumësia e Shqipërisë vazhdonte me përmasa të papara ndonjëherë. Ishte e vërtetë që nuk ishte detyrë e Pallatit të Ëndrrave qetësimi i saj, por megjithatë, përderisa gjendja mbetej e acaruar, prej Tabirit kërkohej një përpunim sa më i përkryer i dosjeve të gjumit të saj, që sa vinin e bëheshin më të holla...

I përpirë nga të gjitha këto, Mark Alemi as që e vinte afrimin e pranverës... Ajri qe ngrohur disi, lejlekët po ktheheshin, por ai s'kishte vënë re asgjë.

Vlerësimi: Vlerësim i vazhduar për njohuritë e zotëruara dhe për t**ë** menduarin kritik

Detyrat dhe puna e pavarur:

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt.___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** XII
Tema: Portofoli i nxënësit		**Situata e të nxënit:** Diskutim, studim tekst	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit Kompetenca e të menduarit Kompetenca qytetare Kompetenca e të mësuarit për të nxënë Kompetenca për sipërmarrjen Kompetenca digjitale			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - diskuton mbi tema të ndryshme duke dhënë mendimin e vet kritik; - zbulon mesazhe të rëndësishme të rëndësishme kontekstuale të veprave të ndryshme; - bashkëpunon në grupe duke sjellë produktin e tij personal; - krijon një pasqyrim të qarë të arritjeve të periudhës së dytë; - demonstron performancën e nxënësve duke e ballafaquar me njëri-tjetrin.		**Fjalët kyçe:** Portofol Letërsi Kompetenca Arritje Realist Grotesk Letërsia pas viteve 40-50	
Burimet: Libri i nxënësit, veprat e plota, interneti, biblioteka, aftësitë personale.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjuhë shqipe, filozofi	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Diskutim, stuhi mendimesh, lexim i drejtuar, hulumtim, interpretim, pyetje-përgjigje, punë e pavarur			

Organizimi i orës së mësimit

Hapi I - Diskutim mbi portofolin e nxënësit

Diskutohet mbi rëndësinë e portofolit në vlerësimin e nxënësit:

- ✓ Mbështet zbatimin e kurrikulës së bazuar në kompetenca.
- ✓ Krijon qëndrueshmëri në procesin e realizimit të saj.
- ✓ Ndikon në mënyrë të drejtpërdrejtë në garantimin e cilësisë së zbatimit të kurrikulës dhe të arritjes së nxënësit.

Karakteristikat e portofolit të të nxënit:

- Pasqyron rezultatet të identifikuara të nxënësit bazuar në pritshmëritë e rezultateve të të nxënit të kurrikulës.
- Përqendrohet në procesin e të nxënit të nxënësve të bazuar në performancë si dhe në përvetësimin e kompetencave të njohurive, aftësive dhe qëndrimeve.
- Përmban produkte të punëve të nxënësve që përfaqësojnë një shumëllojshmëri rezultatesh për t'u vlerësuar.
- Përmban një shumëllojshmëri të modeleve të punës dhe vlerësime të kësaj pune nga vetë nxënësit, mësuesit, prindërit.

Hapi II - Bashkëbisedim, punë individuale, hulumtim

Kështu gjatë periudhës së dytë, nxënësit janë njohur me zhvillimet letrare të letërsisë shqipe gjatë viteve 30' me përfaqësues kryesor Migjenin si edhe me dy korifenjtë e letërsisë shqipe pas viteve 40' të letërsisë bashkëkohore shqiptare, Dritëro Agollin dhe Ismail Kadarenë.

Gjatë procesit të planifikimit, të realizimit, të vlerësimit, mësuesi/ja duhet të mbajë parasysh përmbushjen nga nxënësit të kompetencave kyçe dhe atyre të fushës, sepse portofoli është i vetmi mjet që dokumenton, krahason dhe vlerëson qëllimet e kurrikulës.
Që në fillim të periudhës së dytë, mësuesi/ja ka përcaktuar qartë detyrat që u ka dhënë nxënësve për portofolin e tij, së bashku me vlerësimet dhe nivelin e përcaktuar.

P.sh.: 1- Migjeni shkrimtari që theu kultet në letërsinë shqipe të viteve 30' **10 pikë**
2- Krahasoni personazhet e Demkës dhe të shokut Zylo me Don Kishotin dhe Sanço Pançon.
Ose: Përse ky roman është një roman universal që kapërcen kufijtë kohorë. **10 pikë**
3- Përshkruani sipas imagjinatës suaj Tabir Sarajin, Pallatin e Ëndrrave duke u bazuar në leximin e romani dhe përjetimet e Mark Alemit. **10 pikë**
4- Projekt kurrikular - Referat i një vepre letrare **20 pikë**

Pasqyrimi detyrave të portofolit të nxënësit sipas tabelës së mëposhtme

Detyra	**Ideja dhe origjinaliteti**	**Struktura**	**Stili**	**Drejtshkrimi**	**Afati kohor**	**Totali i pikëve**
Detyra 1	2 pikë	3 pikë	2 pikë	2 pikë	1 pikë	10 pikë
Vlerësimi i nxënësit						
Detyra 2						10 pikë
Vlerësimi i nxënësit						
Detyra 3						10 pikë
Vlerësimi i nxënësit						
Projekti i nxënësit	4	6	4	4	2	20 pikë
Vlerësimi i nxënësit						

Konvertimi i pikëve me notë

Pikët	0-12	13-18	19-24	25-30	31-36	37-43	44-50
Nota	4	5	6	7	8	9	10
Niveli	I	II	II	III	III	IV	IV

Vlerësimi: Vlerësohen nxënësit për m**ënyrën e të nxënit të njohurive**, për aftësitë e t**ë** shprehurit dhe mbi të gjitha të argumentuarit.

Detyrat dhe puna e pavarur:

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Momentet kryesore të jetës së Martin Camajt që ndikuan në krijimtarinë e tij. Risitë që solli Camaj në letërsinë shqipe. Fazat e krijimtarisë së Camajt		**Situata e të nxënit:** Nxënësi/ja kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare
- Kompetenca e të menduarit

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - vlerëson kontributin e M. Camajt si shkrimtar, gjuhëtar, filolog e kritik letrar; - përshkruan momentet kryesore të jetës që ndikuan në krijimtarinë letrare të M. Camajt; - rendit veprat kryesore të M. Camajt sipas periudhave të krijimtarisë së tij letrare (vëllimet poetike: "Nji fyell ndër male", "Kanga e Vërrinit", "Legjenda", "Lirikë mes dy moteve", "Njeriu me vete e me të tjerë", madrigalin" "Dranja", romanin "Rrathe" dhe dramat e tij; - analizon prirjet stilistike të Camajt dhe simbolet që ai krijon me detaje të relievit të vendlindjes, të figurave mitologjike, etj.	**Fjalët kyçe:** Realizëm Periudhat e krijimtarisë Folklor Arkaizëm estetik Prirje stilistikore Forcë shprehëse/simbolet Prozë poetike
Burimet: Teksti mësimor, veprat artistike, interneti	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjeografi, gjuhë shqipe

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:
Informacion i ri/Stuhi mendimesh, reflektim dhe rifreskim njohurish-praktikë e drejtuar-punë e pavarur, diskutim, analizim, praktikë e pavarur

Organizimi i orës së mësimit

Informacioni i ri:

Veçojmë momentet kryesore të jetës së Camajt (vendlindja, shkollimi i tij, bashkëpunimet me personalitete në fushën e letërsisë etj.), të cilat mundësuan zhvillimin e një krijimtarie të larmishme, përmes pyetjeve të mëposhtme **(Stuhi mendimesh)**:

- Ku u lind M. Camaj dhe çfarë shkollimi kreu ai?
- Me cilët personalitete pati bashkëpunime Camaj gjatë rrugëtimit të tij letrar?
- Cilat janë tri periudhat e krijimtarisë së Camajt?
- Cilët autorë dhe cila rrymë letrare ndikoi në krijimtarinë e tij letrare?

(Diskutohen përgjigjet e nxënësve në klasë)

Reflektim e rifreskim njohurish (Praktikë e drejtuar):

Në bashkëpunim me mësuesin/en nxënësi/ja diskuton në klasë: momentet kryesore të jetës, periudhat e krijimtarisë së tij dhe veprat për secilën periudhë dhe risitë që solli Camaj në letërsi.

Punë e pavarur:

Nxënësi/ja plotëson titujt e veprave për etapat e krijimtarisë së Camajt:
Periudha e parë (përfshin vitet '50 deri në mesin e viteve '60)
Veprat kryesore: _____
Periudha e dytë (vitet '60 deri në vitet '70)
Veprat kryesore: _____
Periudha e tretë (10 vitet e fundit të jetës së tij)
Veprat kryesore: _____

Diskutim
Krijimtaria letrare e Camajt lidhet ngushtë me vendlindjen, folklorin/mitologjinë e pasur të saj, me poezinë hermetike italiane. Diskutohet në klasë ku duket kjo lidhje e ngushtë mes elementeve autoktone shqiptare, kryesisht të një bote patriarkale e arkaike të vendlindjes të pranishme në artin poetik të Camajt me konceptimet moderne. Diskutohet gjithashtu në poezinë e Camajt i ashtuquajturi "arkaizëm estetik" ose vjetrim i kohës, në funksion të të cilit janë edhe etnografizmi gjuhësor, mjedisor dhe konceptual. Të gjitha këto së bashku krijojnë ndjesinë e kohës së pafundme, duke krijuar kështu frymën dhe atmosferën universale në poezi.

Analizim
Veçoni nga vepra poetike e Camajt, ato më të njohurat.
Ç'karakteristika vërehen te këto vepra?
Nga i marrin subjektet e tyre veprat dramatike të Camajt?
A janë këto vepra vlerësime të mprehta realiste të autorit për dy realitete të përjetuara dramatikisht nga njerëzit e secilës epokë?
Cilat ngjarje/referenca kohore shfrytëzoi Camaj në shkrimin e veprave të tij dramatike?

Praktikë e pavarur individuale
Gjuha dhe stili i përdorur në veprat e tij dëshmon nga njëra anë njohjen e letërsisë gojore shqiptare si dhe asaj moderne/avangarde evropiane, nga ana tjetër spikat talenti, mendjemprehtësia, ndjeshmëria e lartë, gjuha e simboleve dhe origjinalitetin krijues.
Argumento, përmes disa krijimeve të Camajt, ekzistencën e këtyre vlerave (mund të përzgjedhim kryesisht poezi të këtij autori).

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë dhe me shkrim. Vlerësim diagnostikues.

Detyrat dhe puna e pavarur:
Detyrë shtëpie: Duke iu referuar vëllimit poetik "Njeriu me vete e me të tjerë", nxënësi/ja analizon:
Cilat janë tri pjesët e këtij vëllimi e si emërtohen ato?
Libri karakterizohet nga uniteti i brendshëm stilistik. Me ç'mjete gjuhësore dhe stilistike e realizon autori këtë unitet?

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Analizë e veprës: "Njeriu më vete e me tjerë"		**Situata e të nxënit:** Diskutim me temë: "Njeriu ndalet për pak kohë, harron problematikat dhe rrëmon brenda vetes të gjejë kujtimet dhe ndjesitë e së shkuarës".	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • Kompetenca e të nxënit • Kompetenca personale • Kompetenca qytetare • Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike.		**Fjalët kyçe:** Kredo sociale, kombëtare e morale Formë e përsosur poetike Uniteti stilistik Metaforat dhe simbolet Prozë poetike	

Burimet: Teksti mësimor, vepra artistike, studime kritike	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjeografi, gjuhë shqipe

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:
Informacion i strukturuar, përgjigje e strukturuar, pyetje-përgjigje, punë e pavarur individuale

Organizimi i orës së mësimit
Informacion i strukturuar:
Kur u shkrua dhe u botua vëllimi poetik "Njeriu më vete e me të tjerë"?
Cilës periudhe të krijimtarisë së Camajt i përket kjo vepër?
Si është e ndërtuar struktura e saj?

Vëllimi poetik "Njeriu më vete e me të tjerë"?

1. Koha e vendi i botimit (1978, në Gjermani)
2. Konteksti kulturor i veprës (letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore , ardhja në pushtet e diktaturës komuniste, mentaliteti i prapambetur patriarkal i zonave malore/rurale në Kosovë, vepra të shkrimtarëve shqiptarë e kosovarë bashkëkohës të Camajt dhe traditën letrare që ata krijuan në fushën e letrave etj.).

Përgjigje e strukturuar, Pyetje-përgjigje, Punë e pavarur individuale
Listo me tituj veprat letrare të M. Camajt. Përcakto llojin e tyre. Ndalemi në veprën e tij "Njeriu më vete e me të tjerë" duke analizuar ndërtimin e saj strukturor sipas tabelës së mëposhtme:

"Njeriu më vete e me të tjerë"	**Pjesa e parë**	**Pjesa e dytë**	**Pjesa e tretë**
Titulli	(pa titull)	"Prej ciklit- Kangë të vjetra"	"Pleqnime më vete"
Përmbajtja	Poezi	Poezi	Prozë poetike

Pyetje-Përgjigje:
A ka libri unitet të brendshëm stilistik?
Po Jo
Shpjegimi: _____

Cili është synimi kryesor i poetit në përdorimin e fjalës artistike/gjuhës në këtë vepër?
Shpjegimi: _____

Cilat janë dy mjetet kryesore stilistikore që përdor Camajt në këtë vepër? Me ç'objekte/gjallesa i krijon ai këto figura dhe cili është funksioni i tyre në vargje?
1. metafora
2. simboli
Shpjegimi: _____

Nxënësi/ja punon në mënyrë të pavarur:
1. Ilustron me shembuj nga vargjet e teksteve të poezisë/prozës poetike metafora dhe simbole të tilla si: korbi, lisi, breshka, gjarpri, bualli, dallëndyshja etj.
2. Shpjegon rolin e tyre në kontekstin e poezisë/prozës poetike; Tregon ngarkesën kuptimore që ato mbartin dhe përfytyrimet e imazheve apo vizioneve që përcjellin te lexuesi.
3. Analizon mbështetjen e autorit kryesisht në mitologjinë shqiptare për krijimin e këtyre figurave në vepër.

Në fund bëhet një përmbledhje e veçorive kryesore të stilit të Camajt. Këto veçori janë: prirja eliptike, fragmentarizmi i gjuhës, përdorimi i dendur i metaforave dhe simboleve, mbështetja në folklor, harmonizimi i elementeve metrike të vargjeve ku bie në sy ritmi i tyre (të cilit Camajt i kushton një vëmendje të veçantë) duke u mbështetur edhe në mendime të kritikëve letrarë.

Vlerësimi: Përgjatë kësaj etape të orës së mësimit, mësuesi/ja mban shënime në lidhje me përgjigjet e nxënësve. Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm).
Detyrat dhe puna e pavarur: **Detyrë shtëpie**: Duke iu referuar vëllimit poetik "Njeriu me vete e me të tjerë", nxënësi/ja krijon një fjalorth poetik me simbolet dhe metaforat që ka përdorur poeti në vargje dhe më pas analizon risitë që sjell Camajt përmes një ligjërimi poetik realist e tradicional në aspektin gjuhësor, përmbajtjesor dhe atë të mesazheve universale që përcjell.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Studim teksti "Nata e koncertit"		**Situata e të nxënit**: Lexim dhe studim teksti	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • Kompetenca e të nxënit • Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit • Kompetenca e të menduarit			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - mbron idetë e veta duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - zbulon mesazhet që përcillen me anë të poezisë; - identifikon në tekst veçoritë të poezisë filozofike të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike.		**Fjalët kyçe:** Bora Muzgu Qyteti/salla e koncertit Diktatori Dirigjenti Terri Tingulli/arti	
Burimet: Teksti mësimor, teksti poetik		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjeografi, gjuhë shqipe	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Informacioni i strukturuar, stuhi mendimesh (Brainstorming), hartë koncepti, analizim, pyetje-përgjigje, punë me grupe, ditari dypjesësh			
Organizimi i orës së mësimit **Informacion i strukturuar: Stuhi mendimesh (*Brainstorming*):** *Ç'dini për diktatorët?* Jepni disa shembuj. *Ç'dini për dirigjentin? Cila është detyra e tij në një orkestër?* Jepni shembuj. Nxënësi/ja jep shpjegime dhe sjell shembuj në klasë. Pasi lexohet poezia, analizohet në të roli ndikues i artit në largimin e muzgut, i cili në mënyrë simbolike përcjell përfytyrimin e një të keqeje sociale. Pra, atë që diktatorët ia imponojnë shoqërisë (gjindjes) me anë të ushtrisë apo dhunës verbalë, arti e realizon përmes tingujve të muzikës. Me anë të vargjeve të poezisë ilustrohet ndikimi i artit mbi shpirtrat njerëzorë. **Lexim, Identifikim, Pyetje-përgjigje, Organizuesi grafik i informacionit** *Cila është koha historike në tekst?* *Cili është vendi gjeografik në të cilin rrëfehet "ngjarja"?* *A janë të identifikueshme: muzgu, qyteti/salla e koncertit në këtë poezi?* *Përse e bën poeti këtë?* Identifiko mjetin stilistikor me të cilin subjekti lirik i cilëson ato.			

Subjektet	Mjetet stilistikore me të cilat identifikohen
Koha	Muzgu-simbol, bora (që nuk asht e bardhë) - simbol
Vendi	Qyteti, salla e koncerteve-simbol
Lexuesi	Gjindja me kambë **të randa** - epitet, ndëgjuesit **veshë-imët** – epitet (mbiemër kompozitë- neologjizëm e Camajt).

Punë me grupe:
Klasa ndahet në tri grupe.

Grupi i parë:
Shpjegoni kundërvënien simbolike që ekziston mes borës së bardhë dhe gjindjes që e bën pis atë.

Grupi i dytë:
Si e realizon autori lidhjen e heroit lirik me vendlindjen?

- Lidhja me vendlindjen: *currila pullazesh të lashta, djegie qytetesh e drush të thata, përkuli grunin*
- mjete gjuhësore që e realizojnë këtë lidhje: leksiku (*gjindja, pullazi, njësi frazeologjike: marrin vesh, fjalëformime të vetë autorit/neologjizma: gzhatshëm, veshë-imët*), trajtat gramatikore (*asht, të randa, grunin, s'pau.., të ndezun*), ku të bien në sy: hundorësia e zanoreve dhe dukuria e rotacizmit: (r-n) pra, përdorimi i gjuhës dialektore.

Grupi i tretë:
Analizoni llojin e vargut në këtë poezi. Ç'mund të thoni për organizimin e saj në strofa?

Ditari dypjesësh:
Në poezi përmenden diktatori dhe dirigjenti.
Pse pranëvendosen të dy në këtë poezi? Si reagon secili prej tyre nën efektin e tingujve të muzikës, përfshirë këtu edhe ndikimin e artit/tingullit mbi shpirtin e natyrës?

Diktatorët	Dirigjenti	Natyra
... marrin vesh masën e instrumenteve.	...symbyllë s'pau tjetër pos tingujsh të ndezun mbrenda nji rrotulle terri.	...përkuli grunin deri në tokë.

Çfarë imazhi dhe efekti krijon mbyllja e poezisë me vargjet që lidhen pikërisht me dirigjentin:
symbyllë s'pau gjë tjetër pos tingujsh... Diskutojmë përgjigjet e nxënësve në klasë.

Vlerësimi: Përgjatë orës së mësimit, mësuesi/ja mban shënime në lidhje me përgjigjet e nxënësve. Vlerësimi i punës në grup. Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm).

Detyrat dhe puna e pavarur:
Detyrë shtëpie: Shkruaj një ese argumentuese me temën: "Arti i mundëson shpirtit njerëzor arratisjen nga e përditshmja, kjo përkthehet si një dobësi e tij apo është një përpjekje për t'u kthyer në pafajësinë e tij?

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Studim teksti "Mospërfillje"		**Situata e të nxënit**: Studim dhe analizë teksti	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
- Kompetenca e të nxënit
- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - shpjegon se cilat janë simbolikat kryesore të poezisë dhe nëntekstet e tyre; - gjykon mbi risitë që sjell ritrajtimi i legjendës në këtë tekst poetik; - interpreton mesazhet universale të poezisë; - konkretizon situatën poetike në vargje me kontekstin historik të veprës (pritja e veprës poetike të Camajt në Shqipërinë e viteve '78).	**Fjalët kyçe:** Mospërfillja Braktisja Qokthi Nata Tingulli Guri Sqepi
Burimet: Teksti mësimor, teksti poetik	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte, Gjuhë shqipe, Filozofi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:
Informacion i strukturuar, *Brainstorming*, Diagrami i Venit, Punë me grupe, Ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Informacion i strukturuar (Brainstorming/Stuhi mendimesh)

Shtrojmë pyetjet në klasë:
- Ç'dini për legjendën e "Qokthit" ose "Qokut"?
- Kur botohet vëllimi poetik i Camajt "Njeriu më vete e me të tjerë"?

Si pritet/komentohet vepra e tij në Shqipërinë e atyre viteve?

Nxënësit diskutojnë rreth legjendës duke u ndalur kryesisht në fatin e personazhit Qokth në legjendë, si edhe në metamorfozën e tij (transformimin e tij).

Ata e zgjerojnë diskutimin e tyre duke u ndalur edhe në pritjen e veprës poetike të Camajt në Shqipërinë e viteve 1978.

Diagrami i Venit

Lexojmë tekstin e poezisë "Mospërfillje" dhe e krahasojmë me atë të legjendës. Ç'vlerë marrin në këtë poezi rifunksionalizimi i disa detajeve të legjendës si braktisja, mospërfillja dhe nata?

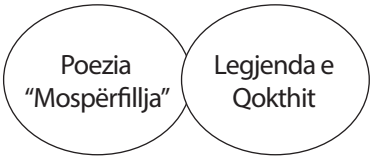

Qokthi në poezi: Qokthi në legjendë:
- këndon ndër rreze; sytë i ndrisin si dy pika - është një djalë jetim, keqtrajtohet nga njerka.
uji, sqepi i thyhet mbi gur... transformohet në shpend, kërkon të motrën...

Çfarë kanë të përbashkët këto tekste letrare dhe çfarë e lidh jetën e poetit me legjendën e rifunksionalizuar në këtë poezi?

Këtu vlen të përmenden edhe fjalët e studiuesit Anton N. Berisha: "Camaj u kthehet gojëdhanave... pse duke u marrë me to, shprehte pikërisht shumësinë e zërave të gjallimit të shqiptarit nëpër kohë, të shkrirë me zërin e tij; depërtonte më thellë në problemet dhe në kundërthëniet konkrete, që bashkëjetonin brenda kësaj jete, por edhe përligjte traditën e pasur..."

Punë me grupe

Grupi 1

Nxënësit analizojnë në vargun: "këndon qokthi ndër rreze" thyerjen sintaksore (inversionin).
Si ndërtohet nga ana gjuhësore (prishja e rendit të rregullt sintaksor të fjalisë/vargut).
Qokthi identifikohet me poetin, i cili nuk i lejohet të këndojë" nën rrezet e diellit", vetëm për të krijuar figurën e sintaksës poetike (pra, inversionin) apo të tria pohimet janë të vlefshme për poezinë?

Grupi 2

Nxënësit analizojnë vargun: "sytë, dy pika uji, ndrisnin dhe kanga/pikon në luginë, në terr". Nënteksti i këtij vargu ka të bëjë me:
1. ndërprerjen e mendimit të lirë;
2. mospërfilljen ndaj poezisë;
3. dëshirimin e shumëpërmbajtur për ta shprehur këngën poetike;
4. talenti në situatë të pafavorshme?

Nxënësit diskutojnë dhe sjellin mendimet e tyre në lidhje me këto vargje.

Grupi 3

Nxënësit ndalen në strofën e dytë për të analizuar kuptimin e saj:

Dikush buzë lumit n'agim gjeti
Sqepin e thyem të qokthit e tha:
Dam! Kqyre këtë tingull që ra
E plasi në gur.

Këto vargje na shpalosin fatin tragjik të qokthit. Shpjegimi i tij lidhet me:
ngjashmërinë që gjejmë midis fatit të qokthit dhe fatit të vetë poetit tingulli i plasur në gur, i shkuar *dam*, mos vallë është vetë vepra e poetit, e cila nuk mirëpritet nga mjediset politike shqiptare të kohës, ndaj arti dhe fjala e tij poetike mbetet e shkuar *dam*. Apo mbetet thjesht një përpjekje e çuar kot në terrin e natës dhe që është e destinuar të mbarojë kështu?
Nxënësit sjellin mendimet e tyre duke iu referuar nëntekstit të këtyre vargjeve dhe lidhjen që ato realizojnë me titullin e poezisë "Mospërfillje ose ndryshe aty ku përfillja thyhet...".

Ditari dypjesësh

Nxënësi/ja përpiqet të bëjë shpjegimin e poezisë në tri rrafshe:

RRAFSHI KUPTIMOR	SHPJEGIMI
Rrafshi i drejtpërdrejtë	
Rrafshi vetjak	
Rrafshi universal	

Nxënësit diskutojnë shpjegimet dhe interpretimet e tyre në lidhje me secilin rrafsh.

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës në grup

Detyrat dhe puna e pavarur: Cilat janë mesazhet universale që përcjell poezia? Referojuni jetës personale të vetë poetit/Camajt ose mendjemadhësisë njerëzore (sado lart që të ngrihesh, mund të ndodhë që të rrëzohesh në jetë).

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Studim teksti "Një ditë e ka dhe korbi"		**Situata e të nxënit:** Studim teksti	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare
- Kompetenca digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e veta duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit/tekstit poetik; - identifikon në tekst simbolikat e korbit e të pëllumbave; - shpjegon funksionin e përdorimit të kontrastit mes këtyre dy shpendëve në poezi; - interpreton qëndrimin e korbit në raport me pëllumbat, duke mos e prishur ngazëllimin dhe ritmin e flatrave të tyre në poezi.	**Fjalët kyçe:** **Figura mitologjike** Korbi Pëllumbat Vallja Ngazëllim Ritmi Shpirt
Burimet: Teksti mësimor, poezia "Një ditë e ka dhe korbi"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Gjeografi, gjuhë shqipe, psikologji

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Hartë koncepti, analizim, organizuesi grafik, pyetje-përgjigje, ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Lexim i tekstit, Pyetje-përgjigje

- Cilat janë simbolikat e njohura të korbit në mite, legjenda e përralla?
- Cilët vendos poeti përballë korbit? Pse e bën ai këtë zgjedhje?
- Çfarë efekti krijojnë te korbi vallja e pëllumbave, gazullimi dhe ritmi i flatrave të tyre?
- Pse ndihet edhe korbi pëllumb në shpirt, pasi largohen pëllumbat?

Analizim

- Analizoni titullin e poezisë "Një ditë e ka dhe korbi", cili është nënteksti i saj, pse Camaj përdor inversionin në ndërtimin sintaksor të titullit, ç'lidhje ka "një ditë e vetme e korbit" me pëllumbat? Diskutojmë interpretimet e nxënësve në klasë.

Organizuesi grafik

Si qëndron raporti i krijuar midis korbit e pëllumbave në këtë poezi?

Korbi	Raporti	Pëllumbat

Sigurisht midis tyre krijohet, nga vetë simbolika e secilit shpend huazuar në mendësinë popullore, një raport kontrasti, kundërshtie: e mira dhe e keqja; por ky raport nuk ka si qëllim ta denigrojë figurën e korbit, por të na tregojë katarsin shpirtëror të realizuar në shpirtin e korbit, nën efektin dhe ndikimin e vlerave morale që tejçojnë pëllumbat.

Analizë përmes shembujve:

- Analizoni përmes detajeve në vargje sjelljen e korbit: _____
- Shpjegoni gjendjen emocionale që i shkakton korbit vallja e pëllumbave: _____. Ku duket kjo në vargje?
- Zbuloni mesazhin që na sjell reagimi i korbit nën ndikimin e pëllumbave në këtë poezi.

Punë e pavarur individuale
Ditari dypjesësh:
Nënvizoni në tekst fjalë që ndërtojnë kundërvënie. Shpjegoni nëntekstin e përdorimit të fjalëve që dalloni në vargje sipas kësaj ndarjeje: e bukura - kundërvënia me të bukurën:

Detaje që shënjojnë të mirën, të bukurën, harmoniken:	Detaje që shënjojnë kontrast me të:

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës së pavarur. Vlerësim mes nxënësve

Detyrat dhe puna e pavarur: Nga I. Kadareja, Camaj vlerësohet si poeti që ka hyrë metaforikisht në panteonin e letërsisë shqipe përmes portës së madhe. Po ju, si mendoni: ç'vend zë Camaj në letërsinë shqipe? Argumentoni mendimin tuaj.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 56 Dt. ___.____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Ese (bazuar në idetë dhe mesazhet që tejçon vepra e Camajt, përcaktohet edhe tema e esesë)		**Situata e të nxënit:** Njeriu në kërkim të vetvetes	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - shpjegon, ilustron me shembuj, përcakton qartë tezën që ai mbron; - analizon dhe vlerëson gjuhën e figurshme; - vlerëson cilësitë estetike të gjuhës së një teksti; - reflekton në mënyrë kritike përmes analizave, interpretimit, vlerësimit, krahasimit dhe sintezës së tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj; - organizon qartë strukturën e esesë duke mbërritur në një konkluzion bindës në mbyllje të saj.	**Fjalët kyçe:** Sprovë Reflektim Interpretim Risi Opinion Modern Mendim Organizim Strukturë Konkluzion
Burimet: Teksti mësimor, Vepra letrare e M. Camajt, Interneti, Mjeti - fleta e esesë	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Gjuhë Shqipe, qytetari, filozofi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Hartë koncepti/Organizuesi grafik, punë e pavarur individuale me shkrim

Organizimi i orës së mësimit

Hapat që do të ndiqen:

- Lista e ideve
- Organizimi i ideve/Harta e ideve/shkallëza
- Shkrimi i esesë duke respektuar rregullat për aspektin strukturor dhe gjuhësor

Struktura	Ideja	Gjuha-stili	Drejtshkrimi
Hyrja: Konteksti i përgjithshëm Konteksti specifik Problemi Teza			
Zhvillimi: Argumenti Fjali drejtuese Zhvillimi i paragrafit Përmbyllja e paragrafit			
Paragrafi përmbyllës: Konkluzionet Rimarrja e tezës Perspektiva			

Vlerësimi: Vlerësimi me shkrim i fletoreve të punës me shkrim. Në vlerësimin e punëve me shkrim/eseve bazohemi në tabelën e mëposhtme të vlerësimit:

Shtjellimi i idesë	Struktura	Stili dhe origjinaliteti	Drejtshkrimi	Totali i pikëve

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Azem Shkreli Momentet kryesore të jetës së Shkrelit që ndikuan në krijimtarinë e tij. Veprat kryesore të Shkrelit (në prozë dhe në poezi). Tiparet e poezisë së Shkrelit		**Situata e të nxënit:** Nxënësi/ja kupton, nëpërmjet kontekstit, se si përvoja letrare ndikon në ndërtimin e përvojave personale, vlerave dhe qëndrimeve që vlejnë më vonë në qasjen ndaj botës dhe perceptimin e saj.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit • Kompetenca e të menduarit • Kompetenca e të nxënit • Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Kompetenca digjitale			

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - klasifikon veprat e A. Shkrelit sipas llojeve letrare të lëvruara prej tij; - analizon sfondin historik, politik e letrar që krijoi krijimtarinë e këtij autori; - dallon tematikat dhe risitë që solli ky autor në fushën e letrave; - interpreton veçori të gjuhës e të stilit të A. Shkrelit.	**Fjalët kyçe:** Poezi Prozë Dramë Metafora Fjala poetike Vrojtime psikologjike Pasuri leksikore
Burimet: Teksti mësimor, Vepra artistike e Azem Shkrelit, Interneti	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, gjeografi, gjuhë shqipe, qytetari

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Brainstroming/Stuhi mendimesh, analizim, pyetje-përgjigje, ditari dypjesësh, punë me grupe

Organizimi i orës së mësimit
Stuhi mendimesh:
- Cilat janë momentet kryesore të jetës së A. Shkrelit që ndikuan në tematikën e veprës së tij?

- Si ndikoi krijimtaria e N. Mjedës dhe Migjenit në kuptimin/vështrimin e tij mbi zhgënjimet, dëshpërimet dhe preokupimet shoqërore?

Analizë:
- Ndërto një hartë mendimi me temë "*Krijimtaria letrare e A. Shkrelit*".

Ditari dypjesësh:

- Klasifiko veprat e A. Shkrelit sipas llojit të tekstit. Si konkretizohet në vepër përvoja jetësore, dashuria për vendlindjen, vlerësimi për malësorin rugovas e ngjyrimet e traditës e të lashtësisë së vendit të tij?

Lloji i tekstit letrar	**Veprat**	**Karakteristikat e teksteve letrare**
Tekst poetik	1. "Bulëzat" 2. "Engjujt e rrugëve" 3. "E di një fjalë prej guri" 4. "Nga bibla e heshtjes" 5. "Nata e papagajve" 6. "Lirikë me shi" 7. "Zogj dhe gurë"	Poeti skalit në mënyrë mjeshtërore mjedise dhe marrëdhënie njerëzore, përcjell shpirtin e njerëzve të shkrepave, të vendlindjes. Poezia e tij dallon për përsiatje, dilema dramatike dhe për një gjuhë të pasur figurative (simbole e metafora) si dhe për depërtimin mjeshtëror në botën lirike të njeriut.
Tekst tregimtar	1. "Karvani i bardhë" roman 2. "Sytë e Evës" përmbledhje me tregime	Proza e A. Shkrelit ka në qendër problemet dhe dilemat më të mëdha të kohës të zhvilluara në një mjedis real, atë të vendlindjes. Romani i tij është një sintezë midis romanit të personazhit dhe atij psikologjik. Vepra e tij karakterizohet nga pasuria e madhe leksikore, rrëfimi modern, ndërsa gjuha ka aftësinë të përcjellë imagjinaren dhe konkreten, tragjiken dhe situatat plot humor.
Tekst dramatik	1. "Fosilet" 2. "Varri i qyqes"	Drama e tij është dramatizim i romanit "Karvani i bardhë" dhe i tregimit "Helmeta".

Puna me grupe
Grupi i parë:
- Libri i parë i Shkrelit është "Bulëzat" (1961). Cila është struktura e kësaj përmbledhjeje? Çfarë tematike mbizotëron në poezitë e kësaj përmbledhjeje?

Grupi i dytë: - Në çfarë konteksti letrar u shkrua romani "Karvani i bardhë"? Cili ishte niveli i zhvillimit të prozës në Kosovë në vitin 1961, kur u botua kjo vepër? Grupi i tretë: - Shkreli ka lëvruar edhe llojin letrar të tregimit. Si mund të grupohen tregimet e përmbledhjes "Sytë e Evës", duke u nisur nga forma letrare, tematika dhe stili?
Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë.
Detyrat dhe puna e pavarur: Analizoni tensionin dramatik të figurës së Dyl Mehmetit në romanin e A. Shkrelit. Cila është filozofia që sjell modeli jetësor i këtij personazhi?

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 58 **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Analizë vëllimi poetik: "Lirikë me shi"		**Situata e të nxënit:** Diskutim me temë: Portreti i shqiptarit në histori	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit • Kompetenca e të menduarit • Kompetenca e të nxënit • Kompetenca personale • Kompetenca qytetare			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përcakton kohën e botimit të veprës dhe fazën e krijimtarisë së poetit, së cilës i përket; - përshkruan rrethanat historike dhe realitetin shoqëror e politik që ndikuan në krijimin e këtyre poezive; - rendit disa tituj poezie nga ky vëllim që i lidh filli tematik i dashurisë për atdheun; - analizon karakteristikat kryesore të këtij vëllimi poetik si dhe risitë që ai sjell; - gjykon dhe interpreton vendin që zë atdheu dhe historia në poezitë e përmbledhjes: "Lirikë me shi"; - komenton vlerësimin që ka autori për misionin e poetit në shoqëri.			**Fjalët kyçe:** Kushte historike Realitet shoqëror Dramë kombëtare Individualitet krijues Atdheu Historia Heronjtë Poeti misionar Metafora Alegoria
Burimet: Teksti mësimor, fragmente të ndryshme nga vëllimi poetik: "Lirikë me shi"			**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Histori, qytetari, gjuhë Shqipe
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Informacion i ri, reflektim dhe rifreskim njohurish, hartë koncepti, analizim, pyetje-përgjigje, punë me grupe, ditari dypjesësh, diagrami i Venit			
Organizimi i orës së mësimit **Reflektim dhe rifreskim njohurish - Hartë koncepti** - Cili është sfondi historik, social, politik në Kosovë që ndikon drejtpërsëdrejti në krijimtarinë e A. Shkrelit në vëllimin poetik: "Lirikë me shi"? Plotësojmë me fjalë kyçe në këtë skemë.			

Vëllimi poetik
"Lirikë me shi"

Kushtet historike	Kushtet politike	Kushtet sociale
1._____	1._____	1. _____
2._____	2._____	2. _____

Pyetje-përgjigje
Kujtojmë krijimtarinë artistike të A. Shkrelit në gjininë e poezisë lirike, tekstit tregimtar dhe tekstit dramatik. Rendisim disa prej vëllimeve të tij poetike sipas një rendi kronologjik dhe nxënësi/ja u përgjigjet pyetjeve të mëposhtme:
- Cilat janë vëllimet poetike të A. Shkrelit dhe cilin vit daton përmbledhja "Lirikë me shi"?

- Cilat janë karakteristikat kryesore të lirikave të këtij autori?

Analizim
- Lexo dhe analizo disa prej poezive të këtij vëllimi si: "Letër atdheut", "Motiv me Kosovë", "Një minutë heshtje", "Lirikë për lirinë", "Psalm për Kosovën", "Nokturno për zogun", "Estetikë". Cila është tematika mbizotëruese e poezive të kësaj përmbledhjeje? Pse autori bën këtë zgjedhje?

Punë me grupe
Grupi i parë:
- Ç'vend zë atdheu dhe historia në poezitë e përmbledhjes "Lirikë me shi"? Po heronjtë e kombit si parakalojnë në poezitë e Shkrelit? Ilustro me shembuj nga vargjet e poezive të lexuara në klasë.
Grupi i dytë:
- Analizo kuptimet e vargjeve: "Mos u bëj poet nëse s'mund të vdesësh për secilin varg, të vdesësh për secilën fjalë... Ç'u shemb shëmtie do ta ngrehin poetët..." Komentoni vlerësimin që ka autori për misionin e poetit në shoqëri.
Grupi i tretë:
- Përshkruani portretin e malësorit te poezia: "Vdekja e malësorit". Si e kuptoni vargun përmbyllës "Lum ky çfarë vdekje". Ç'pjesë ligjërate është fjala lum dhe ç'funksion luan ajo në këtë varg?

Reflektim - Ditari dypjesësh
- Ky vëllim poetik i lë më shumë hapësirë epikës. Karakteristikat e poezive në këtë vëllim ndryshojnë nga ato të mëparshmet. I dallojmë në tabelën e mëposhtme:

Karakteristikat e poezisë së A. Shkrelit para "Lirikë me shi"	**Karakteristikat e poezive të "Lirikë me shi"**

Vlerësimi: Përgjatë kësaj rubrike, mësuesi/ja mban shënime në lidhje me përgjigjet e nxënësve. Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm)

Detyrat dhe puna e pavarur: Në këtë vepër transmetohet ëndrra e poetit për të ardhmen, në rrafshin personal dhe në atë shoqëror. Si jepen këto rrafshe në raport me lirinë? Po me njëri-tjetrin?

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 59 **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda: Letërsi**	**Shkalla: VI**	**Klasa: 12**
Tema mësimore: Studim teksti "Këngë pa miq"		**Situata e të nxënit:** Diskutim mbi rolin e artit të poezisë në shoqëri dhe ndikimit që ka arti i fjalës te njeriu.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca e të nxënit
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - rendit motivet që trajton poeti në këtë poezi; - analizon mjetet stilistikore dhe ato gjuhësore që detajojnë të pathënën në poezi; - dallon rimën në vargje dhe mjetet që ndërtojnë ritmin dhe muzikalitetin në poezi; - interpreton misionin që i vë vetes poeti ndryshe nga të tjerët; - shpjegon dhe jep gjykimin e tij mbi rolin e poezisë dhe atë të fjalës në artin poetik; - zbulon mesazhet që përcillen me anë të poezisë; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit.	Kënga E pathëna Heshtja Poezia Vuaj Dëgjoj Shkruaj Push Shi
Burimet: Vepra artistike "Lirikë me shi", fragmenti, teksti mësimor	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Gjuhë shqipe, arte

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Reflektim dhe rifreskim njohurish, hartë koncepti, lexim dhe shpjegim nga teksti, analizim, pyetje-përgjigje, ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit

Reflektim dhe rifreskim njohurish - Hartë koncepti

- Si e kupton poeti artin në përgjithësi dhe poezinë në veçanti? Plotësoni me detaje, nga teksti, që lidhen semantikisht me fjalën poezi.

Lexim dhe shpjegim nga teksti, **Analizim, Pyetje-përgjigje**

Lexohet poezia në tekst dhe komentojmë hap pas hapi vargjet e saj duke shtruar pyetjet:

- Si e shpjegon titullin e poezisë "Kënga pa miq"?
- Ç'motive trajton autori në këtë poezi?
- Cili është marrësi i kësaj poezie (pra, kujt i drejtohet ajo)?
- Cila është e pathëna në poezinë e Shkrelit? Si artikulohet ajo në vargje?

- Cilat janë foljet në pohore dhe në mohore në vargje? (mos shkruani, s'është - ndizeni, vuani, dëgjoni, vuan, është) Cili është funksioni i përdorimit të tyre në poezi?
- Cila është mënyra e foljeve që mbizotëron në vargje? Ilustroni me shembuj (urdhërore: mos shkruani, ndizeni, vuani, dëgjoni). Çfarë tonesh i japin këto folje poezisë? (tone udhëzuese jo vetëm për vete, por edhe për kolegët e tjerë artistë e krijues)

Analizim:
Nxënësi/ja analizon në vargje strukturën metrike të poezisë si: lloji i rimës, mjetet më anë të të cilave ndërtohet ritmi dhe muzikaliteti i poezisë (Dallon në vargje fjalët që rimojnë: poezi/qiri; shkruani/vuani; e pathëna/hëna; poezi/shi, figura të sintaksës poetike si: inversioni: dëgjoni si vuan e pathëna; elipsa/fjali mungesore ku mungon kryefjala: mos shkruani sot poezi... autori qëllimshëm nuk na e prezanton kryefjalën për ta lënë të nënkuptuar se kujt/cilëve u drejtohet ai).

Ditari dypjesësh
- Nxënësi/ja evidenton mjetet stilistikore në vargje dhe interpreton kuptimin e tyre.

Mjetet stilistikore/Figurat letrare:	**Interpretimi kuptimor:**
As heshtjen... mos e shkruani – metaforë	Uni lirik, shpirti plot brenga e dhimbje i poetit, e sheh heshtjen si një sfidë, si një sprovë të vetvetes. Heshtja nuk mund të shkruhet, po një poet që e ka të qartë tashmë misionin e tij, me anë të saj mund të thotë shumë...
Ndizeni një varg – metaforë	
Si qiri – krahasim Vuan e pathëna – metaforë/personifikim	
...	

Vlerësimi: Përgjatë kësaj rubrike, mësuesi/ja mban shënime në lidhje me përgjigjet e nxënësve. Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi për të nxënë (i vazhdueshëm).

Detyrat dhe puna e pavarur: Portretizoni përmes një teksti përshkrues poetin si misionar që si mjet të ndryshimit ka fjalën.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE Dt. ___.____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Studim teksti "Një minutë heshtje"		**Situata e të nxënit:** Diskutohet mbi elementin filozofik të kohës, e cila ikën dhe nuk ndalet duke lënë gjurmët e saj jo vetëm te njerëzit, por edhe në natyrë.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca e të nxënit
- Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare
- Kompetenca digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	Fjalët kyçe:
Nxënësi/ja: - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë poezisë; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - interpreton konceptin e heshtjes e të ndalimit të kohës në kontekstin e poezisë së A. Shkrelit.	Koha Heshtje Shiu Njeriu Lumi Tërfili Fryma Floku i bardhë
Burimet: Teksti mësimor, vëllimi poetik "Lirikë me shi", poezia "Një minutë heshtje"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Gjuhë shqipe, qytetari, filozofi, arte

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Stuhi mendimesh, punë e pavarur individuale, analizim, pyetje-përgjigje, ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit
Stuhi mendimesh:
- Çfarë nënkupton lutja: *një minutë heshtje* në jetën e përditshme? Po në kontekstin e poezisë?
- Cilat janë simbolikat e shiut, lumit, tërfilit dhe flokut të bardhë në këto vargje? (Duhet pasur parasysh fakti që autori e përdor dendur simbolikën e shiut në poezitë e tij, jo thjesht si një dukuri atmosferike).

Punë e pavarur individuale - Analizim
- Identifiko në tekst detaje me anë të të cilave poeti shkrin mes tyre elementet njerëzore dhe ato natyrore. I plotësojmë me detaje nga teksti i poezisë:
Elementet e natyrës: të ndalet shiu, të ndalet lumi dhe udha në udhë, të rritet tërfili.
Elementet njerëzore: (të ndalet) mosha në trup të njeriut, fryma frymë të mos marrë, as floku i bardhë, ata po parakalojnë.
- Cili është roli i këtyre elementeve natyrore e njerëzore në poezi?
- Çfarë është ajo të cilën nuk mund ta ndryshojë askush, së cilës i këndon poeti në poezi?
Përgjigjet e nxënësve i diskutojmë në klasë.

Punë e pavarur individuale
- Poezia dallon për sintetizimin dhe koncizitetin e vargjeve, ashtu si krejt poezitë e A. Shkrelit. Ky stil lakonik e i thukët i tij dallohet nga përdorimi i kursyer i fjalëve në vargje. Nxënësi/ja ilustron me shembuj nga vargjet e poezisë:
p.sh.: *Mosha në trup të njeriut* - fjali ku mungon folja-kallëzues, e cila mbetet e nënkuptuar (le të ndalet), *le të rritet vetëm tërfili* - fjali dykryegjymtyrëshe në të cilën mungojnë gjymtyrët e dyta të fjalisë, pra nuk kemi plotës të foljes etj.
- Poezia nënkupton një lutje nga ana e autorit, e cila në fakt sugjeron në mënyrë të tërthortë e jo të prerë. Nxënësi/ja evidenton mjetet gjuhësore që e ndërtojnë këtë lutje në vargje. P.sh.: folja në mënyrën lidhore, e cila këtu sjell kuptimin dhe nocionin e lutjes (le të ndalet, le të rritet).

- Identifiko mjetet stilistike dhe interpreto kuptimin e tyre në vargje:

Figurat letrare	Interpretimi kuptimor

Analizim
- Ritmi në vargje rrjedh i pashkëputur, i pandërprerë.
Si e ndërton poeti ritmin dhe muzikalitetin në vargje? (Për t'iu përgjigjur pyetjes mjafton t'i referohemi përsëritjes së foljes: le të ndalet dy herë, strofa e parë - distiku/dyvargësh lidhet nga ana kuptimore me strofën e dytë - njëvargëshe po me anë të foljes: le të ndalet - shiu në shi dhe mosha në trup të njeriut etj.).

- Ritmi në vargje i ngjason një parakalimi solemn. Cilët janë ata që parakalojnë në këtë poezi? A kanë lidhje me fjalët kyçe: kohë, moshë, lumë, udhë? Nxënësi/ja jep interpretimin e tij.

Ditari dypjesësh
Vini re formën e poezisë. Çfarë ju bën përshtypje? A është kjo një zgjedhje e qëllimshme? E shpjegojmë për çdo element të strukturës së poezisë arsyen e kësaj përzgjedhjeje:

- lloji i vargut: _____
- arsyeja: _____
- lloji i strofës: _____
- arsyeja: _____

Pasi nxënësi/ja e lexon me vëmendje poezinë "Një minutë heshtje", argumenton nëse kemi të bëjmë me një poezi tradicionale apo moderne. Për këtë, rendisim duke i rikujtuar elementet tradicionale e moderne në poezi:

Elemente tradicionale në poezi:	**Elemente moderne në poezi:**
- - -	- - -

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës individuale të nxënësve (me shkrim). Vlerësim mes nxënësish

Detyrat dhe puna e pavarur:
Shkruani një ese mbi vargun e A. Shkrelit: "Shiko në qiell dhe rritu".

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE Dt. ___.____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Studim teksti Vëllimi poetik "Engjujt e rrugëve" poezia "Ditiramb"		**Situata e të nxënit:** Diskutohet mbi figurat e heronjve dhe ndihmesën e tyre në përcaktimin e fatit të kombit në momente të caktuara historike.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca e të nxënit
- Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - mbron idetë e veta duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga teksti; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - zbulon mesazhet që përcillen me anë fragmentit; - identifikon në tekst veçoritë e stilit të autorit; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve gjuhësore e stilistike; - interpreton mesazhet që jep poeti nëpërmjet këtyre vargjeve.	**Fjalët kyçe:** Ditiramb Të vdekurit/të rënët për atdhe Mos na harroni Emnat Vorret Dasma e kuqe Kjo tokë Gëzimi
Burimet: Teksti mësimor, Vëllimi poetik "Engjujt e rrugëve", poezia "Dititramb"	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Psikologji, sociologji, histori, gjuhë shqipe
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve Stuhi mendimesh, punë e pavarur individuale, analizim, pyetje-përgjigje, ditari dypjesësh	

Organizimi i orës së mësimit

Stuhi mendimesh:

- Çfarë di për poezinë lirike të ditirambit? Ku dhe kur ka lindur ajo? (Ditirambi, një këngë lirike për lavdinë e hyut të verës, Dionisit. Ajo lartësonte entuziazmin dhe admirimin për gëzimet dhe kënaqësitë jetësore, për vetë jetën, për natyrën e gjithëfuqishme).
- Çfarë di për historinë e Kosovës dhe heronjtë e rënë për atdhe që përcaktuan fatin e kombit? Me cilin moment historik dhe me cilat ngjarje e lidh lexuesi këtë poezi?

Punë e pavarur individuale

- Në poezi flitet për *dasmën e kuqe* si një moment për të cilin janë përpjekur e kanë rënë shumë njerëz. Analizo këtë sintagmë dhe anën kuptimore të saj (Edhe pse poezia është botuar më 1963, ajo na parathotë atë çfarë do të ndodhë më vonë me Kosovën, pra, dasmën, për të cilën kanë rënë heronjtë e kombit). Analizo përdorimin e epitetit metaforik: *e kuqe* në këtë sintagmë. Çfarë simbolizon ajo në vargje?

- Poezia vjen në trajtën e një porosie që të rënët për atdhe ua dërgojnë brezave pasardhës. Evidentoni mënyrën e krijimit të kësaj forme në vargje (foljet në mënyrën urdhërore në trajtë mohore që vijnë në formë të një porosie a këshille e jo të një urdhri të drejtpërdrejtë: *mos na i harroni emnat, mos na i harroni vorret*). Pse përdoret kjo formë nga poeti? Por gjithashtu në të artikulohet një premtim, një lutje e heronjve. Gjeji në tekst dhe analizoji ato.

- Titulli "Ditiramb" të shpie deri në antikitet kur zë fill kjo këngë korale. Cila është ngjashmëria e ditirambit të antikitetit me ditirambin e A. Shkrelit në kontekstin kuptimor të poezisë si dhe në atë strukturor, të ndërtimit të vargjeve të poezisë?
  - Në aspektin kuptimor: të rënët paralajmërojnë një ngjarje të gëzueshme apo të hidhërueshme? (konteksti i dasmës së kuqe dhe vetë titulli i poezisë sjell idenë e himnizimit të jetës, entuziazmin dhe gëzimin që vjen pasi fitohet liria).
  - Në aspektin strukturor: pse struktura e ndërtimit të vargjeve të jep idenë e këngës (vargjet organizohen në strofa dyshe/distiku dhe strofa e dytë përsëritet edhe në fund të poezisë si të jetë refreni i saj). Këtu ndalemi dhe shpjegojmë përse autori u ndërron vendet vargjeve në strofën e përsëritur:

Strofa e dytë: Mos na i harroni emnat. Strofa e gjashtë: Mos na i harroni vorret
Mos na i harroni vorret Mos na i harroni emnat.

Analizim

1. Poeti ngjan si një dëshirë e poetit për të kujtuar tërë ata që dhanë kontributin e tyre, përfshirë edhe vetë jetën, në fatet e kombit. Ata që janë përpjekur dhe kanë luftuar për ardhjen e ditës së lirisë së Kosovës, gëzimi do t'i zgjojë nga gjumi i vdekjes. Analizo lidhjen që realizon poeti mes:

Atdheu/Kosova

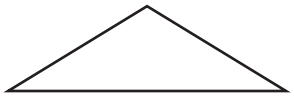

Të rënët/heronjtë Ngjarja historike/fitorja e lirisë

Cili është mesazhi që përcjell autori për brezat pasardhës?

2. Subjekti lirik i poezisë nuk është një zë, por janë shumë zëra që shkrihen në një kor u bën pjesë edhe vetë autori. Shpjego pse autori zgjedh të përdorë vetën e parë shumës (pra, këtë shumësi zërash) dhe jo vetën e parë njëjës (*kemi me u zgjue- jo kam me u zgjue; mos na i harroni- e jo mos ma harroni; duert e thyeme tonat – jo duert e thyeme të miat; etj.).* A lidhet kjo zgjedhje e autorit me elementet autobiografike të jetës së tij (pasi ai nuk shpreson ta arrijë ditën e lirisë së atdheut të tij)?

3. Analizo elementet e metrikës në poezi:
vargu: _____
strofa: _____
ritmi: _____

Ditari dypjesësh
- Poezia e A. Shkrelit dallon për simbolet dhe figuracionin e pasur që ai krijon. Dallojmë në tekstin e poezisë figurat letrare dhe bëjmë interpretimin kuptimor të tyre:

Figurat letrare:	**Interpretimi kuptimor:**
- Kemi me u zgjue të vdekunit - dasma e kuqe - me duert e thyeme kemi shkrue hymnin e shekujve n'qiell - do të kallen zamaret e gjakut...	

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësimi i punës individuale te nxënësve. Vlerësim mes nxënësish

Detyrat dhe puna e pavarur:
Shkruani një ese me temë: "Poezia një vizion i së ardhmes".

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE Dt. ___.____,__

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Projekt Faza e tretë. Ora 4. Prezantimi dhe vlerësimi i produktit		**Situata e të nxënit:** Prezantimi dhe vlerësimi i produktit	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca e të nxënit
- Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare
- Kompetenca digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - komunikon në grup duke dhënë ide vetjake; - dëshmon aftësi bashkëpunuese në punën grup dhe merr role dhe përgjegjësi; - demonstron aftësi hulumtuese/kërkuese, zbuluese të materialit - interesant; - evidenton drejt problematikat dhe i trajton ato me objektivitet; - ofron rrugëzgjidhje; - dëshmon se di të menaxhojë burimet njerëzore dhe materiale etj.; - bashkëpunon me një grup të caktuar duke sjellë produkte të plota.	Projekt kurrikular Bashkëpunim Periudhë Bisedë Diskutim Grupe pune Prezantim Format Produkt
Burimet: Portofoli i nxënësit, teksti mësimor, interneti, biblioteka **Mjetet e punës:** CD, mjete shkollore, kompjuter	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte, histori, gjeografi, TIK, gjuhë shqipe, shkenca shoqërore

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:
Prezantim, Pyetje-përgjigje, Bashkëbisedim
Metoda dhe teknika të nevojshme përgjatë realizimit të produktit: vrojtimi, punë individuale, punë në grupe, organizuesit grafik, diskutim, analiza, hulumtimi/kërkimi.

Organizimi i orës së mësimit

Nxënësit paraprakisht janë ndarë në grupe dhe sipas kësaj ndarjeje:

- Ata përshkruajnë hapat që kanë ndjekur për realizimin e projektit.
- Shpjegojnë rrugën si e kanë ndërtuar punën e tyre.
- Argumentojnë përdorimin e teknikave në procesin e të shkruarit.
- Japin arsyet e përzgjedhjes, organizimit të materialeve të tyre në këtë projekt.
- Realizojnë tekstet informuese, shpjeguese, përshkruese, argumentuese, eseistike, kulturologjike, letrare.
- Dëshmojnë se mund të nxjerrin produkte duke menaxhuar burime informative, njerëzore e materiale.
- Vlerësojnë kontributin vetjak dhe të shokëve, duke argumentuar për çdo rast.
- Reflektojnë dhe mbajnë qëndrime mbi problematika të hasura.
- Prezantojnë produktin/materialin e përgatitur ë kuadër të projektit të grupit me të cilin ai ka punuar.

Portofoli/dosja i/e punës përmban:

- planin e projektit dhe të gjithë materialet në përmbushje të plan-projektit;
- planet e punës së nxënësve dhe grupeve;
- listën e personave që ishin pjesë e punës, ndarja e detyrave individuale dhe në grup, personat përgjegjës;
- shënimet e mbajtura gjatë punës;
- literaturën apo burimet e informacionit;
- produktin e punës;
- diskutime përfundimtare për realizimin e projektit.

Puna në grup	Përzgjedhja	Bashkëpunimi	Organizimi	Menaxhimi	Prezantimi
Puna individuale	Hulumtimi	Listimi	Skicimi	Shkrimi	Reflektimi

Vendi i prezantimit të projektit: Në shkollë, në klasë apo në mjedisi i aktiviteteve të shkollës.

Vlerësimi: Vlerësimi i të nxënit (përmbledhës). Vlerësimi i punëve të nxënësve do të bëhet në bazë të disa pikave paraprake: **Dosja e projektit:** Produkti mënyra e prezantimit; materialet ndihmëse; metodologjia; menaxhimi burimeve; angazhimi në grup dhe puna individuale; kreativiteti.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Dramatizim i fragmentit nga "Studenti në shtëpi", Migjeni		**Situata e të nxënit:** Vënia në skenë përmes lojës së nxënësve e pjesës duke nxjerrë në pah problematikën që ajo prek si dhe natyrat e personazheve.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit • Kompetenca e të menduarit • Kompetenca e të nxënit • Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Kompetenca personale • Kompetenca qytetare			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - identifikon sfondin historik e social të tregimit për ta sjellë sa më real në skenë; - evidenton personazhin që do të luajë për t'i njohur psikologjinë, shtresën sociale dhe regjistrin gjuhësor që ai përdor; - interpreton në skenë në petkun e personazhit duke e sjellë sa më reale veprën te publiku.		**Fjalët kyçe:** Interpretim Personazh Aktor Skenë Lojë në role Veshje	
Burimet: Testi mësimor **Mjetet:** veshje të personazheve të tekstit, mjete të ndryshme për të sjellë skenën ku ndodhin ngjarjet.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte, qytetari, gjuhë shqipe	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Punë e pavarur individuale dhe punë në grup, loja në skenë			
Organizimi i orës së mësimit Ora e mësimit organizohet sipas këtyre hapave: **Hapi I:** Përgatitja e skenës ku do të zhvillohen ngjarjet e veprës (mjedisi i shtëpisë, Shkodra e viteve 30'). **Hapi II:** Nxënësi/ja, pasi ka punuar me personazhin që do të luajë në skenë duke u veshur sipas karakteristikave të tij, bashkëpunon me aktorët e tjerë duke përcaktuar pozicionimin e tyre në skenë (për rolin e Nushit, Ages, burrit			

të Ages). Ai duhet të mendojë e të flasë si personazhi që duhet të prezantojë para publikut. Nxënësi/ja përdor me kujdes dialektin e gegërishtes gjatë lojës së tij në skenë. Personazhi/ Nxënësi Veshja — E folura e tij/ regjistri gjuhësor **Hapi III:** Vënia në skenë e fragmentit të tregimit "Studenti në shtëpi" në mjedisin e klasës apo të aktiviteteve shkollore për nxënës, mësues të shkollës dhe anëtarë të komunitetit.
Vlerësimi: Vlerësimi bëhet në mënyrë individuale duke vlerësuar: - lojën e aktorëve në skenë; - punën e nxënësve që janë marrë me realizimin e detajeve të skenës; - punën e nxënësve që janë marrë me realizimin e kostumografisë së personazheve në skenë.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Test (tremujori i tretë)		**Situata e të nxënit:**	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: • Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit • Kompetenca e të menduarit • Kompetenca e të nxënit • Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Kompetenca personale • Kompetenca qytetare			
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - identifikon mjete gjuhësore dhe mjetet stilistike të përdorura në tekst; - evidenton pikëtakime mes poezisë së M. Camajt dhe krijimtarisë tradicionale; - shpjegon funksionin e përdorimit të mjeteve të përdorura në tekst; - zbërthen kuptimin filozofik të autorit për atdheun, misionin e poetit në shoqëri; - shpjegon kuptimin e fjalëve të përdorura në tekst; - reflekton, në mënyrë kritike, përmes analizave, interpretimit, vlerësimit dhe sintezës së tekstit.		**Fjalët kyçe:** Identifiko Shpjego Argumento Shkruaj Interpreto Motive Lloj Gjini Metër Kuptim Figuracion	
Mjete: Testi, mjete shkrimi		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte, filozofi, gjuhë shqipe	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve: Punë e pavarur individuale			

Organizimi i orës së mësimit

TEST

VRASJA E POETIT

Liria e fshehun ndër vargje
të poezisë
nuk ishte vetëm:
para tyne rrishin galuc roje
shpend mishngranës
me fytyrë njerëzore.

E ti ishe për ta nji bletë
tue u rropatë ka drita në qelq,
andej kufijve të botës
njerëzore.

Për pyetjet nga 1-6 rretho alternativën e saktë:

1. **"VRASJA E POETIT"** është lirikë: **1 pikë**
   a) e peizazhit
   b) filozofike
   c) atdhetare
   d) erotike

2. Kuptimi i fjalës **galuc** (në vargun: Para tyne rrishin galuc roje) është: **1 pikë**
   a) më këmbë
   b) tinëzisht
   c) galiç
   d) kruspull

3. Lloji i r**imës së** përdorur në tekst është: **1 pikë**
   a) e puthur
   b) e kryqëzuar
   c) e alternuar
   d) vargjet nuk rimojnë

4. Cili është mjeti stilistik i përdorur në vargjet e dhëna: **1 pikë**
   Liria e fshehun ndër vargje
   Të poezisë
   Nuk ishte vetëm
   a) metafora
   b) similituda
   c) hiperbola
   d) krahasimi

5. i) Ç'pjesë ligjërate është fjala e nënvizuar **tue *u rropatë*?** **1 pikë**
   a) emër
   b) mbiemër
   c) folje
   d) ndajfolje
   ii) Ç'gjymtyrë fjalie është fjala e nënvizuar? **1 pikë**

6. Veçori e gjuhës, në vargun ***Para tyne rrishin galuc roje***, është: **1 pikë**
   a) ndryshimi i rendit të fjalëve.
   b) mungesa e kryefjalës.
   c) mungesa e foljes.
   d) rendi tipik i fjalëve në gjuhën shqipe.

7. Gjeni në tekst një rast të përdorimit të antitezës dhe shpjegoni përse e ka përdorur autori: **2 pikë**
   antiteza: _____
   shpjegimi: _____

8. a) Zbërtheni shkurtimisht kuptimin e M. Camajt mbi mungesën e lirisë së fjalës
   për poetin, duke iu referuar vargjeve të poezisë: **2 pikë**
   _____
   _____
   _____

   b) Identifikoni në tekst tri fjalët çelës me të cilat përcaktohet misioni fisnik i poetit për shoqërinë. **3 pikë**
   _____ _____ _____

9. Gjej në tekst një rast të përdorimit të një çifti sinonimik në vargje dhe shpjego
   funksionin e përdorimit të tij. **2 pikë**
   Çifti sinonimik: _____
   funksioni përdorimit: _____

10. Në poezitë e M. Camajt ndjehen referencat (mbështetja) në poezitë e traditës, por edhe prirjet drejt poezisë moderne. Argumentoni nëpërmjet detajeve nga teksti poetik se kemi të bëjmë me një lirikë moderne (dy raste të tilla). **2 pikë**
    _____
    _____
    _____

11. M. Camaj mbeti poeti i vendlindjes jo vetëm për motivet që trajton, por edhe për gjuhën e gjallë të popullit që sjell ndër vargje. Kështu shohim të përdorë gegërishten si gjuhën me të cilën flet muza e tij poetike. Evidentoni dy raste të përdorimit të gegërishtes dhe kthejini ato në gjuhën standarde. **2 pikë**
    1. _____
    2. _____

12. Me ç'mjete gjuhësore (subjekti lirik) identifikon figurën e poetit dhe fatin e tij?
    Jep nga një mjet gjuhësor për të dyja rastet. **2 pikë**
    Poeti: _____
    Fati i tij: _____

13. Në togfjalëshin: **shpend mishngrënës** **3 pikë**
    - bëj analizën fjalëformuese të mbiemrit: _____
    - dallo figurën letrare që krijon ky togfjalësh në kontekstin e poezisë:_____
    - shpjego funksionin e përdorimit të tij: _____

14. Interpreto mesazhin që përcjell kjo poezi në kushtet e një regjimi totalitar. **2 pikë**

Vlerësimi: Vlerësimi bëhet me notë dhe shënohet tek evidenca, duke e komentuar si notë testi.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 65 **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Vlerësimi i portofolit të nxënësit		**Situata e të nxënit:** Prezantimi dhe vlerësimi i portofolit të nxënësit	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca e të nxënit
- Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare
- Kompetenca digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - krahason, analizon dhe gjykon pikat e tij të forta dhe të - dobëta; - dëshmon zotërimin e kompetencave (të njohurive, - shkathtësive, qëndrimeve, kreativitetin); - evidenton arritjet e tij, si dhe mangësitë apo vështirësitë individuale; - prezanton para një publiku prej bashkëmoshatarësh, mësuesish e prindërish punimet e tij më të mira; - vetëvlerëson veten në kushtet e një klime konkurruese me bashkëmoshatarët e tij duke motivuar kështu përmirësimin e vetë nxënësit.	**Fjalët kyçe:** Portofoli i nxënësit Detyra tematike Ese Testime Detyra shtëpie apo klase CV-ja e nxënësit Projekte të nxënësit Vlerësime nga nxënës Mësues e prindër
Burimet: Portofoli i nxënësit, të gjitha materialet që nxënësi disponon në portofolin e tij, CD etj.	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte, histori, gjeografi, TIK, gjuhë shqipe, shkenca Shoqërore

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve:
Prezantim, pyetje-përgjigje, bashkëbisedim, vetëvlerësim

Organizimi i orës së mësimit

Rubrikat e portofolit të nxënësit përcaktohen më herët nga mësuesi/ja. Sugjerohet që një portofol të përmbajë:
- shembuj të detyrave të shtëpisë apo të klasës;
- projekte, punë krijuese apo punime tematike të nxënësit;
- fletë apo shënimet të vetëvlerësimit dhe të reflektimit të nxënësit për përparimin e tij;
- fletë-vlerësime nga prindi, shokët, mësuesit;
- prezantime multimediale;
- video të krijuara nga vetë nxënësi;
- fotografi apo objekte të tjera digjitale të të nxënit;
- çmime, certifikata të ndryshme të marra nga nxënësi gjatë vitit shkollor.

Përderisa portofoli është individual dhe demonstron procesin e të nxënit duhet të ketë një autobiografi të nxënësit (CV) e tij.
Paraprakisht mësuesi/ja vendos, sipas rëndësisë së detyrës/punës së nxënësit apo prioritetit, një vlerësim në përqindje, i cili mbetet në dorë të lirë të vetë mësuesit:
p.sh.: detyra shtëpie: 15%, punime tematike: 25%, teste të përfunduara: 30%, projekte: 30%, totali = 100%.

Vlerësimi i portofolit të nxënësit:

Për të realizuar vlerësimin e portofolit mund të ndiqen mënyra si më poshtë:
- nxënësi mund të paraqesë të gjithë ose një pjesë të portofolit të tij;
- në disa raste, nxënësi mbron punën e tij;

- në raste të tjera, nxënësi mund t'i shfaqë punimet e portofolit të tij në formë ekspozite;
- në raste të tjera, nxënësi prezanton atë pjesë të portofolit të tij që reflekton interesat individuale akademike apo të karrierës.

Më pas, për secilin nxënës plotësohet një tabelë dhe llogaritet një total pikësh, prej së cilit del edhe vlerësimi vjetor i portofolit të nxënësit.

Komponentët që vlerësohen	**Nivelet e arritjes**				**Komente, Shënime**
	1	2	3	4	
detyra shtëpie apo klase					
projekte					
etj. …					

Totali i pikëve: _____
Ka progres në: _____
Duhet përmirësuar: _____

Vlerësimi: Vlerësimi i të nxënit (përmbledhës). Vlerësimi i punëve të nxënësve do të bëhet në bazë të pikëve të fituara për secilin komponent, nga mënyra e prezantimit të tyre.

LANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 66 Dt. ___.____._____

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Përsëritje për maturën shtetërore Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore, vepra e M. Camajt si poet dhe si prozator.		**Situata e të nxënit:** Diskutim mbi veprën e M. Camajt si poet e si prozator.	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca e të nxënit
- Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare
- Kompetenca digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore	**Fjalët kyçe:**
Nxënësi/ja: - demonstron njohje të kontekstit historik, kulturor, politik, shoqëror në të cilin është zhvilluar vepra e M. Camajt; - njeh dhe identifikon tipare të stilit, në tekste të ndryshme të shkruara në poezi apo në prozë; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga këto tekste; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - krahason poezi të ndryshme apo vëllime poetike me tekste në prozë për të evidentuar pikëtakime dhe dallime mes tyre; - interpreton, analizon, gjykon mbi mesazhet dhe vlerat që përcjell vepra e tij.	Risi Larmi Lloje Gjini Tematikë Motive Simboli Poezi Prozë Hermetizëm Arkaizëm estetik

Burimet: Teksti mësimor, vepra të M. Camajt, interneti, studime kritike ndaj veprës, analiza të veprës letrare	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte, gjuhë shqipe, qytetari, psikologji, histori, gjeografi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Hartë koncepti, analizim, pyetje-përgjigje, punë me grupe, ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit
Informacion i strukturuar - Organizim grafik
- Cilat janë rrethanat historike-shoqërore e ato letrare në të cilat lindi dhe u zhvillua krijimtaria e M. Camajt?

Njohja me regjimin komunist (1948), përballja me dhunën serbe ndaj popullsisë në Kosovë, emigrimi në Gjermani.	**Konteksti**	I lindur në Temal të Dukagjinit, natyra e vendlindjes, veprat e Bogdanit, Mjedës e Fishtës si dhe ndikimi i hermetizmit italian.

Punë e pavarur individuale
- Veçoni karakteristikat kryesore të krijimtarisë së tij në të tria periudhat letrare.

Etapa e parë e krijimtarisë (vitet '50 deri në mesin e viteve '60)	**Etapa e dytë e krijimtarisë (vitet '60-'70)**	**Etapa e tretë e krijimtarisë (10 vitet e fundit)**
Vëllimet poetike:	Vëllimet poetike:	Vëllimet poetike:
Romani i tij i parë "Djella":	Romani "Karpa":	Vepra (prozë poetike) "Dranja":
		Romani "Rrathë":

Punë me grupe:
Lexo tekstin e mëposhtëm dhe analizoje atë për nga veçoritë karakteristike të krijimtarisë së autorit.

- Lloji i poezisë
- Motivi
- Veçori të gjuhës e stilit
- Mesazhe
- Risitë
- Rëndësia e veprës

Grupi I - ***ATY SI TASH PARA SE ME ARDHË FISET***

Aty si tash para se me ardhë fiset
ishe
me tambël në plasaritjen e currave
e me themele në ujin e njelmë.
Të dhanë vetëm nji emën: Shkodra.
E të thirrën qytet me kunora
e të hodhën përkrye gur
e hekurat e para.

U zgjove e përgjakun sa herë
e u kqyre në pasqyrën tande.
Me emën grueje u lave ndër ujna
t'lumejve dhe ndeje me petka të reja
në shkamb
e ndritun ballë diellit mbi fusha.

Grupi II - fragment nga madrigali, **"Vjeshta po kalon":**

Vjeshta po kalonte, por grethi me za të burrnueshëm si kurrë kërkoi ndër lisa e gjeti çka lypte: pemë të çame përgjysmë me erën e athët në lang. Një lloj bretkose, thithlopa e ngime, i merr amë në hapësi qumështit që shkumbon në vedër mes gjujve të mjeltores, gërmuq në shkam, ende të pashtitëruem mirë për këtë zeje.

Nga madrigali, **"Si një hajmali":**

Prapë ktheva atje ku isha.

Tash janë ide, jo ndjesi, xhixhillojat që ulen degësh si fryte e derdhen mbi trollin e pastër, mbas derës së moteve. Sosi koha e ravgimeve mbas Dranjes, koha e pritjeve e e mallëngjimeve!

*Nuk pres t'i dalin goje shkëndija që të më bien mbi kry**e.***

Grupi III – *Rilindje*

Dielli herët depërtoi ndër dej!
Si mbas nji cipe të hollë mendimi
E ndriti rrugën tonë nga lindja
E këndej.

Erdhi koha e zgjimit!
Nji rreze e vetme përpara
Mbi mur
Ndriti dhena t'panjehuna përmbas,
mungullim bimësie e filiza shum
me krena gacash përmaje: rreziqe!

Prezantim i detyrave në grup dhe diskutimi rreth tyre.

Vlerësimi: Vlerësim i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës individuale dhe në grup
Format e vlerësimit të njësisë mësimore

	Gjatë zhvillimit	**Në përfundim**
Fokusi i vlerësimit	Aftësimi për secilin prej kritereve të detyrës vlerësuese.	Vlerësimi me pikë sipas kritereve të rubrikës.
Kriteret e vlerësimit	Mësuesi/ja i përcakton (i specifikon më tej nëse u referohet rubrikave të sugjeruara), i diskuton dhe i miraton bashkë me nxënësin.	Përzgjedh dhe kombinon kriteret më përfaqësuese të formimit dhe ndërton rubrikën për vlerësimin e detyrës së dhënë.
Detyrat për vlerësim	Të larmishme dhe të përshkallëzuar në tri nivele vështirësie.	Koncepton detyrën vlerësuese që e mundëson nxënësin të demonstrojë arritjen e tij ndaj objektivave të njësisë.
Notat sipas pikëve për secilin nga kriteret e rubrikës përkatëse	Aftësim i nxënësit për të gjykuar objektivisht, bazuar në kritere, për detyrat e veta dhe të shokëve, të zhvilluara gjatë njësisë.	Nota e bazuar në pikët e marra për secilin nga kriteret e detyrës orienton qartë nxënësin për arritjet dhe mundësitë.

Detyrat dhe puna e pavarur: Krahaso me një Diagram Veni poezinë e M. Camajt me prozën e tij poetike në romanin "Dranja", duke evidentuar të veçantat dhe të përbashkëtat mes tyre.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 67 **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Përsëritje matura Letërsia shqipe pas Luftës së Dytë Botërore: Vepra e A. Shkrelit		**Situata e të nxënit:** Diskutim: Risitë që solli Shkreli në letërsinë shqipe	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca e të nxënit
- Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare
- Kompetenca digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - përdor organizuesit grafikë në funksion të të kuptuarit të koncepteve e ideve të tekstit; - shpjegon se cilat janë karakteristikat kryesore të veprës së A. Shkrelit; - gjykon mbi risitë dhe vlerat që sjell vepra e A. Shkrelit; - interpreton mesazhet dhe motivet që vijnë prej realiteteve të rënda sociale; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - krahason veçori të krijimtarisë së tij me shkrimtarë të tjerë, p.sh.: M. Camaj.	**Fjalët kyçe:** Modern Simbolika Marrëdhënie njerëzore Kredo poetike Figuracion i pasur Poezi Prozë Dramë Risi
Burimet: Teksti mësimor, analiza dhe studime, fragmente nga veprat e A. Shkrelit	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte, gjuhë shqipe, filozofi, TIK

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Informacion i strukturuar, diagrami i Venit, analizim, pyetje-përgjigje, punë me grupe

Organizimi i orës së mësimit

Pyetje-përgjigje

A është A. Shkreli poeti i dalluar për një gjuhë të spikatur simbolike dhe thellim në botën shpirtërore të njeriut, ku gjallon kryesisht figura e malësorit shqiptar? A mund të themi që veprat u pritën mirë nga lexuesi i kohës?

- Po
- Jo

Shpjegimi (duke u mbështetur në: motivet dhe tematikat që ai trajton, figuracionin e pasur me një rrjet simbolesh e metaforash, pasuria leksikore dhe një rrëfim modern në prozën e tij, lirika e ndërthurur shpesh me epikën përmes të cilave gjallojnë dramat kombëtare).

Diagrami i Venit

Cilat janë tiparet e përbashkëta mes krijimtarive të të dy poetëve: M. Camaj dhe A. Shkreli? Po dallimet mes tyre? Paraqiti ato nëpërmjet Diagramit të Venit.

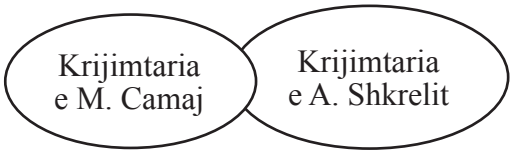

Analizim
Nxënësi/ja analizon:
a) <u>të përbashkëtat</u>: *në trajtimin e motiveve* me frymëzim nga vendlindja, me tematika nga realiteti shqiptar; *në karakteristika gjuhësore* si: përdorimin e dendur të simbolit, stili lakonik etj.;
b) <u>të veçantat</u>: poezia me ndikim nga hermetizmi italian/poezi me një atmosferë të zymtë nga realiteti në Kosovë etj.

Punë me grupe
Grupi I:
Shpjegoni si e kupton mesazhin e poezisë mbi misionin e poetit në shoqëri në vargjet e poezisë: *"Katër këshilla vetes"*. Përkufizoni kredon poetike të autorit, e cila e udhëheq gjatë gjithë krijimtarisë së tij artistike, letrare.

Mos u bëj poet nëse s'mund të lindësh
me seicilin varg, të lindësh me seicilën fjalë.

ngrehu mbi veten në dot t'rrokësh frerët e erërave,
të shkelësh shpërgajt e mërisë dhe shtrëngatat
e gjakut tënd.

n'se dashurohesh, dashurohu n'flakë e n'valë,
jo ne sy të kaltër, se bëhesh det i çmendur pendimi.

mos u bëj poet nëse s'mund të vdesësh
për secilën varg, të vdesësh për secilën fjalë.

Grupi II:

Poezia nis me një titull ku eklipsohet përshëndetja e vërtetë që kërkon të japë autori. Ajo ndërtohet si një dialog mes heroit lirik dhe figurës femërore inekzistente në poezi (shko, mos u kthe, merri me vete... etj.) Shpjego si e trajton ndarjen dhe dashurinë poeti në lirikën intime/atë të dashurisë? Dalloni mjetet stilistikore dhe detajet që konkretizojnë çastin e ndarjes. Si e përjeton atë subjekti lirik?

"Në vend të përshëndetjes"

Shko se furishëm po fryen në mua erë mallkimi që s'të fal.
Dhe dije mirë, kurrë me një e një nuk bëjn një si thonte Hikmeti, ai farë poeti me këngë prej zjarri.

Shko merri me vete lutjet tua, edhe hijen tënde, hiqe zvarë rrugëve si gjënë e ndyrë.
Mos u kthe pas.
Mos i harro sytë e përlotur në shtekballin tim.
Mos thuaj lamtumirë.
Asgjë mos thuaj.
Merri me vete gjurmat nëpër të cilat erdhe një natë më e përvuajtur se frika dhe hyre në mua.
Shko dhe bëhu fjalë e mbrame n'gojën time.
Bëhu shkrepëtirë e fikur n'ylberin e shkrimit tim.
Bëhu çdo gjë pos Meje e Teje dhe asaj që e quajtëm .

Ne kur i zinim yjet si fluturat e ua ngjisnim nga një emër mos ta harrojme emrin tonë.

Shko merri me vete edhe rrugët të mos kthehesh kurrë në vesën e lotit të rrejshëm gërmadhat e kujtimit t'i rrëzosh.

Shko mbyllu në do keshtjella të largëta harrimi ku s'të zgjojnë më këmbonat e pendimit kur çmendet mallit vetmia ose kur buza buzën e han n'pikllim që mëkatin s'e lan, që s'mundet ta shpojë Gurin e rëndë, gurin e ftohtë të ndarjes.
Shko, më mirë dhe hesht. Mos u kthe mbas.
Mos i harro sytë e përlotur n'shtekballin tim.
Mos thuaj lamtumirë.
E kur t'shkojsh larg, më larg se prej blerimi n'blerim
E kur t'shkojsh larg, më larg se prej zemre në zemër

Aq larg sa ta harrosh edhe emrin tënd dhe zërin tim, fshihu prej vetes
Shkurto flokëgjatat, mate me to mendjeshkurtrën tënde dhe mos qaj.
Shko se tmerrshëm po lodrojnë sonte n'mua rrëket e gjakut të ndezur.

Grupi III:

Vepra e A. Shkrelit frymon ajër të vendlindjes, përshkruan mjedise të saj duke trajtuar motivin e dashurisë për atdheun e tij/Kosovën. Evidentoni në tekstin poetik detaje përshkruese nga ky mjedis. Si gërshetohen ato me elemente të trashëgimisë kulturore të këtij populli dhe me elemente të historisë së tij? Ilustroni me shembuj.

" E di një fjalë prej guri"

Kosovës së gjerë valojnë arat e grurit
e u digjet kokrra etit të djersës sate,
Kosovës së gjerë, ballit t'lavruar,
floku i kalliut hidhet si flok vashe.
Ndër logje t'saj, thonë, hapin e ke të erës,
Ndër ara t'saj, thonë, duart i ke të gurit,
ndër suka t'saj, thonë, supet i ke t'Sharrit,
ndaj toka e bukës s'mbetet shterpë.Korriku
shkrep nga syri yt e i merr gjithë fushat
e n'pishë të diellit shkumbon toka shtatzanë
gjithë ditën e lume, derisa një muzgu
s'del një vashë me shtambë nga lulet e gjakut
dhe me dy gishta e ngjyen me të kuq perëndimin
e ta derdh ndër muskuj pak lëng zanash
e t'përbën n'atë benë e lashtë të bukës:
Ngreu, or trim, se plasën kallinjtë e gjinkallat.

Pas analizave dhe shpjegimeve të secilës poezi, përmbledhim veçoritë e krijimtarisë së këtij poeti dhe tipare të skemës metrike të vargjeve (lloji i vargut, strofës, elemente të ritmit, muzikalitetit- si p.sh. përdorimi i anaforave, inversionit, mungesa e pikësimit në ligjëratën e zhdrejtë etj.) duke dalluar risitë që sjell arti i tij në fushën e letrave shqipe.
Prezantim dhe diskutim i detyrës

Vlerësimi: Vlerësimi i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës në grup

Detyrat dhe puna e pavarur: Ndërtoni profilin e A. Shkrelit si një shkrimtar modern me profil atdhedashës e liridashës në letërsinë shqipe të pas Luftës së Dytë Botërore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE 68 **Dt. ___.____._____**

Fusha: Gjuhët dhe komunikimi	**Lënda:** Letërsi	**Shkalla:** VI	**Klasa:** 12
Tema mësimore: Përsëritje për maturën shtetërore Letërsia shqipe dhe ajo botërore gjatë shekullit XX		**Situata e të nxënit:** Diskutim*:* zhvillimi i letërsisë shqipe dhe asaj botërore gjatë shekullit XX	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:

- Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Kompetenca e të menduarit
- Kompetenca e të nxënit
- Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
- Kompetenca personale
- Kompetenca qytetare
- Kompetenca digjitale

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore **Nxënësi/ja:** - demonstron njohje të kontekstit historik, kulturor, politik, shoqëror në të cilin është zhvilluar letërsia shqipe dhe ajo botërore gjatë shekullit të XX; - evidenton përfaqësuesit kryesorë të kësaj letërsie në Shqipëri e në botë, si dhe përcakton llojet letrare që shkruanin; - njeh dhe identifikon tipare të estetikës, prirjet kryesore që shfaqin këto letërsi gjatë shek. XX; - mbron idetë e tij duke i ilustruar me detaje dhe me shembuj nga tekste; - bën pyetje dhe përgjigjet në mënyrë të përgjegjshme; - krahason vepra të ndryshme të autorëve të shekullit XX për të evidentuar pikëtakime dhe dallime mes tyre; - shpjegon zhvillimin e letërsisë së shekullit XX në vende të ndryshme; - interpreton, analizon, gjykon, vlerëson veprat e studiuara përgjatë kësaj periudhe.	**Fjalët kyçe:** Drejtime letrare Kontekst historik, politik, social, kulturor Gjini letrare Përfaqësuesit kryesorë Letërsi shqipe Letërsi botërore Prirjet kryesore Vlera, risi
Burimet: Teksti mësimor, vepra të plota, interneti, studime kritike ndaj veprave të autorëve të ndryshëm, analiza të veprave letrare	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** Arte, gjuhë shqipe, qytetari, psikologji, histori, gjeografi

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
hartë koncepti, analizim, pyetje-përgjigje, punë me grupe, ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit
Informacion i strukturuar - Organizim grafik
- Cilat janë rrethanat, historike-shoqërore e kulturore në të cilat u zhvillua letërsia e shekullit XX?

Kushtet në të cilat u zhvillua letërsia botërore e shekullit XX; Përfaqësuesit kryesorë.	**Konteksti**	Kushtet në të cilat u zhvillua letërsia shqiptare e shekullit XX; Përfaqësuesit kryesorë.

Punë e pavarur individuale
- Veço karakteristikat kryesore për letërsinë e shekullit XX.

	Letërsia botërore gjatë shekullit XX	Letërsia shqipe gjatë shekullit XX
Autorë		
Vepra		
Gjinitë letrare	Poezi, prozë, t. dramatik	Poezi, prozë, t. dramatik
Rrymat letrare		
Veçoritë karakteristike		
Periudha kohore	Fillimshekulli XX, Fashizmi dhe Lufta e Dytë Botërore	Vitet 1900-1944, periudha pas Luftës së Dytë Botërore

Punë me grupe

Lexo tekstin e mëposhtëm dhe analizoje atë për nga veçoritë karakteristike të krijimtarisë së autorit.

- Lloji i veprës
- Drejtimi letrar/Shkolla a rryma letrare
- Tema/motive
- Veçori të stilit
- Mesazhe
- Risitë
- Rëndësia e veprës

Karakteristika gjuhësore të tekstit si:
ndryshimi i rendit të fjalëve;
lidhëzat, lloji, roli i tyre;
pasthirrmat;
toponimet, antroponimet;
trajtat zvogëluese a ledhatuese;
neologjizmat: kompozitat etj.;
përdorimi i shumësit.

Grupi I - fragment nga "I huaji" A. Kamy

Edhe unë ndihesha i gatshëm të rijetoja gjithçka. Ky zemërim i fortë sikur më kishte spastruar nga e keqja, më kishte shuar shpresat dhe në këtë natë të ngarkuar me shenja e yje, po tregoja interesim për herë të parë ndaj mospërfilljes së ëmbël të botës. E ndieja kaq pranë meje, kaq vëllazërore sa që e kuptova se kisha qenë dhe se vazhdoja të isha i lumtur. Që të përfitoja nga gjithçka, që të mos ndihesha i vetmuar, nuk më mbetej veçse të uroja që ditën e ekzekutimit tim të kishte sa më shumë njerëz dhe të më prisnin me britma urrejtjeje.

Grupi II - fragment nga "Metamorfoza" Kafka

... Befas fare pranë tij fluturoi e ra poshtë diçka e hedhur me të lehtë. Ishte një mollë; menjëherë pas saj fluturoi një e dytë; nga tmerri Gregori mbajti këmbët; nuk kishte kuptim të vraponte më, tani që babai kishte vendosur ta bombardonte. Ai kishte mbushur xhepat nga pjatanca e frutave mbi bufe dhe po gjuante tash mollë pas molle, njëherë për njëherë pa marrë nishan siç duhej. Ato mollë të vogla të kuqe rrokulliseshin mbi dysheme si të elektrizuara dhe godisnin njëra-tjetrën. Një mollë e hedhur si pa fuqi fshiku trupin e Gregorit, por ra më tutje pa shkaktuar ndonjë dëm. Kurse tjetra fluturoi menjëherë pas saj erdh e iu ngul Gregorit mu në shpinë; ai deshi të zvarritej më tej, a thua se ajo dhimbje e beftë dhe e padurueshme do t'i kalonte po të ndryshonte vend.

Grupi III - fragment nga - Cubat, nga "Lahuta e Malcisë"

Ndihmo, Zot, si m'ke ndihmue!
Pesëqind vjet kishin kalue
Çëse të buk'rën këtʼ Shqipni
Turku e mbate në robni,
Krejt tuʼ e la t'mjerën në gjak,
Frymën tue ia xanun njak,
E as tuʼ e lanë, jo , dritë me pa:
Kurr të keqen pa ia da:
Rrihe e mos e len me kja:
Me iu dhimbtë, po, minit n'murë,
Me iu dhimbtë gjarpnit nën gurë!

Grupi IV - poezia "Ku shtrohet vala përmi zall" Lasgushi

Ku shtrohet vala përmi zall
E fryn një këngʼ e pakuptuar,
Të pashë, motër, plot me mall,
më pe me shpirt të llaftaruar.

Qʼaherë silleshim me nge
Gjith vet-i dytë, vetʼe dytë…
Dh'i shtinja sytë gjith përdhe-
Gjithë përdhe m'i shtinje sytë…

Po me t'u ndarë vet e vet,
Më s'kishim turp që s'kishte fjalë…
Na ritej malli posi det,
Posi një det që vjen me valë:

E prapë silleshim me nge
Gjith vet-i dytë, vet-e dytë;
E prapë sytë gjith përdhe,
Gjithë përdhe pikonin sytë.

Grupi V - poezia "Na të birtë e shekullit të ri" e Migjenit

Na të birtë e shekullit të ri,
që plakun e lamë në "shejtnin" e tij
e çuem grushtin për me luftue
ndër lufta të reja
dhe me fitue…
Na të birtë e shekullit të ri,
filizat e një toke së rimun me lot,
ku djersë e ballit u dikonte kot
se dheu ynë qe kafshatë e huej
dhe në marrzi duhej shum shtrejtë t'u paguhej.
Na të birtë e shekullit të ri,
vllazën të lindun e të rritun në zi,
kur tinglloi çast' i ynë i mbramë
edhe fatlumë
ditëm me thanë :
S'duem me humbë
në lojë të përgjaktë të historis njerzore,
jo! jo! s'i duem humbjet prore
duem ngadhnim!
ngadhnim, ndërgjegje dhe mendimi të lirë!
S'duem, për hir
të kalbsinave të vjetra, që kërkojnë "shejtnim",
të zhytemi prap në pellgun e mjerimit
që të vajtojmë prap kangën e trishtimit,
kangën monotone, pa shpirt, të sklavnis
të jem' një thumb i ngulun ndër trutë e njerzis.
Na të birtë e shekullit të ri,
me hovin ton e të ndezun peshë,
ndër lufta të reja kemi m'u ndeshë
dhe për fitore kem' me ra fli.

Prezantim i detyrave në grup dhe diskutimi rreth tyre.
(Mësuesit janë të lirë të përzgjedhin fragmente nga veprat në prozë apo tekste të ndryshme poetike për t'i analizuar në klasë.)

Vlerësimi: Vlerësim i përgjigjeve me gojë. Vlerësim i punës individuale dhe në grup

Format e vlerësimit të njësisë mësimore

	Gjatë zhvillimit	**Në përfundim**
Fokusi i vlerësimit	Aftësimi për secilin prej kritereve të detyrës vlerësuese	Vlerësimi me pikë sipas kritereve të rubrikës

	Gjatë zhvillimit	**Në përfundim**
Kriteret e vlerësimit	Mësuesi/ja i përcakton (i specifikon më tej nëse u referohet rubrikave të sugjeruara), i diskuton dhe i miraton bashkë me nxënësin.	Përzgjedh dhe kombinon kriteret më përfaqësuese të formimit dhe ndërton rubrikën për vlerësimin e detyrës së dhënë.
Detyrat për vlerësim	Të larmishme dhe të përshkallëzuar në tri nivele vështirësie	Koncepton detyrën vlerësuese që e mundëson nxënësin të demonstrojë arritjen e tij ndaj objektivave të njësisë.
Notat sipas pikëve për secilin nga kriteret e rubrikës përkatëse	Aftësim i nxënësit për të gjykuar objektivisht, bazuar në kritere, për detyrat e veta dhe të shokëve, të zhvilluara gjatë njësisë.	Nota e bazuar në pikët e marra për secilin nga kriteret e detyrës, orienton qartë nxënësin për arritjet dhe mundësitë.